

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΕΚΛΟΓΗ Γ. Α. ΜΕΓΑ.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΦΩΤΙΣ ΚΟΝΤΟΓΛΩ
ΚΑΙ ΡΑΛΛΗ ΚΟΥΪΔΗ

ΕΚΔΟΤΑΙ Ι. Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ Κ^α Σ^{ια}
ΑΘΗΝΑΙ

*Ἑλληνικά
Παραμύδια*

ΕΚΛΟΓΗ Γ. Α. ΜΕΓΑ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ ΚΑΙ ΡΑΛΛΗ ΚΟΨΙΔΗ

Σειρά πρώτη

ΔΕΚΑΤΗ ΠΕΜΠΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α.Ε.

Πρώτη έκδοση: 1927
Δέκατη τέταρτη έκδοση: Ιούλιος 2002
Δέκατη πέμπτη έκδοση: Ιούλιος 2004

Εικονογράφηση: Φώτης Κόντογλου, Ράλλης Κοψίδης
Έκτύπωση: Γραφικές Τέχνες «Corfu»
Βιβλιοδεσία: Α. Πετρέλης & Υἱός

BIBLIOPIHΛAΕION THE «ΕΣΤΙΑΣ»
Ι.Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α.Ε.
Ευριπίδου 84 - 105 53 Αθήνα
info@hestia.gr • www.hestia.gr

ISBN set 960-05-0191-2
ISBN α' τόμου 960-05-0192-0

Ο ΠΕΤΕΙΝΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ένας πετεινός σκάλιζε σέ μιὰ κοπριά· κ' ἐκεῖ τοῦ σκάλιζε, ἤυρε μιὰ φυλλάδα καὶ ἔγραφε μέσα στὴ φυλλάδα : « Πετεινός ἡγούμενος νὰ πάη στὸ χατζηλίκι ». Τὸ πίστεψε λοιπὸν κι ὁ ἴδιος καὶ πῆρε τὸ δρόμο νὰ πάη στὸν Ἅγιον Τάφο, νὰ γίνῃ χατζῆς.

Στὸ δρόμο τοῦ πῆγαινε, τὸν βρίσκει ἡ ὄρνιθα καὶ τοῦ λέει :

— Ὡρα καλή, κύρ πετεινέ ! Ποῦ πηγαίνεις ;

Κι ὁ πετεινός ἀποκρίθηκε :

— Πάω στὸν Ἅγιον Τάφο !

— Δέ με παίρνεις καὶ μένα μαζί σου ; ρώτησεν ἡ ὄρνιθα, κι ὁ πετεινός εἶπε νὰ διαβάσῃ τὴ φυλλάδα νὰ ἰδῆ, σὰν γράφῃ ἡ φυλλάδα νὰ τὴν πάρῃ, θὰ τὴν πάρῃ.

Τότε διαβάζει τὴ φυλλάδα καὶ λέει :

*Πετεινός ἡγούμενος,
ὄρνιθα γουμένισσα.*

— Ἐλα καὶ σύ, κυρὰ γουμένισσα, μαζί στὸν Ἅγιον Τάφο, εἶπε τότε ὁ πετεινός.

Πάει μαζί κ' ἡ ὄρνιθα.

Στὸ δρόμο πηγαίνοντας βρίσκουν τὴν πάπια καὶ τοὺς λέει :

— "Ωρα καλή σας ! Ποῦ πηγαίνει τάντρογυνο τὸ πολυαγαπημένο ;

— Πηγαίνουμε στὸν "Άγιον Τάφο, ἀποκρίνεται ὁ πετεινός.

— Δὲ μὲ παίρνετε καὶ μένα μαζί σας ; ρώτησεν ἡ πάπια.

— Νὰ διαβάσω τὴ φυλλάδα καὶ σὰν τὸ γράφη, σὲ παίρνομε· γιατί δὲ σὲ παίρνομε ;

Διαβάζει λοιπὸν τὸ βιβλίο ὁ πετεινός καὶ τὸ βιβλίο ἔγραφε :

*Πετεινός ἡγούμενος,
ὄρνιθα γουμένισσα,
πάπια σταυροφόρα.*

Ἄφοῦ διάβασε τὴ φυλλάδα ὁ πετεινός κ' ἤυρε καὶ τὴν πάπια γραμμένη μέσα σ' αὐτήν, τῆς λέει :

— "Ἐλα καὶ σύ, γιατί τὸ λέει ἡ φυλλάδα.

Οἱ προσκυνητάδες γινήκανε τρεῖς καὶ πήρανε τὸ δρόμο καὶ πηγαίνουν.

Στὸ δρόμο ποῦ πηγαίνανε, βρίσκουν τὴ χήνα καὶ τοὺς λέει :

— "Ωρα καλή σας ! ποῦ πηγαίνετε ;

— Πᾶμε στὸν "Άγιον Τάφο νὰ προσκυνήσουμε, νὰ βαφτιστοῦμε καὶ στὸν Ἰορδάνη ποταμό, ἀποκρίθηκεν ὁ ἡγούμενος ὁ πετεινός.

— Νὰ ρθω κ' ἐγὼ μαζί σας ; ρωτᾷ ἡ χήνα, καὶ ὁ πετεινός εἶπε :

— Νὰ διαβάσω τὴ φυλλάδα, νὰ ἰδῶ τί λέει.

Διαβάζει λοιπὸν ὁ κύρ πετεινός τὴ φυλλάδα κ' ἡ φυλλάδα ἔγραφε :

*Πετεινός ἡγούμενος,
ὄρνιθα γουμένισσα,
πάπια σταυροφόρα,
χήνα μεγαλόσχημη.*

— Σὲ γράφει καὶ σένα τὸ βιβλίο, μόν' ἔλα, εἶπεν ὁ πετεινός στὴ χήνα.

Οἱ προσκυνητάδες γινήκανε τέσσεροι καὶ πηγαίνανε καὶ

λέγανε τῆς ψυχῆς τοὺς λόγια καὶ συναξάρια.

Στὸ δρόμο τοὺς βλέπει ἀπὸ ἓνα δέντρο μιὰ καρακάξα καὶ τοὺς φωνάζει :

— "Ωρα καλή σας ! Ποῦ πηγαίνετε ;

Πετεινός ἡγούμενος.

— Πηγαίνουμε στὸν "Άγιον Τάφο, εἶπεν ὁ ἡγούμενος.

— Νὰ ρθω κ' ἐγὼ μαζί σας, μὲ θέλετε ; ρώτησεν ἡ καρακάξα.

— Νὰ διαβάσω πρῶτα τὸ βιβλίο κ' ὕστερα σοῦ λέω, ἀποκρίνεται ὁ πετεινός. Διαβάζει τὸ βιβλίο καὶ τὸ βιβλίο ἔγραφε :

*Πετεινὸς ἠγούμενος,
δριθα γουμένισσα,
πάπια σταυροφόρα,
χήνα μεγαλόσχημη,
καρακάξα μαυροφόρα.*

— "Ἐλα μαζί μας· καὶ σένα σὲ γράφει τὸ βιβλίο μου, εἶπεν ὁ πετεινός.

Οἱ προσκυνητάδες γινήκανε πέντε καὶ ἀρχίσανε πάλι τὰ συναξάρια καὶ πηγαίνανε.

Στὸ δρόμο ποὺ πηγαίνανε καὶ γλυκὰ - γλυκὰ χωρατεύανε, τοὺς ἀντικρύζει ἡ ἄλεπού καὶ τοὺς χαιρετᾷ καὶ τοὺς λέει:

— "Ὡρα καλή, τὰδέρφια ! Ποῦ πᾶτε καὶ τόσο γλυκὰ χωρατεύετε κ' ἔχετε νὰ κάνετε ;

— Πᾶμε στὸν "Ἁγιον Τάφο, κυρὰ Μάρω, ἀποκρίθηκεν ὁ πετεινός.

— Δὲ μὲ παίρνετε καὶ μένα στὴ συντροφιά σας ; ρώτησεν ἡ ἄλεπού.

— Σὰν τὸ γράφει τὸ βιβλίο... εἶπεν ὁ πετεινός, καὶ ἀνοίγει τὸ βιβλίο κ' ἔγραφε :

*Πετεινὸς ἠγούμενος,
δριθα γουμένισσα,
πάπια σταυροφόρα,
χήνα μεγαλόσχημη,
καρακάξα μαυροφόρα,
ἄλεπού πνευματικός.*

— Καὶ σένα σὲ γράφει γιὰ νὰ μᾶς ξεμολογᾷς, εἶπεν ὁ πετεινός στὴν ἄλεπού. (Αὐτὸ ποὺ δὲν ἤθελε καὶ κείνη).

Οἱ προσκυνητάδες γινήκανε τώρα ἕξι καὶ στὸ δρόμο ἀρχισεν ἡ ἄλεπού νὰ τοὺς διδάχνη.

Πηγαίνοντας ἀκόμα πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἤυρανε καὶ τὸν τσουττουλιάνο καὶ τοὺς φωνάζει ἀπὸ ἓνα κοντοκλᾶρι :

— "Ὡρα καλή σας ! "Ὡρα καλή σας !

- Πολλὰ τὰ ἔτη ! ἀποκρίνεται ἡ ἄλεπού.
- Ποῦ πᾶτε ἔτσι μαζωμένοι ; ξαναρώτησεν ὁ τσουττουλιάνος.
- Πᾶμε νὰ γίνουμε χατζῆδες, ξαναφώναξεν ἡ ἄλεπού.

Ἄλεπού πνευματικός.

— Δὲ μὲ θέλετε μαζί σας ; ρώτησε πάλι ὁ τσουττουλιάνος.

— Νὰ διαβάσῃ ὁ ἠγούμενος ἀπὸ δῶ τὴ φυλλάδα του καί, σὰ σὲ γράφει καὶ σένα μέσα, καὶ σένα σὲ παίρνομε. (Τιγάρεις θὰ σταθῆς στὸ λαιμό μου ; εἶπε μὲ τὸ νοῦ της ἡ ἄλεπού).

Διαβάζει λοιπόν ο ήγούμενος τη φυλλάδα για να ιδῆ, γράφει και τὸν τσουτσουλιάνο να πάη να γίνη χατζής; και τὸ βιβλίο ἔγραφε :

Πετεινὸς ήγούμενος,
ὄρνιθα γουμένισσα,
πάπια σταυροφόρα,
χήνα μεγαλόσχημη,
καρακάξα μαυροφόρα,
ἀλεποῦ πνεματικός,
τσουτσουλιάνος δόκιμος.

— Καὶ σένα σὲ γράφει, καὶ σένα σὲ γράφει, φωνάζει ἡ ἀλεπού· ἔλα, ἔλα !

Πάει κι ὁ τσουτσουλιάνος μαζί κ' ἔγιναν οἱ προσκυνητάδες ἑφτά.

"Ἰσια - ἴσια φτάσανε καὶ στὰ χῶματα τ' "Αἰγίου Τάφου κ' ἡ ἀλεπού λέει στοὺς προσκυνητάδες :

— "Ε, ἀδέρφια καὶ παιδιά μου ! Κοντοφτάσαμε στὰ ἅγια χῶματα καὶ πρέπει νὰ σᾶς ξεμολογήσω, νὰ πᾶτε καθαροὶ στὸν "Αἰγιον Τάφο καὶ ὅποιος ἀπὸ σᾶς μοῦ κρύψη καμιὰ βαρειά ἁμαρτία καὶ δὲ μοῦ τὴν ξεμολογηθῆ, θὰ τὸν στείλω στὸν "Αἰδη τὸν ἀχόρταγο (στὴν κοιλιὰ τῆς δηλαδῆ). "Ἐλα σὺ πρῶτα, πετεινὲ ήγούμενε, νὰ μοῦ πῆς τὰ κρίματά σου.

"Ἐρχεται λοιπὸν πρῶτος ὁ ήγούμενος καὶ τὸν παίρνει ἡ ἀλεπού πίσω ἀπὸ ἓνα κλαρὶ καὶ τὸν ξεμολογᾷ καὶ ὁ πετεινὸς ἔλεγε τὰ κρίματά του. Εἶπε καὶ πῶς κάνει ὅτι βρίσκει κανένα σπόρο καὶ φωνάζει τὴν ὄρνιθα νὰ φάη καὶ τὴν γελαῖ...

— Αὐτὰ τίποτα δὲν εἶναι ! Τὸ πιὸ βαρύτερο τὸ κριμα τὸ κρύβεις ! εἶπεν ἡ ἀλεπού. Δὲν εἶσαι σὺ ποὺ ξυπνᾷς δυὸ - τρεῖς ὥρες νὰ ξημερώση καὶ ἀρχίζεις νὰ φωνάζης κουκουρίκου, κουκουρίκου καὶ ξυπνᾷς τὸν κόσμον πρὶν τὴν ὥρα ;

Αὐτὰ εἶπεν ὁ πνεματικός καὶ ἀνοιξε τὸ στόμα του κ' ἔστειλε τὸν ἁμαρτωλὸ τὸν πετεινὸ στὸν "Αἰδη τὸν ἀχόρταγο μὲ τὰ πούπουλά του μαζί. Γιατὶ ὅσο νὰ μαζευτοῦν οἱ προσκυνητάδες, πείνασεν ὁ πνεματικός.

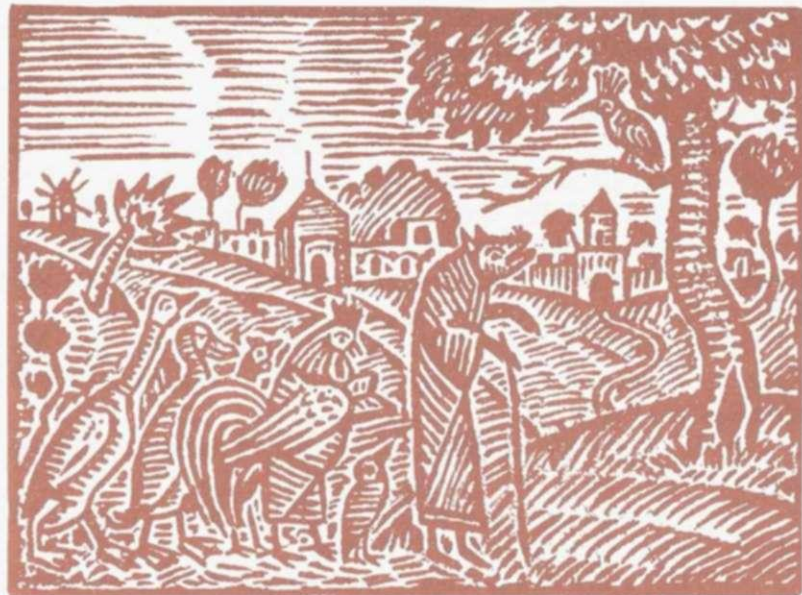
"Ἦστερα φώναξε καὶ τὴ γουμένισσα.

— "Ἐλα καὶ σὺ, κυρά γουμένισσα, νὰ δοῦμε τί κρίματα ἔκανες ;

"Ἦρθε κ' ἡ ὄρνιθα κι ἀφοῦ τοῦ εἶπεν ὅ,τι τοῦ εἶπε, τοῦ λέει στὰ ὑστερνὰ πῶς μερικὲς φορὲς τσακίζει τὸ προσφῶλι καὶ τὸ τρώει.

— Αὐτὸ τὸ προσφῶλι δὲν εἶναι τίποτα· ἔχεις ἄλλο τίποτα νὰ μοῦ πῆς ; ρώτησεν ὁ ἅγιος ξεμολόγος.

— Δὲν ἔχω, ἀποκρίθηκεν ἡ κυρά γουμένισσα.

Σὰ σὲ γράφη καὶ σένα μέσα, καὶ σένα σὲ παίρνουμε.

— Δὲν ἔχεις, ἔ ! εἶπε μὲ θυμὸ ὁ πνεματικός. "Ὅταν φωνάζης κὰ - κὰ - κὰ, κὰ - κὰ - κὰ, χωρὶς νὰ γεννήσης, καὶ τρέχει ἡ κυρά σου νὰ πάρη τ' αὐγὸ σου καὶ βρίσκει τὴν κοτσιλιά σου, αὐτὸ δὲν τό χεις κριμα ;

Πάει κ' ἡ κυρά γουμένισσα νὰ βρῆ τὸν χατζηγηγούμενο. Κι ὁ πνεματικός φώναξε τὴν πάπια τὴ ρασοφόρα.

Παρουσιάστηκε κι αυτή με μεγάλη ευλάβεια στον πνευματικό και άρχισε να λέη τα κρίματά της ένα πρὸς ένα, σὰν νὰ τὰ εἶχε γραμμένα. Ὑστερα τοῦ λέει :

— Αὐτὰ εἶναι τὰ κρίματά μου καὶ νὰ μοῦ δώσης τὴ σχώρεση.

— Ὡ τὴν ἀφωρισμένη κ' εἰς τὴν κλάρα δεμένη ! Σχώρεση γυρεύει ἡ ἀσχώρετη !, εἶπε με θυμὸ ὁ πνευματικός. Ἔμ, ὅταν γεννᾷς τὰ παιδιὰ σου καὶ τ' ἀφήνης μέσ' στοὺς πέντε δρόμους ὄρφανὰ κι ὅταν ξεσηκώνης τὸν κόσμον νὰ φωνάζης βὰκ - βὰκ - βὰκ, ἐκεῖνο μικρὴ ἁμαρτία τὴν ἔχεις ; Νὰ πᾶς καὶ σὺ στὴν κόλαση νὰ κολάζεσαι αἰώνια !

Τὴν ἔστειλε καὶ τὴν πάπια τὴ ρασοφόρα στὸν Ἄδη τὸν ἀχόρταγο. Καὶ φώναξε ὕστερα καὶ τὴ χήνα τὴ μεγαλόσχημη.

Παρουσιάζεται κι αὐτὴ με τὸ μεγάλο της τὸ σχῆμα καὶ ἄρχισέ νὰ καυχίεται, ποὺ δὲν ἔχει ἁμαρτίες.

— Μπρέ ! σὺ δὲν ἔχεις ἁμαρτίες ; εἶπε με θυμὸ ὁ πνευματικός. Ἔμ, σὺ δὲν εἶσαι ποὺ ξεσηκώνεις τὸν κόσμον με τὶς φωνές ; σὺ δὲν εἶσαι ποὺ θολώνεις τὸ νερὸ τοῦ Ἐβρου καὶ δὲ μποροῦν νὰ πιοῦν τάρνακια ;

Βουβάθηκεν ἡ μεγαλόσχημη ἀπ' τὸ φόβο της καὶ δὲν ἤξερε τί ν' ἀπολογηθῆ. Καὶ ὁ πνευματικός τὴν ἔστειλε στὸ σκοτεινὸ τὸν Ἄδη.

— Ἔλα καὶ σὺ, μαυροφόρα, νὰ πῆς τὰ κρίματά σου, νὰ ξεμολογηθῆς.

Τότε παρουσιάστηκε κ' ἡ καρακάξα καὶ εἶπε τὰ κρίματά της κ' ὕστερα εἶπε πὼς δὲν ἔχει ἄλλα.

— Πῶς ; δὲν ἔχεις ἄλλα ; ρώτησε με θυμὸ ὁ πνευματικός. Σὺ δὲν εἶσαι ποὺ ἀνεβαίνεις πάνω στὸ δέντρο καὶ φωνάζεις κρὰ - κρὰ - κρὰ καὶ θαρροῦνε οἱ γυναῖκες πὼς τὶς ἔρχονται μουςαφιρέοι καὶ σηκώνονται καὶ παστρεύουνε καὶ τὶς γελάς ;

Αὐτὰ εἶπε ὁ πνευματικός καὶ καθὼς ἄπλωσε νὰ πιάσῃ τὴν καρακάξα νὰ τὴ φάῃ, αὐτὴ πέταξε καὶ πάει ἀπάνω σ' ἓνα δέντρο καὶ γλύτωσε ἀπ' τὸν Ἄδη τὸν ἀχόρταγο.

Καὶ ὕστερα ὁ πνευματικός φώναξε καὶ τὸν τσουτσολλιάνο τὸ δόκιμο.

— Ἔλα καὶ σὺ, δόκιμο, νὰ ξεμολογηθῆς.

Πάει κι ὁ τσουτσολλιάνος καὶ κάνει μιὰ μετάνοια καὶ λέει στὴν ἀλεπού :

— Νὰ σὲ φιλήσω πρῶτα στὴ γλῶσσα κ' ὕστερα νὰ ξεμολογηθῶ.

Ἄνοιξεν ἡ ἀλεπού τὴ στομάτα της νὰ χάψῃ τὸν τσουτσολλιάνο ἀξομολόγητο κι ὁ τσουτσολλιάνος τὴν κοτσιλᾷ μιὰ κοτσιλιὰ μέσα στὸ στόμα καὶ ὕστερα πέταξε καὶ πάει ἀπὸ κεῖ ποὺ ἦρθε σὰν δόκιμος καλόγερος.

Ἡ ἀλεπού, ἀφοῦ ἔφτυσε τὴν κοτσιλιὰ τοῦ τσουτσολλιάνου, πάει νὰ βρῆ κι ἄλλους νὰ τοὺς ξεμολογήσῃ.

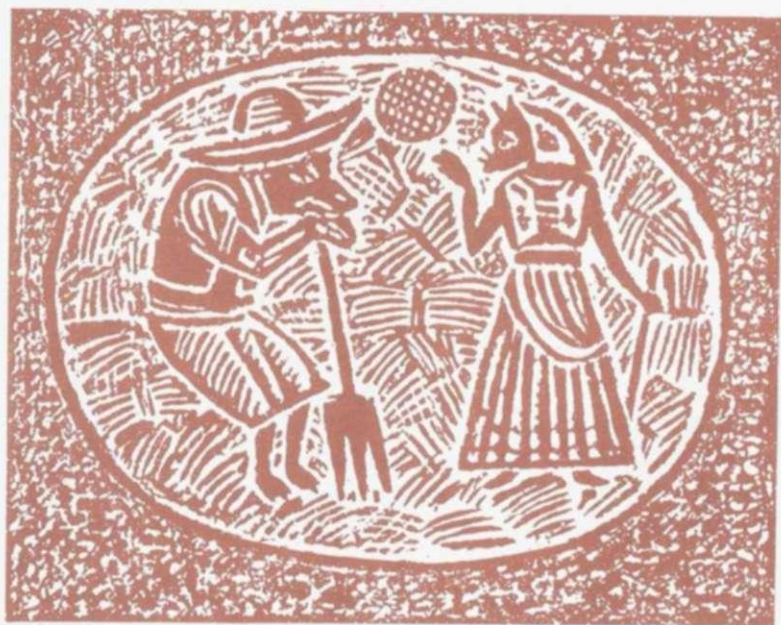
Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Η ΑΛΕΠΟΥ

ΙΑ ΦΟΡΑ ὁ λύκος κάμανε κολλιγιά με τὴν ἀλεπού, γιὰ νὰ σπείρουνε μαζί.

Ἄρχισανε καμιά φορά και σπείρανε. Ἦρθε και ὁ καιρὸς νὰ θερίσουνε· ἀλλὰ πρὸ ἔκαμνε ζέστη,

κάψα πολλή και ἡ ἀλεπού δὲν τῆς ἐρχότανε καλά νὰ θερίζη μέσ' στὴ λαύρα !

Τί τοῦ λέει λοιπὸν τοῦ λύκου :

— Νικολό, θερίσε σύ, πού πιὸ πολὺ ἐπιτηδεύεσαι κ' ἐγώ

νὰ πάω νὰ κρατήσω κείνον τὸ βράχο νὰ μὴν πέση και μᾶς πλακώση.

— Ὅπως ξέρεις κάμε, τῆς εἶπε ὁ Νικολός, και ἔτσι καθότανε ἡ ἀλεπού στὸν ἥσκιο και κράταε τὸ βράχο νὰ μὴν πέση, και ὁ κουτὸς ὁ λύκος ἐθέριζε.

Μὰ ἄκου νὰ δῆς τί τοῦ κάμε στὸ μοίρασμα.

Ὅταν ἀλωνίσανε καμιά φορά, βάλανε χῶρια τὸ στάρι και χῶρια τᾶχερα. Τοῦ εἶπε τότες ἡ ἀλεπού :

— Θέλεις νὰ πάρης, Νικολό, ἐσὺ τὸ πολὺ τὸ ἄχερο κ' ἐγὼ τὸ λίγο στάρι ἢ ἐγὼ τὸ πολὺ τὸ ἄχερο ; και ὁ λύκος θυμότανε τὴν ὕστερη κουβέντα και εἶπε :

— Ἄς πάρω ἐγὼ τὸ πολὺ τὸ ἄχερο !

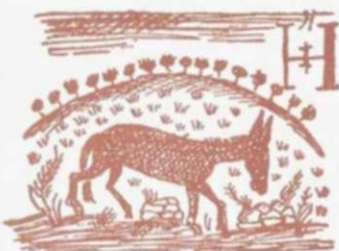
Και ἔτσι πῆρε ἡ ἀλεπού τὸ στάρι ἢ πονηρὴ κι ὁ λύκος ὁ κουτὸς τὸ ἄχερο. Και στὰ τελευταῖα τοῦ ἔλεγε :

— Βλέπεις, Νικολό ; ἐγὼ σένα ἔβαλα διαλεχτήν, νὰ μὴν ἔχης παράπονο· σὺ διάλεξες τὸ πολὺ τὸ ἄχερο. Ἔ, καλὸ φάγωμα τὸ ἄχερο, Νικολό, και τοῦ χρόνου.

— Παρομοίως σου, μαργιόλα μου, νὰ εἶσαι καλά.

ΛΥΚΟΣ, ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΙ ΓΑΔΑΡΟΣ

ΠΑΝΕ μιὰ φορά ἕνας γάδαρος πα-
χύς καὶ θρεμμένος καὶ βόσκαε
στὸ λιβάδι. Τὸν βλέπει μιὰ ἀλε-
πού, τὸν ὠρέχτηκε. Πάει στὸ
λύκο :

— "Ἐλα νὰ δῆς, λύκο, ἕνα
γάδαρο. "Ἄμα πρᾶμα γιὰ φαγί!
Πάει ὁ λύκος, τὸν βλέπει, ἀρ-
χίσανε νὰ τρέχουνε τὰ σάλια του.

— Ἐέρεις τί νὰ κάνουμε, λύκο ; λέει ἡ ἀλεπού.

— Τί ; ἐσένα κόφτει τὸ κεφάλι σου.

— Ν' ἀγοράσουμε μιὰ βάρκα καὶ νὰ τὴ φορτώσουμε
ἐλιές, νὰ πάρουμε καὶ τὸ γάδαρο μαζί γιὰ ναύτη καί, ἄμα
βγοῦμε στὸ πέλαγος, νὰ τὸν φᾶμε. "Αιντε σύ, σύρε νὰ πάρης
μιὰ βάρκα κ' ἐγὼ πὰ νὰ συμφωνήσω μὲ τὸ γάδαρο.

Πάει ὁ λύκος, ἀγοράζει μιὰ βάρκα, (παραμύθ' αὐτὸ γιὰ!)
τὴ φορτώνει ἐλιές. Πάει κ' ἡ ἀλεπού, παίρνει τὸ γάδαρο, κα-
τεβαίνουνε στὸ γιालό, μπαίνουνε μέσα στὴ βάρκα.

"Ἄμα ἤρθανε καταπέλαγα, λέει ἡ ἀλεπού :

— Καλά ! ἐμεῖς τώρα ταξιδεύουμε, ἀμ' ποιὸς ξέρει ἀν
θὰ πᾶμε ζωντανοί. Γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ ἐλᾶτε νὰ ξεμολο-
γηθοῦμε.

Γίνεται ὁ λύκος πνευματικός, ξεμολογᾷ τὴν ἀλεπού πρῶτα.

— Τί ἁμαρτίες ἔκαμες, κυρὰ ἀλεπού ;

— "Ἐκλεψα καμπόσες ὄρνιθες κ' ἔφαγα κάτι ἄλλα ἀγρι-
μέλια, λαγοί, μαγοί, κουνέλια· νὰ, τέτοια πράματα ἔπνιξα
κ' ἔφαγα.

— Δὲν κάνεις δουλειά σου, κυρὰ ἀλεπού, σκουλήκια τσῆ
γῆς ἔφαγες. "Ἐλα τώρα ξεμολόγα με καὶ σύ.

— Λέγε, τί ἁμαρτίες ἔκαμες ;

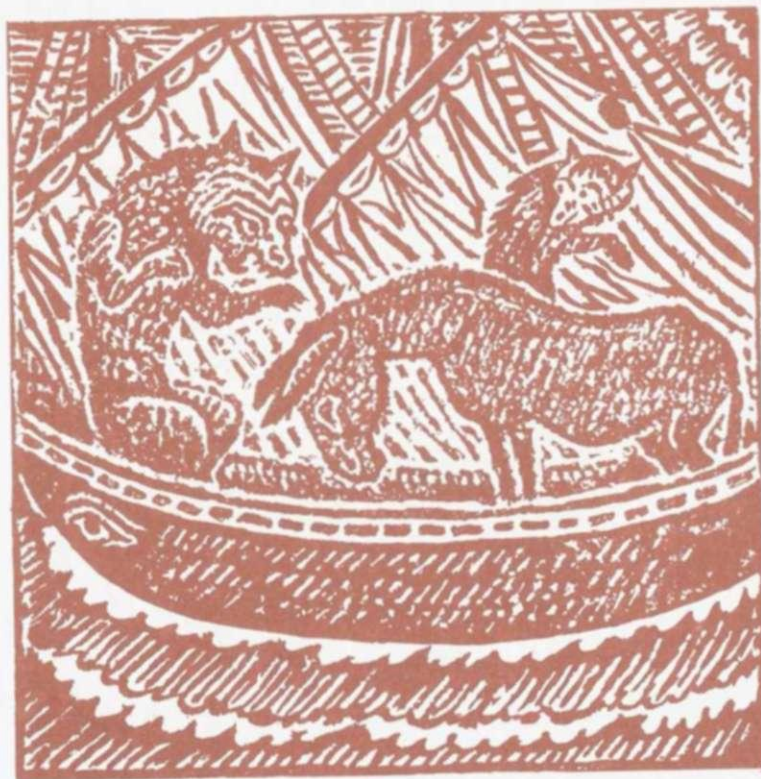
— "Ἐφαγα καμπόσα πρόβατα, καμπόσα κατσίκια, καμ-
πόσ' ἀγελάδια.

— "Ἄ, μικρὰ πράματα, σκουλήκια τσῆ γῆς.

"Ἰστερὰ λέει ὁ λύκος στὸ γάδαρο :

— "Ἐλα καὶ σύ, κύρ γάδαρε, νὰ μᾶς πῆς τί ἁμαρτίες
ἔχεις ;

— "Ἐγὼ, λέει ὁ γάδαρος, μιὰ φορά, ὄντας φορτωμένος

μαρούλια, γύρισα κ' ἔκοψα ἕνα φύλλο, γιὰ τὸ λιμπίστηκα,
καὶ τό φαγα.

— "Ἄ ! κύρ γάδαρε, εἶπανε κ' οἱ δυὸ μαζί :

"Εφαγες τὸ μαρουλόφυλλο χωρὶς λάδι, χωρὶς ξύδι·
καὶ πῶς δὲν ἐπνιγήκαμε σὲ τοῦτο τὸ ταξίδι!

Ἡ ἄμαρτία σου εἶναι μεγάλη καὶ πρέπει νὰ σὲ φᾶμε.

— Βρὲ ἄμάν.

— Ὅχι, πρέπει νὰ σὲ φᾶμε.

— Καλά, λέει ὁ γάδαρος, μόν' ὁ πατέρας μου, ὅταν πέ-
θανε, μοῦ ἔδωκε μιὰ γραφή καὶ τὴν ἔχω ἐδῶ στοῦ ποδαριοῦ
μου τὸ πέταλο. Ἔλα, κύρ λύκε, διάβασέ την, γιὰ νὰ ἰδῶ τί
μοῦ γράφει, κ' ὕστερα φάγε με.

Σηκώνει τὸ πισινό του τὸ ποδάρι, πάει ὁ λύκος νὰ δια-
βάση, τοῦ πατεῖ μιὰ κλωτσιὰ στὰ μοῦτρα, πάρ' τον μέσ' στὴ
θάλασσα. Ἡ ἀλεπού βλέποντας αὐτὰ πηδᾷ κι αὐτὴ μέσ' στὴ
θάλασσα γιὰ νὰ γλυτώσῃ, πνίγονται κ' οἱ δυὸ κ' ἔτσι ἀπό-
μεινεν ἡ βάρκα μετὶς ἐλιῆς στὸ γάδαρο. . .

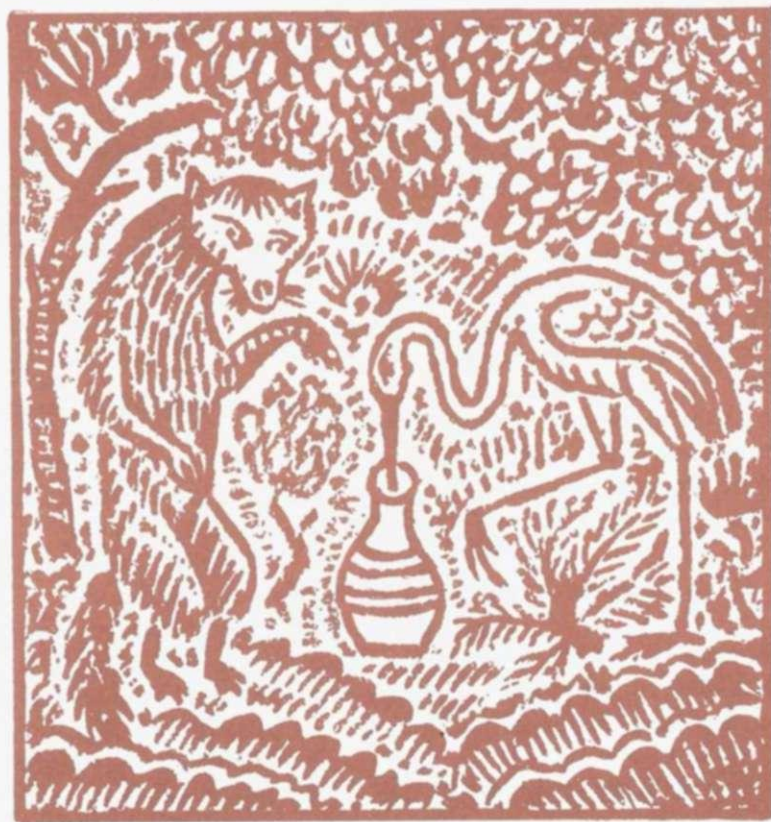

Ἡ ΑΛΕΠΟΥ ΚΙ Ο ΛΕΛΕΚΑΣ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ἓνας λέλεκας ἤθελε νὰ κάνῃ
στὴν ἀλεπού τραπέζι.

Πῆρε λοιπὸν ἓναν κούτρουλα γάλα,
τὸν ἔβαλε πάνω σὲ μιὰ πέτρα κ' ἔβαζε
μέσα τὴ μύτη του κ' ἔπινε τὸ γάλα.

Σὰν ἔβγαζε τὴ μύτη του ὄξω γιὰ νὰ πάρῃ
τὴν ἀνάσα του, ἔσταζε λιγάκι γάλα, τὸ ἔγλειφεν ἡ ἀλεπού.

Σὰν ἤπιεν ὁ λέλεκας καλὰ-καλὰ τὸ γάλα, εἶπε στὴν
ἀλεπού:

— Ἡπιες δά, συντέκνισσα, γάλα ; χόρτσασες ;
 — Ἡπια, λέει, χόρτσασα ! καί σ' ἔχω κ' ἐγὼ καλεσμέ-
 νον αὔριο νά σέ φιλέψω.

Ἐκαναν δά τὸ λόγο τους, ἀνταμώθηκαν πρῶτ-πρῶτ σέ
 μιὰ ράχη. Ἡ ἀλεπού ἔφερε κι αὐτὴ ἕναν κούτρουλα γάλα.
 Πάει σέ μιὰ πλάκα μεγάλη, ἔπειτα τὸν χτυπᾷ ἀπάνω, ἔσπασε,
 χύθηκε τὸ γάλα πάνω στὴν πλάκα. Ἐπιασε ἡ ἀλεπού τὸ
 ἔγλειφε, χτύπαι κι ὁ λέλεκας τὴ μύτη του πάνω στὴν πλάκα
 ἀδιαφόρετα.

Ρώτησε δά ὕστερα κ' ἡ ἀλεπού :

— Ἐ, σύντεκνε, λέει, ἡπιες δά γάλα ; χόρτσασες ;

— Ἄμα, συντέκνισσα, τὸ ἔκανες, ἄ !

Τότες ἡ ἀλεπού τοῦ εἶπε :

— Κατὰ πού μοῦ πούλησες, σύντεκνε, ἀγόρασες.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ, ΤΟ ΦΙΔΑΚΙ ΚΑΙ Η ΑΛΕΠΟΥ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ἕνας ἄνθρωπος φτω-
 χὸς ἐρχότανε ἀπ' τὸ χωράφι.
 Στὸ δρόμο ηὔρε δυὸ παιδιὰ καὶ
 θέλανε νά σκοτώσουν ἕνα φιδάκι.
 Ἐδῶκε τῶν παιδιῶν μιὰ δεκάρα,
 πῆρε τὸ φιδάκι, τὸ πῆγε στὸ
 σπίτι καὶ λέει τῆς γυναῖκας του :

— Σήμερα, λέει, γυναῖκα, ἔ-
 κανα ἕνα καλό γλύτωσα τοῦτο
 δά τὸ φιδάκι ἀπ' τὰ παιδιὰ, πού

θέλανε νά τὸ σκοτώσουν, μόν' φέρε δῶ τὴν κρισάρα, πού
 βάζεις μέσα τὰ τσεμπέρια σου, νά βάλουμε μέσα τὸ φιδάκι.

Τὸ ἔβαλε δά μέσα στὴν κρισάρα καὶ, σὰν σηκωνότανε
 κάθε πρῶτ, τὸ τάζει.

Τὸ φιδάκι μὲ καιρὸ μεγάλωσε, χωραῖσε δὲ χωροῖσε πιά
 μέσ' στὴν κρισάρα.

Τώρα ἕνα πρῶτ πάει ὁ ἄνθρωπος πάλι νά τὸ ταῖσῃ,
 πετιέται ἀπὸ μέσ' ἀπὸ τὴν κρισάρα, τυλίχτηκε στ' ἀνθρώπου
 τὸ λαιμὸ καὶ γύρευε νά τὸν πνίξῃ. Ἐπιασεν ὁ καημένος ὁ
 ἄνθρωπος, κλαιγότανε :

— Μαθὲ τί 'ναι τοῦτο πού θά κάνῃς ! ἐγὼ σ' ἔσωσα καὶ
 σὺ νά μὲ πνίξῃς ;

Εἶδεν ὁ ἄνθρωπος τὸ παρακακό :

— "Ε ! άιντε καν, λέει, να πάμε στην κρίση κι ό,τι βγάλη ή κρίση, έτσι να γίνη.

Τό φίδι τό παραδέχτηκε, πήγαν να βάλουν κριτή.

Πήγαν, πήγαν, ηύραν ένα κοπάδι πρόβατα.

— "Ελάτε, λέει ό άνθρωπος, να μάς κάνετε μιιά κρίση.

— Τί κρίση ; λέγουν τά πρόβατα.

— Νά, λέει, τοῦτο δά τό φίδι, σαν ήταν μικρό, τό ηύρα και θέλανε να τό σκοτώσουν δυό παιδιά. "Εγώ τό γλύτωσα, τό πήρα, τό μεγάλωσα και τώρα γυρεύει να με πνίξη !

— "Εμ, πρέπει να σε πνίξη, είπαν τά πρόβατα. Κ' έμας μάς έχουν και γεννοῦμε και σφάζουν τάρνια μας και τρώνε τό γάλα μας, παίρνουν τό μαλλί μας, έπειτα πίσω - πίσω μάς σφάζουν κιόλα και μάς τρώνε !

— "Ε ! λέει ό άνθρωπος, να πάμε κι άλλοῦ να μάς κρίνουν.

Πήγαν, ηύραν ένα κοπάδι βόδια.

— "Ελάτε, λέει ό άνθρωπος, να μάς κάνετε μιιά κρίση.

— Τί κρίση ; λένε τά βόδια.

"Επιασε δά ό άνθρωπος, είπε πάλι τά ίδια, πού είπε στα πρόβατα.

— "Εμ, πρέπει να σε πνίξη, λέγουν τά βόδια· γιατί κ' έμας, λέγουν, μάς έχετε και ζευγαρίζουμε και πίσω - πίσω μάς σφάζετε και μάς τρώνε.

— "Ε ! λέει ό άνθρωπος, κι από δω τά πάθαμε, μόν' να πάμε κι άλλοῦ.

Πήγαν, ηύραν μιάν άλεπού.

— "Ελα, λέει πάλι ό άνθρωπος, να μάς κάνης μιιά κρίση.

— Τί κρίση ; λέει ή άλεπού.

"Επιασε πάλι ό άνθρωπος, είπεν όλη την ύπόθεση και την ώρα, πού τής μιλοῦσε, τής έδωκε να καταλάβη με γενεψίματα πώς, σαν τον γλυτώση από τό φίδι, θα τής πάη όρνιθες δῶρο. "Η άλεπού πονηρή διαμιῶς τό κατάλαβε. Γυρίζει τό λοιπόν και λέει τ' ανθρώπου :

— Σύ, λέει, λές πώς αυτός ό φίδαρος καθότανε μέσ' στην κρισάρα, πού βαστάς στα χέρια σου, μα γώ δέν τό χωρεῖ ό νοῦς μου. Ποτές δέν τό πιστεύω, λέει, να χωρη μέσ' σ' αυτήν την κρισαρούδα κοτζάμ φίδαρος. Για ξετυλίξου, λέει, άπ' τό λαιμό τ' ανθρώπου, έμπα μέσα να δοῦμε χωρεῖς ; και τότε να δώσω κ' εγώ τη γνώμη μου.

Ξετυλίχτηκε δά τό φίδι, μπήκε μέσ' στην κρισάρα, μα είχε τό κεφάλι του έξω. Λέει ή άλεπού :

— Μέσα έχε τό κεφάλι σου, μέσα !

Ζάρωσε δά τό φίδι, έβαλε και τό κεφάλι του μέσα. Βάζει μάνι - μάνι ό άνθρωπος τό σκέπασμα άποπάνω, πιάσανε με τίς πέτρες, τό σκότωσαν.

— "Ε ! τώρα, είπεν ή άλεπού, πού σε γλύτωσα, άιντε να μου φέρης τό τάμα.

— "Εννοια σου, λέει ό άνθρωπος, και για τό καλό, πού μου έκανες, θα σου φέρω μιιά κλωσσα με τά πουλάκια μαζί.

Πήγε ό άνθρωπος στο σπίτι :

— "Ε, γυναῖκα, λέει, ή άλεπού με γλύτωσε και να τής πάμε την κλωσσα με τά πουλάκια.

— "Ε, κάτσε δά κάτω σύ, νοικοκύρη, να ξεκουραστής, να την πιάσω εγώ, να την βάλω μέσ' στη σακκούλα.

Τώρα ή γυναῖκα παίρνει μιιά σακκούλα και βάζει τη σκύλα τους με τά σκυλάκια μαζί.

Κατέβηκε δά ό άνθρωπος, θαρροῦσε πώς ήταν μέσα ή όρνιθα με τά πουλάκια, την πήρε, πήγε. Πάει στην άλεπού και τής φωνάζει από μακριά :

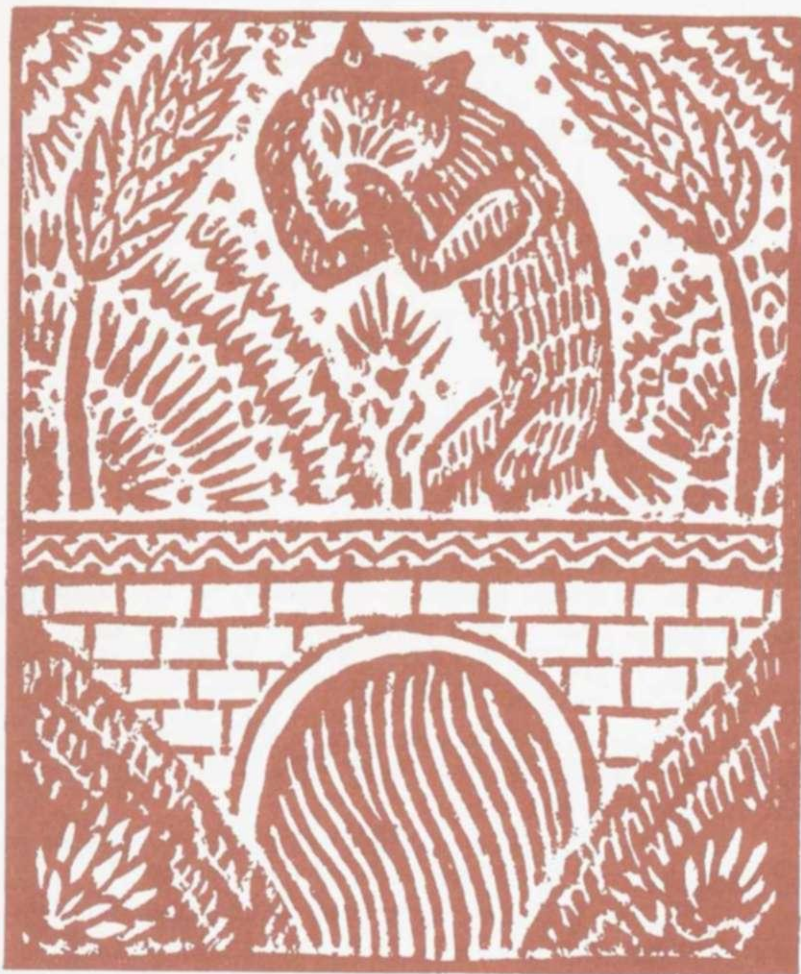
— "Ε ! κυρά άλεπού, έλα και σου έφερα την κλωσσα με τά πουλάκια.

— "Ε, λέει ή άλεπού, λῦσε, λέει, σύ τη σακκούλα κ' εγώ τά πιάνω ένα - ένα.

Λύνει ό άνθρωπος τη σακκούλα, πετιέται άπομέσα ή σκύλα, άρπαξε την ούρα τής άλεπούς, την έκοψε με τά δόντια της ! "Η άλεπού φευγιό χωρίς ούρά.

Σαν έτρεξε καμπόσο δρόμο και γύρισε κ' είδε πώς δέν

τὴν κυνηγοῦσε κανεῖς, ἀνέβηκε πάνω σ' ἓνα γεφύρι ψηλὸ καὶ παραπονιόταν κ' ἔλεγε :

— Ἄμ σένα, βρέ ἀλεπού, ὁ πατέρας σου δικαστὴς δὲν ἦταν, ἡ μάνα σου δικαστίνα δὲν ἦταν, ὁ πάππος σου εἰσαγγελέας δὲν ἦταν, σὺ τί ἔνοια εἶχες νὰ κάνης κρίσεις ;

Ο ΚΑΒΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΦΙΔΙ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ κ' ἓναν καιρὸ ἓνα φίδι κατέβηκε στὴν ἀκρογιαλιὰ κι ἀντάμωσε ἓναν κάβουρα καὶ τοῦ εἶπε :

— Καημένε κάβουρα, θέλω νὰ κάμω ἓναν θαλασσινὸ ἀπὸ σᾶς κουμπάρο, νὰ κατεβαίνω καμιά φορὰ νὰ τρώω κανένα θαλασσινό, κ' ἐκεῖνος

πάλι, ἅμα θέλῃ, νὰ ἔρχεται στὴ φωλιά μου νὰ τρώῃ κανένα χορταράκι τρυφερό. Ἔ, τί λές ; θέλεις νὰ γίνωμε κουμπάροι ;

Καὶ ὁ κάβουρας, ἀφοῦ σκέφθηκε, σκέφθηκε,

— Ἄς γίνουμε, τοῦ λέγει.

Τότε δῶσανε τὰ χέρια καὶ ἀμέσως καθήσανε νὰ φᾶνε. Τοῦ ἔφερε ὁ κάβουρας διάφορα θαλασσινά, γαρίδες καὶ χορτάρια τῆς θάλασσας.

Ἄμα τέλειωσε τὸ φαγί, τὸ φίδι ἤρθε στὸ κέφι καὶ ὅλο « γειά σου κουμπάρε » καὶ « γειά σου κουμπάρε » καὶ ἀγκάλιαζε τὸν κακόμοιρο τὸν κάβουρα.

Ὁ κουμπάρος ὁ κάβουρας, σὰν ντρεπότανε καὶ λίγο, τοῦ ἔλεγε ὁμῶς :

— Πολὺ μὲ σφίγγεις, κουμπάρε.

— Μὰ σ' ἀγαπῶ, κουμπάρε, τοῦ ἔλεγε τὸ φίδι.

Πάλι σὲ λιγάκι :

— Γειά σου κουμπάρε, καὶ ὅλο τὸν ἔσφιγγε.

— Μὰ πολὺ μὲ σφίγγεις, κουμπάρε, καὶ θὰ σκάσω.

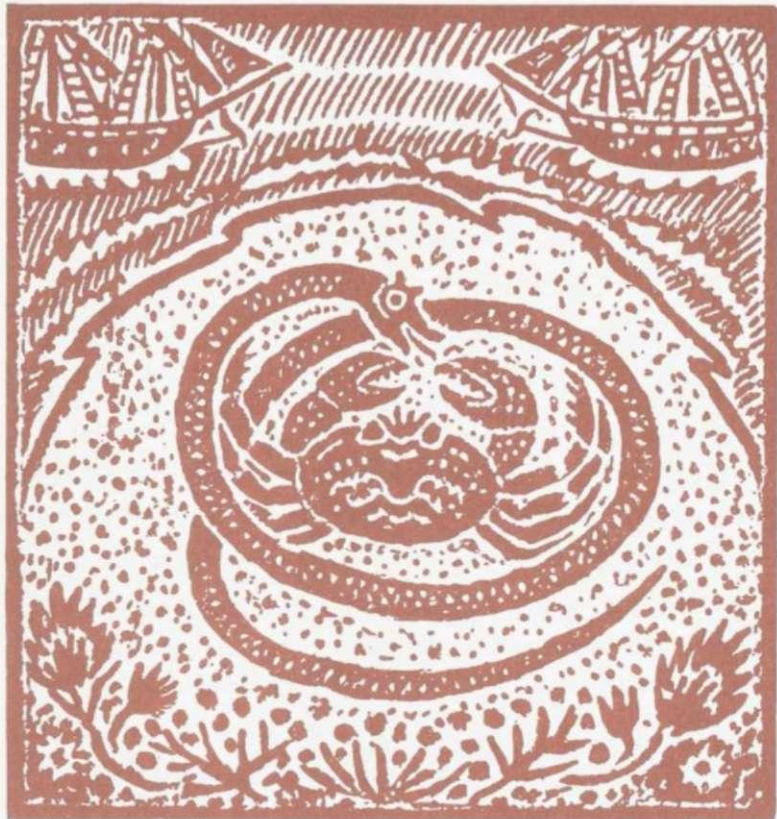
Καὶ τὸ φίδι, πού εἶχε τὸ σκοπὸ του :

— Μὰ δὲ μπορῶ, κουμπάρε, σ' ἀγαπάω.

— Κ' ἐγὼ σ' ἀγαπάω, κουμπάρε, ἀπαντοῦσεν ὁ κάβουρας, μὰ ἔβλεπε πὺ δὲν πηγαίνανε καλά· τὸ φίδι ὅλο τὸν ἔσφιγγε, ὅσο πήγαινε, καὶ δὲν τὸν ἀπόλαε καθόλου.

Πάλι σὲ λιγάκι τὸν ἔσφιξε τόσο, πὺ ὁ κάβουρας ἀπελ-

πίσθηκε και γυρίζει και τοῦ βάνει τις δαγκοῦνες του στο
λαιμό, και τότε πιά τόν ἀπόλυκε τὸ φίδι και ἀπλώθηκε

Πολύ με σφίγγεις, κουμπάρε, και θα σκάσω.

στη φωλιά τοῦ κάβουρα, ὅσο μακρὸ ἦτανε. Τότε τοῦ εἶπεν
ὁ κάβουρας :

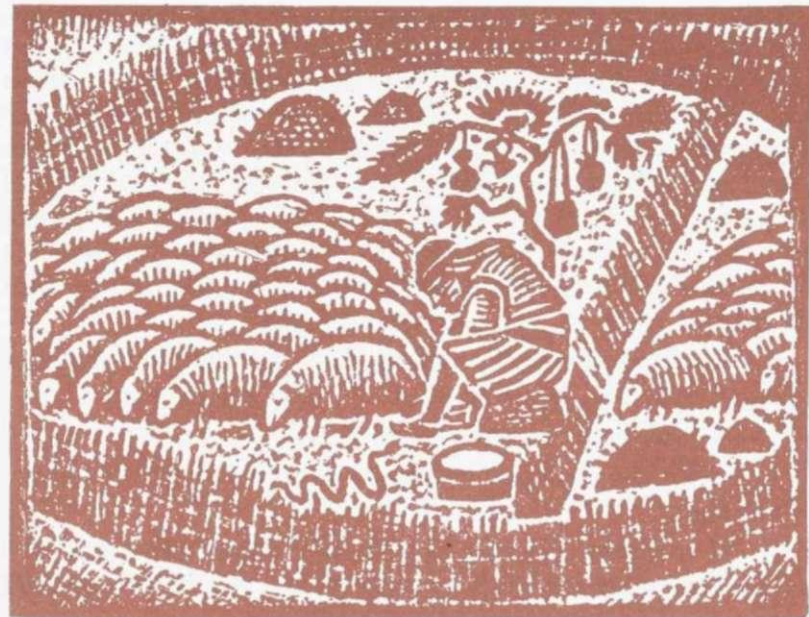
— Νά, ἔτσι εἶναι καλά ! Ἴσια, κουμπάρε, ὄχι με μά-
ζωνες νά με πνίξης !

Ο ΤΣΟΠΑΝΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΦΙΔΙ

ΤΑΝ μιὰ φορά ἕνας τσοπάνης κ' ἐκεῖ ποῦ
ἄρμεγε τὰ πρόβατά του, βλέπει και βγαί-
νει ἕνα φίδι ἀπὸ μιὰ τρῦπα και τριγύρι-
ζε μέσ' στὰ πρόβατα. Ἄμα τὸ εἶδε ὁ
τσοπάνης, τοῦ ἔβαλε λιγάκι γάλα σ' ἕνα
πινάκι και ἔφαγε.

Τὴ δεύτερη τὴ μέρα ἔβαλε πάλι λι-
γάκι γάλα στο πινάκι και τὸ ἔβαλε κοντὰ
στην τρῦπα του και εἶπε : « Ἐβγα, φιδάκι μου, νά φᾶς

γλυκὸ - γλυκὸ γαλατάκι ». Βγήκε τὸ φίδι κ' ἔφαγε· και, ὅταν

πῆγε ὁ τσοπάνης νὰ πάρῃ τὸ πινάκι, ἤρπεν ἓνα φλουρί κοντὰ του καὶ χάρηκεν ὁ τσοπάνης.

Τὸ μεσημέρι πάλι τοῦ ἔβαλε γάλα κοντὰ στὴν τρυῖπα του καὶ βγῆκε κ' ἔφαγε καὶ τοῦ ἄφησε πάλι ἓνα φλουρί.

Καὶ τὸ βράδῳ πάλι τοῦ ἔβαλε μέσ' στὸ πινάκι γάλα καὶ τὸ φώναξε καὶ βγῆκε κ' ἔφαγε. Καὶ ἔτσι πιαστήκανε φίλοι τὸ φίδι καὶ ὁ τσοπάνης καὶ τοῦ πήγαινε τρεῖς φορές τὴν ἡμέρα γάλα καὶ τοῦ ἄφηγε τρία φλουριά τὴν ἡμέρα. Ὡστε ὁ τσοπάνης γένηκε πολὺ ἄρχοντας καὶ συλλογίστηκε νὰ πάῃ στὸν Ἅγιον Τάφο κι ἄφῆκε παραγγελιά στὴ γυναῖκα του κάθε πρωτῆ, μεσημέρι καὶ βράδῳ νὰ δίνουν στὸ φίδι τὸ γάλα του. Σηκώθηκε αὐτός, πάει γιὰ τὸν Ἅγιον Τάφο.

Ἡ γυναῖκα τοῦ τσοπάνη ἔδινε κάθε μέρα γάλα στὸ φίδι.

Εἶχανε καὶ μικρὸ παιδί ὁ τσοπάνης ὡς πέντ' - ἕξι χρονῶ. Καὶ μιὰ μέρα, ἐκεῖ πού γύριζε μέσ' στὰ πρόβατα καὶ τὰ χάιδευε καὶ τὰ ἔπαιζε, ἦταν καὶ τὸ φίδι μέσ' στὰ πρόβατα καὶ τριγύριζε· δὲν τὸ εἶδε τὸ παιδί καὶ τοῦ πάτησε τὴ νουρά καί, ἐπειδὴ εἶχανε καρφιά τὰ τσαρουχάκια του, κόψανε τὴ νουρά τοῦ φιδιοῦ· γύρισε καὶ κεῖνο ἀπ' τὸν πόνο καὶ δαγκάνει τὸ παιδί κι ἀπ' τὸ φαρμάκι του τὸ φαρμάκωσε τὸ παιδί καὶ πέθανε. Κι ἀφοῦ πέθανε τὸ παιδί, τὸ θάψανε. Καὶ τὸ μεσημέρι βάλανε γάλα στὴν τρυῖπα τοῦ φιδιοῦ καὶ δὲ βγῆκε νὰ φάῃ. Πήγανε τὸ βράδῳ νὰ τοῦ βάλουν ἄλλο καὶ βρήκανε τὸ πρῶτο ἀφάγωτο, ὥστε δὲ βάλανε πλιὰ γάλα καὶ τὸ φίδι δὲ φάνηκε πλιὰ νὰ βγῆ μέσ' στὴ μάντρα.

Ἄφοῦ περάσανε ἕξ μῆνες, ἦρθε ὁ τσοπάνης ἀπ' τὸν Ἅγιον Τάφο καὶ δὲν εἶδε τὸ παιδί του, καὶ ρώτησε :

— Ποῦ 'ναι τὸ παιδί μας ;

— Τὸ παιδί μας τὸ τσίμπησε τὸ φίδι καὶ πέθανε, εἶπεν ἡ γυναῖκα.

Ὁ τσοπάνης δὲν εἶπε τίποτα, μόν' ἔβαλε γάλα μέσ' στὸ πινάκι καὶ πῆγε καὶ τό βαλε στὴν τρυῖπα τοῦ φιδιοῦ καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἐβγα, φιδάκι μου, νὰ φᾶς γλυκὸ - γλυκὸ γαλατάκι.

Καὶ τὸ φίδι φώναξε ἀπὸ μέσα :

— Ἄχ ! τσοπάνη, ὅσο θυμᾶσαι σὺ τὸ παιδί σου πεθαιμένο καὶ ὅσο γυρίζω κ' ἐγὼ καὶ βλέπω τὴ νουρά μου κομμένη, τί φιλία θανά χουμε πλιὰ ἀνάμεσό μας ;

Καὶ ἔτσι χάλασε ἡ φιλία τοῦ τσοπάνη καὶ τοῦ φιδιοῦ.

Ο ΠΟΝΤΙΚΟΣ Κ' Η ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΟΥ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν ἓνας ποντικός κ' εἶχε μιὰ θυγατέρα πολὺ ὀμορφη. Ἦθελε νὰ τὴν παντρεύῃ, μὰ δὲν ἤθελε νὰ τὴν δώσῃ σὲ ποντικό.

Κεῖ ποὺ συλλογιότανε, βλέπει τὸν ἥλιο νὰ λάμπῃ.

Ἄ! εἶπε μὲ τὸ νοῦ του, νὰ γαμπρὸς γιὰ τὸ κορίτσι μου, καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ τὴν παίρνει καὶ πάει

στὸ παλάτι τοῦ ἥλιου.

— Ἦλιε, τὴν παίρνεις τὴ θυγατέρα μου γυναῖκα ; Δὲ θέλω νὰ τὴ δώσω σ' ἄλλονα τόσο ὀμορφη, μόνο σὲ σένα ποὺ 'σαι τόσο ὀμορφος καὶ δυνατός.

— Ἀχ !, τοῦ λέει ὁ ἥλιος, γιὰ νὰ ξεφορτωθῆ, δὲν εἶμαι γώ, ὅπως μὲ θαρρεῖς, δυνατότερος ἀπ' ὅλους στὸν κόσμο. Διὲ κείνα - νὰ τὰ σύννεφα, ἅμα μὲ πλακώσουνε, σκοτεινιάζω καὶ τίποτα δὲ μπορῶ νὰ τὰ κάμω. Σύρε σ' αὐτὰ καὶ χωρὶς ἄλλο θὰ πετύχῃς.

Ὁ καημένος ὁ ποντικός τί νὰ κάμῃ ! σηκώνεται καὶ πάει στὰ σύννεφα· μὰ καὶ κεῖ σκοῦρα τὰ βρῆκε.

— Βλέπεις τὸ βοριά ; τοῦ εἶπαν τὰ σύννεφα· αὐτὸς ὅταν φυσᾷ, ἐμεῖς σκορπιζόμαστε καὶ χάνουμε τὰ κομμάτια μας· σύρε στὸ βοριά.

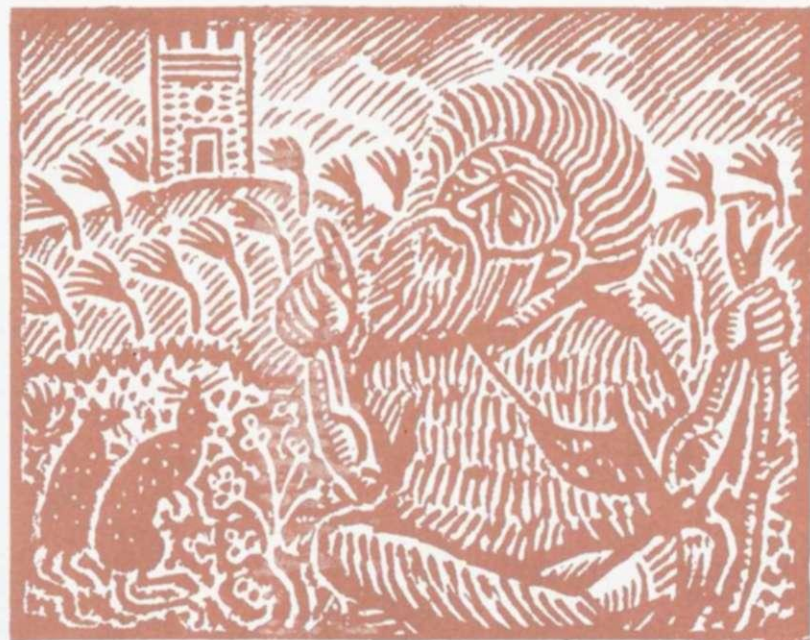
Τότε ὁ ποντικός παίρνει τὴ θυγατέρα του καὶ πάει στὸ βοριά καὶ τοῦ λέει μὲ τί σκοπὸν ἦρθε σ' αὐτόνα.

— Μετὰ χαρᾶς, καημένε ποντικέ, θὰ τὴν ἐπαιρνα τὴν ὀμορφὴ σου τὴ θυγατέρα, μὰ δὲν εἶμαι γώ ὅπως μὲ θαρρεῖς δυνατός. Σύρε κεῖ σὲ κείνο τὸν πύργο. Τὸν βλέπεις ; σαράντα χρόνια φυσῶντας δὲ μόρεσα νὰ τὸν ρίξω κάτω.

Νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε, πηγαίνει καὶ στὸν πύργο καὶ

τοῦ λέει τὰ ἴδια. Ὁ πύργος τότε γυρίζει καὶ τοῦ λέει :

— Ποντικέ, ποντικέ, ἀκοῦς μιὰ βοή μέσα στοὺς τοίχους μου ; τί θαρρεῖς πὼς εἶναι ; ἀντρειωμένα θεριά, ποντικοί, ποὺ μὲ κατατρῶνε καὶ κοντεύουνε νὰ μὲ ρίξουνε κάτω. Ἄπ' τοὺς

Βλέπεις ἐκεῖνον τὸν πύργο ; σαράντα χρόνια φυσῶντας δὲν μόρεσα νὰ τὸν ρίξω κάτω.

ποντικούς πλειότερο ἀντρειωμένος καὶ δυνατός κανεὶς δὲν εἶναι στὸν κόσμο καὶ καθόλου κανένα νὰ μὴν ἀκοῦς.

Τότε ὁ ποντικός γίνηκεν ἡ καρδιά του καὶ δίνει τὴν κόρη του σ' ἓναν ἀντρειωμένο καὶ ὀμορφο ποντίκαρο.

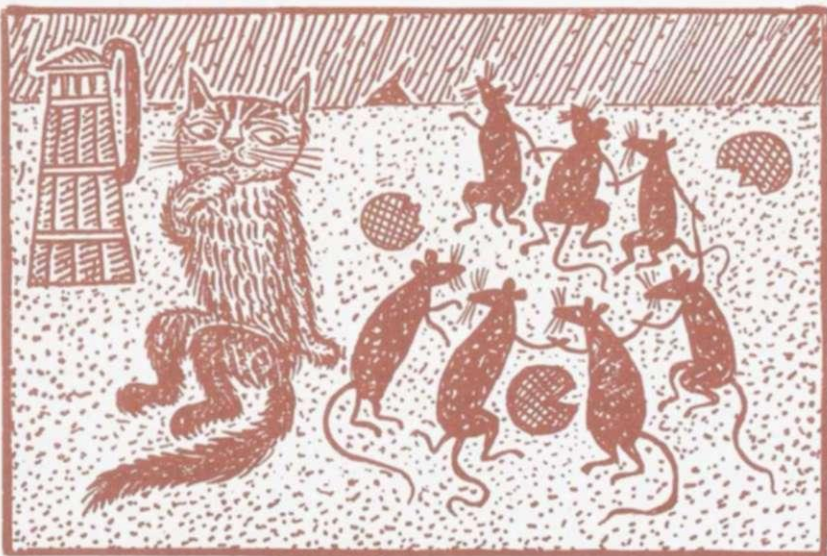

Η ΓΑΤΑ ΚΟΥΜΠΑΡΑ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ μιὰ γάτα πῆγε καὶ βρῆκεν ἕναν ποντικὸ καὶ τοῦ εἶπε νὰ γίνουν κουμπάροι, γιὰ νὰ μὴν τοὺς τρώγῃ.

Αὐτὸς τὸ εἶπε τῶν ἄλλωνῶν ποντικῶν κ' ἐκεῖνοι τὸ παραδέχτηκαν κ' ἐγένανε κουμπάροι.

Κάποτε εἶχαν γλέντι οἱ ποντικοὶ κ' ἡ γάτα τοὺς εἶπε νὰ χορέψουνε, νὰ τοὺς ἰδῇ νὰ εὐχαριστηθῇ.

Πιαστήκανε λοιπὸν στὴ σειρὰ οἱ ποντικοὶ καὶ χορεύανε. Σὰν τοὺς εἶδεν ἡ γάτα ἔτσι πιασμένους στὴ σειρὰ, τaráχτηκε τὸ αἷμα της κι ἀγριεύτηκε καὶ ξέχασε καὶ τίς κουμπαριές

καὶ ὅλα κ' ἦταν πιά ἔτοιμη νὰ χυμῆξῃ ἀπάνω τους. Τὴν βλέπει ὁ κουμπάρος τῆς ὁ ποντικὸς καὶ τὰ κατάλαβε.

Ἐμπρὸς στὸ χορὸ ἐπήγαινε ἕνας ποντικὸς μὲ κομμένη τὴν οὐρά του. Ἀρχίζει τότε ὁ κουμπάρος τῆς γάτας νὰ τραγουδάει καὶ νὰ τοῦ λέη :

Κ' ἐσύ, ποντίκι κολοβό,
κατὰ τὴν τρυπὰ τὸ χορὸ,
κ' ἡ κουμπάρα μας ἡ γάτα
κατὰ μᾶς ἔχει τὰ μάτια!

Καὶ τρέξανε πιά οἱ ἔρημοι ὅλοι κ' ἐμπῆκαν μέσ' στὴν τρυπὰ κι οὔτε ξαναφάνηκεν ἡ φανιά τους.

ΤΗΣ ΓΡΙΑΣ Ο ΓΑΤΟΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ήταν μιὰ γριά κ' εἶχεν ἕνα γάτο. Ἡ γριά ἐφτιαχνε τὸ γιαούρτι τῆς κι ὁ γάτος πῆγαινε κρυφὰ καὶ τὸ τραγε.

Μιὰ μέρα ἡ γριά ἐφτιαζε πάλι τὸ γιαούρτι καὶ κρύφτηκε μέσα στὸ κατώϊ καὶ βλέπει τὸ γάτο πὼς αὐτὸς ἐτραγε πάντα

τὸ γιαούρτι. Παίρνει τότε μιὰ βέργα, τοῦ δίνει μιὰ κι ἀνοίγει τὴν πόρτα καὶ τοῦ λέει : φύγε, χάσου ἀποδῶ, παλιόγατε !

Ὁ γάτος ἐφυγε, πῆγε στὸ δάσος κ' ἐκεῖ ἐκλαιγε κ' ἐστρίγγλιζε. Τὸν ἀκούει μιὰ ἀλεπού, ἐρχεται καὶ τὸν ρωτᾶει :

— Τί ἐπαθες καὶ κλαῖς !

Κ' ἐκεῖνος τῆς εἶπε :

— Αὐτὸ κι αὐτὸ ἐπαθα.

Ἡ ἀλεπού τότε τοῦ λέει :

— Ἐλα νὰ γίνουμε σύντροφοι· μπορεῖς νὰ μὲ γλυτώσης ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς μου ;

Κι ὁ γάτος τῆς εἶπε :

— Μπορῶ.

Ἡ ἀλεπού πῆρε τὸ γάτο καὶ πῆγαν στὴ σπηλιά τῆς καὶ ὕστερα πῆγε νὰ φέρῃ φιστίκια γιὰ νὰ φᾶνε. Γυρίζοντας, ἄμα ἐφτασε κοντὰ στὴ σπηλιά, νὰ καὶ παρουσιάζεται μπροστὰ

τῆς μιὰ ἀρκούδα, ὁ ἕνας ἐχθρὸς τῆς ἀλεπούς, καὶ τῆς λέει :

— Τώρα θὰ σὲ φάω.

— Ἀδέρφι, φώναξεν ἡ ἀλεπού, πρόφτασε ! θὰ μὲ φᾶνε !

Τότες ὁ γάτος μιαούριξε ἄγρια ἄγρια καὶ μέσα ὅλο τὸ σπήλαιο ἐβούϊξε. Ἡ ἀρκούδα, σὰν ἄκουσε ἐκεῖνο τὸ ἄγριο μιαούρισμα : Ἄχ, θὰ μὲ φᾶνε, εἶπε κ' ἐφυγε τρέχοντας πού χτυποῦσαν οἱ φτέρνες στὸν ὄμο.

Φεύγοντας ἀποκεῖ ἡ ἀρκούδα βρίσκει ἕνα ἀγριογούρουνο καὶ τοῦ λέει :

— Ἡ ἀλεπού ἔχει ἕνα σύντροφο καὶ θὰ μ' ἐτραγε.

Τοῦ λέει τότε τὸ ἀγριογούρουνο :

— Νὰ πάω ἐγὼ, νὰ ἰδῆς τί θὰ τὸν κάνω.

Ἡ ἀλεπού πῆγε νὰ φέρῃ κάστανα καὶ καθὼς ἐγύριζε, βρέθηκε μπροστὰ τῆς τὸ ἀγριογούρουνο.

— Τώρα θὰ σὲ φάω, τῆς εἶπε.

Ἡ ἀλεπού φοβήθηκε κ' ἐφώναξε :

— Ἀδέρφι ! μὲ τρῶνε !

Ὁ γάτος ξανά μιαούριξε ἄγρια κι ἀνημέρωτα κι ὅλο τὸ σπήλαιο ἐβούϊξε. Τ' ἀγριογούρουνο σὰν ἄκουσεν ἐκεῖνο τὸ μιαούρισμα, ὅπου φύγη φύγη. Πῆγε καὶ βρῆκε τὴν ἀρκούδα καὶ τῆς λέει :

— Δίκιο εἶχες ! ὅπως τὸ ἔλεγες ἔτσι ἦταν !

Τ' ἄκουσεν ὁ λύκος, λέει κι αὐτὸς :

— Ἄς πάω κ' ἐγὼ καὶ νὰ ἰδῆτε τί θὰ τὸν κάνω !

Ἡ ἀλεπού εἶχε πάει γιὰ μούσμουλα καὶ καθὼς ἐρχόταν ἀποκεῖ, βρέθηκε μπροστὰ τῆς ὁ λύκος καὶ τῆς λέει :

— Θὰ σὲ φάω.

Κ' ἡ ἀλεπού φοβήθηκε κ' ἐφώναξε :

— Ἀδέρφι, ἀδέρφι, πρόφτασε καὶ μὲ τρῶνε !

Κι ὁ γάτος μιαούριξεν ἄγρια κι ἀνημέρωτα μὲ ὅλη τὴ δύναμή του καὶ τὸ σπήλαιο ἐβούϊξε.

Ὁ λύκος πῆρε δρόμο καὶ πῆγε καὶ βρῆκε τὴν ἀρκούδα καὶ τ' ἀγριογούρουνο καὶ τοὺς λέει :

— Ἀλήθεια μοῦ εἶπατε ! ἂν δὲν ἐφευγα, κοκκαλάκι δὲν θὰ μοῦ ἄφηνε.

Ἐκατσαν τότε καὶ συλλογίζονταν πῶς νὰ κάνουν γιὰ νὰ ἰδοῦν τί πρᾶμα ἦταν αὐτό.

Εἶπαν τότε νὰ κάμουν ἓνα τραπέζι γιὰ τὶς ψυχὲς τῶν πεθαμένων συντρόφων τους καὶ νὰ φωνάξουν καὶ τὴν ἄλεπού μετὸ σύντροφό της κ' ἔτσι νὰ τὸν ἰδοῦν τί εἶναι.

Ὁ λύκος πῆγε στὰ πρόβατα, ἄρπαξεν ἓνα ἀρνί· ἡ ἀρκούδα πῆγε στὰ ξύλα καὶ τ' ἀγριογούρουνο στὸ μύλο.

Ἄφου ἔψησαν τ' ἀρνί, ἔστειλαν τὸ λύκο νὰ τοὺς φωνάξῃ.

Καθὼς ἐρχόταν, ὁ γάτος πηδοῦσε κ' ἐπιανε στὸν ἀέρα πουλιὰ κ' ἔτρωγε.

Ὁ λύκος ἅμα εἶδε καὶ αὐτὸ ἔτρεξε μπροστὰ καὶ τοὺς εἶπε:

— Ἐρχονται! πουλιὰ στὸν ἀέρα πιάνει αὐτός!, ἄρπαξεν ὕστερα ἓνα κομμάτι ψωμί κ' ἓνα κομμάτι κρέας καὶ χάθηκεν ἀποκεῖ.

Τὸ ἀγριογούρουνο πάει καὶ κρύβεται στὶς στάχτες, κ' ἡ ἀρκούδα ἀνέβηκε σ' ἓνα δέντρο.

Ἦρθαν ἡ ἄλεπού καὶ ὁ γάτος· κοιτάζουν, κανεὶς δὲν εἶναι.

Πάει στὶς στάχτες ὁ γάτος κ' ἐξαφνα φταρνίζεται. Ἐ, τότε νὰ ἰδῆς! ξιππάζεται τ' ἀγριογούρουνο καὶ τὸ βάζει στὰ πόδια, τρομάζει ὁ γάτος καὶ σκαφαλώνει στὸ δέντρο, ζαφνιάζεται ἡ ἀρκούδα καὶ πέφτει κάτω ἀπὸ τὸ δέντρο καὶ σκοτώνεται. Κ' ἔτσι ἀπόμειναν ἡ ἄλεπού καὶ ὁ γάτος κ' ἔφαγαν μετὸ γέλια τ' ἀρνάκι.

Ἡ ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΛΟΓΡΙΑ

ΤΑΝ μιὰ ἄλεπού καὶ δὲν εἶχε τί νὰ φάῃ· καὶ καμώθηκε τάχα πῶς πάει στὸ μοναστήρι νὰ γίνῃ καλόγρια.

Στὸ δρόμο βρίσκει ἓναν πετεινὸ καὶ κεῖνος τὴ ρωτᾷει :

— Ποῦ πᾶς, κυρὰ Μαριά ;

— Στὸ μοναστήρι, εἶπεν αὐτή.

Ποτὲ πιά δὲ θὰ τρώγω κρέας οὔτε λάδι, μόνο θὰ τρώγω ψωμί ξερὸ μετὸ κρεμμύδι.

— Νὰ ρθῶ κ' ἐγώ ; τῆς λέει.

— Ἐλα, τοῦ λέει, μήπως θὰ σὲ πάρω στὶς πλάτες μου ; Καὶ πῆγε καὶ ὁ πετεινὸς μαζί.

Πῆγε παρακάτω καὶ βρίσκει κάτι περιστέρια καὶ σὰν τὴν εἶδαν τὰ περιστέρια, ξεπέταξαν. Κι αὐτὴ τοὺς εἶπε :

— Μὴ φεύγετε, μὴ φεύγετε· τάφηκα ἐγὼ ἐκεῖνα· τώρα πάω στὸ μοναστήρι. Ποτὲ πιά δὲ θὰ τρώγω κρέας οὔτε λάδι, μόνο θὰ τρώγω ψωμί ξερὸ μετὸ κρεμμύδι.

— Νὰ ρθῶ κ' ἐγώ, κυρὰ Μαριά ; τῆς λέει ὁ μεγάλος ὁ περισσότερο.

— Ἐδῶ ποῦ ἔρχεται ὁ πετεινός, ἔλα κ' ἐσύ, τοῦ λέει αὐτή· μήπως θὰ σὲ πάρω στὶς πλάτες μου ;

Πῆγε καὶ τὸ περιστέρι μαζί.

Πᾶνε παρακάτω, καὶ βρίσκουν κάτι τσουτσοιλιάνους.

Σὰν τὴν εἶδαν τὴν ἄλεπού οἱ τσουτσοιλιάνοι, ξεπέταξαν.

— Μὴ φεύγετε, τοὺς λέει ἡ ἄλεπού, τάφηκα ἐκεῖνα τὰ παλιά· τώρα κινῶ γιὰ τὸ μοναστήρι, κι οὔτε κρέας θὰ τρώγω οὔτε λάδι, μόνο θὰ τρώγω ψωμί ξερὸ μετὸ κρεμμύδι.

— Νὰ ρθῶ κ' ἐγώ ; τῆς λέει ὁ μεγάλος.

— Ἐδῶ ποῦ ἔρχονται κ' οἱ ἄλλοι, ἔλα κ' ἐσύ· μήπως θὰ σὲ πάρω στὶς πλάτες μου ;

Σὰν περπάτησαν πολὺ, ἔφτασαν σὲ μιὰ σπηλιά, κ' ἐκεῖ τοὺς εἶπεν ἡ ἄλεπού :

— Ἐλάτε ἐδῶ μέσα τώρα νὰ ξεμολοηθοῦμε, γιατί ἔχομε νὰ περάσωμε θάλασσες καὶ ποτάμια, κὶ ὁ Θεὸς τὸ ξέρει, τάχα ζοῦμε νὰ φτάσουμε στὸ μοναστήρι ἢ ὄχι ! Τώρα ἔλα σύ, πετεινέ, νὰ σὲ ξεμολοήσω !

— Τί ἔκανα ἐγώ, κυρὰ Μαριά ; τῆς λέει ὁ πετεινός.

— Ἐσὺ τί ἔκανες ; τοῦ λέει ἡ ἄλεπού, ποὺ λαλᾶς ἀπ' τὰ μεσάνυχτα καὶ ξυπνᾶς τ' ἀντρόγυνα ; καὶ κάποτε λαλᾶς γληγορώτερα καὶ γελιοῦνται οἱ ἀγωγιάτες καὶ βγαίνουν στὸ δρόμο καὶ τοὺς πατοῦν οἱ κλέφτες !

Ἐκατσε ἡ κυρὰ ἄλεπού κ' ἔφαγε τὸν πετεινό.

— Ἐλα καὶ σύ, περισσότερε, νὰ σὲ ξεμολοήσω !

— Τί κακὸ ἔκανα ἐγώ, κυρὰ Μαριά ; τῆς λέει.

— Τί κακὸ ἔκανες ; τοῦ λέει, ποὺ ὁ κόσμος σπέρνουν τὰ γεννήματά τους, νὰ βγάλουν καρποὺς καὶ σύ πᾶς καὶ σκάφτεις καὶ τρῶς τοὺς σπόρους ;

Ἐφαγε καὶ τὸν περισσότερο.

Ἦστερα φωνάζει καὶ τὸν τσουτσοιλιάνο.

— Ἐλα καὶ σύ, τσουτσοιλιάνε, νὰ σὲ ξεμολοήσω !

— Τί κακὸ ἔκανα ἐγώ, κυρὰ Μαριά ; τῆς λέει.

— Ἐσὺ τί κακὸ ἔκανες ; ποὺ ἔκλειψες τὴν κορώνα τοῦ βασιλιᾶ καὶ τὴν ἔχεις στὸ κεφάλι σου ;

— Ὅχι, κυρὰ Μαριά, τῆς λέει, στάσου νὰ πάω νὰ φέρω καὶ μαρτύρους.

— Ἐ καλὰ, σύρε !

Πηγαίνει ὁ τσουτσοιλιάνος καὶ κάθεται ἀπάνω σὲ μιὰ γχορτσιὰ κ' ἐκεῖ περνοῦσε ἀποκάτω ἓνας κυνηγὸς καὶ τὸν ἐμάτιαζε μὲ τὸ ντουφέκι νὰ τὸν σκοτώσῃ.

— Μὴ μὲ σκοτώσῃς, τοῦ λέει, καὶ θά 'σαι κερδισμένος ἀπὸ μένα. Ἐλα νὰ σὲ πάω σὲ μιὰν ἄλεπού ποὺ εἶναι κρυμμένη.

Τὸν πῆρε καὶ τὸν πῆγε, κ' ἐκεῖ ποὺ ἔμπαινε στὴν πόρτα τῆς σπηλιᾶς, φώναξεν ὁ τσουτσοιλιάνος :

— Κόπιασε ὄξω, κυρὰ Μαριά, σοῦ ἔφερα μαρτύρους.

— Τόσο τόσο, κὶ αὐτοὶ οἱ μαρτύροι δὲν καταδέχονται νὰ μποῦν ἀπομέσα ; λέει ἡ ἄλεπού.

— Δὲ θέλουν νὰ μποῦν μέσα· κόπιασε ἡ ἀφεντιὰ σου ὄξω ! τῆς λέει αὐτός.

Κὶ ὁ κυνηγὸς ἐμάτιαζε τὴν πόρτα τῆς σπηλιᾶς καὶ καθὼς πῆγε νὰ βγῆ ἡ ἄλεπού, ρίχνει μιὰ ντουφεκιὰ ὁ κυνηγὸς, πᾶρ' τὴν κάτω τὴν ἄλεπού.

Κεῖ ποὺ ψυχομαχοῦσε, λέει ἡ ἄλεπού τοῦ τσουτσοιλιάνου :

— Νά σαι καλὰ μὲ τοὺς μαρτύρους ποὺ μοῦ φeres !

Η ΜΑΡΟΥΛΑ

ΡΧΗ τοῦ παραμυθιοῦ, καλησπέρα τῆς ἀφεντιᾶς σας.

Μιά φορά κ' ἕναν καιρὸ ἦταν μιὰ γυναῖκα πού δὲν ἔκανε παιδιὰ καὶ παρακαλοῦσε κάθε μέρα τὸ Θεὸ νὰ τῆς δώσει ἕνα παιδί.

Ἐνα πρωτὶ, πού στεκόταν στὸ παραθύρι, γυρνᾷ στὸν ἥλιο καὶ τοῦ λέει :

— Ἡλιε μου, κύρ - Ἡλιε μου, δῶσ' μου ἕνα παιδί καὶ σὰν γίνῃ δώδεκα χρονῶν, ἔλα καὶ πάρ' το.

Ἄκουσε τὰ παρακάλια τῆς ὁ Ἡλιος καὶ τῆς ἔδωκεν ἕνα κοριτσάκι ὁμοιοπὸ σὰν τ' ἄστρο τῆς αὐγῆς καὶ τό βγαλε Μαρούλα· κ' ἦταν ὅλο χαρὰ πού ἔκανε παιδί.

Ὅσο μεγάλωνε ἡ Μαρούλα, τόσο ὠμόρφαινε κ' ἔγινε δώδεκα χρονῶν.

Μιά μέρα πού πῆγε στὴ βρύση γιὰ νερό, τὴν βλέπει ὁ Ἡλιος καὶ γίνεται ἕνα παλληκάρι καὶ πάει κοντά τῆς καὶ τῆς λέει :

— Νὰ πῆς τῆς μάννας σου, ἐκεῖνο πού μοῦ ἔταξε πότε θὰ μοῦ τὸ δώσει ;

— Ἐμ, ποιὸς εἶσαι σύ ; ρώτησεν ἡ Μαρούλα τὸ παλληκάρι. Καὶ κεῖνο τῆς ἀποκρίθηκε :

— Πέ σύ τῆς μάννας σου ἔτσι καὶ κείνη θὰ καταλάβῃ ποιὸς εἶμαι.

— Καλά, τὸ λέω, εἶπεν ἡ Μαρούλα καὶ φορτώθηκε τὴ στάμνα τῆς καὶ πάει στὸ σπίτι καὶ λέει τῆς μάννας τῆς :

— Μάννα, στὴ βρύση πού ἤμουν, με ἤυρε ἕνα παλληκάρι, μὰ κεῖνο τὸ παλληκάρι ! Τόσο ὁμοιοπὸ ἦταν πού ἔλαμπε σὰν τὸν ἥλιο. Κεῖνο τὸ πρόσωπό του ! καὶ μοῦ εἶπε, πότε θὰ τοῦ δώσης ἐκεῖνο πού τοῦ ἔταξες ; Τὸ ρώτησα ποιὸς εἶναι καὶ κεῖνος μοῦ εἶπε πὼς θὰ τὸν καταλάβῃς ποιὸς εἶναι.

Κ' ἡ μάννα τῆς ἀναστέναξε καὶ τῆς εἶπε :

— Τὸ ξέρω, κορίτσι μου, αὐτὸ τὸ παλληκάρι. Μόν' νὰ τοῦ πῆς, σὰν σὲ ξαναβρῆ, πὼς ξέχασες νὰ μοῦ τὸ πῆς.

Τὴν ἄλλη μέρα πάει πάλι τὸ κορίτσι στὸ νερό, κατεβαίνει κι ὁ Ἡλιος καὶ τὴ ρωτᾷ :

— Τὸν εἶπες τῆς μάννας σου κεῖνον τὸ λόγο ;

— Ξέχασα νὰ τὸν πῶ, τοῦ λέει αὐτὴ.

Τότε ὁ Ἡλιος τῆς δίνει ἕνα χρυσοῦ μῆλο καὶ τῆς λέει :

— Νὰ αὐτὸ τὸ μῆλο καὶ βάλε το μέσ' στὸν κόρφο σου καὶ τὸ βράδυ, ὅταν σὲ ξεντύσῃ ἡ μάννα σου, γιὰ νὰ κοιμηθῆς, θὰ πέσῃ τὸ μῆλο καὶ θὰ θυμηθῆς νὰ τῆς τὸ πῆς.

Πηγαίνει ἡ Μαρούλα με μιὰ χαρὰ στὸ σπίτι καὶ λέει τῆς μάννας τῆς :

— Κεῖνο τὸ παλληκάρι, πού μοῦ εἶπε νὰ σοῦ πῶ τὸ τάμα πού τοῦ ἔταξες πότε θὰ τοῦ τὸ δώσης, με ἤυρε πάλι καὶ μοῦ ἔδωκε αὐτὸ τὸ μῆλο καὶ με παράγγειλε νὰ τὸ βάλω στὸν κόρφο μου καὶ τὸ βράδυ, ὅταν με ξεντύσῃς, νὰ πέσῃ, καὶ νὰ θυμηθῶ νὰ σοῦ τὸ πῶ.

— Σὰν τὸ εὔρη, ἄς τὸ πάρῃ ! εἶπε ἡ μάννα τῆς κ' ἔβαλε στὸ νοῦ τῆς νὰ μὴν τὸ ξαναστείλῃ πιά τὸ κορίτσι στὸ νερό.

Κάμποσο καιρὸ δὲν τὴν ἔστειλε στὸ νερό τὴ Μαρούλα, μὰ ὕστερα ξεθαρευύτηκε καὶ τὴν ἔστειλε. Σὰν τὴν εἶδεν ὁμοιοπὸ ὁ Ἡλιος, γίνῃκε πάλι ἕνα παλληκάρι καὶ κατέβηκε καὶ τὴν ρώτησε τὴ Μαρούλα, τί τῆς εἶπεν ἡ μάννα τῆς γιὰ τὸ τάμα πού τοῦ ἔταξε.

—“Α, λέει ἡ Μαρούλα, σὰν τὸ εὖρης, εἶπε, ἄς τὸ πάρης.

Τὴν παίρνει τότε ὁ Ἥλιος τὴ Μαρούλα ἀπ’ τὸ χέρι καὶ τὴν πάει μακριὰ στὸ παλάτι του ποῦ εἶχεν ἐμπρὸς ἓνα ὠραῖο περιβόλι.

“Ὀλη τὴν ἡμέρα ὁ Ἥλιος ἔλειπε κι ἄφηνε τὴ Μαρούλα στὸ περιβόλι νὰ παίζῃ καὶ τὸ βράδῳ γυρνοῦσε πίσω στὸ παλάτι του. Μὰ ἡ καημένη ἡ Μαρούλα, κι ἄς εἶχε ὅλα τὰ καλὰ στὸ παλάτι τοῦ Ἥλιου, θυμόταν τὴ μάννα της κι ὅλη τὴν ἡμέρα καθόταν στὸ περιβόλι κ’ ἔκλαιγε κ’ ἔλεγε :

*Ὡς φύγει καὶ μαραίνεται τῆς μάννας μου ἡ καρδούλα,
ἔτσι νὰ φηγομαραθοῦν τοῦ Ἥλιου τὰ μαρούλια!
Κόφου, δεντρό μου, κόφου!*

Κ’ ἔβαζε τὰ χέρια της καὶ μαδοῦσε τὰ μάγουλά της. Καὶ μαραίνονταν τὰ μαρούλια κ’ ἔπεφταν κάτω τὰ δέντρα ἀπὸ τὸ κλάμα τῆς Μαρούλας.

Ἐρχόταν τὸ βράδῳ ὁ Ἥλιος κ’ ἔβλεπε τὴ Μαρούλα μὲ πρησμένα τὰ μάτια καὶ κομματιασμένα τὰ μάγουλα.

— Ποιὸς σ’ ἔκαμεν ἔτσι, Μαρούλα μου ;

— Τῆς γειτόνισσας ὁ πετεινὸς ἤρθε καὶ πάλαιψε μὲ τὸν δικό μας καὶ πῆγα νὰ τοὺς ξεχωρίσω καὶ μὲ τσαγκρούμισαν.

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ Μαρούλα κάθησε στὸ περιβόλι κι ἄρχισε πάλι νὰ κλαίῃ καὶ νὰ σχίζῃ τὰ μάγουλά της καὶ νὰ λέῃ :

*Ὡς φύγει καὶ μαραίνεται τῆς μάννας μου ἡ καρδούλα,
ἔτσι νὰ φηγομαραθοῦν τοῦ Ἥλιου τὰ μαρούλια!
Κόφου, δεντρό μου, κόφου!*

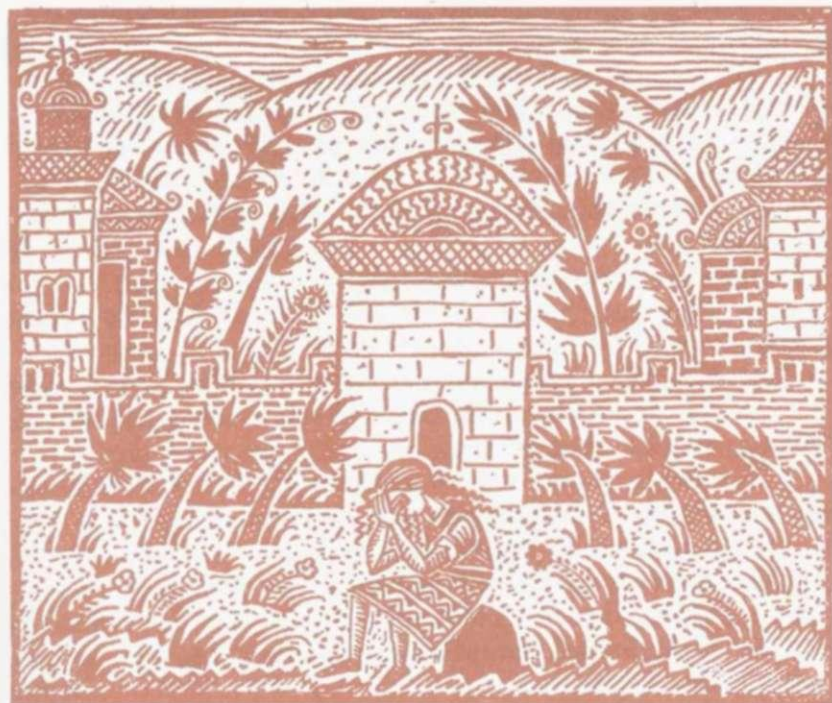
Καὶ μαραίνονταν τὰ μαρούλια καὶ πέφτανε τὰ δέντρα κάτω.

Ἐρχεται τὸ βράδῳ ὁ Ἥλιος, τὴν βλέπει πάλι μὲ κομματιασμένα μάγουλα.

— Ποιὸς σ’ ἔκανε πάλι ἔτσι, Μαρούλα μου ;

— Τῆς γειτόνισσας ὁ γάτος ἤρθε μὲ τὸν δικό μας καὶ παλεύανε καὶ πῆγα νὰ τοὺς ξεχωρίσω καὶ μὲ τσαγκρούμισαν.

Πάει πάλι τὸ ἄλλο πρωτὶ ἡ Μαρούλα στὸ περιβόλι καί,

Θυμόταν τὴ μάννα της κι ὅλη τὴν ἡμέρα καθόταν στὸ περιβόλι κ’ ἔκλαιγε...

σὰν κάθησε, θυμήθηκε τὴ μάννα της κ’ ἔκανε πάλι τὰ μάγουλά της ὅλο αἵματα κ’ ἔκλαιγε κ’ ἔλεγε :

*Ὡς φύγει καὶ μαραίνεται τῆς μάννας μου ἡ καρδούλα,
ἔτσι νὰ φηγομαραθοῦν τοῦ Ἥλιου τὰ μαρούλια!
Κόφου, δεντρό μου, κόφου!*

Μαράθηκαν λοιπὸν ὅλα τὰ μαρούλια, ἔπεσαν κι ὅλα τὰ δέντρα κι ἀπόμεινε τὸ περιβόλι ξύλο - κούτσουρο.

Ἐρχεται τὸ βράδῳ ὁ Ἥλιος, βλέπει τὴ Μαρούλα ὅλο αἵματα.

— Ποιὸς σ’ ἔκανε πάλι ἔτσι, Μαρούλα μου ;

— Πέρασα ἀπὸ μιὰ τριανταφυλλιά, τοῦ λέει ἡ Μαρούλα, κ' ἐκείνη μ' ἔσκισε μὲ τ' ἀγκάθια της.

Τὸ ἄλλο πρωτὶ ὅμως ὁ Ἥλιος, σὰ βγγῆκεν ὄξω, συλλογίστηκε : Δὲν πάω νὰ ἰδῶ τί κάνει ἡ Μαρούλα στὸ περιβόλι ; Γυρίζει λοιπὸν πίσω καὶ τί νὰ ἰδῆ ; τῆ Μαρούλα νὰ κλαίῃ καὶ νὰ ξεσχίζῃ τὰ μάγουλά της. Πάει κοντὰ της καὶ τῆς λέει :

— Γιατί κλαῖς, Μαρούλα μου ; μπᾶς καὶ στενοχωριέσαι ἐδῶ πέρα ;

— Ὅχι, λέει, δὲν στενοχωριέμαι.

— Τότε γιατί κλαῖς ; μπᾶς καὶ θέλεις νὰ πᾶς πίσω στὴ μάννα σου ;

— Ναί, θέλω νὰ πάω στὴ μάννα μου ! λέει ἡ Μαρούλα.

— Ἐ, ἀφοῦ θέλεις νὰ πᾶς στὴ μάννα σου, τῆς λέει ὁ Ἥλιος, ἐγὼ θὰ σὲ στείλω.

Τὴν ἐπῆρε λοιπὸν ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν ἐπῆγε στὴν ἄκρη τοῦ περιβολιοῦ κ' ἐκεῖ ἄρχισε νὰ φωνάζῃ :

— Λιονταράκια, λιονταράκια !

Κινοῦν κ' ἔρχονται τὰ λιοντάρια.

— Τί θές, ἀφέντη ; τοῦ λένε.

— Τὴν πᾶτε τὴ Μαρούλα στὴ μάννα της ;

— Τὴν πᾶμε.

— Καὶ τί θὰ τρῶτε στὸ δρόμο, ἅμα πεινάσετε, καὶ τί θὰ πίνετε, ἅμα διψάσετε ;

— Θὰ τρῶμε ἀπὸ τὸ κρέας της καὶ θὰ πίνουμε ἀπὸ τὸ αἷμα της.

— Φύγετε γρήγορα, τοὺς λέει ὁ Ἥλιος, δὲ μοῦ κάνετε.

Ἐστερα ξαναφώναξε :

— Ἀλεπουδάκια, ἀλεπουδάκια !

Κινοῦν κ' ἔρχονται οἱ ἀλεπούδες.

— Τί θές ἀφέντη ; τοῦ λένε.

— Τὴν πᾶτε τὴ Μαρούλα στὴ μάννα της ;

— Τὴν πᾶμε.

— Καὶ τί θὰ τρῶτε στὸ δρόμο, ἅμα πεινάσετε, καὶ τί θὰ πίνετε, ἅμα διψάσετε ;

— Θὰ τρῶμε ἀπὸ τὸ κρέας της καὶ θὰ πίνουμε ἀπὸ τὸ αἷμα της.

— Φύγετε γρήγορα ἀποδῶ, τοὺς λέει ὁ Ἥλιος, κ' ὕστερα ξαναφώναξε :

— Ἐλαφάκια, ἐλαφάκια !

Κινοῦν τὰ ἐλάφια κ' ἔρχονται τρέχοντας.

— Τὴν πᾶτε τὴ Μαρούλα στὴ μάννα της ;

— Τὴν πᾶμε.

— Καὶ τί θὰ τρῶτε στὸ δρόμο, σὰν πεινάσετε, καὶ τί θὰ πίνετε, σὰν διψάσετε ;

— Δροσερὸ δροσερὸ χορταράκι καὶ καθαρὸ καθαρὸ νεράκι.

— Νὰ ἔχετε τὴν εὐχή μου, τοὺς λέει ὁ Ἥλιος κὶ ἀνεβάζει τὴ Μαρούλα στὰ κέρατα ἐνὸς ἐλαφιοῦ, τὴν στολιζέει μὲ φλουριά καὶ τὴν στέλνει στὴ μάννα της.

Πῆγε, πῆγε τὸ ἐλάφι, πείνασε. Βρίσκει ἓνα κυπαρίσσι καὶ λέει :

— Σκύψε, κυπαρίσσι, νὰ βάλω πάνω τὴ Μαρούλα !

Ἐσκυψε τὸ κυπαρίσσι κ' ἔβαλε τὴ Μαρούλα.

— Ἐγὼ, τῆς λέει τὸ ἐλάφι, θὰ πάω λιγάκι νὰ βοσκῶ κ' ὕστερα θὰ ρθῶ νὰ σὲ πάρω. Μὰ νὰ μὴ φωνάζῃς, παρὰ μονάχα ἂν τύχη καὶ μὲ χρειαστῆς, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ βοσκῶ.

— Καλά, τοῦ λέει ἡ Μαρούλα, πήγαινε.

Στὸ κυπαρίσσι ἀποκάτω ἦταν ἓνα πηγάδι κ' ἐκεῖ κοντὰ καθόταν μιὰ λάμια μὲ τρεῖς θυγατέρες κ' ἔστειλε τὴ μιὰ της θυγατέρα νὰ τῆς φέρῃ νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι. Ἐκείνη λοιπὸν, μόλις ἔσκυψε νὰ ρίξῃ τὸν κουβᾶ στὸ πηγάδι, εἶδε τὸ πρόσωπο τῆς Μαρούλας ποὺ καθρεφτιζόταν μὲς' στὸ νερὸ καὶ θάρρεψε πὼς ἦταν τὸ δικό της. Πετᾶει τὸν κουβᾶ της καὶ πάει σπῆτι της χορεύοντας.

— Ἐφερές νερὸ ; τὴ ρωτᾶει ἡ μάννα της.

— Τέτοια κόρη ποὺ μαι γώ, καὶ μὲ στέλνεις γιὰ νερὸ ;

Ἡ μάννα της ἀπόμεινε. Στέλνει τὴ δευτέρα στὸ πηγάδι, μὰ κὶ αὐτὴ, μόλις εἶδε τὸ πρόσωπο τῆς Μαρούλας μέσα στὸ νερὸ, τὸ πέρασε γιὰ δικό της. Δίνει κ' αὐτὴ ἓνα πέταμα τοῦ κουβᾶ καὶ πάει τρέχοντας στὴ μάννα της.

— Τέτοια κόρη ποὺ μαι γώ, καὶ μὲ στέλνεις γιὰ νερὸ ;

Στέλνει ύστερα τὴν τρίτη κόρη τῆς στὸ πηγάδι, μὰ κι αὐτὴ τὰ ἴδια.

Κινάει τότε ἡ μάγνα τους νὰ πάη ἡ ἴδια στὸ πηγάδι. Σκύβει, κοιτάει στὸ νερό, βλέπει τὸ πρόσωπο τῆς Μαρούλας. Κοιτάει ἀπάνω, βλέπει καὶ τὴν ἴδια κ' ἦταν λιγωμένη στὰ γέλια.

— "Αχ, μωρή, τῆς λέει ἡ λάμια, σὺ ἤσουνα ποὺ βλέπανε μέσ' στὸ νερὸ οἱ θυγατέρες μου καὶ μοῦ ἤρθαν ξετρελλαμένες καὶ γιὰ χατίρι σου ἀφῆκα ἐγὼ τὸ ζύμωμά μου σύζυλο! Κατέβα κάτω νὰ σὲ φάω!

— "Αμε πρῶτα νὰ ζυμώσης, τῆς λέει ἡ Μαρούλα, κ' ύστερα ἔρχεσαι καὶ μὲ τρῶς.

Τρέχει ἡ λάμια στὸ σπίτι τῆς, ζυμώνει γλήγορα γλήγορα κ' ύστερα ἔρχεται τρέχοντας στὴ Μαρούλα.

— Ζύμωσα, τῆς λέει, κατέβα τώρα κάτω νὰ σὲ φάω.

— "Αμ' πλάσε πρῶτα τὰ ψωμιά σου, τῆς λέει ἡ Μαρούλα, κ' ύστερα ἔρχεσαι.

Τρέχει ἐκεῖνη, πλάθει τὰ ψωμιά καὶ γυρίζει τρέχοντας.

— Τὰ ἐπλασα, τῆς λέει, κατέβα τώρα νὰ σὲ φάω.

— "Αμε πρῶτα νὰ πανίσης τὸ φοῦρνο κ' ύστερα ἔρχεσαι καὶ μὲ τρῶς.

Πάει ἡ λάμια, παννίζει τὸ φοῦρνο καὶ γυρίζει πίσω.

— Τὸν πάννισα, τῆς λέει, κατέβα νὰ σὲ φάω.

— Φούρνισε πρῶτα τὰ ψωμιά, μὴ σοῦ κρυώσῃ ὁ φοῦρνος, τῆς λέει ἡ Μαρούλα, κ' ἔρχεσαι ύστερα καὶ μὲ τρῶς.

Φεύγει ἡ λάμια νὰ πάη νὰ φουρνίσῃ κ' ἡ Μαρούλα τότε βάνει μιὰ φωνή :

— "Ελαφάκι, ελαφάκι!

"Ακουσε τὸ ελαφάκι κ' ἤρθε τρέχοντας.

— Γρήγορα, τοῦ λέει ἡ Μαρούλα, ἤρθε ἡ λάμια νὰ μὲ φάη.

Κ' εἶπε τότε τὸ ελαφάκι :

— Χαμήλωσε, κυπαρίσσι, νὰ πάρω τὴ Μαρούλα!

Χαμήλωσε τὸ δέντρο καὶ πῆρε τὴ Μαρούλα κι ἄρχισε νὰ τρέχῃ. Στὸ δρόμο ποὺ πήγαινε, ἀνταμώνει ἓνα ποντικάκι καὶ τοῦ λέει :

— Ποντικάκι, ἀν σ' ἀνταμώσῃ ἡ λάμια καὶ σὲ ρωτήσῃ ἀν μᾶς εἶδες, νὰ τῆς λὲς λόγια λόγια, νὰ τὴ χασομερήσῃς νὰ μὴ μᾶς φτάσῃ.

Σὲ λίγο νὰ καὶ περνᾷ κ' ἡ λάμια καὶ τοῦ λέει :

— "Ε ποντικάκι, μὴν εἶδες μιὰ κόρη μ' ἓνα ελαφάκι :

Τῆς λέει τὸ ποντικάκι :

— "Εδῶ βρῆκα μιὰ τουλούπα μαλλί.

Τοῦ λέει ἡ λάμια :

— "Αλλα σοῦ λέω κι ἄλλα μοῦ λές. Μὴν εἶδες μιὰ κόρη μ' ἓνα ελαφάκι ;

— "Οσο νὰ τὸ ξάνω ! λέει τὸ ποντικάκι.

— "Αλλα σοῦ λέω, λέει ἡ λάμια, κι ἄλλα μοῦ λές. Μὴν εἶδες μιὰ κόρη μ' ἓνα ελαφάκι ;

— "Οσο νὰ τὸ κλώσω ! λέει τὸ ποντικάκι.

— "Αλλα σοῦ λέω κι ἄλλα μοῦ λές. Μὴν εἶδες μιὰ κόρη μ' ἓνα ελαφάκι ;

— "Οσο νὰ τὸ φάνω ! λέει.

— "Αλλα σοῦ λέω κι ἄλλα μοῦ λές· δὲν εἶδες μιὰ κόρη μ' ἓνα ελαφάκι ;

— Τὴν εἶδα, λέει τὸ ποντικάκι, τρέχα νὰ τὴ φτάσῃς.

"Εκεῖ ποὺ ἔτρεχε τὸ ελαφάκι καὶ κόντευε νὰ φτάσῃ στὸ σπίτι τῆς μάγνας τῆς, τὴν ἐνίωσεν ὁ σκύλος τῆ Μαρούλα κι ἄρχισε νὰ φωνάζῃ : Χάμ, χάμ ! Νά ἡ Μαρούλα κ' ἔρχεται, νά ἡ Μαρούλα κ' ἔρχεται, κ' ἡ μάγνα τῆς εἶπε : Χούστ, παλιόσκυλο ! Θέλεις νὰ μὲ κάνῃς νὰ πλαντάξω ἀπ' τὸ κακό μου ;

"Υστερα τὴν ἐνίωσε ὁ γάτος πάνω στὰ κεραμίδια καὶ φώναξε : Μιάου, μιάου ! Νά ἡ Μαρούλα κ' ἔρχεται, κ' ἡ μάγνα τῆς εἶπε : Ψίτ, παλιόγατα ! Θέλεις νὰ μὲ κάνῃς νὰ πλαντάξω ἀπ' τὸ κακό μου ;

Τότε τὴν ἐνίωσε ὁ πετεινὸς καὶ φώναξε : Κακαίτου ! κακαίτου ! Νά ἡ Μαρούλα κ' ἔρχεται, κ' ἡ μάγνα τῆς εἶπε : Εἰού, παλιοπέτεινε ! Θέλεις νὰ μὲ κάνῃς νὰ πλαντάξω ἀπ' τὸ κακό μου ;

"Οσο ὁμως κοντοζύγωνε τὸ ελαφάκι στὸ σπίτι, τόσο κοντοζύγωνε κ' ἡ λάμια· κι ὅταν ἔκανε τὸ ελαφάκι νὰ χωθῇ

μέσ' στην πόρτα τοῦ σπιτιοῦ, προφταίνει ἡ λάμια κι ἀρπάζει τὴν οὐρά του :

— "ὦχ, ἡ οὐρίτσα μου, ἡ οὐρίτσα μου! φώναξε τὸ ἐλαφάκι.

Σὰν μπῆκε μέσ' στὸ σπίτι, σηκώθηκε ἡ μάνα τῆς Μαρούλας καὶ τὸ καλωσόρισε :

— Καλῶς το, καλῶς το· ἀφοῦ μοῦ ἔφερες τὴ Μαρούλα μου, ἐγὼ θὰ σοῦ βάλω τὴν οὐρίτσα σου, καὶ πῆρε βαμπακάκι καὶ τοῦ ἔβαλε τὴν οὐρά του.

Κι ἀπὸ τότε ἔζησε μὲ τὸ κοριτσάκι της καλὰ κ' ἐμεῖς καλύτερα.

Η ΠΟΥΛΙΑ ΚΙ Ο ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

ΑΡΧΗ τοῦ παραμυθιοῦ, καλησπέ-
ρα τῆς ἀφεντιᾶς σας.

Μιά φορά κ' ἕναν καιρὸ ζοῦσεν ἕνας κυνηγὸς μὲ τὴ γυναῖκα του. Κ' ἡ γυναῖκα του μιά μέρα ἔκαμε ἕνα ὀμορφο κοριτσάκι καὶ τὸ βγάλανε Πούλια. Σὲ λίγον καιρὸν ὅμως ἡ γυναῖκα πέθανε κι ὁ κυνηγὸς, τί νὰ κάμη, ξαναπαντρεύτηκε.

Ἡ δεύτερη γυναῖκα, ἡ μητριά, νὰ ποῦμε, τῆς Πούλιας, ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ γέννησε κι αὐτὴ κ' ἔκα-

με ἕνα ἀγοράκι καὶ τὸ βγάλανε Αὐγερινό.

Ἡ μητριά, ὅσο μεγάλωνεν ἡ Πούλια, τόσο τὴν ζήλευε κ' ἤθελε νὰ τὴν πουλήσῃ σκλάβα καὶ τὸ λεγε κρυφὰ στὸν ἄντρα της. Κι ὁ Αὐγερινὸς ἄκουσεν ὅτι ἔλεγεν ἡ μάνα του καὶ πάει καὶ τὸ μαρτυράει στὴν Πούλια.

— Πούλια μ', ἡ μάνα μ' θὰ σὲ πουλήσῃ σκλάβα, μόν' τί νὰ κάμουμε τώρα ;

Σηκώνεται κ' ἡ Πούλια καὶ πηγαίνει σὲ μιὰ γριὰ γειτό-
νισσα, νὰ τὴν συμβουλέψῃ μαθέ. Κ' ἡ γριὰ τῆς λέει ὅτι πρέπει νὰ φύγῃς, κόρη μ', ἀπὸ κοντά της. « Σὰ θὰ σὲ χτενίζῃ, λέει, γιὰ τὸ παζάρι, ὁ Αὐγερινὸς ν' ἀρπάξῃ τὴν κορδέλλα ἀπ' τὰ

μαλλιά σου· ἐσύ θὰ τρέξης νὰ τὸν φτάσης κ' ἔτσι θὰ ξεφύγετε. Ἡ μητριὰ σου θὰ τρέξη νὰ σᾶς φτάση κ' ἐσύ θὰ πετάξης αὐτὸ τὸ μαχαίρι καὶ θὰ γίνῃ ἓνας κάμπος ποὺ δὲ θὰ ἔχη ἄκρα. Ἡ μητριὰ σου ὁμῶς γλήγορα θὰ τὸν περάσῃ καὶ θὰ σᾶς φτάσῃ. Τότε νὰ ρίξης αὐτὸ τὸ χτένι καὶ θὰ γίνῃ ἓνας πυκνὸς λόγγος ἀπὸ ἀγκάθια καὶ αὐτὸν θὰ τὸν περάσῃ καὶ θὰ σᾶς φτάσῃ. Ἐκεῖ τότε νὰ σκορπίσης αὐτὸ τ' ἀλάτι καὶ θὰ γίνῃ μιὰ μεγάλη λίμνη ποὺ ἡ μητριὰ σου δὲ θὰ μπορῇ νὰ τὴν περάσῃ καὶ θὰ γυρίσῃ πίσω ». Δίνει τὸ λοιπὸν στὰ παιδιὰ ἓνα μαχαίρι, ἓνα χτένι καὶ τ' ἀλάτι καὶ τὰ στέλνει στὸ καλὸ.

Ὅταν γύρισαν τὰ παιδιὰ στὸ σπίτι, πιάνει ἡ μητριὰ νὰ χτενίσῃ τὴν Πούλια καὶ τῆς τραγοῦδαγε καὶ τῆς ἔλεγε ἓνα σωρὸ ψευτιές. Τότε ἀρπάζει ὁ Αὐγερινὸς τὴν κορδέλλα ἀπ' τὴν πλεξούδα καὶ τρέχει ὄξω, ξοπίσω κ' ἡ Πούλια καὶ βγαίνουνε στὸ δρόμο. Ἡ μητριὰ τρέχει ἀποπίσω καὶ αὐτὴ νὰ τὰ φτάσῃ. Τότε ἡ Πούλια πετάει τῆς γριᾶς τὸ μαχαίρι καὶ γίνεται ἓνας κάμπος ποὺ δὲν εἶχεν ἄκρα. Μὰ ἡ μητριὰ πέρασε μάνι μάνι τὸν κάμπο καὶ πάλι τὰ φτασε. Τότε κ' ἡ Πούλια ρίχνει τῆς γριᾶς τὸ χτένι καὶ γίνεται ἓνας πυκνὸς λόγγος ἀπὸ ἀγκάθια. Ἐκείνη πέρασε καὶ ἀποκεῖ καὶ τότε ἡ Πούλια ἔρριξε τ' ἀλάτι καὶ γίνηκε μιὰ λίμνη θεόρατη. Ἐκανε ἡ μητριὰ νὰ τὴν περάσῃ, ἀλλὰ ποῦ ; Τότε καταράστηκε τὸν Αὐγερινὸ ποὺ ἦταν μαθὲ παιδί της καὶ ἀρνήθηκε κείνη καὶ πῆγε μὲ τὴν προγονή. « Αὐτοῦ ποὺ θὰ πᾶς, εἶπε, νὰ διψᾶς καὶ νὰ πιῆς νερὸ καὶ ἀπ' ὅποιου ζώου τὴν πατημασιὰ πιῆς, τέτοιο ζῶο νὰ γίνῃς ! »

Σὰν πῆγαν ὡς ἓνα μέρος μακριὰ, λέει ὁ Αὐγερινός :

— Δίψασα, Πούλια !

— Περπάτα, τοῦ εἶπεν αὐτῆ, κ' ἐκεῖ πέρα εἶναι ἡ βρύση τοῦ βασιλιᾶ καὶ πίνεις.

Πάλι σὰν πῆγαν κάμποσον τόπο, λέει τὸ παιδί :

— Διψῶ, θὰ σκάσω !

Κ' ἐκεῖ βρῆκε μιὰ πατημασιὰ ἀπὸ λύκο μὲ νερὸ καὶ τῆς λέει :

— Θὰ πιῶ ἀποδῶ.

— Μὴν πίνης, τοῦ λέει κείνη, γιατί γίνεσαι λύκος καὶ μὲ τρῶς.

— Δὲν πίνω, ἀν εἶν' ἔτσι ! καὶ κίνησαν πάλι.

Πηγαίνουν, πηγαίνουν, βρίσκουν μιὰ πατημασιὰ ἀπ' ἀρνὶ μὲ νερὸ, καὶ τῆς λέει τὸ παιδί :

— Θὰ πιῶ ἀποδῶ, δὲ βαστάω, ἔσκασα !

— Μὴν πίνης, τοῦ λέει ἡ Πούλια, γιατί θὰ γίνῃς ἀρνὶ καὶ θὰ σὲ σφάζουν.

— Θὰ πιῶ, εἶπε, καὶ ἄς μὲ σφάζουν.

— Κ' ἤπιε καὶ γίνηκε ἀρνὶ καὶ πῆγαινε ἀποπίσω καὶ βέλαζε :

— Μπε Πούλια, μπε Πούλια !

— Ἐλα κοντά μου, εἶπεν ἡ Πούλια.

Μπρὸς ἡ Πούλια, πίσω τ' ἀρνάκι, ὁ Αὐγερινός, πῆγαν, πῆγαν, ἔφτασαν στὸ πηγάδι τοῦ βασιλιᾶ. Βγάζ' ἡ Πούλια νερὸ, ποτίζει τ' ἀρνάκι, πίνει καὶ κείνη.

Κεῖ δίπλα στὸ πηγάδι ἦταν ἓνα κυπαρίσσι ψηλὸ ψηλὸ κ' ἡ Πούλια παρακάλεσε τὸ Θεό :

— Θέ μου, δῶς' μου δύναμη ν' ἀνεβῶ στὴν κορφή τοῦ κυπαρισσιοῦ !

Καὶ μόλις ἀπόσωσε τὴν εὐχή, βρέθηκε ἀπάνω στὸ κυπαρίσσι κ' ἐκεῖ ψηλὰ ποὺ ἔκατσε αὐτῆ, γίνηκεν ἓνας θρόνος ὀλόχρυσος, καὶ τ' ἀρνὶ ἔκατσε ἀποκάτω στὸ κυπαρίσσι κ' ἔβοσκε.

Σὲ λίγη ὥρα ἦρθαν οἱ δούλοι τοῦ βασιλιᾶ νὰ ποτίσουν τ' ἄλογα καί, σὰν ζύγωσαν στὸ κυπαρίσσι, τ' ἄλογα σκιάχτηκαν κ' ἔκοψαν τὰ καπίστρια κ' ἔφυγαν ἀπὸ τὶς ἀχτίδες τῆς Πούλιας ποὺ ἔλαμπε ἀπάν' ἀπ' τὸ κυπαρίσσι.

— Κατέβα κάτω, τῆς λέν' οἱ δούλοι, γιατί φοβοῦνται τ' ἄλογα νὰ πιοῦν νερὸ.

— Δὲν κατεβαίνω, τοὺς λέει, ἄς πιοῦν τ' ἄλογα νερὸ, ἐγὼ δὲν σᾶς κάνω τίποτε.

— Κατέβα, τῆς λένε πάλι.

— Δὲν κατεβαίνω.

Πηγαίνουν τότε στὸ βασιλόπουλο καὶ τοῦ λέν τὸ καὶ τό : κοντὰ στὴ βρύση, ψηλὰ σ' ἓνα κυπαρίσσι κάθεται μιὰ κοπέλλα καὶ λάμπ' ἡ ὁμορφιά της καὶ ἀπὸ τὶς ἀχτίδες της σκιά-

ζονται τ' ἄλογα καὶ δὲ θέλουν νὰ πιοῦν καὶ τῆς εἶπαμε νὰ κατεβῆ καὶ δὲ θέλει.

Σὰν ἄκουσεν αὐτὰ τὸ βασιλόπουλο, σηκώνεται καὶ πηγαίνει καὶ τῆς λέει κι αὐτὸ νὰ κατεβῆ καὶ δὲ θέλησε. Καὶ τῆς λέει καὶ δευτέρη φορά καὶ τρίτη :

— Κατέβα, θὰ κόψουμε τὸ κυπαρίσσι, ἂν δὲν κατεβῆς.

— Κόψε το, λέει κείνη, δὲν κατεβαίνω.

Κ' ἔτσι πῆρεν ἀνθρώπους νὰ κόψουν τὸ κυπαρίσσι, κ' ἐκεῖ πού τὸ κοφταν, πῆγαινε τ' ἄρνι κ' ἔγλειφε τὸ κυπαρίσσι καὶ γίνονταν διπλὸ ἀπ' ὅ,τι ἦταν. Πάσχισαν, πάσχισαν νὰ τὸ κόψουν, δὲ μπόρεσαν.

— Φύγετε ὅλοι ἀποδῶ, λέει τότε τὸ βασιλόπουλο ἀπ' τὸ θυμὸ του.

Κ' ἔτσι ἔφυγαν ὅλοι. Πάει τότε ἀπ' τὸν καημὸ του σὲ μιὰ γριά καὶ τῆς λέει :

— Ἄν μοῦ κατεβάσῃς ἐκείνη τὴν κοπέλλα ἀπ' τὸ κυπαρίσσι, θὰ σοῦ γεμίσω τὸ τσεμπέρι φλουριά.

— Ἐγὼ νὰ σοῦ τὴν κατεβάσω, λέει ἡ γριά.

Καὶ παίρνει ἓνα σκαφίδι κ' ἓνα κόσκινο κι ἀλεύρι καὶ πηγαίνει ἀποκάτω ἀπ' τὸ κυπαρίσσι καὶ βάζει ἀνάποδα τὸ σκαφίδι κι ἀνάποδα τὸ κόσκινο κ' ἔτσι κοσκίναγε. Βλέπει ἡ κοπέλλα ἀπ' τὸ κυπαρίσσι καὶ μπήχνει τίς φωνές :

— Ἄλλιῶς, κυρά, τὸ κόσκινο, ἄλλιῶς καὶ τὸ σκαφίδι.

Ἡ γριά πάλι καμόνονταν πὼς δὲν ἄκουγε κ' ἔλεγε :

— Δὲν ἀκούω, κόρη μου, κατέβα παρακάτω. Καὶ δῶς' του καὶ κοσκίνιζε ἀνάποδα.

— Ἄλλιῶς, κυρά, τὸ κόσκινο, ἄλλιῶς καὶ τὸ σκαφίδι, τῆς λέει ἡ Πούλια καὶ δευτέρη φορά καὶ τρίτη.

Κ' ἡ γριά τῆς ξαναλέει :

— Δὲν ἀκούω, κόρη μου, ἔλα νὰ μοῦ δείξῃς, ἔτσι νὰ χῆς τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ.

Κ' ἔτσι ἡ κόρη ἀπὸ λίγο λίγο κατέβηκε κι ὅταν πῆγε νὰ τῆς δείξῃ, βγῆκε τὸ βασιλόπουλο, πού ἦταν ἐκεῖ κρυμμένο, καὶ τὴν ἄρπαξε, τὴν ἔβαλε στὸ ἄλογο καὶ δρόμο.

Τὸ καημένο τ' ἄρνάκι, πού ἔβοσκε κεῖ κάτω ἀπ' τὸ κυπαρίσσι, ἀρχίζει τὸ βέλασμα, βάζει κ' ἡ Πούλια τίς φωνές :

« Τ' ἄρνάκι μου, τ' ἄρνάκι μου ! » Τότε καὶ τὸ βασιλόπουλο τῆς λέει : « Μὴ χολιᾶς καὶ σοῦ φέρνω ὅσα ἄρνιά θέλεις ». Μὰ ἡ Πούλια πού νὰ τ' ἀκούσῃ;

— Ἐγὼ, τοῦ λέει, δὲν τ' ἀλλάζω μὲ τίποτα στὸν κόσμο.

Τὸ βασιλόπουλο, τί νὰ κάμῃ; διατάζει καὶ φέρανε τ' ἄρνάκι μέσα στὴν κάμαρη στὸ παλάτι κ' ἔτσι τὴν παντρεύτηκε τὴν Πούλια.

Ὁ βασιλιάς ἀγάπησε τὴ νύφη του πάρα πολύ, μὰ ἡ βασίλισσα τὴ φθόνησε, καὶ μιὰ μέρα πού τὸ βασιλόπουλο ἔλειπε στὸ κυνήγι, τὴν παίρνει τὴ νύφη τῆς νὰ πᾶνε, λέει, νὰ σιργιανίσουν στὸ περιβόλι. Κεῖ πού σιργιανίζανε, φτάνουσε σ' ἓνα ξεροπήγαδο. Τῆς δίνει μιὰ ἡ πεθερὰ καὶ τὴ ρίχνει στὸ πηγάδι.

Τ' ἄρνι τὸ νίωσε κι ἄρχισε νὰ βελάζῃ κ' ἡ πεθερὰ, γιὰ νὰ βουλώσῃ κι αὐτουνοῦ τὸ στόμα, βάλθηκε νὰ τὸ σφάζῃ.

Σὰν ἤρθε τὸ βασιλόπουλο καὶ δὲν τὴν εἶδε, ρώτάει τὴ μάνα του :

— Μάνα, πού εἶν' ἡ νύφη;

— Ἐξω, τοῦ εἶπε αὐτὴ, πῆγε νὰ σιργιανίσῃ. Καὶ καλὰ πού δὲν εἶν' αὐτὴ ἐδῶ τώρα, εἶπε, νὰ σφάξουμε τ' ἄρνι!

Ἀκούει τ' ἄρνι αὐτὰ, τρέχει στὸ πηγάδι καὶ λέει τῆς Πούλιας :

— Πούλια, θὰ μὲ σφάξουν!

— Σώπα, μάτια μου ! καὶ δὲ σὲ σφάζουν.

— Νά, τροχοῦν τὰ μαχαίρια· μ' ἔπιασαν ! θὰ μὲ σφάξουν !

— Τί νὰ σὲ κάμω, μάτια μου ; τοῦ λέει, μὲ βλέπεις καὶ μένα πού εἶμαι.

Τότε οἱ δοῦλες τῆς βασίλισσας ἔπιασαν τ' ἄρνι καὶ πῆγαν νὰ τὸ σφάξουν κ' ἐκεῖ πού τοῦ ἀκούμπησαν τὸ μαχαίρι, ἐπαρακάλεσεν ἡ Πούλια τὸ Θεὸ κ' εἶπε :

— Θέ μου ! τὸν ἀδερφό μου τὸν σκοτώνουν κ' ἐγὼ κάθομαι στὸ πηγάδι !

Μονομιᾶς πετάχτηκε ἀπ' τὸ πηγάδι καὶ πῆγε κ' ἤρρε τ' ἄρνι, πού τὸ χαν κομμένο τὸ λαιμό. Σκούζει, φωνάζει νὰ

τ' αφήσουν. Τὸ εἶχαν κόψει. «Τ' ἀρνί μου», λέει αὐτή, σκούζει, φωνάζει : «τ' ἀρνί μου!» Παρηγοριά δὲν ἔχει.

Τὸ καημένο τὸ βασιλόπουλο τῆς ἔταζε ὅσα ἀρνιά εἶχεν ὁ κόσμος. Αὐτὴ τίποτε· «τ' ἀρνί μου, τ' ἀρνί μου!» ἔλεγε.

Ἔτσι κ' ἔτσι ψήσανε τ' ἀρνί καὶ τὸ βάλανε στὸ τραπέζι.

— Ἔλα νὰ φάμε, τῆς λένε.

— Ἐφαγα, λέει αὐτή, δὲν τρώγω τώρα ἄλλο.

— Ἔλα, καλή, ἔλα, τῆς λένε.

— Φάτε, σᾶς λέω, ἔφαγα ἐγώ.

Κι ὅταν τέλειωσαν ἐκεῖνοι τὸ φαγί, πῆγε αὐτὴ καὶ μάζεψε ὅλα τὰ κόκκαλα καὶ τὰ βαλε σὲ μιὰ στάμνα καὶ τὰ ἔθαψε μέσα στὸν κῆπο.

Τὸ πρωτὶ βλέπουν φυτρωμένη μιὰ πορτοκαλιά ψηλὴ ψηλὴ σὲ κεῖνο τὸ μέρος μ' ἓνα χρυσὸ πορτοκάλι στὴν κορφή. Ἡ στρίγγλα ἢ πεθερά, μόλις τὸ εἶδε, βάζει τὶς φωνές : «Θέλω τὸ πορτοκάλι, θέλω τὸ πορτοκάλι!» Ἀλλά, σὰ δὲ μπορούσε κανεὶς νὰ τὸ φτάσῃ, λύσσαξε καὶ πάει ἡ ἴδια νὰ τὸ κατεβάσῃ. Τότε τὰ κλωνάρια γυρίζουν κατὰ πάνω τῆς καὶ ἴσια νὰ τῆς βγάλουν τὰ μάτια.

Ἡ Πούλια ἀπὸ μιὰ μεριά τὴν εἶδε καὶ λέει : «Ἄσε νὰ τὸ κατεβάσω ἐγώ». Σὰν πλησίασε, κατεβαίνει τὸ πορτοκάλι καὶ τῆς λέει : «Πιάσε με σφιχτά, Πούλια» καὶ σὰν τὸ πιασε, γίνηκε μιὰ βροντὴ καὶ πετάχτηκε ψηλὰ στὸν οὐρανὸ καὶ λέει : «Ἔχε γειά, καλέ μου πεθερὲ καὶ σὺ καλὸ βασιλόπουλο. Ἐγὼ στὸν κόσμον αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ ζήσω ἀπὸ τὰ χέρια τῆς κακιᾶς μητριῶς ἔπεσα στὰ χέρια τῆς κακιᾶς πεθερᾶς».

Κι ἀπὸ τότε γίνανε δυὸ ἀστεράκια στὸν οὐρανὸ, ἡ Πούλια καὶ ὁ Αὐγερινός.

Η ΜΥΡΣΙΝΑ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ κ' ἓναν καιρὸ ἦταν τρεῖς ἀδερφές, καὶ αὐτὲς ἦταν ὄρφανές. Δὲν εἶχαν οὔτε μάννα οὔτε πατέρα.

Μιὰ μέρα θέλησαν νὰ μάθουν ποιά ἀπὸ τὶς τρεῖς ἦταν καλύτερη. Κι ὅταν κοντοζύγωνε νὰ βασιλέψῃ ὁ ἥλιος, ἦρθαν σ' ἓνα

προσῆλιο, στάθηκαν καὶ οἱ τρεῖς ἀράδ' ἀράδα κ' εἶπαν στὸν ἥλιο :

— Ἦλιο μου, προσῆλιο μου, ἀπὸ μᾶς τὶς τρεῖς ποιά εἶναι ἡ καλύτερη ;

Καὶ ὁ ἥλιος εἶπε :

— Κ' ἡ μιὰ καλὴ κ' ἡ ἄλλ' καλὴ, μὰ ἡ τρίτη ἡ μικρότερη ἀκόμα καὶ καλύτερη.

Σὰν τ' ἄκουσαν οἱ μεγαλύτερες ἀδερφές ἓνα κ' ἓνα δαγκάθηκαν καὶ γύρισαν στὸ σπίτι φαρμακωμένες.

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα αὐτὲς οἱ δυὸ ἔβαλαν τὰ καλά τους, στολιστήκαν καὶ τὴν καημένη τὴ μικρὴ, πού τὴν ἔλεξαν Μυρσίνα, τὴν ἄλλαξαν μὲ τὰ πλιὸ χειρότερα καὶ λερωμένα καὶ πῆγαν πάλι νὰ ρωτηθοῦν στὸν ἥλιο. Κι ἅμα βγῆκαν στὸ προσῆλιο, εἶπαν πάλι :

— "Ἡλιο μου, προσῆλιο μου, ἀπὸ μᾶς τίς τρεῖς ποιά εἶναι ἡ καλύτερη ;

Κι ὁ ἥλιος εἶπε πάλι :

— Κ' ἡ μιὰ καλὴ κ' ἡ ἄλλ' καλὴ, μὰ ἡ τρίτη ἡ μικρότερη ἀκόμα καὶ καλύτερη.

Σὰν τ' ἄκουσαν οἱ ἀδερφές τῆς Μυρσίνας σὰν ζεματισμένες ἀπόμειναν καὶ γύρισαν στὸ σπίτι πολὺ καταφρονεμένες.

Πάλι τὴν τρίτη μέρα ρωτήθηκαν κι ὁ ἥλιος πάλι τὰ ἴδια τοὺς εἶπε. Τότε πλιὰ ἀναψαν καὶ κάηκαν κ' οἱ δυὸ ἀπ' τὴ ζούλεια καὶ βουλεύτηκαν νὰ τὴν χάσουν τὴν κακότηχη τὴ Μυρσίνα.

— "Ἡ μάννα μας ἔχει τόσα χρόνια πού πέθανε καὶ ταχιά θὰ σηκωθοῦμε σύνταχα νὰ πᾶμε νὰ τὴν ξαναχώσουμε· μόγο θέλει νὰ τὰ ἐτοιμάσουμε ἀποσπερὶς ὄλα, γιατί ἡ μάννα μας εἶναι πολὺ μακριὰ θαμμένη ἀπάνω στὸ βουνὸ καὶ θέλει νὰ κινήσουμε πολὺ ταχινό.

Κ' ἡ δόλια ἡ Μυρσίνα τὸ πίστεψε καὶ τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα πῆραν ἓνα πρόσφορο κ' ἓνα πινάκι κόλλυβα καὶ κίνησαν νὰ πᾶν νὰ ξαναχώσουν τὴ μάννα τους.

Περπάτησαν, περπάτησαν κ' ἔφτασαν μέσα σ' ἓνα δάσος καὶ πῆγαν ἀποκάτω σὲ μιὰν ὄξυά. Τότες εἶπε ἡ μεγάλη :

— Νά, ἐδῶ εἶναι τῆς μάννας μας τὸ μνημα· φέρτε τὸ στενοσκέπαρο νὰ σκάψω.

— "Αχ ! εἶπεν ἡ ἄλλη· διὲ δὰ τί ἐκάμαμε οἱ ξεχασμέ-

νες ! Μὲ τί θὰ σκάψουμε ; οὔτε δικέλλι, οὔτε στενοσκέπαρο πήραμε ! 'Αμ' τώρα τί θὰ κάμουμε ;

Τότες εἶπεν ἡ μεγάλη :

— Μιὰ ἀπὸ μᾶς θὰ πάη νὰ πάρη τὸ στενοσκέπαρο !

— 'Εγὼ φοβοῦμαι, εἶπεν ἡ μεσιά.

— 'Αμ' ἐγὼ, εἶπεν ἡ Μυρσίνα, ἓνα πουλὶ πετάμενο νὰ δῶ ἄξαφνα ἐδ' ἔτσι θὰ μαργωθῶ.

— 'Ακοῦστε, λέει ἡ μεγάλη· σύ, Μυρσίνα, θὰ καθήσης ἐδῶ κ' ἐμεῖς θὰ πᾶμε νὰ πάρουμε τὸ στενοσκέπαρο, γιατί μοναχιά καμιά δὲν πηγαίνει. Σὺ κάτσε δῶ καὶ φύλαγε τὰ κόλλυβα ὅσο νὰ ρθουμε κ' ἐμεῖς.

— Καλά, μόν' νὰ ἔρθετε γλήγορα, γιατί κ' ἐγὼ φοβοῦμαι μοναχιά.

— Νά, νά, πήγαμε κ' ἤρθαμε ! εἶπαν κ' ἔφυγαν χαρούμενες.

Ἡ δόλια ἡ Μυρσίνα καρτέρεσε, καρτέρεσε, ὅσο πού βασίλεψε ὁ ἥλιος. Τότε, σὰν εἶδε πὼς πῆρε νὰ νυχτώνη καὶ πὼς ἀπόμεινε μονάχη μέσ' στὸ βουνό, ἄρχεψε νὰ κλαίη. Ἀπὸ τὰ πολλὰ τὰ κλάματα τὴ λυπήθηκαν ὡς καὶ τὰ δέντρα. Καὶ μιὰ ὄξυά τῆς εἶπε :

— Μὴν κλαῖς, κορίτσι μου, μόν' νὰ κυλίσης αὐτὴν τὴν κουλλούρα πού ἔχεις, κι ὅπου θὰ σταθῆ ἐκεῖ νὰ πᾶς νὰ μείνης καὶ μὴ φοβᾶσαι ἀπὸ τίποτα.

Τότες ἡ Μυρσίνα κυλᾷ τὴν κουλλούρα καὶ τρέχει καταπόδι τῆς. Ἐδῶ νὰ σταθῆ, ἐκεῖ νὰ σταθῆ ἡ κουλλούρα, χωρὶς νὰ καταλάβη ἡ Μυρσίνα, κατέβηκε σ' ἓνα λάκκο. Καὶ νὰ καὶ βλέπει μπροστά τῆς ἓνα σπίτι καὶ μπαίνει μέσα.

Σ' αὐτὸ τὸ σπίτι καθότανε δώδεκα ἀδέρφια, οἱ μῆνες, κι ὅλη τὴν ἡμέρα γύριζαν στὸν κόσμον καὶ μόν' τὰργὰ ἐρχότανε στὸ σπίτι. Καὶ τώρα πού ἤρθεν ἡ Μυρσίνα, δὲν ἦταν κανέναν ἐκεῖ.

Τότε ἡ Μυρσίνα ἀνασκουμπώνεται μιὰ φορά, παίρνει τὴ σκούπα, καθαρίζει ὅλο τὸ σπίτι καὶ κάθεται ὕστερα καὶ μαγειρεύει ἓνα ὁμορφο φαγί. Ἐπειτα ἔστησε τὸ τραπέζι, ἔφαγε κι αὐτὴ λίγο καὶ κρύφτηκε πάνω στὴν κρυψάνα τοῦ σπιτιοῦ.

Τότε νά κ' οί μῆνες ἔφτασαν. Μπαίνουν μέσα καί τί νά ἰδοῦν ! "Ὅλο τὸ σπίτι σκουπισμένο, τὸ τραπέζι στημένο, ὅλα ἔτοιμα ! Τί εἶν' αὐτό ; Τότε εἶπαν :

— Ποιὸς εἶν' αὐτὸς πού μᾶς ἔκαμεν αὐτὸ τὸ καλό ; "Ἄς μὴ φοβᾶται ἀπὸ τίποτα. "Ἄς βγῆ κι ἂν εἶναι παιδί, θά τὸν κάνουμε ἀδερφό, κι ἂν εἶναι κορίτσι, θά τὸ χουμε ἀδερφή μας.

Καί κανένας δὲν ἀποκρίθηκε. Τότε ἔφαγαν κι ὅλοι ἀποροῦσαν κ' ὕστερα κοιμήθηκαν.

Τὸ πρῶτ' σὺνταχα σηκώθηκαν κ' ἔφυγαν ὅλοι. Τότε ἡ Μυρσίνα κατεβαίνει ἀπ' τὴν κρυψάνα, σκουπίζει πάλι ὅλο τὸ σπίτι καί κάθεται καί φκιάνει μιὰ πίττα, μὰ τί πίττα ! Πίττα πού νά τρῶς καί νά γλείφῃς τὰ δάχτυλά σου. "Ἐπειτα σὺν βράδιασε, στήνει τὸ τραπέζι καί τ' ἀραδιάζει ὅλα. Τότε κόβει κι αὐτὴ ἓνα κομματάκι πίττα, τρώει καί πηγαίνει καί κρύβεται πάλι στὴν κρυψάνα.

Σὲ λιγάκι ἤρθαν κ' οἱ μῆνες καί σὺν τὰ εἶδαν πάλι ὅλα ἔτοιμα, δὲν ἤξεραν τί νά ποῦν. Κ' ἔλεγαν :

— Μὰ ποιὸς μᾶς κάμνει αὐτὸ τὸ καλό ; "Ἄς ἔβγῃ, ἄς μὴ φοβᾶται ἀπὸ τίποτα. . . Κ' εἶπαν, κ' εἶπαν τόσα λόγια, μὰ τοῦ κάκου ! ἡ Μυρσίνα δὲν ἔβγαίνει. Τότε κάθησαν κ' ἔφαγαν κ' ἔπεσαν νά κοιμηθοῦν. Τότε λέει ὁ μικρότερος :

— "Ἐγὼ αὔριο δὲ θά ρθω ἀντάμα μὲ σᾶς, μόν' θά κάτσω δωνὰ καί θά κρυφτῶ, καί νά δῶ ποιὸς εἶν' αὐτὸς πού ἔρχεται καί μᾶς τὰ κάνει ὅλ' αὐτά.

Κ' ἔτσι, σὺν ἔφεξε ὁ Θεὸς τὴν ἡμέρα, σηκώθηκαν ὅλοι κ' ἔφυγαν καί μόν' ὁ μικρὸς ἀπόμεινε καί κρύφτηκε πίσω ἀπὸ τὴ θύρα.

Τότε νά κ' ἡ Μυρσίνα κατεβαίνει νά κάμῃ πάλι πὼς ἤξερε. Κ' ἐκεῖ πού ἔκαμε νά μπῆ μέσα, τὴν ἀρπάξ' ὁ μικρὸς ὁ μῆνας ἀπὸ τὸ φουστάνι καί τῆς λέει :

— Μπά, σὺ εἶσαι, κυρά, πού μᾶς κάνεις αὐτὸ τὸ καλό, καί δὲ μᾶς τὸ λές, μόν' κάθου κρυμμένη ; μὴ φοβᾶσαι ἀπὸ τίποτα. "Ἐμεῖς θά σ' ἔχουμε ἀδερφή δική μας. Αὐτὸ ἔμεῖς στὸν οὐρανὸ τὸ ζητούσαμε καί στὴ γῆ τὸ βρήκαμε.

Τότε ἡ Μυρσίνα ξεθάρρεψε καί τοῦ διηγήθηκε πὼς τὴν

ἀφῆκαν οἱ ἀδερφές της, καί πὼς βρέθηκε μέσ' σ' αὐτὸ τὸ σπίτι. Κι ἄρχεψε νά κάμῃ ὅλες τίς δουλειές καταπὼς ἤξερεν. Καθάρισε ὅλο τὸ σπίτι, μαγείρεψε καί τὰ ἔτοιμασε ὅλα σὺν νοικοκυρά.

Τὰργὰ σὺν ἤρθαν οἱ μῆνες κ' εἶδαν τὴ Μυρσίνα, πολὺ τὴ χάρηκαν. Καί δὲν ἤξεραν πλὴν τί νά κάμουν ἀπ' τὴ χαρὰ τους. "Ἐπειτα κάθησαν κ' ἔφαγαν κι ἀποκοιμήθηκαν σὺν καλὰ ἀδερφάκια.

Σὺνταχα σηκώθηκαν κ' εἶπαν στὴ Μυρσίνα :

— "Ἀδερφοῦλα, κάμε καταπὼς ξέρεις καί τὸ βράδυ θά μᾶς δῆς τί ἀδέρφια εἴμαστε· ἔπειτα ἔφυγαν.

Τότε ἡ Μυρσίνα ἔκαμε ὅλες τίς δουλειές, καθὼς ἤξερε, καί σὺν πῆρε νά βραδιάζῃ, βγῆκεν ὄξω ἀπὸ τὸ σπίτι καί καρτεροῦσε τὰδερφάκια της· καί δὲν περίμενε πολὺ, γιατί σὲ λίγο ἤρθαν οἱ μῆνες κ' εἶπαν χαρούμενοι :

— Καληώρα, ἀδερφοῦλα !

— Καλῶς ὤρσετε, ἀδέρφια.

— Πὼς πέρασες σήμερα ;

— Καλά· ἐσεῖς ;

— "Ἐμεῖς ; μὴ ρωτᾶς γιὰ μᾶς. "Ἐσὺ σὺν πέρασες καλά, κ' ἔμεῖς καλά.

— "Ἐλᾶτε τώρα μέσα νά μὴ στέκεστε ὀλόρθοι. Εἶστε τόσο ἀποσταμένοι καί τὸ τραπέζι εἶναι στημένο.

— "Ἀλήθεια, Μυρσίνα, καλὰ λές, νά φᾶμε, γιατί πολὺ πεινοῦμε σήμερα.

Τότε ἤρθαν μέσα καί καθήσανε στὸ τραπέζι. Καί σὺν ἔφαγαν, τότε νά βλέπες ! "Ὁ ἓνας ἔδωκε στὴ Μυρσίνα μαλαματένια σκουλαρίκια, ὁ ἄλλος ὀλόχρυσο φόρεμα κ' εἶχε μέσα κεντημένο τὸν οὐρανὸ μὲ τᾶστρα. "Ἄλλοι δυὸ τῆς ἔφεραν φουστάνια πού εἶχαν μέσα κεντημένα τὴ γῆ μὲ τὰ χορτάρια καί τὴ θάλασσα μὲ τὰ ψάρια· ἄλλος ἄλλα πού νά τ' ἀκούσῃ κανένας θαρρεῖ πὼς εἶναι παραμῦθι. Κ' ἔτσι ἡ Μυρσίνα περνοῦσε μὲ τοὺς μῆνες ὄχι καί καλύτερα.

Οἱ ἀδερφές της σὺν ἔμαθαν πὼς ἡ Μυρσίνα ζῆ κ' εἶναι καλά, ἔσκασαν ἀπ' τὴ ζούλεια καί βουλευτήθηκαν νά τὴ φαρμακώσουν. Κ' ἓνα κ' ἓνα ἔφκιασαν μιὰ τούρτα φαρμακωμένη,

κ' ἦρθαν στὴ Μυρσίνα. Τότε μόλις εἶχαν φύγει κ' οἱ μῆνες. Τάκ, τάκ, χτυποῦν τὴ θύρα.

— Ποιὸς εἶναι ; ἀποκρίνεται ἀπομέσα ἡ Μυρσίνα.

— Μπά, Μυρσίνα, τόσο γλήγορα μᾶς ξέχασες ! "Ἄνοιξε κ' εἴμαστε οἱ ἀδερφές σου, πού σκοτωθήκαμε νὰ σὲ γυρεύουμε στὸ βουνό !

— "Ἀχ, οἱ ἀδερφοῦλες μου, εἶπεν ἡ Μυρσίνα κ' ἕνα κ' ἕνα ἄνοιξε καὶ τὶς ἀγκάλιασε κι ἄρχισε νὰ κλαίη.

Τότες εἶπαν ἐκεῖνες :

— 'Ἄμ' τί ἐπάθες, Μυρσίνα ; ἐμεῖς μάνι μάνι πῆγαμε στὸ σπίτι, πῆραμε τὸ στενοσκέπαρο κ' ἦρθαμε νὰ σὲ βροῦμε. 'Ἐδῶ γυρεύουμε, ἐκεῖ γυρεύουμε κ' ἡ Μυρσίνα πουθενά ! Τότες εἶπαμε : 'Ἡ Μυρσίνα σὰν ἀπόμεινε μοναχιά, φοβήθηκε καὶ θὰ πέρασε κανένας ἄνθρωπος καὶ πάει μ' αὐτὸν σὲ κανένα χωριό. . . καὶ τί νὰ τὰ πολυλογοῦμε, Μυρσινούλα ; ἐμάθαμε ὕστερα πὼς εἶσαι δῶ καὶ νὰ μας, ἦρθαμε νὰ σὲ δοῦμε· μὰ καθὼς βλέπουμε καλὰ εἶσαι, ἀδερφοῦλα !

— Καλὰ, τί νὰ πῶ ; ὄχι καὶ καλῦτερα.

— Κ' ἐμεῖς τὸ βλέπουμε· μόν' τῆρα καλὰ νὰ μὴν τὸ κουνήσης ἀπὸ δῶ, ἀφοῦ καὶ σ' ἀγαποῦν τόσο. 'Εμεῖς τώρα φεύγουμε.

— Γιατί δὲν κάθεστε ;

— "Ὅχι, εἴμαστε βιαστικές, ἄλλη φορά· ἔχε γειά, Μυρσίνα.

— Στὸ καλό.

— 'Εμεῖς θὰ ἐρχόμαστε συχνὰ νὰ σὲ βλέπουμε. . . Μπά, εἶδες ; . . ἀκόμα λίγο θέλαμε νὰ τ' ἀστοχήσουμε· νά, πάρε αὐτὴν τὴν τούρτα, εἶν' ἀπὸ κεῖνες πού κάναμε γιὰ τὸ σχῶριο τῆς μάννας μας. Νά, πάρ' τὴν νὰ τὴν φᾶς καὶ νὰ σχωρέσης τὴ μάννα μας.

Κ' ἡ Μυρσίνα τὴν πῆρε. Καὶ σὰν ἔφυγαν αὐτές, ἔκοψεν ἕνα κομμάτι στὸ σκυλάκι, ὅπου εἶχεν. Κ' ἕνα κ' ἕνα τὸ καημένο ψόφησε. Τότε ἡ Μυρσίνα κατάλαβε πὼς ἡ τούρτα ἦταν φαρμακωμένη καὶ πὼς οἱ ἀδερφές ἤθελαν νὰ τὴν φαρμακώσουν, καὶ δὲν τὴν ἔφαγε. Τὴν ἔρριξε μέσ' στὸ φούρνο καὶ κάηκε.

"Ἐπειτα σὰν πέρασαν καμπόσες μέρες, οἱ ἀδερφές τῆς Μυρσίνας ἔμαθαν πὼς δὲ φαρμακώθηκεν ἡ Μυρσίνα. Καὶ πῆραν ἕνα φαρμακωμένο δαχτυλίδι κ' ἦρθαν πάλι στὴ Μυρσίνα. Χτυποῦν τὴ θύρα κ' ἡ Μυρσίνα δὲν τὶς ἀνοίγει. Τότες αὐτές εἶπαν :

— "Ἄνοιξε, Μυρσίνα· ἔχουμε νὰ σοῦ ποῦμε ἕνα λόγο. Νά, σοῦ φέραμε ἕνα δαχτυλίδι τῆς μάννας μας, γιατί, ὅταν πέθανε, σὺ ἦσουν μικρὸ καὶ δὲν ἤξερες ἀπὸ τίποτα. Κ' ἡ μάννα μας, ὅταν πεθνήσκει ἀπάν' στὸ ψυχομάχημα εἶπεν : "Ἄρα κατάρρα σᾶς ἀφήνω, αὐτὸ τὸ δαχτυλίδι νὰ τὸ δώσετε στὴ Μυρσίνα, σὰν τρανέφη ». Κ' ἐμεῖς δὲ θέλουμε νὰ κολαστοῦμε καὶ τώρα πού μεγάλωσες πλιά, πάρε τὸ δαχτυλίδι σου.

Τότες ἡ Μυρσίνα ἄνοιξε τὸ παράθυρο καὶ πῆρε τὸ δαχτυλίδι. Καὶ μόλις τὸ βαλε, ἕνα κ' ἕνα ἀπόμεινε σὰν πεθαμένη.

Τὸ βράδυ ἦρθαν οἱ μῆνες καὶ σὰν εἶδαν τὴ Μυρσίνα πεθαμένη, ἄρχισαν κάτι κλάματα πού ἀντιλαλοῦσαν τὰ πλάγια. Κ' ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς μέρες τὴν πῆραν καὶ τὴν ἔντυσαν στὰ χρυσά, τὴν ἔβαλαν μέσα σ' ἕνα μαλαματένιο σεντούκι καὶ τὴν εἶχαν μέσ' στὸ σπίτι.

"Ἦστερ' ἀπὸ κάμποσον καιρὸ πέρασεν ἀπὸ κεῖ ἕνα βασιλόπουλο. Καὶ σὰν τὸ εἶδε τὸ σεντούκι, πολὺ τοῦ ἄρεσε καὶ τὸ ζήτησε ἀπὸ τὰ παιδιά. Κι αὐτὰ στὴν ἀρχὴ δὲν ἤθελαν νὰ τὸ δώσουν. "Ἦστερ' ἀπὸ τὰ πολλὰ τὰ παρακάλια τὸ ἔδωσαν. Μὰ εἶπαν στὸ βασιλόπουλο νὰ μὴν τ' ἀνοίξῃ καμιὰ φορά. Καὶ τὸ βασιλόπουλο τὸ πῆρε τὸ σεντούκι καὶ τὸ φερε στὸ παλάτι του. Καὶ μιὰ μέρα ἦταν ἄρρωστο βαριά καὶ κόντευε νὰ πεθάνῃ. Γυρίζει τότε καὶ λέει τῆς μάννας του :

— Μάννα, ἐγὼ θὰ πεθάνω καὶ δὲ θὰ ξέρω αὐτὸ τὸ σεντούκι τί ἔχει μέσα. Φέρ' το νὰ τ' ἀνοίξω. Μόν' σεῖς νὰ βγῆτε ὅλοι ἔξω.

Καὶ σὰν βγῆκαν ὅλοι ἔξω, ἀνοίγει τὸ σεντούκι καὶ τί νὰ ἰδῆ ! 'Ἡ Μυρσίνα στὰ ὀλόχρυσά ντυμένη, καὶ τόσο ὁμορφῆ ἦταν πού καὶ πεθαμένη φαινόταν σὰν ἄγγελος. Τότε τὸ βασιλόπουλο ἔτσι δὰ ἀπόμεινε. Καὶ σὰν ἦρθε στὸν ἑαυτό του κ' εἶδε τὸ δαχτυλίδι πού εἶχεν ἡ Μυρσίνα, εἶπε :

— Για νά ιδῶ στοῦ δαχτυλίδι ἔχει κανένα γράμμα ;
νά καταλάβω κἀν πῶς τὴν ἔλεγαν αὐτὴν τὴ δόλια.

Καὶ μόλις τὸ βγαλεν ἀμέσως ἀναστήθηκεν ἡ Μυρσίνα
καὶ ξεπετάχτηκεν ἀπ' τὸ σεντούκι. Καὶ ἄρχισε νά λέη :

— Ποῦ εἶμαι ; Ποιὸς μ' ἔφερεν ἐδῶ ; Ἄ ! ἐδῶ δὲν εἶναι
τὸ σπίτι μου. Ποῦ εἴστε, ἀδερφάκια μου ;

— Ἐγὼ τώρα εἶμαι ἀδερφός σου, εἶπε τὸ βασιλόπουλο,
καὶ βρῖσκεσαι μέσ' στοῦ βασιλιᾶ τὸ παλάτι.

Κ' ὕστερα τῆς εἶπεν ὅλη τὴν ἱστορία : πῶς τὴν ἀγό-
ρασε μαζί μὲ τὸ σεντούκι ἀπὸ τοὺς μῆνες, καὶ πῶς ἦταν
μέσα πεθαμένη κι ἅμα ἔβγαλε τὸ δαχτυλίδι ζωντάνεψε. Τότες
ἡ Μυρσίνα θυμήθηκε τὶς ἀδερφές της καὶ εἶπε :

— Ἄχ ! Ρῆγα μου. Αὐτὸ τὸ δαχτυλίδι ρίξ' το μέσ' στὴ
θάλασσα, γιατί εἶναι φαρμακωμένο καὶ μαγεμένο. Αὐτὸ μοῦ
τό φεραν οἱ ἀδερφές μου κι ἅμα τό βάλαν ἀμέσως φαρμακώ-
θηκα κι ἀπόμεινα καταπῶς μὲ βρῆκες.

Τότε τὸ βασιλόπουλο εἶπε στὴ Μυρσίνα νά τοῦ διηγηθῇ
ὅλη τὴν ἱστορία της. Καὶ σὰν τὴν ἀκουσεν, ὠργίστηκε πολὺ
καὶ εἶπεν :

— Αὐτὲς τὶς ἀδερφές σου στὴν ἄκρα τοῦ κόσμου νά
εἶναι. θὰ τὶς εὔρω κ' ἐγὼ ξέρω τί θὰ τὶς κάμω, γιατί. . .

— Μή, Ρῆγα μου, νά ζῆς, εἶπεν ἡ Μυρσίνα. Ἄσ' τες, μὴ
τὶς κάμης τίποτα. Ἄς τὸ βροῦν ἀπ' τὸ Θεό.

Τότε ὁ Ρῆγας καταπράυνε. Καὶ σὰν πέρασεν ἡ ἀρρώ-
στεια του, εὐθὺς παντρεύτηκε μὲ τὴ Μυρσίνα καὶ ζοῦσαν
μιὰ χαρά.

Σὰν ἔμαθαν πάλι οἱ ἀδερφές της πῶς ἡ Μυρσίνα ζῆ καὶ
πῆρεν ἄντρα τὸ βασιλόπουλο, τότε πλιά δὲν τὶς χωροῦσεν ὁ
τόπος ἀπ' τὴ ζούλεια. Κ' ἦρθαν στοῦ παλάτι νά τὴ φαρμακώ-
σουν. Μπαίνουν μέσα καὶ ρωτοῦν ἕναν ἄνθρωπο :

— Ποῦ εἶναι ἡ βασίλισσα ἡ Μυρσίνα ; Ἐμεῖς εἴμαστε
ἀδερφές μ' αὐτὴν κ' ἦρθαμε νά τὴ δοῦμε.

— Σταθῆτε, εἶπεν ὁ ἄνθρωπος, νά ρωτήσω μέσα γιατί
χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ βασιλιᾶ κανεὶς δὲ μπορεῖ νά δῆ τὴ Μυρ-
σίνα.

Τότες ἦρθε μέσα κ' εἶπε στοῦ βασιλόπουλο :

— Βασιλιᾶ μου, ἦρθαν δυὸ κορίτσια καὶ λένε πῶς εἶναι
ἀδερφές τῆς Μυρσίνας τῆς βασίλισσας καὶ θέλουν νά τὴν
ἰδοῦν ἔχουν τὴν ἄδεια ;

Τότε τὸ βασιλόπουλο λέει σ' ἕναν ποῦ τοῦ παραστέ-
κονταν :

— Γλήγορα αὐτὰ τὰ κορίτσια νά τὰ πάρετε καὶ νά τὰ
ἐξαφανίσετε, ὅπως ξέρετε. Γιατί αὐτὲς ἦρθαν νά φαρμακώ-
σουν τὴ βασίλισσα τὴ Μυρσίνα.

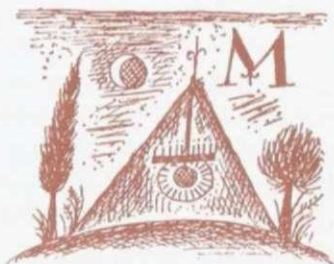
Τότε παίρνουν καὶ τὶς δυὸ τὶς καλὲς τὶς ἀδερφές καὶ τί
τὶς ἔκαμαν δὲν ξέρω. Αὐτὸ μόνο ξέρω, πῶς ἀπὸ τότε οὔτε
φάνηκαν οὔτε ἀκούστηκαν πλιά πουθενά. Κ' ἔτσι ζοῦσαν καὶ
βασίλευαν ἡ Μυρσίνα καὶ τὸ βασιλόπουλο κι ὅλος ὁ κόσμος
τὴν εἶχε στοῦ στόμα γιὰ τὴν ὀμορφιά καὶ γιὰ τὰ καλὰ ποῦ
ἔκαμνεν.

Καὶ πῆγα κ' ἐγὼ στοῦ παλάτι καὶ τὴν εἶδα τὴ Μυρσίνα.
Κι ὅταν ἔφυγα μοῦ δωσε μιὰν ἀρμαθιά φλουριά κ' ἐρχόμουν
στοῦ σπίτι μου. Καὶ κεῖ ποῦ περνοῦσα ἀπόξω ἀπὸ τῆς Μελά-
χρος τὸ σπίτι, νά καὶ βγαίνει ὁ σκύλος της κι ἀρχίζει νά μὲ
κυνηγᾷ. Τότε κ' ἐγὼ γιὰ νά γλυτώσω, ἔρριξα τὰ φλουριά καὶ
τὰ πῆρεν ὁ σκύλος κ' ἔφυγε. Μόν' σεῖς ταχιά ταχιά σὰν ξη-
μερώση, νά πάρετε μιὰ κουλλούρα καὶ νά πᾶτε νά τὴ ρίξετε
στοῦ σκύλου τῆς Μελάχρος, καὶ θὰ σᾶς δώσῃ τὰ φλουριά.

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΕΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό μιὰ χήρα γυναίκα και πολὺ φτωχιά εἶχε πέντε παιδιὰ κ' ἦταν τόσο φτωχιά, πού δὲν εἶχε στὸν ἥλιο μοῖρα. Καὶ δὲν εὗρισκε και δουλειὰ γιὰ νὰ δουλέψῃ, μόνο μιὰ φορά τὴν ἐβδομάδα τὴν φώναζε μιὰ ἀρχόντισσα γειτόνισσά της, και τῆς ζύμωνε τὸ ψωμί της και

δὲν τῆς ἔδινε γιὰ τὸν κόπο της μηδεκάν ἓνα γωνιάδι ψωμί νὰ πάῃ στὰ παιδιὰ της νὰ φᾶνε· μόν' ἔφευγε ἡ καημένη μετὰ τὰ ζυμαρία στὰ χέρια κ' ἐρχότανε στὸ σπίτι της κ' ἐκεῖ τὰ ἔπλυνε μετὰ παστρικό νερὸ και κεῖνο τὸ νερὸ τὸ ἔβραζε και γινόταν κομμάτι σὰν χυλὸς και τρώγανε τὰ παιδιὰ της. Καὶ μ' αὐτὸν τὸ χυλὸ ἦταν ὅλη τὴν ἐβδομάδα χορτᾶτα, ὅσο νὰ ξαναζυμώσῃ πάλι ἡ μάννα τους στὴν ἀρχόντισσα και νὰ ρθῆ πάλι ἡ μάννα τους μετὰ τᾶνιφτα τὰ χέρια και νὰ τοὺς κἀνῃ πάλι χυλὸ.

Καὶ τὰ παιδιὰ τῆς ἀρχόντισσας μετὰ τόσα και τόσα φαγιά, πολλὰ και παχιά, και μετὰ τὸ ἀφρᾶτο τὸ ψωμί δὲ θρεβότανε, μόν' ἦτανε σὰν τσίροι. Τὰ παιδιὰ ὅμως τῆς φτωχιάς θρεβότανε και παχαίνανε και ἦτανε σὰν μπαρμπουνάκια. Καὶ σᾶστιζε κ' ἡ ἀρχόντισσα και τό κανε κουβέντα στὶς φιλενάδες της κ' οἱ φιλενάδες της τῆς εἶπαν :

— Θρεβονται και παχαίνουν τὰ παιδιὰ τῆς φτωχιάς, γιὰτὶ παίρνει τὴν τύχη τῶν παιδιῶν σου στὰ χέρια της και τὴν πηγαίνει στὰ δικά της τὰ παιδιὰ. Γι' αὐτὸ κεῖνα παχαίνουν και τὰ δικά σου ξεπέφτουν και χαλοῦν.

Τὸ πιστεψεν ἡ ἀρχόντισσα και, ὅταν ἦρθε ἡ μέρα γιὰ νὰ ζυμώσῃ πάλι, δὲν τὴν ἄφησε τὴ φτωχιά νὰ φύγῃ μετὰ ἄνιφτα χέρια, μόνο τὴν ἔβαλε και νίφτηκε καλά καλά, γιὰ ν' ἀπομείνῃ ἡ τύχη μεσ' στὸ σπίτι της. Κ' ἡ φτωχιά ἦρθε στὸ σπίτι της μετὰ τὰ δάκρυα στὰ μάτια.

Τὰ παιδιὰ της, ἅμα τὴν εἶδαν και δὲν εἶχαν τὰ χέρια της ζυμαρία, ἀρχίσανε νὰ κλαῖνε. Κι ἀπὸ ἓνα μέρος κλαίγανε τὰ παιδιὰ κι ἀπὸ τᾶλλο ἡ μάννα. Τέλος αὐτὴ σὰ μεγάλη ἔκανε σίδερο τὴν καρδιά της και μέρωσε και εἶπε στὰ παιδιὰ της :

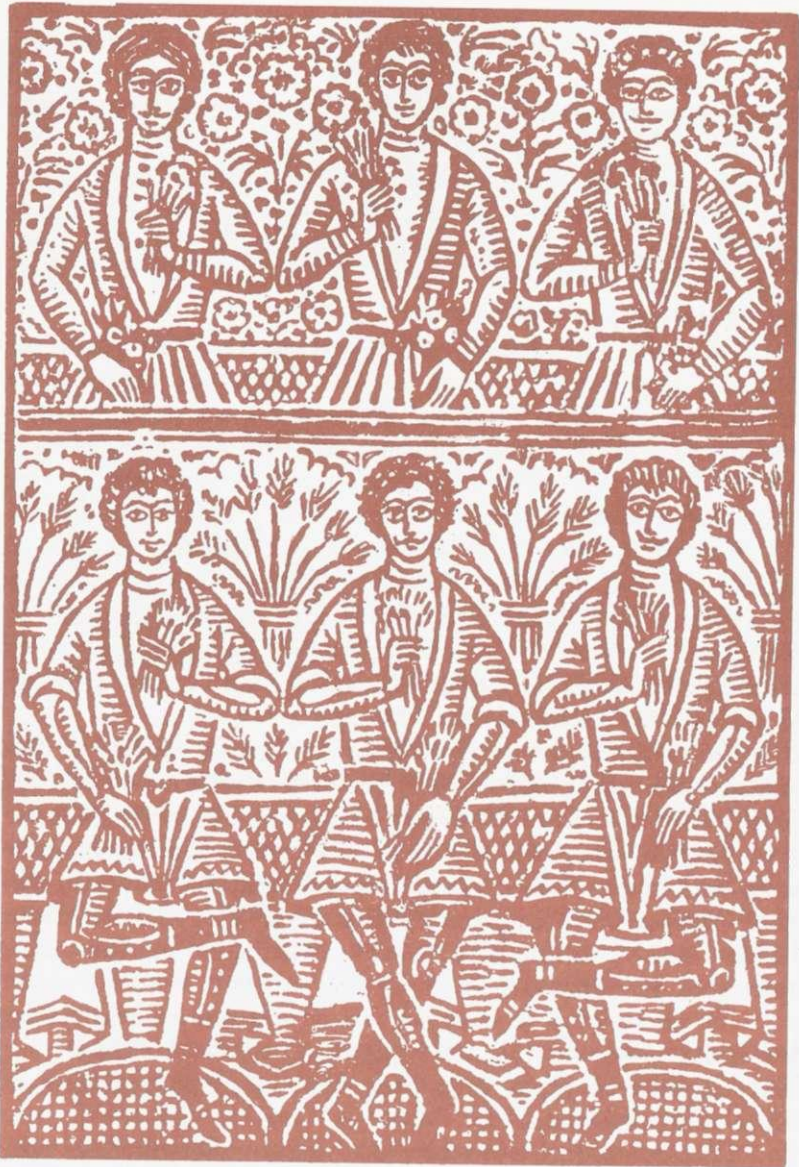
— Μερῶστε, παιδιὰ μου, και μὴν κλαῖτε και θὰ σᾶς βρῶ κανένα κομμάτι ψωμί νὰ σᾶς φέρω.

Και πῆγε ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα και τρώμαξε νὰ βρῆ νὰ τῆς δώσουν ἓνα ξερογώνιαδο και τὸ μούσκεψε καλά καλά μετὰ τὸ νερὸ και τὸ μοίρασε στὰ παιδιὰ της, κι ἀφοῦ φάγανε, τὰ ἔβαλε και πλαγιάσανε και κοιμηθήκανε. Κι αὐτὴ ἀπάνω τὰ μεσάνυχτα παίρνει τὰ μάτια της και φεύγει, γιὰ νὰ μὴν ἰδῆ τὰ παιδιὰ της νὰ πεθαίνουν ἀπὸ τὴν πείνα.

Κεῖ πού πῆγαινε στὴν ἔρημο τὴ νύχτα, βλέπει σ' ἓνα ψῆλωμα ἓνα φέξος και πῆγαινε πάνω σ' αὐτό. Κι ὅταν πῆγε κοντά, εἶδε πὼς ἦταν τέντα και στὴ μέση τῆς τέντας κρεμότανε ἓνας μεγάλος πολυέλεος μετὰ δώδεκα λαμπάδες κι ἀποκάτω ἀπὸ τὸν πολυέλεο κρεμότανε ἓνα πρᾶμα στρογγυλὸ σὰν τόπι. Μπῆκε μέσα στὴν τέντα ἐκεῖνη, κ' εἶδε και καθότανε δώδεκα παλληκάρια και μιλοῦσαν γιὰ μιὰν ὑπόθεση πὼς πρέπει νὰ τὴν κάμουν.

Ἡ τέντα ἦταν στρογγυλὴ και στὸ ἔμπασμα τῆς τέντας ἀπὸ δεξιά καθότανε τρία παλληκάρια κ' εἶχαν τὰ στήθια τους ἀνοιχτά και στὰ χέρια τους βαστοῦσαν τρυφερὰ χορτάρια κι ἄνθια ἀπὸ τὰ δέντρα.

Παρακάτω ἀπὸ αὐτὰ τὰ παλληκάρια καθότανε ἄλλα τρία κ' ἦταν ἀνασκουμπωμένα ὡς τοὺς ἀγκῶνες και χωρὶς ἐπανωφόρι και βαστοῦσαν στὰ χέρια τους στάχυα ξερά.

Βλέπει τρία παλληκάρια μ' ανοιχτά στήθια και βαστούσαν χλωρά χορτάρια κι άνθια από τὰ δέντρα. Παρέκει είδε άλλα τρία παλληκάρια ανασκουμπωμένα ως τόν άγκώνα και βαστούσανε στά χέρια τους ξερά στάχυα.

Παρακάτω καθότανε άλλα τρία παλληκάρια και βαστούσαν στο χέρι τους από ένα τσαμπι σταφύλι.

Παρακάτω καθότανε και άλλα τρία παλληκάρια παραμαζωμένα και φορούσαν από μιὰ γούνα μακριά από τὸ λαιμό ως κάτω από τὰ γόνατα.

Ἄμα τὴν είδαν τὰ παλληκάρια τὴ γυναῖκα, είπαν :

— Καλῶς τὴ θείτσα, κάθησε.

Κ' ἡ γυναῖκα, ἀφοῦ τὰ χαιρέτησε, κάθησε. Κι ἀφοῦ κάθησε τὴ ρωτήσανε πῶς ἦταν και πῆγε σὲ κείνα τὰ μέρη. Κ' ἡ καημένη ἡ χήρα ἀφηγήθηκε τὴν κατάστασή της και τὰ βάσανά της κ' ἐπειδὴ τὰ παλληκάρια καταλάβανε πῶς πεινᾷ ἡ φτωχιά, σηκώθηκεν ένας ἀπὸ κείνους πού φορούσαν τίς γούνες και τῆς ἔβαλε τραπέζι κ' ἔφαγε· κ' είδε πῶς ἦταν κουτσός.

Ἄφοῦ ἔφαγεν ἡ γυναῖκα και χόρτασε, ἀρχίσανε τὰ παλληκάρια νὰ τὴ ρωτοῦν γιὰ λογῆς λογῆς πράματα τῆς χώρας κ' ἡ γυναῖκα ἀποκρινότανε ὅ,τι ἤξερε. Στὰ ὕστερνά τῆς λένε τὰ τρία τὰ παλληκάρια, πού είχαν τὰ στήθια τους ἀνοιχτά :

— Ἐ ! θείτσα, πῶς περνᾶτε μὲ τοὺς μῆνες τοῦ χρόνου ; Πῶς σᾶς φαίνεται ὁ Μάρτης, ὁ Ἀπρίλης κι ὁ Μᾶης ;

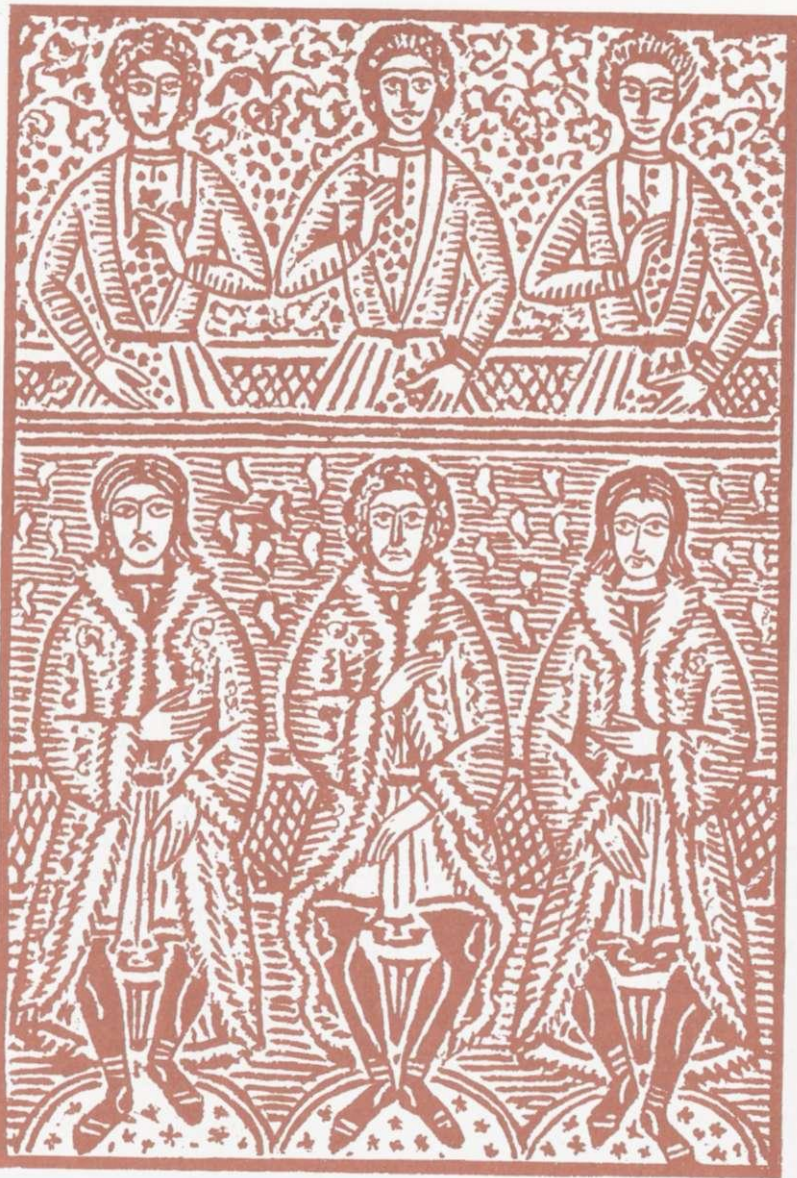
— Καλὰ περνοῦμε, παιδιὰ μου, ἀποκρίθηκεν ἡ χήρα και μάλιστα, ἀφοῦ ἔρθουν αὐτοὶ οἱ μῆνες, πρασινίζουν τὰ βουνὰ κ' οἱ κάμποι και στολίζεται ἡ γῆς μὲ λογιῶν τῶν λογιῶν λουλούδια και βγαίνει μιὰ μοσκοβολάδα, πού ἀνασταίνεται ὁ ἄνθρωπος. Ἀρχίζουν και κελαηδοῦν ὅλα τὰ πουλιὰ. Βλέπουν οἱ ζευγῖτες τὰ χωράφια τους πράσινα και χαιρέται ἡ καρδιά τους κ' ετοιμάζουν τίς ἀποθήκες τους. Ὡστε δὲν ἔχουμε τίποτα νὰ παραπονεθοῦμε γιὰ τὸ Μάρτ', Ἀπρίλη και Μᾶη, γιατί ρίχνει ὁ Θεὸς φωτιὰ και μᾶς καιεὶ γιὰ τὴν ἀχαριστιὰ μας.

Ἦστερα τῆς είπαν και τὰ ἄλλα τὰ τρία τὰ παλληκάρια, πού ἦταν ανασκουμπωμένα και βαστούσαν στάχυα :

— Ἐμ, ὁ Θεριστῆς, ὁ Ἀλωνιστῆς κι ὁ Αὐγουστος πῶς σᾶς φαίνονται ;

Κ' ἡ φτωχιά ἀποκρίθηκε :

— Καὶ γι' αὐτοὺς τοὺς μῆνες δὲν ἔχουμε τίποτα νὰ παραπονεθοῦμε, γιατί μὲ τὴ ζέστα πού κάνουν, ὠριμάζουν τὰ

Παρακάτω καθότανε τρία παλληκάρια πού βαστούσανε σταφύλια κι άλλα τρία πού φορούσανε γούνες ως κάτω από τὰ γόνατα.

γεννήματα και όλα τὰ ὀπωρικά. Τότε θερίζουν οἱ ζευγῖτες τὰ σπαρτά τους κ' οἱ περιβολαρέοι συμμαζεύουν τὰ ὀπωρικά τους. Καὶ μάλιστα οἱ φτωχοὶ πολὺ εἶναι εὐχαριστημένοι ἀπ' αὐτούς τοὺς μῆνες, γιατί δὲν χρειάζονται πολλὰ και ἀκριβὰ ροῦχα.

Ἔστερα τὴ ρωτήσανε τὰ τρία τὰ παλληκάρια, πού βαστούσαν τὰ σταφύλια :

— Μὲ τοὺς μῆνες Σεπτέμβρη, Ὀκτώβρη και Νοέμβρη πῶς τὰ πάτε ;

— Αὐτούς τοὺς μῆνες, ἀποκρίθηκεν ἡ γυναῖκα, μαζεύουν οἱ ἄνθρωποι τὰ σταφύλια και τὰ κάνουν κρασί. Κι ἀλλιῶς ἔχουν αὐτὸ τὸ καλὸ πού μᾶς δίνουν εἶδηση πῶς ἔρχεται ὁ χειμῶνας και φροντίζουν οἱ ἄνθρωποι για ξύλα, για κάρβουνα και για βαριά φορέματα, για νὰ ζεσταίνωνται.

Ἔστερα τὴ ρωτήσανε και τὰ παλληκάρια, πού εἶχαν τὶς γούνες :

— Ἐμ, μὲ τοὺς μῆνες Δεκέμβρη, Γενάρη και Φλεβάρη πῶς περνᾶτε ;

— Ἄ ! αὐτοὶ οἱ μῆνες πολὺ μᾶς ἀγαποῦν, εἶπεν ἡ φτωχιά, κ' ἐμεῖς πολὺ τοὺς ἀγαποῦμε. Μὰ θὰ ρωτήσετε γιατί ; Νά γιατί ! ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι εἶναι φυσικὰ ἀχόρταγοι και θέλουν νὰ δουλεύουν χρονικίς, για νὰ κερδαίνουν πολλὰ, ἔρχονται αὐτοὶ οἱ μῆνες τοῦ χειμῶνα και μᾶς περιμαζώνουν τριγύρω στὴ γωνιά και μᾶς ξεκουράζουν ἀπ' τὶς δουλειές τοῦ καλοκαιριοῦ. Τοὺς ἀγαποῦν κ' οἱ ἄνθρωποι, γιατί μὲ τὶς βροχές τους και μὲ τὰ χιόνια τους μεγαλώνουν ὅλα τὰ σπαρτά και ὅλα τὰ χορτάρια. Ὡστε, παιδιὰ μου, ὅλ' οἱ μῆνες καλοὶ κι ἀξιοὶ εἶναι και κάνουν κάθε ἕνας τὴ δουλειά, πού τὸν πρόσταξεν ὁ Θεός. Ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι δὲν εἴμαστε καλοὶ.

Τότε τὰ ἔντεκα τὰ παλληκάρια γνέψανε στὸν πρῶτο ἀπὸ κείνους πού βαστούσαν τὰ σταφύλια και βγῆκεν ὄξω και σὲ λίγο ἤρθε πάλι μέσα και βαστούσε στὰ χέρια του μιὰ λαγήνα ταπωμένη και τὴν ἔδωκε στὴ γυναῖκα και τῆς εἶπαν :

— Ἄιντε τώρα, θείτσα, πάρε αὐτὴν τὴ λαγήνα και πήγαινε στὸ σπίτι σου νὰ ζήσης τὰ παιδιὰ σου.

Φορτώθηκε τὴ λαγήνα ἢ γυναῖκα μὲ τὴ χαρὰ καὶ εἶπε
στὰ παλληκάρια :

— Πολλὰ τὰ ἔτη σας, παιδιὰ μου.

— Ὡρα καλὴ σου, θείτσα, τῆς ἀποκρίθηκαν κ' ἔφυγε.

Καὶ ἴσια ἴσια τὴν ὥρα ποὺ χάραξε, ἦρθε κι αὐτὴ στὸ
σπίτι τῆς κ' ἤυρε τὰ παιδιὰ τῆς ἀκόμα καὶ κοιμώτανε.
Κι ἀπλωσε ἓνα σεντόνι κι ἄδειασε τὴ λαγήνα κ' εἶδε πὼς
ἦταν γεμάτη φλουριά καὶ κόντεψε νὰ τὰ χάσῃ ἀπ' τὴ χαρὰ
τῆς.

Ἄφοῦ ἔφεξε καλὰ, πῆγε στὸ φούρνο τῆς ἀγορᾶς κι
ἀγόρασε πέντ' ἔξι ψωμιὰ καὶ καμιὰν ὀκτὰ τυρὶ καὶ ζύπνησε
τὰ παιδιὰ τῆς, τὰ ἐνιψε, τὰ συγύρισε, τὰ βαλε κ' εἶπαν τὴν
προσευχὴ τους κ' ὕστερα τοὺς ἔδωσε ψωμι καὶ τυρὶ καὶ
φάγανε τὰ καημένα καὶ χορτάσανε καλὰ.

Ὑστερα ἀγόρασε ἓνα κοιλὸ σιτάρι καὶ τὸ πῆγε στὸ
μύλο καὶ τὸ ἄλεσε, τὸ ζύμωσε καὶ πῆγε τὰ ψωμιὰ στὸ
φούρνο καὶ ψηθήκανε.

Καὶ τὴν ὥρα ποὺ γύριζε ἀπ' τὸ φούρνο μὲ τὴν πινα-
κωτὴ τὰ ψωμιὰ στὸν ὄμο καὶ πήγαινε στὸ σπίτι τῆς, τὴν
εἶδεν ἡ ἀρχόντισσα κ' ὑποψιάστηκε πὼς κάτι τι τῆς ἔτυχε
κ' ἔτρεξε καταπόδι τῆς, γιὰ νὰ μάθῃ ποῦ ἤυρε τὰλεύρι καὶ
ζύμωσε. Ἡ ἀγαθὴ ἢ φτωχιά εἶπεν ὅλη τὴν ἀλήθεια.

Ζήλεψε ἡ ἀρχόντισσα κ' ἔβαλε στὸ νοῦ τῆς νὰ πάῃ
καὶ κείνη σὲ κεῖνα τὰ παλληκάρια.

Τὴ νύχτα λοιπόν, ἀφοῦ ἀποκοίμισε τὸν ἄντρα τῆς καὶ
τὰ παιδιὰ τῆς, βγήκε ἀπ' τὸ σπίτι τῆς καὶ πῆρε τὸ δρόμο
καὶ πάει κ' ἤυρε τὴν τέντα, ποὺ ἦτανε οἱ δώδεκα μῆνες, καὶ
τοὺς χαιρέτησε. Κι αὐτοὶ τῆς εἶπαν :

— Καλῶς τὴν κοκώνα, πὼς ἦταν καὶ καταδέχτηκες καὶ
μᾶς ἦρθες ;

— Εἶμαι φτωχιά, ἀποκρίθηκε, κ' ἦρθα νὰ μὲ βοηθήσετε.

— Πολὺ καλὰ, εἶπαν· πεινᾶς ; θέλεις νὰ φᾶς ;

— Ὅχι, σᾶς εὐχαριστῶ, εἶπε, εἶμαι χορτάτη.

— Πολὺ καλὰ, εἶπαν τὰ παλληκάρια, καὶ πὼς περ-
νᾶτε στὴ χώρα ;

— Μὴ χεῖρότερα, ἀποκρίνεται.

— Ἐμ, πὼς περνᾶτε μὲ τοὺς μῆνες ; ξαναρωτήσανε.

— Πὼς νὰ περάσουμε, ἀποκρίθηκεν ἐκεῖνη. Ὁ κάθῃ
ἓνας τοὺς ἔχει καὶ τὴν ὀργή του. Ἐνῶ ἀπ' τὸν Αὐγουστο
εἴμαστε συνηθισμένοι στὴ ζέστα, ἔρχεται μάνι - μάνι ὁ Σεπτέμ-
βρης, ὁ Ὀκτώβρης κι ὁ Νοέμβρης καὶ μᾶς κρυώνουν καὶ
ἄλλον τὸν πιάνει παροξυσμὸς καὶ ἄλλος πουντιάζει. Ὑστερα
μπαίνουν οἱ χειμωνιάτικοι οἱ μῆνες Δεκέμβρης, Γενάρης καὶ
Φλεβάρης καὶ μᾶς παγώνουν καὶ γεμίζουν οἱ δρόμοι χιόνια
καὶ δὲ μπορούμε νὰ βγοῦμε ὄξω καὶ μάλιστα κείνος ὁ Κουτσο-
φλέβαρας ! . . . (Τάκούει ὁ καημένος ὁ Φλεβάρης). Ἄμ' κεί-
νοι πάλι οἱ ξεμωραμένοι μῆνες, Μάρτης, Ἀπρίλης καὶ Μᾶης !
Δὲν τὸ νοιώθουν πὼς εἶναι καλοκαιρινοὶ μῆνες, μόν' θέλουν νὰ
κάνουν κι αὐτοὶ σὰν τοὺς χειμωνιάτικους, ὥστε αὐτοὶ κατα-
τοῦν τὸν χειμῶνα ἐνδιὰ μῆνες. Καὶ δὲ μπορούμε νὰ βγοῦμε
ὄξω τὴν Πρωτομαγιά νὰ πιοῦμε τὸν καφέ μὲ τὸ γάλα καὶ νὰ
κυλιστοῦμε στὰ χορτάρια. Ὑστερα ἔρχονται οἱ μῆνες Θερι-
στῆς, Ἀλωνιστῆς καὶ Αὐγουστος. Αὐτοὶ πάλι ἔχουν μανία νὰ
μᾶς πνίγουν στὸν ἴδρωτα μὲ τὴ ζέστα ποὺ κάνουν. Καὶ μᾶ-
λιστα ἀπ' τὴ ζέστα τοῦ Δεκαπενταύγουστου μᾶς πιάνει παρο-
ξυσμὸς καὶ ἔρχονται κ' οἱ δρίμες καὶ μᾶς χαλνοῦν τὰσπρόρ-
ρουχα στὶς ἀπλωστεριές. Τί νὰ σᾶς πῶ, παλληκάρια. Περ-
νοῦμε μὲ τοὺς μῆνες (ποὺ νὰ μὴ λαχαίνανε κατάρια) μιὰ ζωὴ
ζεσκισμένη.

Δὲν εἶπαν τίποτα τὰ παλληκάρια, μόν' γνέψανε κεί-
νον, ποὺ καθότανε στὴ μέση κεινῶν ποὺ ἦτανε ἀνασκουμ-
πωμένοι καὶ βαστοῦσαν στάχια. Κι αὐτὸς σηκώθηκε κ' ἔ-
φερεν ἓνα λαγῆνι ταπωμένο καὶ τό δωσε στὴ γυναῖκα καὶ
τῆς εἶπε :

— Πάρε αὐτὸ τὸ λαγῆνι, κι ὅταν θὰ πᾶς στὸ σπίτι σου
νὰ σφαιλιστῆς μόν' μονάχη σ' ἓνα δωμάτιο καὶ νὰ τ' ἀδειάσῃς.
Στὸ δρόμο μὴν τύχη καὶ τ' ἀνοίξῃς.

— Ὅχι, δὲν τ' ἀνοίγω, εἶπε καὶ ἔφυγε ἡ γυναῖκα καὶ
ἦρθε μὲ τὴ χαρὰ στὸ σπίτι, προτοῦ ἀκόμα ξημερώσῃ.

Καὶ σφαιλίστηκε σ' ἓνα δωμάτιο ὀλομόναχη καὶ ἀπλωσε
ἓνα σεντόνι καὶ ζετάπωσε τὸ λαγῆνι καὶ τὸ ἄδειασε. Καὶ
τί ν' ἀδειάσῃ ; Ὅλο φίδια ! Καὶ χυθῆκανε ἀπάνω τῆς καὶ

τὴν φάγανε ὀλοζώντανη. Κι ἄφησε τὰ παιδιὰ τῆς ὀρφανά,
γιατὶ δὲν εἶναι καλὸ νὰ κατηγορῆ κανεὶς τὸν ἄλλον. Ἡ
φτωχιά ὅμως μὲ τὴν ἀγαθὴ τῆς τὴν καρδιά και μὲ τὴ
γλυκειά τῆς τὴ γλῶσσα ἀρχόντυνε και γίνηκε μεγάλη κο-
κώνα και πρόκοψε και τὰ παιδιὰ τῆς. Νά ! αὐτὸ εἶναι ποὺ
λένε « καλὰ ὕστερνά ».

Ο ΜΥΛΟΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν δυὸ ἀδέρφια, ὁ ἕ-
νας ἀρχοντας και ὁ ἄλλος φτωχός.
Ἐρχοντας εἶχε τὸ φτωχὸ τσο-
πάνη.

Σὰν ἦρθε τὸ Μεγάλο Σάββα-
το, ἐπιασεν ὁ ἀρχοντας, ξεχωρίζει
τάρνια, ποὺ θὰ σφάξουν τὴ Λαμ-
πρή. Σὰν κοντεύανε νὰ τὰ που-
λήσουν, γύρεψε και ὁ ἀδερφός του
ἕνα ἀρνάκι νὰ τὸ σφάξῃ νὰ τὸ φάῃ μὲ τὰ παιδιὰ του και
μὲ τὴ γυναῖκα του τὸ Πάσχα, σὰν ποὺ ἦταν ἡ μέρα.

Ἐδερφός του, φιλάργυρος βλέπεις, ἀρχινᾷ μιὰ φιλο-
νεικία μαζί του...

— Βρὲ ἀχάριστε, δὲν εὐχαριστεῖσαι ποὺ σ' ἔχω και σὲ
ταῖζω ἕνα κομμάτι ψωμί, μόν' θέλεις και ἀρνί ;

Ἐφτωχός δὲν ξαναμίλησε, μόνο σὰν τὰ πούλησαν
πλιά τάρνια και ἀπόμεινεν ἕνα ἀρνάκι μοναχὰ και δὲν που-
λειῶταν, λέει τοῦ ἀδερφοῦ του :

— Νὰ πάρω τοῦτο δὰ τάρνακι ;

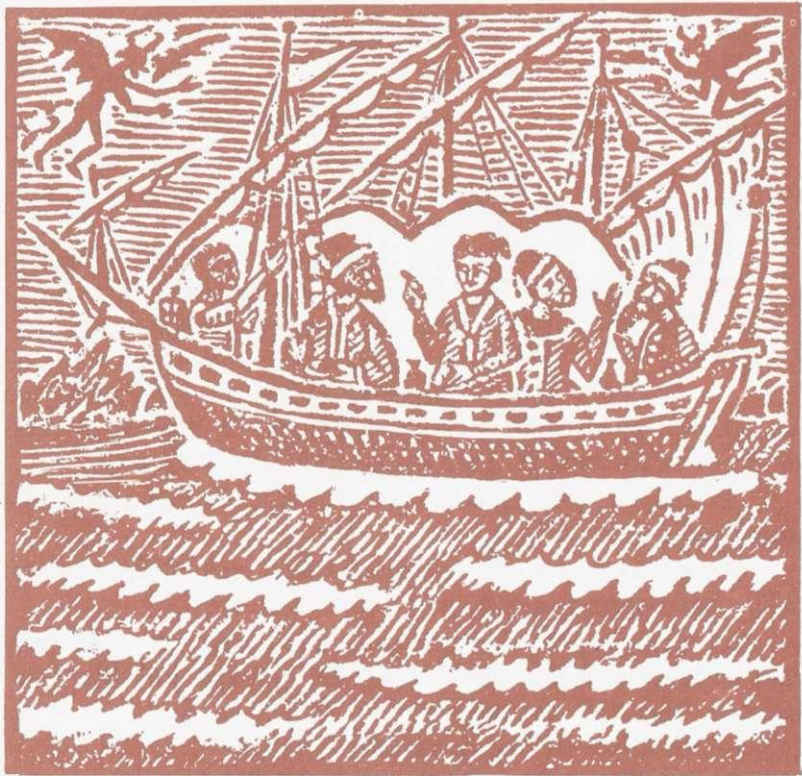
— Πάρ' το, λέει, και πήγαινε στοῦ δαίμονα τὴ μάννα !

Τόσο τοῦ κακοφάνηκε τοῦ φτωχοῦ αὐτός ὁ λόγος, ὥστε
ἀποφάσισε μήτε στὸ σπῆτι του νὰ πάῃ μήτε πουθενά, μόνο

νά πάρη τὰ βουνά και τὰ κλαδιά, νά πὰ νά βρῆ « τοῦ δαίμονα τῆ μάνα ».

Τρέχει σάν τρελλός. Πηγαίνει, πηγαίνει, νυχτώθηκε. Ἐκατσε νά ξεκουραστῆ ὁ ἄνθρωπος.

Ἐκεῖ πού διαλογιζότανε, εἶδε μιὰ φωτιά. Σηκώνεται πάλι, πηγαίνει κατὰ τῆ φωτιά, νά δοῦμε τί εἶναι. Πῆγε δά κοντά στή φωτιά, τί νά δῆ ! Ἐνα τραπέζι μεγάλο κι ἀράδα ἀράδα καθότανε οἱ πειρασμοί, οἱ δαιμόνοι ὅλοι μαζωμένοι, και τρώγανε και πίνανε.

Ὁ μύλος δὲν παράταγε· γύριζε μονάχος, ἔβγαζε, ἔβγαζε ἄλας, γέμισε τὸ καράβι...

Ἄμα τὸν εἶδαν, ὁ ἕνας :

— Καλῶς τὸν μπάρμπα !...

Ὁ ἄλλος :

— Καλῶς τὸν μπάρμπα ! Πῶς ἦταν και μᾶς ἔλαχες ; Μεῖς καθόμαστε τόσα χρόνια ἐδῶ και κανεὶς δὲν ἦρθε νά μᾶς δῆ· σὺ πῶς τό παθες κ' ἦρθες ;

Τὸν ρωτοῦσαν πιά ὅλα τὰ δαιμόνια. Ὁ ἄνθρωπος εἶπε :

— Δὲν θέλω τίποτα, μονάχα ὁ ἀδερφός μου μοῦ δωκε τοῦτο δά τάρνι και μοῦ εἶπε νά πηγαίνω στοῦ δαίμονα τῆ μάνα, και πῆρα τάρνι κ' ἦρθα και σᾶς ἤῤα.

Τοῦ εἶπαν νά φάη, δὲν θέλησε. Τὸν ρωτήσανε :

— Τί θέλεις νά σοῦ χαρίσωμε γιὰ τὸ δῶρο πού μᾶς ἔφερες ;

— Ὅ,τι βαστᾶ ἡ καρδιά σας, λέει, δῶστε μου.

Τοῦ ἔδωκαν ἕνα μύλο, πού ἀλέθουν τὸν καφέ, και τοῦ εἶπαν ὅτι ὁ μύλος, ἅμα τὸν γυρίζει, ὅ,τι θέλει βγάξει, γρόσια, φλουριά, φαγιά, κάθε λογῆς πράματα και τὸν καθωδήγησαν νά μὴ τὸν δώση σὲ κανέναν, ὅ,τι κι ἂν τοῦ δώσουν.

Τὸν πῆρε ὁ ἄνθρωπος, ἦρθε στὸ σπίτι του τῆ νύχτα τοῦ Μεγάλου Σαββάτου.

Ἐημέρωνε Πάσχα. Τὰ παιδιά του κλαίγανε· δὲν εἶχαν ψωμί νά φᾶνε, ροῦχα δὲν εἶχαν· κλαίγανε τῆ μοῖρα τους.

Ἄμα ἦρθε ὁ πατέρας τους, βγάξει τὸ μύλο, γυρίζει λιγάκι, ἔβγαλε ψωμιά, φαγιά, φλουριά, ροῦχα, τί θέλεις καρδιά μου ! Σηκώνονται τὸ πρωτῆ, ἀλλάζουν, πᾶνε στήν Ἐκκλησιά, ἔρχονται ὅλο χαρὲς και πασκαλιές.

Τώρα ὁ ἀδερφός του εἶδε τὰ παιδιά, τῆ γυναῖκα τοῦ ἀδερφοῦ του ἀλλαγμένα, καθὼς πού πρέπει.

— Ἐδῶ, λέει, θά τρέχη τίποτα.

Ἄπ' τῆ μιὰ εἶχε, ἀπ' τὴν ἄλλη εἶχε, ρώτα ξαναρώτα τὰ παιδιά, ἔμαθε πῶς εἶχε ὁ ἀδερφός του ἕνα μύλο και τὰ βγάξει. Πάει στὸν ἴδιο, τὸν ρωτᾶ, ἔπιασε κείνος νά τάρνηθῆ.

— Ἐλα λέγε, λέει, και μένα μοῦ τό παν τὰ παιδιά σου.

Ὁ ἄνθρωπος ἤθελε δὲν ἤθελε τὸ μαρτύρησε. Τώρα ὁ ἀδερφός του πέφτει στὰ παρακάλια, σώνει και καλὰ νά τοῦ

χαρίση τὸ μύλο καὶ κείνος νὰ τοῦ δώση γρόσια πολλὰ καὶ νὰ τοῦ γράψῃ ἀπάνω του ὄλο τὸ βιό του.

Ὁ ἄνθρωπος τὸ δέχτηκε, μὰ πῆγε πρῶτα στὸ σπίτι, γυρίζει τὸ μύλο καὶ γεμίζει ἓνα σεντούκι φλουριά, ὕστερα πηγαίνει καὶ τὸν δίνει τοῦ ἀδερφοῦ του.

Ὁ ἀδερφός του πάλι δὲν εὐχαριστεῖται νὰ ἔχῃ τὸ μύλο καὶ νὰ κάθεται στὸ χωριό, μὰ τὸν πῆρε νὰ πάῃ στὴν Πόλη γιὰ νὰ τὸν δείχνῃ σ' ὄλον τὸν κόσμο.

Ἐκεῖ πὺ ταξίδευε μέσ' στὸ καράβι γυρέψανε ἄλας. Πιάνει γυρίζει τὸ μύλο νὰ βγάλῃ ἄλας. Ὁ μύλος δὲν παράταγε· γύριζε μονάχος, ἔβγαζε, ἔβγαζε ἄλας, γέμισε τὸ καράβι, βούλιαξε, πνιγήκανε ὄλοι !

Τὸ μύλο τὸν πῆραν πάλι οἱ ὀξαποδῶ, μὰ ὁ φτωχὸς εἶχε πολλὰ φλουριά καὶ ζοῦσε χρυσὸν καιρό.

ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ ΦΕΓΓΑΡΙ

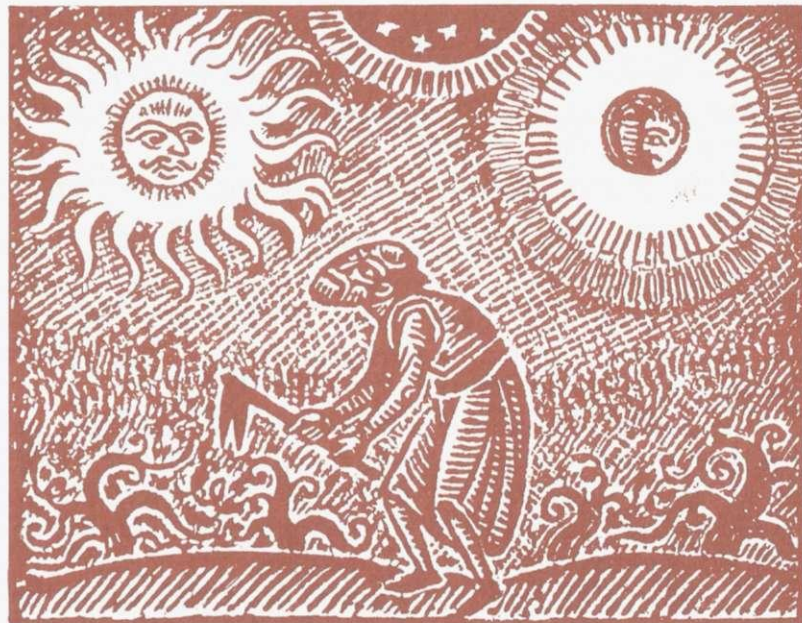

ΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν ἓνας γέρος καὶ μιὰ γριά. Πάει ὁ γέρος στ' ἀμπέλι νὰ σκάψῃ, ἀντικρύζει τὸν ἥλιο καὶ τὸ φεγγάρι πὺ μάλλωναν.

Ἄμα εἶδαν τὸ γέρο, τοῦ λένε :

— Ὡρα καλή, παπποῦ· πές μας, ἐσὺ ξέρεις ποιὸς εἶναι πιὸ καλύτερος,

ὁ ἥλιος ἢ τὸ φεγγάρι ; Ποιὸν ἀπ' τοὺς δυὸ μας βρίσκεις πιὸ καλύτερο, πὺ πρέπει σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ;

Τότε λέει ὁ γέρος :

— Ὁ ἥλιος πρέπει τὴν ἡμέρα καὶ τὸ φεγγάρι τὴ νύχτα.

Εὐχαριστήθηκαν τότε ὁ ἥλιος καὶ τὸ φεγγάρι καὶ τὸν ρώτησαν τὸ γέρο τί θέλει νὰ τοῦ δώσουν, γιὰ νὰ πληρωθῇ ὁ κόπος του, πού τοὺς ἔκαμε αὐτὴ τὴν κρίση.

— “Ὅ,τι θέλετε, λέει ὁ γέρος, δώστε μου· ἐγὼ εἶμαι εὐχαριστημένος.

”Ἐβγαλαν τότε ὁ ἥλιος καὶ τὸ φεγγάρι καὶ τοῦ ἔδωκαν τοῦ γέρου μιὰν ὄρνιθα καὶ τοῦ εἶπαν, ἅμα πάη ἀπ’ τὸ μισὸ τὸ δρόμο κι ἀκόμα κεῖθε, νὰ τῆς πῆ τῆς ὄρνιθας : « Γέννησε, ὄρνιθα, μιὰ χούφτα φλουριά » καὶ θὰ γεννήσῃ. Κι ὅποτε θὰ τῆς λήη ἔτσι, θὰ γεννήη.

Πῆρε τότε ὁ γέρος τὴν ὄρνιθα κι ἅμα πῆγε ἀπ’ τὸ μισὸ τὸ δρόμο κεῖθε, τῆς εἶπε : « Γέννησε, ὄρνιθα, μιὰ χούφτα φλουριά » κ’ ἡ ὄρνιθα γέννησε.

Πάει τότε ὁ γέρος χαρούμενος στὸ σπίτι του καὶ τῆς λέει τῆς γριάς, τί τύχη πού εἶχαν τώρα στὰ γεράματα. Κατόπι πάει ὁ γέρος νὰ φέρῃ ἕναν μάστορη νὰ κάμῃ γιὰ κείνη τὴν ὄρνιθα ἕνα κοττέτσι ἀσημένιο καὶ παράγγειλε τῆς γριάς νὰ μὴν τύχη καὶ δείξῃ μπροστὰ στὸ μάστορη ἐκείνη τὴν καλωσύνη τῆς ὄρνιθας.

Ἦρθε κατόπι ὁ μάστορης κι ἄρχισε νὰ φτιάχνῃ τὸ κοττέτσι.

Ἡ γριά ἦταν καμπόσο παινесьιάρια κ’ ἔκατσε κ’ εἶπε στὸ μάστορη, πού γεννάει ἡ ὄρνιθα τῆς φλουριά. Δὲ μπορούσε νὰ κρύψῃ τὸ μυστικὸ· ξερὸ κουκκὶ δὲ βαστοῦσε. Ἐκατσε εἶπε καὶ στὴν ὄρνιθα : « Γέννησε, ὄρνιθα, μιὰ χούφτα φλουριά » κ’ ἡ ὄρνιθα γέννησε.

Ἄμα εἶδε αὐτὸ κεῖνος ὁ μάστορης, ἦταν πονηρὸς καὶ πῆρε ἀπόξω μιὰν ὄρνιθα, πού τῆς ἔμοιαζε κείνης τῆς καλῆς, καὶ μὲ τρόπο κάμνοντας τὸ κοττέτσι, ἔπιασε ἔβαλε κείνη τὴν ὄρνιθα μέσα καὶ χωρὶς νὰ τὸ νοιώσῃ κανένας, ἔκλεψε τὴν καλὴ τὴν ὄρνιθα, πού γεννοῦσε φλουριά.

Ὁ γέρος κ’ ἡ γριά τὴν ἔθρεφαν κείνη τὴν ὄρνιθα καὶ θαρροῦσαν πὼς εἶναι ἡ καλὴ. Ποῦ νὰ ξέρουν, πού ὁ μάστορης τοὺς ἔπαιξε τὸ παιχίδι !

Ἦστερα ἀπὸ κάμποσες μέρες θέλησε ὁ γέρος μερικὸς

παράδες. Παίρνει τὴν ὄρνιθα, τῆς λέει : « Γέννησε, ὄρνιθα, μιὰ χούφτα φλουριά ». Τότε κείνη ἡ ὄρνιθα ἀντὶς φλουριά ἔκαμε μιὰ κουτσουλιά μέσα στοῦ γέρου τὸ χέρι. Ὁ γέρος σιχάθηκε καὶ ἀναγούλιασε. Πάει, νίφτηκε κ’ ἔτρεξε νὰ παρακαλέσῃ κεῖνο τὸ μάστορη νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ὄρνιθα. Τοῦ λέει :

— Ἀδερφέ, τώρα ὅ,τι ἔγινε, ἔγινε· ἔμαθες καὶ σὺ τὸ μυστικὸ. Σὲ παρακαλῶ, ἔλα δώσε μου τὴν ὄρνιθα κι ὅσα γεννάει νὰ τὰ παίρνομε ἀπὸ μισά.

Κεῖνος ὁ μάστορης ἦταν κακὸς καὶ τὸν ἔδιωξε τὸν καημένο τὸ γέρο καὶ τοῦ εἶπε :

— Δὲ σὲ εἶδα, δὲ σὲ ξέρω. Δὲν ξέρω ἀπ’ αὐτὰ πού μοῦ λές τίποτα. Νὰ γκρεμιστῆς ἀπὸ δῶ.

Ὁ καημένος ὁ γέρος πάει στὸ σπίτι του λυπημένος κ’ ἔκατσε κι ἄρχισε νὰ συλλογιέται τὴν κακία τοῦ μάστορη. Πῆρε κατόπι πάλι τὸ δικέλλι του καὶ πάει νὰ σκάψῃ τὰμπέλι του.

Ἐκεῖ πού πήγαινε, ἀντικρύζει πάλι τὸν ἥλιο καὶ τὸ φεγγάρι πού μάλλωναν καὶ τὸν ρώτησαν ποιὸ πρέπει νὰ ἔχῃ τὰ πρωτεῖα, ποιὸ εἶναι ἀνώτερο στὴν ἀξία. Τότε ὁ γέρος λέει :

— Ὁ ἥλιος φαντάζει τὴν ἡμέρα καὶ τὸ φεγγάρι τὴ νύχτα.

Εὐχαριστήθηκαν πάλι αὐτὰ καὶ τὸν ρώτησαν τί θέλει νὰ τοῦ δώσουν.

— “Ὅ,τι θέλετε, παιδιὰ μου, εἶπε.

Τότε ἔβγαλαν, τοῦ ἔδωκαν ἕνα τραπεζομάντηλο καὶ τοῦ εἶπαν :

— Ἄμα περάσῃς τὸ μισὸ τὸ δρόμο, ἀνοιξε αὐτὸ τὸ τραπεζομάντηλο καὶ θὰ βρῆς ὅ,τι νοματίσῃς μέσα καὶ φάγε νὰ χορτάσῃς κι ὅποτε θέλεις νὰ φᾶς, ἀνοιγε τὸ τραπεζομάντηλο καὶ θὰ βρίσκῃς ὅ,τι θέλεις. Μὰ κοίταξε καλὰ νὰ μὴν τύχη καὶ τὸ πάρουν τὸ τραπεζομάντηλο ἀπ’ τὰ χέρια σου.

— Ἐννοια σας, λέει τότε ὁ γέρος· τώρα ἐγὼ ἔβαλα γνώση καὶ κανένα δὲν ἐμπιστεύομαι.

Πῆρε τότε ὁ γέρος τὸ τραπεζομάντηλο καὶ πάει, πέ-

ρασε τὸ μισὸ τὸ δρόμο κι ἀνοίξε τὸ τραπεζομάντηλο κ' ἤυρε μέσα ὅ,τι ἐπιθυμοῦσε κ' ἔκατσε, ἔφαγε.

Πάει κατόπι στὸ σπίτι του χορτᾶτος καὶ χαρούμενος κ' ἔκατσε κ' εἶπε τῆς γριᾶς τοῦ, τί τύχη πού εἶχαν τώρα στὰ γεράματα. Κατόπι ἀνοίξαν τὸ τραπεζομάντηλο κ' ἔκατσαν, ἔφαγαν, ἤπιαν ὅσο θέλησαν.

Κάθε μέρα ἔτσι ἔκαμναν κ' ἦταν πολὺ εὐχαριστημένοι, γιατί μὲ τέτοιο ἕναν τρόπο δὲν εἶχαν ἀνάγκη οὔτε νὰ δουλέψουν οὔτε παράδες νὰ ξοδεύουν. Ὅ,τι ἤθελαν νὰ φᾶνε τὸ εὕρισκαν καὶ δὲν στερεοῦνταν ἀπὸ τίποτα.

Μιά μέρα ὁ γέρος λέει τῆς γριᾶς :

— Νὰ καλέσουμε τὸ βασιλέα μὲ τὰ στρατέματά του καὶ νὰ τὸν φιλέψουμε ἀπ' αὐτὸ τὸ τραπεζομάντηλο καὶ νὰ τὸν κάνουμε νὰ θαυμάσῃ !

— Καλὰ λές, γέρο, εἶπεν ἡ γριά· αὐτὸ εἶναι καλό· ἄς τὸ κάνουμε καὶ νὰ ἰδῆς τότε ὁ βασιλέας πῶς θὰ μᾶς τιμήσῃ.

Πάει ὁ γέρος τότε καὶ κάλεσε τὸ βασιλέα νὰ πάρῃ τὰ στρατέματά του νὰ ἔρθῃ στὸ σπίτι του νὰ τοὺς φιλέψῃ.

Ὁ βασιλέας θάμαξε, ἅμα ἄκουσε αὐτὸ τὸ κάλεσμα, μὰ πάλι, γιὰ νὰ μὴν κάμῃ τὸ γέρο καὶ κακιώσῃ, σηκώθηκε καὶ πῆρε τὰ στρατέματά του καὶ πάει στοῦ γέρου τὸ σπίτι.

Ἄμα πῆγεν ἐκεῖ, ὁ γέρος ἀνοίξε τὸ τραπεζομάντηλο καὶ εἶπε τοῦ βασιλέα νὰ φάῃ ὅ,τι ἐπιθυμεῖ. (Κεῖνο νὰ ἦσαν ἀπὸ ἕνα μέρος καὶ νὰ κοίταζες μὲ τί τρόπο ξεφύτρωναν ἀπομέσ' ἀπὸ τὸ τραπεζομάντηλο ὅλα τὰ καλὰ τὰ φαγιὰ καὶ τὰ παλιὰ τὰ κρασιά). Ἀφοῦ χόρτασε ὁ βασιλέας καὶ τὰ στρατέματά του, τότε ρώτησε τὸ γέρο ἀπὸ ποῦ τὸ ἔχει αὐτὸ τὸ τραπεζομάντηλο καὶ κεῖνος δὲ θέλησε νὰ μαρτυρήσῃ κ' ἔλεγε λογιῶ λογιῶ ψέματα· πῶς μιὰ μέρα σκάφτοντας στ' ἀμπέλι του τὸ ἤυρε. Τότε ὁ βασιλέας τοῦ λέει :

— Σένα, γέρο, τέτοιο τραπεζομάντηλο δὲ σοῦ πρέπει. Αὐτὸ εἶναι γιὰ μένα, πού ἔχω τόσο στρατέμα νὰ θρέψω. Ἐσὺ οὔτε παιδιὰ ἔχεις οὔτε σκυλιά· εἶστε δυὸ ξεροκέφαλα καὶ δὲ σᾶς χρειάζεται τέτοιο πρᾶμα.

Πῆρε τότε ὁ βασιλέας τὸ τραπεζομάντηλο καὶ δὲ γύρισε νὰ δώσῃ αὐτὶ στὰ κλάματα τοῦ γέρου καὶ τῆς γριᾶς.

Ὁ καημένος ὁ γέρος ἔκλαψε ἔκλαψε κ' ὕστερα πάλι παρηγορέθηκε καὶ πῆρε τὸ δικέλλι του νὰ πάῃ πάλι στ' ἀμπέλι του, νὰ ἰδῆ τὴν παλιὰ τὴν τέχνη του.

Ἐκεῖ πού πήγαινε, τὸν ἀντικρύζουν πάλι ὁ ἥλιος καὶ τὸ φεγγάρι καὶ μάλλωναν ἀνάμεσὸ τους, γιατί δὲν ἤξεραν ποιοῦ ἀπ' τὰ δυὸ ἦταν ἀνώτερο. Ρωτοῦν πάλι τὸ γέρο καὶ κεῖνος τοὺς λέει :

— Ὁ ἥλιος ἀξίζει τὴν ἡμέρα καὶ τὸ φεγγάρι τὴ νύχτα.

Τότε αὐτὰ ἔβγαλαν καὶ τοῦ ἔδωκαν τοῦ γέρου ἕνα τρανὸ ξύλο καὶ τοῦ εἶπαν :

— Νὰ μὴ λάχῃ καὶ πῆς σ' αὐτὸ τὸ ξύλο « μὴ χτυπᾶς, ξύλο », γιατί ὕστερα ἐσὺ τὸ ξέρεις.

Πῆρε ὁ γέρος τὸ ξύλο, κι ἅμα πάει ὡς τὸ μισὸ τὸ δρόμο, θέλησε νὰ καταλάβῃ τί δύναμη ἔχει τὸ ξύλο καὶ τοῦ λέει : « Ξύλο, μὴ χτυπᾶς ».

Τότε τὸ ξύλο ἄρχισε νὰ τὸν χτυπᾷ στὴ ράχη καὶ θὰ τοῦ τσάκιζε τὸ κεφάλι του. Ὁ καημένος ὁ γέρος ἄρχισε τότε νὰ παρακαλᾷ κι ὅσο νὰ γλυτώσῃ εἶδε κ' ἔπαθε.

Ἄμα πάει κατόπι στὸ σπίτι του, ἄρχισε νὰ συλλογιέται πῶς μὲ τὴ δύναμη τοῦ ξύλου θὰ μπορέσῃ νὰ πάρῃ πίσω καὶ τὴν ὄρνιθα καὶ τὸ τραπεζομάντηλο. Σηκώνεται τότε, πηγαίνει στὸ μάστορη ἐκεῖνο, πού πῆρε τὴν ὄρνιθά του, καὶ τοῦ λέει :

— Δῶσε μου τὴν ὄρνιθά μου.

— Δὲ σὲ ξέρω, λέει ἐκεῖνος, δὲ σὲ εἶδα.

Τότε ὁ γέρος λέει στὸ ξύλο :

— Ξύλο, μὴ τὸν χτυπᾶς.

Κι ἄρχισε τὸ ξύλο νὰ τὸν χτυπᾷ καὶ τὸν χαντάκωσε ἀπ' τὸ δαρμό. Φοβήθηκε τότε ὁ μάστορης κ' ἔβγαλε κ' ἔδωκε τὴν ὄρνιθα. Τὴν πῆρε ὁ γέρος καὶ τὴν πάει στὸ σπίτι του καὶ τὴν ἔβαλε μέσα στὸ ἀσημένιο τὸ κοττέτσι.

Κατόπι πηγαίνει καὶ στὸ βασιλέα καὶ τοῦ λέει :

— Βασιλέα μου, φτάνει πιά τόσον καιρὸ πού ἔχεις ἄδικα τὸ τραπεζομάντηλό μου· δῶσε μού το.

Ὁ βασιλέας λέει :

— Νὰ γκρεμιστῆς ἀπὸ δῶ, γιατί θὰ πῶ τὰ στρατέ-
ματά μου νὰ ἔρθουν νὰ σέ σκοτώσουν.

Τότε ὁ γέρος εἶπε στὸ ξύλο :

— Εὐλο, μὴ χτυπᾶς τὸ βασιλέα.

Καὶ τὸ ξύλο ἄρχισε νὰ τὸν χτυπᾷ τὸ βασιλέα ἀλύπητα
καὶ θὰ τὸν σκότωνα. Τότε ὁ βασιλέας φοβήθηκε κ' ἔφερε
τὸ τραπεζομάντηλο, τὸ ἔδωκε στὸ γέρο κι ὁ γέρος, ἅμα τὸ
πῆρε, πάει στὸ σπίτι του κ' ἔκατσε χαρούμενος μὲ τὴ γριά
του κ' ἔφαγαν, ἤπιαν καλὰ καλὰ κι ἀπὸ τότε πιά κανένας
δὲ μπόρεσε νὰ τοὺς πειράξῃ κ' ἔζησαν καλὰ κ' ἐμεῖς καλύτερα.

ΤΟ ΛΑΛΟΥΣΑΚΙ ΚΑΙ ΤΟ ΣΚΟΥΦΑΚΙ

Η ΤΑΝ ἓνας γέρος φτωχὸς καὶ πήγαινε κάθε
μέρα στὰ ξύλα κ' ἔπαιρνε ἐξῆντα παράδες
καὶ πορευότανε.

Μιὰ μέρα ἐκεῖ ποὺ ἐρχότανε ἀπ' τὸ
βουνό, ἤυρεν ἓνα φίδι καὶ κατάπινεν ἓνα
κατσίκι κι ἀπόμεναν τὰ κέρατά του ὄξω
ἀπὸ τὸ στόμα του καὶ μήτε πάνω πήγαινε
μήτε κάτω.

Τοῦ λέει τὸ φίδι :

— Ἄν κόψῃς, μπάρμπα, τὰ κέρατα
καὶ μὲ γλυτώσῃς ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀνάγκη, ἔχω
νὰ σοῦ κάμω μιὰ χάρη, ποὺ ἀξίζει ὅλο τὸν
κόσμο.

Τοῦ λέει κ' ἡ κατσίκα :

— Ἄν μὲ βγάλῃς, ἀφεντικό, ἀπ' τοῦ ὄφι τὸ στόμα,
ἔχω νὰ σοῦ κάμω χάρη, ποὺ δὲν τὴν βάλλει ὁ νοῦς σου.

Ἐδιαλογίστηκεν ὁ γέρος πὼς δὲ θὰ μπορέσῃ νὰ γλυ-
τώσῃ τὸ κατσίκι, λέει :

— Ἄς γλυτώσω τὸ ἐλάχιστον τὸν ὄφιν κ' εἰς τὴν τύχη.

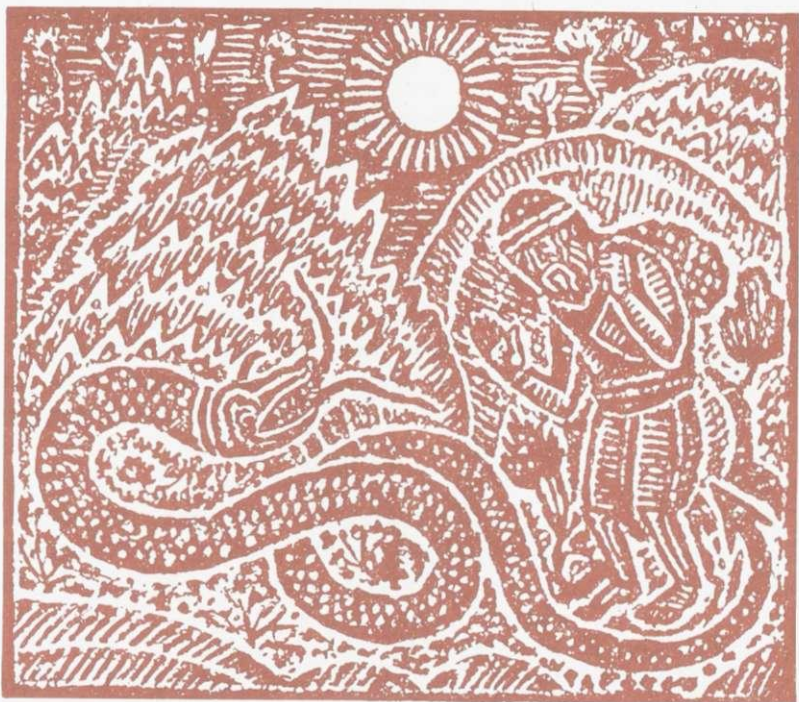
Πιάνει ὄμορφα-ὄμορφα καὶ κόβει τὰ κέρατα καὶ κα-
ταπίνει τὸ φίδι τὴν γουλιάν του. Τότε τοῦ λέει :

— Ἐλα πίσω μου καὶ σὰν πᾶμε στὸ σπίτι μας, ὁ
πατέρας μου θὰ σοῦ δίνῃ φλουριά μὲ τὰ φορτώματα, ἀμ'
ἐσὺ νὰ μὴν παραδέχεσαι. Νὰ γυρέψῃς ἓνα σακκουλάκι ποὺ

κρέμεται κ' ἔχει μέσα ἓνα λαλουσάκι κ' ἓνα σκουφάκι κ' ἐκεῖνος δὲ θὰ θέλῃ νὰ σοῦ τὸ δῶση, ἀμ' ἐσὺ νὰ πατήσης πόδι καὶ θὰ τὰ πάρῃς κ' ἔννοια σου.

Τοῦ λέει ὁ γέρος :

— Μετὰ χαρᾶς.

Ἔνα φίδι κατάπιε ἓνα κατσίκι κι ἀπόμεναν τὰ κέρατά του ὄξω.

Σάν πῆγαν στὴ σπηλιά, ἤβραν ἐκεῖ τὸν μεγάλο τὸν ὄφιν κ' εἶπεν :

— ὦ, καλῶς τὸν υἱόν μου, ποῦ σουν κι ἀργησες ;

Τοῦ λέει :

— Μὴ ρωτᾶς, πατέρα μου. Ἐγώ, ἂν δὲν ἐρχόταν τοῦτος

ἐδῶ ὁ ἄνθρωπος, σήμερα ἤμουν χαμένος. Τοῦτος ὁ ἄνθρωπος στὴν σήμερον τὴν ἡμέραν εἶναι ὁ Θεός μου.

Νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε, τοῦ διηγήθηκεν ἀπ' ἀρχῆς ἕως τέλος.

Τότε λέει ὁ πατέρας στὸ γέρο :

— Τί θέλεις γιὰ τὴ χάρη, ποῦ ἔκαμες στὸν υἱόν μου;

Τοῦ λέει ὁ γέρος :

— Ἐγὼ εἶμαι ἓνας ξυλᾶς, ποῦ πορεύουμαι μ' ἐξῆντα παράδες τὴν ἡμέρα. Νὰ μοῦ δώκῃς παράδες, νὰ μὲ ἰδοῦν ἄρχονταν, θὰ ποῦν ἢ πῶς ἐσκότωσα ἢ πῶς τὰ ἔκλεψα. Κάλια νὰ μοῦ δώκῃς αὐτὸ δὰ τὸ σακκουλάκι μὲ κεῖνα πῶχει μέσα, νὰ τὰ πάω τὸ παιδάκι μου νὰ χαρῆ.

Ὁ ὄφιν, τοῦ βαροφάνηκε καὶ εἶπε :

— Τί θὰ κατλάβῃς ἀπ' αὐτὸ τὸ παλιουσάκκουλο ; Φέρε ἓνα τσουβάλι νὰ σοῦ τὸ γεμίσω φλουριά.

Ὁ γέρος δὲν παραδέχτηκε καὶ σηκώνεται νὰ φύγῃ. Φεύγει καὶ τὸ φίδι ἀπὸ πίσω του καὶ εἶπε :

— Ἐγώ, πατέρα, θὰ πάω νὰ δουλεύω τοῦτον τὸν ἄνθρωπον, γιὰτὶ ἡ ζωὴ ποῦ σηκώνω εἶναι δική του.

Τότε ὁ πατέρας εἶδε καὶ παραεἶδε κ' ἔδωκε τὸ σακκουλάκι μὲ κεῖνα πού χε μέσα.

Τὸ παίρνει ὁ γέρος, σηκώνεται, ἀφήνει τὴν υἱειάν, φεύγει. Βγαίνει καὶ τὸ φίδι μαζί του ὡς ὄξω καὶ τοῦ λέει :

— Θωρᾶς τοῦτο τὸ σακκουλάκι ; ἔχει αὐτὴ τὴ χάρη. Βάλλεις μέσα ἄσπρους παράδες καὶ γίνονται φλουριά. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θὰ κάμῃς φλουριά ὅσα θέλεις.

Βάλλει μέσα καὶ δυὸ εἰκοσαράκια καὶ γινήκανε δυὸ φλουριά. Τοῦ λέει :

— Χάλασέ τα τοῦτα καὶ κάμε τα ἄσπρα καὶ βάλε τα νὰ γίνουν φλουριά κ' ἔτσι ὅλα τ' ἄσπρα τοῦ τόπου σου θὰ γίνουν φλουριά στὰ χέρια σου.

Πιάνει καὶ τὸ λαλουσάκι καὶ τοῦ λέει :

— Θωρᾶς τοῦτο τὸ λαλουσάκι ; σάν τὸ λαλῆς, θὰ ἐρχονται σαράντα δράκοι καὶ θὰ σοῦ λέγουν « ὄρσ', ἀφέντη » κι ὅ,τι θέλεις θὰ κάμνουν. Καὶ τοῦτο τὸ σκουφάκι, σάν τὸ

βάλῃς στὸ κεφάλι, δὲν θὰ φαίνεσαι καὶ θὰ πηδᾷς μὲ τ' οὐρανοῦ τὰ νέφη.

Τοῦ λέει : « Ἔς πολλὰ ἔτη σου » καὶ φεύγει.

Ἐρχεται στὸ σπίτι του, βάλῃ ἀσπρους παράδες στὸ σακκουλάκι, βγάῃ φλουριά, χάλασε τὰ φλουριά, τὰ καμὲν ἀσπρα, καὶ τὰσπρα φλουριά, λίγο λίγο ἀρχόντουνε καὶ δὲν εἶχε τόπο νὰ τὰ βάλῃ. Ἐκαμε σπίτια, πράματα κ' ἔζησε ζωὴν χαρισάμενην.

Μὲ καιρὸν ἐκατάλαβε πού θὰ πεθάνῃ ὁ γέρος καὶ φωνάζει τῇ γυναῖκα του καὶ τῆς λέει τὸ μυστικὸ καὶ τῆς παραγγέλνει νὰ μὴν τὸ πῆ στὸ παιδί του (γιατὶ εἶχε ἓνα μόνο παιδί), μόνον ἂν ἔρθουν σ' ἀνάγκη, τότε νὰ τὰ βγάλῃ ὄξω.

Πέφτει, πεθαίνει ὁ γέρος, θέλησε καὶ τὸ παιδί νὰ γίνῃπραματευτής. Τοῦ δίνει ἡ μάνα ἑκατὸν χιλιάδες γρόσια, σηκώνεται, πάει νὰ ψουνίση, ἄς ποῦμε στὴν Πόλη.

Σὰν ἦρθεν ἐκεῖ, ἄκουσε πού χε μιὰ βασιλοπούλα καὶ γιὰ νὰ τὴν ἰδοῦν μόνον, ἔδιναν εἰκοσιπέντε χιλιάδες γρόσια. Δίνει αὐτὸς ἀμέσως τὶς εἰκοσιπέντε, τὴν βλέπει ἄλλες εἰκοσιπέντε, τὴν βλέπει ἄλλη μιὰ· σὲ τέσσερις φορὲς τὰ βγαλε δηνάρην καὶ σηκώνεται καὶ φεύγει.

Ἐρχεται στὸν τόπο του, λέει τῆς μάνας του :

— Μάνα, ἐγὼ ἐψούνισα διακόσια πενήντα χιλιάδων πράμα κ' ἔδωκα καπάρο τὶς ἑκατό· τώρα νὰ μοῦ δώσης καὶ ἄλλα, νὰ πάω νὰ φέρω τὸ πράμα.

Ἐπίστεψε κ' ἡ μάνα του, βγάῃ, τοῦ δίνει ἄλλες τριακόσες χιλιάδες. Πάει πάλι αὐτὸς, τὰ σκούπισε κ' ἐκεῖνα.

Σηκώνεται, ξανάρχεται στὴ μάνα του, τῆς ξεμολογιέται ὅλη τὴν ἀλήθεια. Ἡ μάνα βγάῃ τὸ σακκουλάκι καὶ τὸ λαλουσάκι καὶ τὸ σκουφάκι καὶ τὸν ὀρμηνεύει πῶς θὰ κάμῃ, καὶ τοῦ λέει καὶ τοῦ πατέρα του τὴν παραγγελιὰ καὶ τοῦ λέει καλὰ καλὰ νὰ μὴν τὰ βγάλῃ ἀπ' τὸ χέρι του. Ἐκεῖνος « ἔννοια σου, μάνα » σηκώνεται, φεύγει πάλι.

Εὐθύς πού πῆγεν, λαλᾷ τὸ λαλουσάκι, βγαίνουν οἱ σαράντα δράκοι ὀμπρὸς του :

— Ὅρσε, ἀφέντη.

Λέει :

— Νὰ μὲ πᾶτε μέσα στὸ παλάτι, πού ναι ἡ βασιλοπούλα.

Ἀμέσως μιὰν καὶ δυὸ καὶ στὸ παλάτι.

Σὰν τὸν εἶδεν αὐτῇ, ξιππάστηκε. Ἀμ' μαστόρισσα, τοῦ λέει :

— ὦ, καλῶς τον. Ἐγὼ τώρα ἐκατάλαβα πῶς εἶναι ἀπὸ τὸ Θεὸ γραφτὸ νὰ γίνω δική σου. Γιατὶ ποιὸς ἤμπορεῖ νὰ ρθῆ ἔδῳ, σὰν δὲν βάλῃ ὁ Θεὸς τὸ χέρι του ;

Νὰ μὴν τὰ μακραίνουμε, βάλε νὰ πιοῦμε, τραπέζια, φαγιά, κρασιά, μᾶς τὸν μεθᾷ καλὰ καλὰ, τὸν κάμνει τάπα. Τότε τῆς δείχνει καὶ τὸ σακκουλάκι καὶ τὸ λαλουσάκι καὶ τὸ σκουφάκι.

Σὰν ἔπεσεν αὐτὸς στὸν ὕπνο, λαλᾷ αὐτῇ τὸ λαλουσάκι, ἔρχονται οἱ δράκοι.

— Ἀμέσως, τοὺς λέει, τουτονὰ νὰ τὸν πᾶτε σὲ μιὰν ἐρημιὰ πού νὰ μὴν εὕρη στράτα.

Εὐθύς τὸν ἀρπάξαν, πᾶνε τὸν ρίχνουν σὲ μιὰν ἐξοχή, σ' ἓνα ρουμάνι, πού σὰν ἐξύπνησε τὸ πουρνὸ δὲν ἤξερε στὸν Λεβάντην ἦταν ἢ στὸν Πουνέντην.

Σὰν ἦρθεν ὁ νοῦς του στὸ κεφάλι του, σηκώνεται αὐτὸς, χάντε κεῖ νὰ πᾶς, χάντε κεῖ νὰ πᾶς, ἐπλάνταξεν καὶ νὰ, βρίσκει μιὰ συκιά, Γενάριος μῆνας κ' εἶχε σῦκα μαῦρα. Ἀνεβαίνει πάνω ὁ κακόμοιρος, γεμίζει καλὰ καλὰ τὴν κοιλιὰ του.

Σὰν κατέβηκε, ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ λίγο καὶ σὰν ἐξύπνησε, σὰν πού τὸν ἔτρωγε τὸ κεφάλι του κ' ἐπῆγε νὰ ζυστῆ, καὶ τί νὰ δῆ ! Ὅσα σῦκα ἔφαγεν, τόσα κέρατα ἔβγαλε στὸ κεφάλι πάνω μακριὰ μακριὰ καὶ πυκνὰ πυκνὰ. ὦ τοῦ διαβόλου τὴν δουλειάν ! Σηκώνεται ἀπὸ κεῖ, πάει παρακεῖ, τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα βρίσκει ἄλλη συκιά ἀσπρη. Πλαντασμένος αὐτὸς λέει :

— Κ' ἔτσι μὲ τὰ κέρατα κ' ἔτσι μὲ τὰ κέρατα.

Ἀνεβαίνει, γεμίζει κι ἀπὸ κεῖ τὴν κοιλιὰ του. Σὰν ἐκατέβηκε ἀπὸ τὴ συκιά, τὸν πιάνει μιὰ φαγούρα ! Ἐκεῖ πού ξυνόταν πέφτουν ἓνα ἓνα ὅλα τὰ κέρατα. Τότε αὐτὸς στρέφει, πάει, μαζεύει καμπόσα σῦκα ἀπὸ τὴ μαῦρη τὴ συκιά, κά-

μνει ένα καλάθι, τὸ γεμίζει, γεμίζει κ' ένα ἀπὸ τὴν ἄσπρη καὶ βρίσκεται πάλι στὴν Πόλη.

— Πάρτε σῦκα, πάρτε σῦκα. Πουλοῦσε τὰ σῦκα.

'Επέρναγε κι ἀπ' τοῦ βασιλιᾶ τὸ παλάτι κ' ἐβγήκαν οἱ δοῦλοι κ' εἶδαν τὰ μαῦρα τὰ σῦκα κ' ἐπῆγαν κ' εἶπαν τοῦ βασιλιᾶ πὺ πουλᾶ ἕνας φτωχὸς σῦκα. Κ' ἐθάμαξεν ὁ βασιλιᾶς πῶς εὐρέθησαν σῦκα μέσα στὸν Γενάρη. Τέλος πάντων τοῦ εἶπαν πὺς εἶναι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, πὺ ναι βράση, τοῦ ἔδειξαν ἕνα, τοῦ ἄρεσε. Προστάζει νὰ τὰ πάρουν, πᾶνε συμφωνᾶνε ὅλο τὸ καλάθι ἕκατὸ γρόσια. Δίνει εὐθὺς τὸ καλάθι μὲ τὰ μαῦρα σῦκα, παίρνει τὰ ἕκατό, πηγαίνει στὴ μάννα του.

Τὸν βλέπει ἡ μάννα του κουρελῆ :

— Μπρὲ γυιέ μου, τί εἶν' αὐτὸ τὸ χάλι ;

— Μὴ ρωτᾶς, μάννα, σὲ λίγες μέρες θὰ ρθῆ ἀπ' τὸ δίκιο του, καὶ τῆς διηγᾶται ὅλα ὅσα ἤρθαν στὸ κεφάλι του καὶ τῆς εἶπε καὶ γιὰ τὰ σῦκα.

Τὰ ἄσπρα τὰ σῦκα ἦταν πλιά ξερά κ' ἐπιασε καὶ τὰ βαλε μέσα σ' ἕνα κουτὶ καὶ σηκώνεται πάλι καὶ ἄντε στὴν Πόλη.

Ὁ βασιλιᾶς, σὰν ἔφεραν τὰ σῦκα στὸ τραπέζι, ἔφαγε δυό, ἡ κόρη του τρία, ὅσοι ἦταν μέσα στὸ παλάτι, μικροὶ μεγάλοι, ὅλοι ἔφαγαν ἀπὸ ἕνα, ἀπὸ δυό. Τί θέλεις, τί γυρεύεις, τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα ξυπνοῦν ἄλλοι μὲ δυό, ἄλλοι μὲ τρία κὶ ἄλλοι μὲ τέσσερα κέρατα. Βασιλικὸς ὀρισμὸς, νὰ σφαλῆσῃ ἡ πόρτα τοῦ παλατιοῦ καὶ νὰ μὴ βγῆ κανένας ὄξω. Φωνάζουν τὸ γιατρό, τὰ κόβει, περνοῦν οἱ μέρες, μεγαλώνουν· δὲν μπόρεσε νὰ κάμῃ τίποτα. Τότε βάλλουν διαλαλητό, ὅποιος ξέρει γιαντικὸ καὶ μπορεῖ νὰ γιατρέψῃ τὸ βασιλιᾶ, ἄς ἔρθῃ. Πάει κι ὁ δικὸς μας ὁ κουρελῆς, λέει :

— 'Εγὼ τὸν γιατρεύω κι ἂν δὲν τὸν γιάνω, νὰ κόψῃ τὸ κεφάλι μου.

Πᾶνε, τὸ λένε τοῦ βασιλιᾶ, τὸν φωνάζουν, τὸν ρωτᾶ, τοῦ λέει :

— "Ἄν δὲ σὲ γιάνω, βασιλέα μου, νὰ τὸ κεφάλι μου, νὰ καὶ τὸ σπαθί σου.

Τοῦ δίνει δυὸ χάπια ἀπὸ τᾶσπρα τὰ σῦκα. Αὐτὸς δὲν ἐθαρρεῦτῃκε νὰ φάῃ ὁ ἴδιος, κ' ἔδωσε τὸ ἕνα στὸ δοῦλο.

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα ἔπεσεν ἀποπάνω ἀπὸ κεῖνον τὸ δοῦλο ἕνα κέρατο δυὸ πῆχες, γιὰτὶ ὁ κακόμοιρος ἔφαγεν ἕνα σῦκο κ' ἔβγαλεν ἕνα καλὸ κέρατο.

Σὰν εἶδεν ὁ βασιλιᾶς, παίρνει κι ὁ ἴδιος, πέφτουν καὶ τὰ δικά του.

"Ἄς ἔρθουμε στὴ βασιλοπούλα. Τὴν δείχνουν στὸ γιατρό μας, δίνει ἕνα - δυὸ ψεύτικα γιαντρικά, τὰ κέρατα δὲν πέφτουν. Λέει τοῦ βασιλιᾶ :

— Βασιλέα μου, τούτῃ ἡ δουλειὰ θέλει καιρόν.

"Ἐπιασεν αὐτὸς τὴν κρεμνοῦσε τὰ πάνου κάτου καὶ τὴν ἔξυνε πάνω στὰ κέρατα, τὴν ἐκάπνιζε, τὴν ἐπότιζε φαρμάκια. Μιὰν ἡμέρα τῆς λέει :

— Ποῦ ναι τὸ σακκουλάκι μὲ τὸ λαλουσάκι καὶ τὸ σκουφάκι ; Αὐτὰ νὰ μοῦ δώσης· ἀλλιῶς δὲν γλυτώνεις ἀπὸ τὰ κέρατα.

Τότε τοῦ λέει :

— 'Εσύ σαι λοιπόν ;

Τὰ λέει στὸν πατέρα τῆς, στέλνουν, φέρνουν καὶ τὴ μάννα του, κάμνουν γάμους καὶ χαρὲς καὶ παντρεύονται κ' ἐβασίλεψαν ὡς καὶ τὴν σήμερον.

Η ΧΕΛΩΝΑ ΚΑΙ Ο ΡΕΒΙΘΑΚΗΣ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ήταν ένας ψαράς χήρος και δεν είχε καθόλου παιδιά και πήγε μιὰ μέρα νὰ ψαρέψη και δεν έπιασε τίποτα· μόνο μιὰ χελώνα πιάστηκε στα δίχτυα του, και είπεν :

— Αὐτὴ ἦταν τὸ τυχερό μου, ἄς τὴν πάρω στὸ σπίτι· και τὴν πῆρε και τὴν εἶχε στὸ σπίτι του.

Ἐνῶ πρῶτα ἦταν τὸ σπίτι του μέσα στα σκουπίδια βουτηγμένο, τὴ

δεύτερη τὴ μέρα πού πήγε τὴ χελώνα στὸ σπίτι, τὸ ἤυρε σκουπισμένο και παστρεμένο γυαλιὰ καρφιὰ και θάμαζε ὁ καημένος ὁ ψαράς ποιὸς τὰ κάνει αὐτά.

Μιὰ μέρα πήγε ψάρια στὸ σπίτι και τὸ μεσημέρι πάει ν' ἀνάψη κομμάτι φωτιά νὰ ψήσῃ τὰ ψάρια νὰ φάῃ, βλέπει, τὰ ψάρια λείπανε ἀπ' τὸ καρφί.

— Μπρὲ ὡς τὰ τώρα δεν τὰ πῆρεν ἡ γάτα τὰ ψάρια ! τὴν ὥρα πῶς μπόρεσε και τὰ πῆρε ;

Πάει στὴ γωνιά, βλέπει μέσα στὸν τέντζερη βρασμένα ψάρια, σ' ἓνα πιάτο τηγανισμένα, σὲ ἄλλο ψημένα ! βλέπει, τὸ σπίτι πάλι σκουπισμένο, συγυρισμένο και θάμαξε.

— Ποιὸς ἄραγε εἶναι πού τὰ κάνει αὐτά !

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα λοιπὸν φύλαξε και βλέπει και βγαίνει ἀπὸ μέσ' ἀπ' τὴ χελώνα μιὰ κοπέλλα πού ἡ ὁμορφιά της

στὸν κόσμο δὲ στάθηκε. Ἄμα βγῆκε λοιπὸν, τὴν ἔπιασε και εἶπε :

— Σὺ λοιπὸν εἶσαι πού με νοικοκυρεύεις και δεν τὸ ξέρω ;

Κ' ἔπιασε κ' ἔσπασε τὸ καύκαλο τῆς χελώνας κι ἀπόμεινε κοπέλλα πιά και τὴ στεφανώθηκε και τὴν πῆρε γυναῖκα.

Ὁ βασιλιάς ἐκείνου τοῦ τόπου ἦταν ἀνύπαντρος κ' ἔδωκε σ' ὅλα τὰ κορίτσια ἀπὸ ἓναν πέπλο νὰ κεντήσουν και ὅποια τὸν κεντήσῃ καλύτερα, θὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα. Ἐδωκαν και στοῦ ψαρᾶ τὴ γυναῖκα, γιατί τὴ θαρροῦσαν θυγατέρα του. Κ' ἐκείνη, χωρὶς νὰ ξέρῃ με τί σκοπὸ θὰ τὸν κεντήσῃ, ἔπιασε και κέντησε ἓναν πέπλο και εἶχε τὴ θάλασσα με τὰ ψάρια και με τὰ καράβια. Κεντήσανε κι ἄλλα κορίτσια και εἶχε προστάξει ὁ βασιλιάς τὴν ἴδια τὴν ἡμέρα τὰ ἴδια τὰ κορίτσια θὰ πάῃ κάθε ἓνα τὸν πέπλο. Λοιπὸν πήγε κάθε ἓνα τὸν πέπλο του, πήγε κ' ἡ γυναῖκα τοῦ ψαρᾶ.

Ἄμα τὴν εἶδε αὐτός, τρελλάθηκε ἀπ' τὴν ὁμορφιά της. Βλέπει και τὸν πέπλο πού εἶχε κεντήσῃ κ' ἦταν ὁ καλύτερος ἀπ' ὅλους, και εἶπε νὰ τὴν πάρῃ, και αὐτὴ ἀποκρίνεται πῶς εἶναι παντρεμένη μ' ἓναν ψαρᾶ.

— Και γιατί τὸν κέντησες τὸν πέπλο ; ρώτησεν ὁ βασιλιάς.

— Γιατί δεν τό ξερα με τί σκοπὸ πρόσταξες νὰ κεντήσουν τοὺς πέπλους. Ἐγὼ τὸν κέντησα γιὰ τὸ χατίρι σου.

— Πες στὸν ἄντρα σου νὰ ρθῆ ἐδῶ, τῆς εἶπε ὁ βασιλιάς.

— Ὅρισμός σας, ἀφέντη βασιλιά, εἶπε, και πάει στὸ σπίτι της και εἶπε στὸν ἄντρα της : « νὰ πᾶς και σὲ θέλει ὁ βασιλιάς ».

Πηγαίνει ὁ καημένος ὁ ψαράς και λέει τοῦ βασιλιά :

— Τί με θέλεις, ἀφέντη βασιλιά ;

— Αὐτὴ ἡ γυναῖκα πῶχεις ἐσύ, δεν εἶναι γιὰ σένα· λοιπὸν ἢ θὰ κάνῃς ἓνα τραπέζι ἀπὸ ψάρια νὰ φιλέψῃς ὅλο τὸ στράτεμά μου και νὰ χορτάσῃ ἢ θὰ σοῦ πάρω τὴ γυναῖκά σου.

— Καλό, ἀφέντη βασιλιά, ἀποκρίνεται ὁ ψαράς, και πάει στὸ σπίτι και λέει στὴ γυναῖκά του :

— Ἄχ, γυναῖκα, ὁ πέπλος μᾶς βγῆκε σὲ κακό. Με πρόσ-

ταξεν ὁ βασιλιᾶς γιὰ νὰ φιλέψω ὅλο τὸ στράτεμά του ψάρια μιὰ μέρα, ἢ θὰ σὲ πάρῃ ἐκεῖνος, γιατί, λέει, δὲν ταιριάζεις μὲ μένα.

— Ἄπ' αὐτὸ τὸ πλάϊ νὰ κοιμηθῆ ὁ βασιλιᾶς, εἶπε ἡ γυναῖκά του. Ἐσύ, ἄντρα μου, νὰ πᾶς τώρα δὲ στὸ μέρος ποὺ μὲ ψάρεψες καὶ νὰ φωνάξῃς τὴ μάνα μου νὰ σοῦ δώσῃ τὸ μικρὸ τὸ τεντζεράκι.

Πηγαίνει λοιπὸν ὁ ψαρᾶς στὴ θάλασσα καὶ φωνάζει :

— Κυρὰ μάνα θάλασσα, ἔβγα καὶ σὲ θέλω.

Βγαίνει ἀπὸ μέσ' ἀπὸ τὴ θάλασσα μιὰ γυναῖκα καὶ τοῦ λέει :

— Καλῶς τὸ γαμπρό μου καὶ καλῶς τον· τί ἀγαπᾶς ;

— Μ' ἔστειλε ἡ θυγατέρα σου, νὰ μοῦ δώσῃς τὸ μικρὸ τὸ τεντζεράκι.

— Καλό, γαμπρέ, εἶπε καὶ κατέβηκε κ' ἔφερε ἓνα τεντζεράκι, ποὺ ἔπαιρνε ἓνα πιᾶτο φαγὶ μοναχά, καὶ τὸ δωκε στὸ γαμπρό της καὶ πάει καὶ λέει στὴ γυναῖκά του :

— Ἐμ, αὐτοῦ νὰ μαγειρέψῃς, ἐμένα μοναχά δὲ φτάνει, ὄχι τὸ στράτεμα τοῦ βασιλιᾶ.

— Ἐννοια σου, ἄντρα, αὐτὸ τὸ τεντζεράκι μπορεῖ νὰ χορτάσῃ δέκα φορές ἴσαμε τὸ στράτεμα τοῦ βασιλιᾶ, μόνον νὰ πᾶς νὰ προσκαλέσῃς τὸ βασιλιᾶ μὲ τὸ στράτεμά του καὶ νὰ ρηοῦνε αὔριο νὰ τοὺς φιλέψουμε.

Σηκώνεται λοιπὸν ὁ ψαρᾶς καὶ πῆγε στὸ βασιλιᾶ καὶ τοῦ λέει :

— Αὔριο, ἀφέντη βασιλιᾶ, νὰ κοπιάσετε καὶ τὸ τραπέζι θὰ εἶναι ἔτοιμο.

Τὴ δεύτερη τὴ μέρα λοιπὸν παίρνει ὁ βασιλιᾶς τὸ στράτεμά του καὶ πῆγανε καὶ καθήσανε σ' ἓνα πλατὺ μέρος· καὶ εἶχε τρεῖς ἀνθρώπους καὶ κουβαλοῦσανε τὰ φαγιά. Πῆγανε οἱ ἀνθρώποι τοῦ βασιλιᾶ καὶ τοὺς λέει ὁ ψαρᾶς :

— Ρωτήστε τὸ βασιλιᾶ τί φαγὶ θέλει πρῶτα.

Πῆγανε καὶ ρωτήσανε τὸ βασιλιᾶ καὶ πρόσταξε νὰ πᾶνε πρῶτα πρῶτα σούπα ψαρένια. Ἀπλὼν ἡ γυναῖκα τοῦ ψαρᾶ τὴν κουτάλα μέσ' στὸ τεντζεράκι καὶ βγάζει ψωμιὰ ὅσα

χρειαζότανε. Ὑστερα ἀπ' τὸ τεντζεράκι πάλι σούπα τόσα πιᾶτα ὅσοι νομάτοι ἦτανε τὸ στράτεμα.

Ἀφοῦ φάγανε τὴ σούπα, πρόσταξε ὁ βασιλιᾶς νὰ φέρουνε βραστὰ ψάρια. Χώνει πάλι τὴν κουτάλα ἢ γυναῖκα καὶ ἔβγαλε βρασμένα ψάρια. Ὑστερα ὁ βασιλιᾶς γύρευε μὲ τὴν ἀράδα ψάρια μὲ τὰ κρομμύδια, τηγανητά, ψητὰ καὶ μὲ λογιῶν τῶν λογιῶν τέχνη. Καὶ ὅλ' αὐτὰ τὰ φαγιά, βγαίνανε ἀπομέσ' ἀπ' τὸ τεντζεράκι, ὥσπου χόρτασε τὸ στράτεμα τοῦ βασιλιᾶ καὶ σηκωθήκανε καὶ πᾶνε στὴ δουλειά τους καὶ γλύτωσεν ὁ ψαρᾶς τὴ γυναῖκά του.

Ἀφοῦ περάσανε καμπόσες μέρες, τὸν φώναξε τὸν ψαρᾶ πάλι ὁ βασιλιᾶς καὶ τοῦ λέει :

— Αὐτὴ ἡ γυναῖκα δὲν ταιριάζει μὲ σένα· ἢ θὰ ταῖσῃς αὔριο ὅλο τὸ στράτεμά μου σταφύλια ἢ θὰ σοῦ πάρω τὴν γυναῖκά σου (ἦτανε Γενάρης μήνας).

— Πολὺ καλά, ἀφέντη βασιλιᾶ, εἶπεν ὁ ψαρᾶς καὶ ἔφυγε καὶ πάει μὲ τὸ παράπονο στὸ σπίτι καὶ λέει στὴ γυναῖκα :

— Σ' ἔβαλε στὸ μάτι, γυναῖκα, ὁ βασιλιᾶς καὶ ἔβαλε τὰ δυνατὰ του νὰ σὲ πάρῃ ἀπὸ τὰ χέρια μου. Πρόσταξε τώρα νὰ φιλέψω ὅλο τὸ στράτεμά του σταφύλι. Τέτοιον καιρὸ ποῦ νὰ βροῦμε τὰ σταφύλια !

— Ἐννοια σου, ἄντρα, κ' ἐγὼ δὲ γίνομαι γυναῖκα τοῦ βασιλιᾶ, μόν' σένα θὰ κάνω βασιλιᾶ. Νὰ πᾶς τώρα δὲ στὴ μάνα μου καὶ νὰ τῆς γυρέψῃς ἓνα τσαμπὶ σταφύλι.

Πηγαίνει ὁ ψαρᾶς στὴ θάλασσα καὶ φωνάζει :

— Κυρὰ μάνα θάλασσα, ἔβγα ὄξω καὶ σὲ θέλω.

Βγαίν' ἡ θάλασσα καὶ τοῦ λέει :

— Καλῶς τὸ γαμπρό μου καὶ καλῶς τον· τί ἀγαπᾶς ;

— Μ' ἔστειλε ἡ θυγατέρα σου νὰ μοῦ δώσῃς ἓνα καλαθάκι σταφύλια.

— Τώρα, γαμπρέ, εἶπε ἡ θάλασσα καὶ πάει, τοῦ φέρνει ἓνα καλαθάκι σταφύλια· ἴσαμε μιὰ ὀκτὰ σταφύλια εἶχε μέσα ἐκεῖνο τὸ καλαθάκι καὶ τὸ πῆρε καὶ τὸ πάει στὴ γυναῖκά του καὶ τῆς λέει :

— Αὐτὰ τὰ σταφύλια ἐμένα μοναχά δὲ σώνουνε.

— Ἐννοια σου κι αὐτὸ τὸ καλαθάκι εἶναι θαματουργὸ

και ἄιντε στὸ βασιλιᾶ και πές του νά ρθῆ με τὸ στρατέμα
του νά χορτάσῃ σταφύλια.

Πῆγε ὁ ψαρᾶς και λέει τοῦ βασιλιᾶ :

— Τὰ σταφύλια εἶναι ἔτοιμα και νά κοπιᾶστε μαζί
με τὸ στρατέμα σου.

Τῆ δευτέρα τῆ μέρα πάει ὁ βασιλιᾶς με τὸ στρατέμα του
και καθήσανε στὸ ἴδιο τὸ πλατὺ τὸ μέρος και πηγαίνανε
οἱ ἄνθρωποι τοῦ βασιλιᾶ στοῦ ψαρᾶ τὸ σπίτι και κουβαλού-
σανε τὰ σταφύλια με τὰ πιᾶτα· κ' ἡ γυναῖκα τοῦ ψαρᾶ ἔβγαζε
ἀπ' τὸ καλάθακι και δὲν ἄδειαζε, ὡςπου χορτάσανε τὰ στρα-
τέματα και τὰ παίρνει ὁ βασιλιᾶς και φύγανε.

Πάει κι ὁ ψαρᾶς στὸ σπίτι και λέει στὴ γυναῖκά του :

— Σὲ γλύτωσα και σήμερα γυναῖκα. Γιά νά δοῦμε τί
ἄλλο θά συλλογιστῆ ὁ πολυχρονεμένος ὁ βασιλιᾶς μας.

— Μὴ φοβᾶσαι, ἄντρα, ἐγὼ εἶμαι δῶ, μὴ φοβᾶσαι.

Περάσανε πάλι καμπόσες μέρες και τοῦ μηνᾶ ὁ βασι-
λιᾶς τοῦ ψαρᾶ και τοῦ λέει :

— Αὐτὴ ἡ γυναῖκα δὲν εἶναι γιά σένα· αὐτὴ ταιριάζει
με μένα. Λοιπὸν τώρα θέλω νά μοῦ φέρῃς ἕναν ἄνθρωπο νά
ἔχῃ δυὸ πιθαμές τὸ μπόι του και τρεῖς πιθαμές τὰ γένεια του.

— Ὅρισμός σας, ἀφέντη βασιλιᾶ και πολυχρονεμένε,
ἀπιλογοιέται και φεύγει.

Πηγαίνει στὴ γυναῖκά του και τῆς λέει :

— Τώρα τὰ μπλέξαμε, γυναῖκα· μᾶς γυρεύει ὁ βασιλιᾶς
νά τοῦ πάω ἕναν ἄνθρωπο νά ἔχῃ δυὸ πιθαμές μπόι και τρεῖς
πιθαμές τὰ γένεια του.

— Ἐννοια σου, ἄντρα, κι αὐτὸ θά ταιριάσῃ. Ἐγὼ
ἔχω ἕναν ἀδερφὸ τέτοιον. Νά πᾶς στὴ μάνα μου και νά τῆς
πῆς νά μοῦ στείλῃ μαζί σου τὸν ἀδερφὸ μου τὸ Ρεβιθάκη,
γιά νά κουνᾶ τὸ παιδί μας στὸ σκαφίδι.

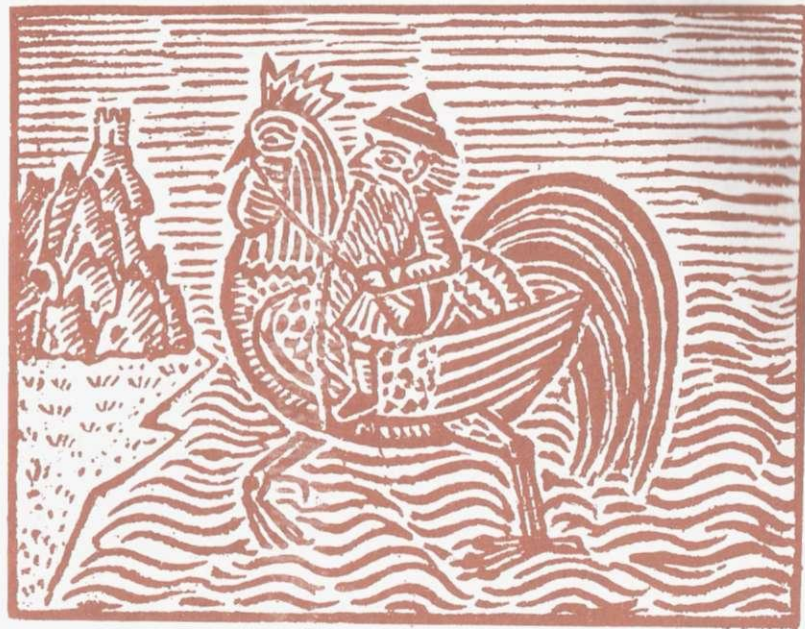
Πάει στὴ θάλασσα ὁ ψαρᾶς και φωνάζει:

— Κυρὰ μάνα θάλασσα, ἔβγα ὄξω και σὲ θέλω.

Βγῆκε ἡ θάλασσα και τῆς λέει :

— Μ' ἔστειλε ἡ θυγατέρα σου, νά τῆς στείλῃς τὸ Ρεβι-
θάκη, γιά νά κουνᾶ τὸ μωρὸ μας στὸ σκαφίδι.

— Καλὸ, γαμπρέ, εἶπεν ἡ θάλασσα και φώναξε : Ρεβι-

θάκη, ἂ νά πᾶς στὴν ἀδερφή σου νά κουνᾶς τὸ μωρὸ τῆς.

— Καλὸ· τώρα, νά ταῖσω τίς ὄρνιθες.

Ἄφοῦ ταῖσε τίς ὄρνιθές του, ἀνεβαίνει ἕναν πετεινὸ και
βγαίνει μέσ' ἀπὸ τὴ θάλασσα. Τὸν βλέπει ὁ ψαρᾶς κ' ἦτανε
δυὸ πιθαμές τὸ μπόι του και τρεῖς πιθαμές τὰ γένεια του
και σερνότανε καταγῆς.

Μπαίνει λοιπὸν ὁ ψαρᾶς μπροστά, καταπόδι ὁ Ρεβι-
θάκης πάνω στὸν πετεινὸ και πᾶνε στὸ σπίτι.

— Τί με θέλεις, ἀδερφή ;

— Νά πᾶς στὸ βασιλιᾶ νά σὲ ἰδῆ και ὕστερα νά τοῦ
βγάλῃς τὰ μάτια του και νά βάλῃς τὸ γαμπρὸ σου βασιλιᾶ.

— Καλὸ, ἀδερφή, ἀποκρίθηκεν ὁ Ρεβιθάκης.

Μπαίνει λοιπὸν πάλι μπροστά ὁ ψαρᾶς, καταπόδι ὁ
Ρεβιθάκης, πᾶνε στοῦ βασιλιᾶ.

— Τί ὀρίζεις, ἀφέντη βασιλιᾶ ; ρώτησε ὁ Ρεβιθάκης.

— Σὲ φώναξα νὰ σὲ ἰδῶ, εἶπεν ὁ βασιλιᾶς.

— Ἔ, μὲ εἶδες τῶρα ; τὸν ξαναρώτησε.

— Σὲ εἶδα, εἶπεν ὁ βασιλιᾶς.

Τότε ὁ Ρεβιθάκης λέει :

— Πήδηξε, πετεινέ, καὶ βγάλε τὰ μάτια τοῦ βασιλιᾶ.

Πέταξε ὁ πετεινὸς καὶ βγάζει τὰ μάτια τοῦ βασιλιᾶ, καὶ ἀπὸ τῆς φαρμακάδας ποῦ εἶχε τὸ τσίμπημά του, πέθανεν ὁ βασιλιᾶς.

Τότε λέει ὁ Ρεβιθάκης στὴ Δωδεκάδα τοῦ βασιλιᾶ :

— Θὰ βάλετε τὸ γαμπρό μου βασιλιᾶ ἢ θὰ βάλω τὸν πετεινὸ μου νὰ σᾶς τσιμπήσει ;

— Θὰ τὸν βάλουμε, εἶπεν ἡ Δωδεκάδα.

Καὶ τὸν ἔβαλαν τὸν ψαρᾶ στὸ θρόνο βασιλιᾶ καὶ φέρανε καὶ τὴ γυναῖκα του βασιλίσσα καὶ βασιλεύουνε ὡς τῶρα· ἔχουν καὶ τὸ Ρεβιθάκη πάνω στὸν πετεινὸ καβαλλάρη καὶ ἀνεβοκατεβαίνει πάνω στὸ παλάτι.

ΤΟΥ ΨΑΡΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν ἓνας ψαρᾶς, καὶ αὐτὸς γίνηκε πενήντα χρονῶ καὶ παιδιὰ δὲν ἔκανε. Πήγαινε ὅλη μέρα καὶ ψάρευε καὶ ἀφανίζότανε.

— Ἄχ ! ἔλεγε, ἄς εἶχα κ' ἐγὼ ἓνα παιδάκι νὰ μὲ ξεκουράζῃ κομμάτι !

Μιὰ μέρα πιά ἀπ' τὸν κόπο ζαλίστηκε, κεῖ ποῦ ψάρευε, κ' ἔπεσε κάτω.

— Ἄχ ! Θέ μου, εἶπε, ἄς εἶχα κ' ἐγὼ ἓνα παιδάκι !

Βγῆκε τότε μιὰ γοργόνα ἀπ' τῆς θάλασσης καὶ τοῦ λέει :

— Τί ἔχεις καὶ βογγᾶς ;

— Τί νὰ χω, τῆς λέει· ἔχω τόσα χρόνια κ' ἐγὼ καὶ δὲ μπορῶ νὰ κάνω ἓνα παιδάκι, γιὰ νὰ μὲ ξεκουράζῃ ποῦ ὅλη μέρα ἀφανίζομαι.

— Σὰ σοῦ δώσω ἐγὼ ἓνα παιδάκι, ὅποτε γίνῃ δώδεκα χρονῶ, θὰ μοῦ τὸ φέρῃς ;

— Καλά, τῆς λέει ἐκεῖνος ἀπ' τῆς λαχτάρας του, γιὰτὶ λογάριαζεν ἐκεῖνος, ὅσο ποῦ νὰ γίνῃ δώδεκα χρονῶ, θὰ τὸ ξεχάσῃ.

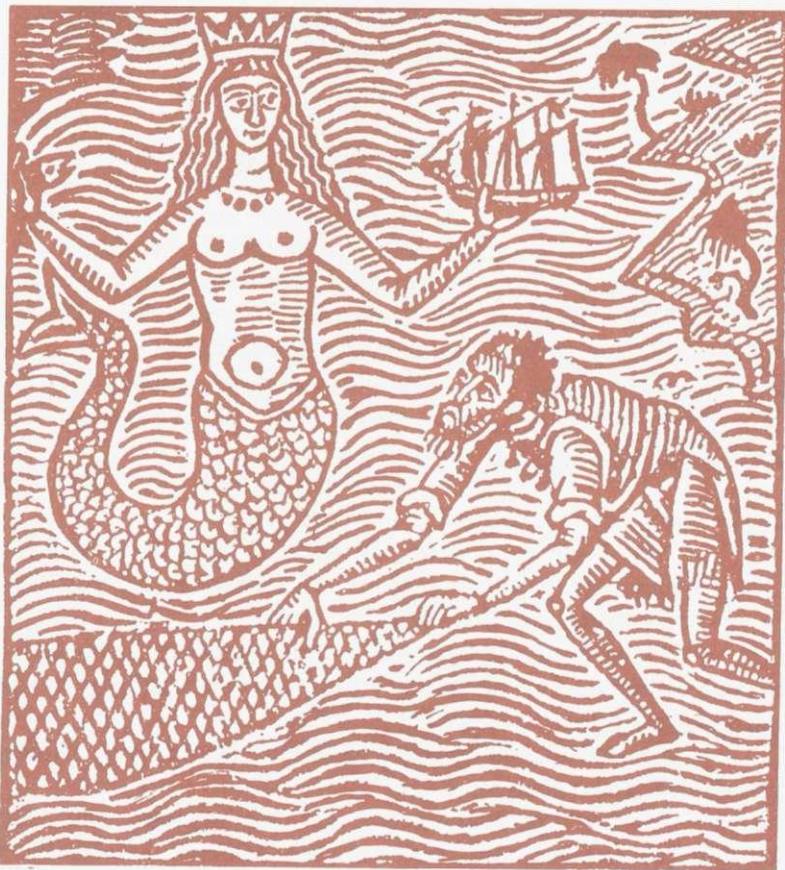
— Πάρε, τοῦ λέει ἡ γοργόνα, αὐτὸ τὸ μῆλο καὶ φά το, καὶ τοῦ χρόνου ἡ γυναῖκα σου θὰ γεννήσῃ ἓνα ἀγοράκι.

Τὸ πῆρε κεῖνος μὲ κείνη τῆς λαχτάρας καὶ τό φαγε.

Τοῦ χρόνου ἡ γυναῖκα του γέννησε ἓνα ἀγοράκι, ὅπως τοῦ εἶπε ἡ γοργόνα. Ὅσο μεγάλωνε τὸ παιδί, τόσο ὁμορφό-

τερο γινότανε. Μὰ ὁ πατέρας του ἀπ' τὴ χαρὰ του ξέχασε, πὸ τοῦ εἶπε ἡ γοργόνα νὰ τοῦ τὸ πᾶη.

Μιὰ μέρα ἐκεῖ πὸ τὸ εἶχε ἀπάνω στὴν πρύμνη τοῦ

Βγήκε τότε μιὰ γοργόνα ἀπ' τὴ θάλασσα.

καϊκιοῦ του, σαλτέρνει ἡ γοργόνα καὶ τ' ἀρπάζει καὶ τὸ πάει ἴσια στὴ φωλιά της. Τό χασε ὁ καημένος τὸ παιδάκι του καὶ ἀπόμεινε ἔρμος.

Ἡ γοργόνα τὸ εἶχε τὸ παιδί της ὡς τὰ δεκαεφτά τὰ χρόνια. Ἄμα τὸ κανε δεκαεφτά χρονῶ, τὸ βγαλε στοῦ γιαλοῦ τὰ χεῖλια, τοῦ δίνει κ' ἓνα λέπι :

— Ἄιντε, τοῦ λέει, τώρα πῆγαινε ὅπου θέλεις.

Σηκώνεται αὐτός, ἴσια στὸ σπίτι τους.

Ἄμα τὸν εἶδε ἡ μάνα του καὶ ὁ πατέρας του ξιππαστήκανε.

Μιὰ μέρα αὐτὸς στενοχωρέθηκε.

— Ἄς πάω, λέει, νὰ γυρίσω κομμάτι τὰ περιβόλια.

Πάει πάει, ἤρθε σὲ μιὰ ρεματιά. Βλέπει ἐκεῖ ἓνα ψοφίμι καὶ τὸ χουν τριγυρισμένο ἓνα γουρούνι, ἓνας ἀετὸς καὶ μερ-μηγκάδες ἀπειροὶ μὲ τὰ φτερά καὶ κάθονται καὶ μαλλῶ-νουν. Ἄμα τὸν εἶδαν αὐτόν :

— Καλὰ ποῦ ἤρθες, παλληκάρι μου, τοῦ λένε, σ' αὐτὴ τὴν ὥρα νὰ μᾶς μοιράσης αὐτὸ τὸ ψοφίμι, γιατί ἐμεῖς θὰ σκοτωθοῦμε ἀναμεταξύ μας.

— Ποῦ ξέρω ἐγώ, τοὺς λέει, νὰ σᾶς τὸ μοιράσω ;

— Μοίρασέ μας το, καὶ ὅπως μᾶς τὸ μοιράσης στρεχτοὶ θὰ εἴμαστε.

Πιάνει καὶ κεῖνος τότε, βάζει τὰ κόκκαλα τοῦ γουρουνοῦ, δίνει καὶ τὰ κρέατα τοῦ ἀετοῦ, ἀφήνει καὶ τὴν κοιλιά καὶ τ' ἄντερα μαζί ὅλα τοῦ μέρμηγκα.

— Ἐ, τώρα, τοῦ λένε, ἐσένα γι' αὐτὸ τὸ καλὸ πὸ μᾶς ἔκανες, τί νὰ σοῦ δώσωμε ;

Πιάνει τὸ γουρούνι καὶ τοῦ δίνει μιὰ τρίχα, τοῦ δίνει καὶ ὁ ἀετὸς ἓνα πούπουλο.

— Πάρε καὶ ἀπὸ μένα, τοῦ λέει ὁ μέρμηγκας, αὐτὸ τὸ φτεράκι.

— Τί νὰ τὸ κάνω, τοῦ λέει· ἀπὸ σένα τί καλὸ θὰ ἰδῶ ;

— Πάρ' το, τοῦ λέει, καὶ μπορεῖ καμιά φορὰ νὰ σοῦ κά-νω κανένα καλὸ. Νά, ἐμένα πὸ δὲ μὲ λογαριάζεις, ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω γυναῖκα.

Τὸ πῆρε τὸ παλληκάρι καὶ τὸ φτερὸ τοῦ μέρμηγκα.

— Ὅποτε, τοῦ λέει, θὰ μᾶς χρειαστῆς, νὰ τὰ κάψης κομμάτι αὐτὰ κ' ἐμεῖς θὰ φτάσωμε.

— Καλὰ, τοὺς λέει ἐκεῖνος.

Τὰ παίρνει, τὰ ἔκρυψε μέσ' στὸν κόρφο του καὶ πάει στὸ χωριό.

Ὁ πατέρας του τοῦ λέει τότε :

— Ἐγώ, παιδί μου, γέρασα πιά καὶ θέλουμε ἄνθρωπο νὰ μᾶς κοιτάζῃ· παντρέψου γιατί μεγάλωσες.

Ἐκεῖνον κανένα κορίτσι δὲν τοῦ ἄρεζε.

Σὲ καμπόσο καιρὸ διαλαλητῆς ἐφώναζε :

— "Ὅποιος θέλει νὰ πάρῃ τοῦ βασιλιᾶ τὴν κόρη, νὰ πάῃ νὰ τοῦ πῆ τρία ζητήματα, κι ἅμα τὰ βρῇ, θὰ τὴν πάρῃ· σὰ δὲν τὰ βρῇ, θὰ τοῦ πάρῃ τὸ κεφάλι του.

Χιλιάδες κόσμος πῆγαν καὶ κανένας δὲ μπόρεσε νὰ τὰ βρῇ τὰ ζητήματα καὶ νὰ πάρῃ τὴν κόρη.

"Ἄμα τ' ἄκουσε τὸ παιδί τοῦ ψαρά, « Ἐγώ, λέει, θὰ πάω ».

Κλαίει ὁ πατέρας κ' ἡ μάνα του.

— Μαθές, παιδάκι μου, ἀκόμα δὲ σὲ εἶδαμε, νὰ σὲ χάσωμε ;

— Θὰ πάω, λέει, δὲ γίνεται. Φέρε τὴν εὐχή σου, πατέρα, καὶ θὰ πάω.

Παίρνει τὴν εὐχή τοῦ πατέρα του καὶ τῆς μάνας του, πῆρε τὸ δρόμο νὰ πάῃ.

Σὲ καμπόσες μέρες ἦρθε στὴ βασιλοπούλα. Ἄπ' τὴν ὁμορφιά δὲ μπορούσες νὰ τὴν κοιτάξῃς. Βαστοῦσε ἕναν καθρέφτη κ' ἔλεγε :

— Κρύψου ὅπου θέλεις, ἐγὼ θὰ τό βρῶ ποῦ ἦσουν κρυμμένος. Αὔριο ὡς ἡ ὥρα ἐννιά σὰν τό βρῶ, καλὰ· εἰδεμὴ νὰ μὲ πάρῃς γυναῖκα.

— Καλὰ, τῆς λέει κ' ἐκεῖνος, στρέγω.

Κάνανε χαρτιά.

Πάει ἐκεῖνος τότε στὴ θάλασσα, καίει κομμάτι τὸ λέπι, νὰ ἡ γοργόνα κ' ἔρχεται.

— Τί θέλεις ; τοῦ λέει.

— Θέλω, τῆς λέει, νὰ μὲ κρύψῃς νὰ μὴ φαίνουμαι καθόλου ὡς ἡ ὥρα ἐννιά.

Τὸν ἀρπάζει ἐκεῖνη τότε, ἴσια μέσ' στὴ φωλιά τῆς τὸν

πάει καὶ τὸν κρύβει· βάνει μπροστά του σὰ βουνὸ τᾶλλα τὰ ψάρια, δὲ φαινότανε πιά καθόλου.

Τὸ πρῶτ' σηκώθηκε ἡ βασιλοπούλα, νίφτηκε, πῆρε τὸν καθρέφτη ὑστερὰ καὶ κοιτάζε. Κοιτάζει σὰ βουνά, δὲν τὸν βρίσκει, κοιτάζει παντοῦ στὴ γῆς ἀπάνω, δὲ μπορεῖ νὰ τὸν εὔρῃ, κοιτάζει στ' ἄστρα, τίποτα δὲ φαίνεται. Κοιτάζει στὴ θάλασσα, μόλις βλέπει στὴ μέση τοῦ πελάγου ψάρια πολλὰ μαζωμένα.

— Ἐκεῖ θὰ εἶναι αὐτὸς κρυμμένος, λέει αὐτὴ μὲ τὸ νοῦ τῆς. Τὸ μάτι τῆς τό χει ἐκεῖ πέρα. Ζαλίστηκε πιά νὰ κοιτάζῃ. Ὅσο ποῦ νὰ νυχτώσῃ, λέει, δὲ θὰ φύγω ἀπὸ δῶ.

Τὸ βράδυ κοντὰ φεύγανε πιά τὰ ψάρια νὰ πᾶνε στὴ φωλιά τους. Τὸ μάτι τῆς αὐτὴ δὲν τὸ παίρνει ἀποκεῖ· τὸν βλέπει καὶ κάθεται ξαπλωμένος στὴ φωλιά τῆς γοργόνας.

— Ἐ, σ' ἔπιασα, λέει· κόντευε νὰ μοῦ φύγῃς.

Πῆγε πιά αὐτὴ κοιμήθηκε μὲ τὴν ἡσυχία τῆς.

Τὸ πρῶτ' πάει αὐτὸς στὴ βασιλοπούλα.

— Ἐ, τοῦ λέει, ποῦ ἦσουν κρυμμένος ;

— Εὔρε το ἐσύ, τῆς λέει, ἐγὼ δὲν τὸ ξέρω.

— Ἦσουν, τοῦ λέει, μέσ' στὴ θάλασσα καὶ σὲ εἶχε μιὰ γοργόνα στὴ φωλιά τῆς.

Σάστισε ἐκεῖνος πῶς τὸ ἤρε.

— Καλὰ, τῆς λέει, θὰ κρυφτῶ καὶ αὔριο, καὶ σὰ μπορέσῃς, εὔρε με.

Τὴν ἄλλη μέρα αὐτὸς καίει τὸ πούπουλο τοῦ ἀετοῦ. Ἐρχεται ὁ ἀετός.

— Τί θέλεις ; τοῦ λέει.

— Θέλω, τοῦ λέει, νὰ μὲ κρύψετε νὰ μὴ φαίνωμαι καθόλου.

Μαζώνονται οἱ ἀετοί, τὸν ἀρπάζουν, μιὰ καὶ στὴν Ἀφρικὴ τὸν φέρανε· τὸν κρύψανε πάνω σ' ἕνα βουνό, μαζώνονται κι ὅλοι μπροστά του καὶ γενήκανε σὰν κάστρο.

Τὸ πρῶτ' σηκώθηκε ἡ βασιλοπούλα, νίφτηκε, κ' ὑστερὰ πῆρε τὸν καθρέφτη καὶ κοιτάζει.

— Ἐ, νὰ ἰδοῦμε, λέει· ἐχτὲς πολὺ μὲ κούρασες, σήμερα νὰ ἰδοῦμε τί θὰ κάνουμε.

Κοιτάζει μπροστά μέσ' στη θάλασσα, κοιτάζει ἀποδῶ, κοιτάζει ἀποκεῖ, τίποτα σημάδι δὲ βλέπει. Κοιτάζει στὸν οὐρανό, τίποτα· μέσ' στ' ἄστρα, τίποτα· κοιτάζει στὰ βουνά, βλέπει μακριὰ πολλοὶ μαζωμένοι ἀετοὶ καὶ κάθονται.

— Ἐκεῖ, λέει μὲ τὸ νοῦ της, θά ναι αὐτός. Τὸ μάτι της δὲν τὸ παίρνει καθόλου ἀποκεῖ.

Ἄπάνω πιά ποῦ σοροῦπάνω, ἀρχίσανε οἱ ἀετοὶ νὰ φεύγουν ἕνας-ἕνας. Βλέπει κομμάτι τὸ φέσι του καὶ κοκκινίζει.

— Ἄ! τώρα, τοῦ λέει, δὲ θά μού ξεφυγῆς πιά, θά σὲ κάνω κομμάτια-κομμάτια, γιατί πολὺ μὲ κούρασες ἐσύ.

Πῆγε ὕστερα καὶ κοιμήθηκε.

Τὸ πρωτὶ πῆγε αὐτὸς στὴ βασιλοπούλα.

— Ποῦ ἦσουν, τοῦ λέει, κρυμμένος ; Πολὺ μὲ κούρασες· μὰ ξέρεις τί θά σὲ κάνω ἐσένα ;

— Εὔρε το, τῆς λέει, ποῦ ἤμουν.

— Ἦσουν, τοῦ λέει, στὴν Ἀφρικὴ καὶ σὲ εἶχανε οἱ ἀετοὶ στὴ φωλιά τους.

— Καλά, τῆς λέει· θά κρυφτῶ ἀκόμα μιὰ φορά, κι ἅμα μ' εὐρῆς, πάρε τὸ κεφάλι μου.

— Καλά, τοῦ λέει, κρύψου· μὰ αὔριο θά σὲ κάνω λιανὰ λιανὰ κομμάτια.

Ὅσο καὶ τοῦ τὸ εἶπε ὅμως, μὲ τὰ χεῖλια τοῦ τὸ εἶπε· ἄρχισε νὰ τὸν ἀγαπάη.

— Τί ἄνθρωπος εἶναι, λέει, αὐτός, ποῦ πηγαίνει μὲ τὰ ψάρια καὶ μὲ τὰ πουλιά !

Τὴν ἄλλη μέρα αὐτὸς καίει κομμάτι τὴν τρίχα τοῦ γουρουνοῦ, ἔρχεται τὸ γουρούνη :

— Τί θέλεις ; τοῦ λέει.

— Θέλω, τοῦ λέει, νὰ μὲ κρύψετε νὰ μὴ φαίνομαι καθόλου.

Μαζώνει τὰ γουρούνια ὅλα, σκάπτουν γιὰ ὥρας ἕνα λάκκο, τὸν ἐβάλανε μέσα, κάθονται καὶ τὰ γουρούνια ἀποπάνω, τὸν ἐκάνανε καὶ δὲ φαινότανε καθόλου.

Τὸ πρωτὶ σηκώθηκε ἡ βασιλοπούλα, παίρνει τὸν καθρέφτη καὶ κάθεται καὶ κοιτάζει. Κοιτάζει στὰ βουνά, δὲ

φαίνεται· κοιτάζει στ' ἄστρα, τίποτα· κοιτάζει μέσ' στὴ θάλασσα, δὲ μπορεῖ νὰ τὸν ἰδῆ.

— Τώρα ποῦ θά τὸν εὔρω ; λέει.

Ἄπάνω πιά ποῦ θενά παρατήση, βλέπει σὲ μιὰ μεριά γουρούνια ἀπανιτάρη. Κοιτάζει καλύτερα, βλέπει τὰ γουρούνια κι ἀνοίγουν, γιατί βράδιασε καὶ θενά πᾶνε στὴ φωλιά τους πιά. Φυλάγει κομμάτι, βλέπει καὶ κοκκινίζει τὸ φέσι του.

— Ἄ, σ' ἐπιασα, λέει· ἐδῶ ἦσουν καὶ δὲ σ' ἔβανε ὁ νοῦς μου.

Πῆγε ὕστερα, ἔπεσε κοιμήθηκε.

Τὸ πρωτὶ τὸ παλληκάρη μὲ τὴ χαρὰ ἤρθε στὴ βασιλοπούλα, γιατί δὲν τὸ πίστευε πιά νὰ τὸ ξέρη.

— Ποῦ ἦσουν ; τοῦ λέει.

— Εὔρε το ἐσύ, τῆς λέει.

— Ἦσουν, τοῦ λέει, μέσα σ' ἕνα λάκκο καὶ τὰ γουρούνια σὲ εἶχανε σκεπασμένο.

— Καλά, τῆς λέει, ἀκόμα μιὰ φορά νὰ κρυφτῶ, καὶ σὰν μ' εὐρῆς, πάρ' τὸ κεφάλι μου χαλάλι σου.

— Καλά, τοῦ λέει.

Πάει αὐτός, καίει τὸ φτεράκι τοῦ μέρμηγκα, νὰ ὁ μέρμηγκας κ' ἔρχεται.

— Τί θέλεις ; τοῦ λέει.

— Θέλω, τοῦ λέει, νὰ μὲ κρύψης.

— Βάλε αὐτὸ τὸ φτερό μέσ' στὸ στόμα σου, κοίταξε νὰ μὴν τὸ καταπιῆς. Ἄμα τὸ βάλῃς στὸ στόμα σου, θά γένῃς καὶ σὺ μέρμηγκας. Σκαρφάλωσε τότε στὸν τοῖχο κι ἄντε κρύψου πίσω της.

Βάζει αὐτὸς τὸ φτερό στὸ στόμα του, γίνεται μέρμηγκας. Σκαρφαλώνει τότε στὸν τοῖχο, πάει ἀπὸ πίσω της.

Παίρνει κείνη τότε τὸν καθρέφτη καὶ κάθεται καὶ κοιτάζει. Κοιτάζει ἀποδῶ, κοιτάζει ἀποκεῖ, δὲ φαίνεται. Κοιτάζει στὴ θάλασσα, τίποτα σημάδι δὲ βλέπει· κοιτάζει στ' ἄστρα, τίποτα, στὰ βουνά, τίποτα. Ἄπὸ τὸ πρωτὶ ὡς τὸ βράδυ τῶρα κάθεται καὶ δὲ σαλεύει. Ἦρθε γιὰ νὰ τρελλαθῆ.

— Τώρα ποῦ νά ναι αὐτός κρυμμένος, ἔλεγε.

Ἦς τὴν ὥρα ποῦ θενά βουτήξῃ ὁ ἥλιος, κοίταζε αὐτὴ στὸν καθρέφτη. Ἀπὸ τὰ πολλὰ πιά ἀπ' τὸ θυμὸ της ἀρπάζει τὸν καθρέφτη καὶ τὸν κάνει κομμάτια.

— Ποῦ εἶσαι, τοῦ λέει, νά σέ πάρω ἄντρα ;

Βγάνει αὐτὸς τὸ φτερό ἀπ' τὸ στόμα του, γίνεται παλλη-
κάρι, τὴν ἀγκαλιάζει :

— Νά μαι, τῆς λέει.

Τὴν πῆρε γυναῖκα, κ' ἔτσι γλύτωσε τὸν κόσμον, ποῦ σκοτωνότανε.

ΤΟ ΧΡΥΣΟΨΑΡΟ

ΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν ἓνας φτωχὸς ψαράς κι ὅλη νύχτα ἀγωνίζονταν νὰ πιάσῃ ψάρι καὶ δὲν ἔπιανε. Κόντεψε τέλος ἡ αὐγὴ, ἔρριξε πάλι τ' ἀγκίστρι του κ' ἔλεγε ἀπομέσσα του : "ὦ, Θεέ μου, δυστυχία ! σήμερα θὰ πεθάνουν τὰ παιδιά μου ἀπ' τὴν πείνα.

Τοῦ φάνηκε τότε πὼς τσίμπησε ψάρι κ' ἐτράβηξε τ' ἀγκίστρι. Τί νὰ δῆς ! Ἕνα ψαράκι χρυσό ! Ἔκανε νὰ τὸ βγάλῃ ἀπ' τ' ἀγκίστρι κι ἀκούσε μιὰ φωνὴ νὰ τοῦ λέῃ : « Ρίξε τὸ ψαράκι τὸ χρυσὸ στὸ γιालὸ καὶ θὰ δῆς καλό ».

— Αἶ, λέει μὲ τὸ νοῦ του, νὰ τὸ ρίξω ! ἔτσι κ' ἔτσι δὲ θὰ μοῦ κάμῃ τίποτε ἓνα ψαράκι, καὶ τῆρριξε στὴ θάλασσα. Πάλι ἀκούει τὴν ἴδια τὴ φωνὴ νὰ τοῦ λέῃ :

— Τί καλὸ θέλεις νὰ σοῦ κάμω ;

— Αἶ, λέει, νὰ πάω στὸ σπίτι μου καὶ νὰ βρῶ ψωμιὰ καὶ φαγιά.

Σὰν πῆγε στὸ σπίτι του, τὰ ἡῦρεν ὄλα ὅπως τοῦ εἶπεν ἡ φωνή. Εἶπε τὴν ἱστορία ὅλη στὴ γυναῖκά του.

— Ἄχ, καλέ, τοῦ λέει αὐτὴ, ἀντὶ νὰ ζητήσῃς τίποτε καλό, ἐζήτησες ψωμιὰ καὶ φαγιά ;

— Αἶ, καλά, τῆς λέει αὐτός. Ἄν τὸ ξαναπιάσω, τί θέλεις νὰ τοῦ ζητήσω ;

Ἡ γυναῖκα τοῦ εἶπε νὰ ζητήσῃ παλάτια !

Ἐπῆγεν ὁ καημένος ὁ ψαράς, ἔρριξε τὸ δίχτυ κ' ἔπιασε πάλι τὸ χρυσόψαρο. Ἐκανε νὰ τὸ βγάλῃ πάλι ἀπ' τ' ἀγκίστρι καὶ ἄκουσε τῆ φωνή : « Ρίξε τὸ ψαράκι τὸ χρυσὸ στὸ γιालὸ καὶ θὰ δῆς καλὸ ».

Τὸ ἔρριξε, κι ἄκουσε πάλι τῆ φωνή : « Τί καλὸ θέλεις νὰ σοῦ κάμω ; » κι αὐτὸς ἐζήτησε παλάτια.

Πάει στὸ σπίτι του καὶ τί νὰ δῆ ; παλάτια ὠραιότατα !

— Ἄχ, τοῦ λέει ἡ γυναῖκά του, νὰ πὰ νὰ τὸ ξαναπιάσῃς καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃς ἐσὺ νὰ γίνῃς βασιλιᾶς κ' ἐγὼ βασίλισσα.

Ἐπῆγε πάλι κ' ἔκαμεν ὅπως ἔκαμεν καὶ τίς ἄλλες φορές, ἄκουσε τῆ φωνή κ' ἐζήτησε ὅ,τι τοῦ εἶπεν ἡ γυναῖκά του. Μὰ πάει κατόπι στὸ σπίτι του καὶ τί νὰ δῆ ; Μιὰ καλύβα ὅπως πρῶτα καὶ τὰ παιδιὰ του πεινασμένα.

Ο ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΗΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν μιὰ γυναῖκα καὶ εἶχεν ἓνα παιδί μοναχά. Αὐτὸ τὸ παιδί δὲν ἔβγαине καθόλου ὄζω ἀπ' τὸ σπίτι, παρὰ καθότανε μέσ' στὸ τζάκι κοντὰ στὴ στάχτη. Τὸ ἔ-

βγαλε κ' ἡ μητέρα του Σταχτοπούτη.

Μιὰ μέρα τοῦ εἶπεν ἡ μητέρα του :

— Πήγαινε, παιδί μου, λιγάκι ὄζω. Τί κακὸ πιά εἶναι αὐτὸ μὲ σένα καὶ δὲν βγαίνεις καθόλου ὄζω !

— Δῶσε μου μιὰ δεκάρα νὰ πάω, εἶπε ὁ Σταχτοπούτη.

Τοῦ δίνει ἡ μητέρα του μιὰ δεκάρα, τὴν παίρνει, βίβκεν ὄζω. Ἄμα βγῆκε στὸ δρόμο, ἤυρε παιδιὰ καὶ θέλανε νὰ σκοτώσουν ἓνα σκυλάκι. Τοὺς εἶπε :

— Βρὲ παιδιὰ, δῶστε μου ἐμένα τὸ σκυλάκι, νὰ σᾶς δώσω μιὰ δεκάρα.

Δίνει τὴν δεκάρα, παίρνει τὸ σκυλάκι καὶ τὸ πάει στὸ σπίτι του.

Μιὰ ἄλλη μέρα εἶπε πάλιν ἡ μάνα του :

— Πήγαινε, παιδί μου, λιγάκι ὄζω.

Λέει ὁ Σταχτοπούτης :

— Δῶσε μου μιὰ δεκάρα νὰ πάω.

Τοῦ δίνει ἡ μάνα του μιὰ δεκάρα, τὴν παίρνει ὁ Σταχτοπούτης, πῆγε ὄζω.

Ἐκεῖ πού πήγαινε στὸ δρόμο, ἤρε πάλι παιδιὰ καὶ θέλανε νὰ σκοτώσουν ἓνα γατάκι. Εἶπε :

— Δῶστε μου ἐμένα τοῦτο τὸ γατάκι, νὰ σᾶς δώσω αὐτὴ τὴ δεκάρα.

Δίνει τὴν δεκάρα, παίρνει τὸ γατάκι.

Πῆγε δὰ τὸ γατάκι στὸ σπίτι του καὶ καθότανε πάλι μέσ' στὸ τζάκι.

Μιὰ ἄλλη μέρα τοῦ εἶπε πάλι ἡ μητέρα του :

— Πήγαινε, παιδί μου, λιγάκι ὄξω.

Εἶπεν ὁ Σταχτοπούτης :

— Δῶσε μου μιὰ δεκάρα νὰ πάω.

Τοῦ ἔδωκεν ἡ μητέρα του μιὰ δεκάρα, βγῆκεν ὁ Σταχτοπούτης ὄξω. Ἐκεῖ πού πήγαινε, ἤρε πάλι παιδιὰ καὶ θέλανε νὰ σκοτώσουν ἓνα φιδάκι. Εἶπε :

— Δῶστε μου ἐμένα τοῦτο τὸ φιδάκι, νὰ σᾶς δώσω αὐτὴ τὴ δεκάρα.

Δίνει τὴν δεκάρα, παίρνει τὸ φιδάκι, τὸ πῆγε κι αὐτὸ στὸ σπίτι του.

Ἀφοῦ τ' ἀνέθρεψε καὶ τὰ τρία καὶ μεγαλώσανε, λέει μιὰ μέρα τὸ φιδάκι :

— Θέλω νὰ μὲ πᾶς πιά στὴν πατρίδα μου.

Σηκώνεται ὁ Σταχτοπούτης, βάζει τὸ φίδι μπροστὰ καὶ αὐτὸς καταπόδι καὶ πηγαίνουν. Στὸ δρόμο πού πηγαίνουν, γυρίζει τὸ φίδι καὶ τοῦ λέει :

— Ὁ πατέρας μου εἶναι ὁ βασιλιᾶς τῶν φιδιῶν. Τώρα ἄμα πᾶμε ἐκεῖ, ὅλα τὰ φιδία θὰ χυθοῦν ἀπάνω σου, μὰ σὺ νὰ μὴ τρομάξεις, γιατί ἐγὼ θὰ φωνάξω καὶ θὰ σ' ἀφήσουνε. Κι ἄμα πᾶμε στὸ σπίτι τοῦ πατέρα μου, θὰ γυρέψῃ αὐτὸς νὰ σοῦ δώσῃ πολλὰ πράματα, γιατί μὲ γλύτωσες, μὰ σὺ νὰ μὴ δεχτῆς τίποτα, μόνο νὰ γυρέψῃς τὸ δαχτυλίδι, πού ἔχει ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴ γλῶσσα του.

Πῆγαν δὰ ἐκεῖ, σφυρίζει μιὰ τὸ φιδάκι, ἄρχισαν νὰ ἔρχονται τὰ φιδία, γέμισ' ὁ κόσμος φιδία. Καταμεσῆς των εἶχαν ἓνα φιδάρο ἴσαμε κεῖ ἐπάνω. Τοῦτος ἦταν ὁ βασιλιᾶς των.

Τὰ φιδία, ἄμα εἶδαν τὸ Σταχτοπούτη, χυθῆκαν ἀπάνω

του νὰ τὸν φᾶνε. Φωνάζει τὸ φιδάκι, τὸν ἀφήκαν. Τότε τὸ φιδάκι πάει κοντὰ στὸν πατέρα του καὶ τοῦ λέει :

— Τοῦτο τὸ παιδί, πατέρα, μὲ γλύτωσε ἀπὸ τὸν θάνατο· ἴσαμε τώρα ἤθελα νὰ μαι πιά ξεχασμένο. Γι' αὐτὸ σήμερα τὸν ἔφερα ἐδῶ νὰ τοῦ δώσῃς ὅ,τι σοῦ γυρέψῃ.

Τὸν παίρνει δὰ ὁ φιδάρος, πῆγαν στὸ σπίτι του καὶ τοῦ λέει :

— Τί καλὸ θέλεις ἀπὸ μένα πού μοῦ γλύτωσες τὸ παιδί μου ;

Λέει ὁ Σταχτοπούτης :

— Δὲν θέλω, λέει, τίποτα ἄλλο παρὰ τὸ δαχτυλίδι πού ἔχεις ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴ γλῶσσα σου.

Τότες εἶπεν ὁ βασιλιᾶς τῶν φιδιῶν :

— Μεγάλο πρᾶμα μοῦ γυρεύεις, ἀλλὰ γιὰ τὸ χατίρι τοῦ γιοῦ μου στὸ δίνω.

Πῆρε τὸ δαχτυλίδι ὁ Σταχτοπούτης, κ' ἔφυγε. Στὸ δρόμο πού πήγαινε πείνασε καὶ εἶπε :

« Τὸ φίδι, λέει, μοῦ δινε τόσα καὶ τόσα καὶ δὲν τὰ πῆρα, μονάχα πῆρα τοῦτο τὸ δαχτυλίδι καὶ τώρα ψοφῶ ἀπ' τὴν πείνα ». Θύμωσε, χτυπᾷ μιὰ κάτω τὸ δαχτυλίδι, πετάχτηκε ἀπὸ μέσα ἓνας ἀράπης καὶ εἶπε :

— Τί ὀρίζεις, ἀφεντικό ;

— Ἄμ' τί νὰ ὀρίσω ; λέει, θέλω νὰ φάω !

Στρώνει ὁ ἀράπης γλήγορα τραπέζι, βάζει φαγιά, κρασιά κι ὅ,τι ἀγαπᾷ ἡ καρδιά σου.

Σὰν ἀπόφαγε ὁ Σταχτοπούτης, τὰ συμμαζέψε ὁ ἀράπης, πάει πάλι μέσα στὸ δαχτυλίδι.

Πῆρε τὸ παιδί τὸ δαχτυλίδι, ἦρθε στὸ χωριό του καὶ περνοῦσε μ' αὐτὸ καλά. Μιὰ μέρα λέει ὁ Σταχτοπούτης τῆς μάνας του :

— Μάννα, νὰ πᾶς στὸ βασιλιᾶ καὶ νὰ τοῦ πῆς νὰ μοῦ δώσῃ τὴ θυγατέρα του γυναῖκα.

Ἡ μάνα του τοῦ εἶπε :

— Σὲ τί ἀράδα εἴμαστε ἐμεῖς, μάτια μου, καὶ νὰ μᾶς δώσῃ ὁ βασιλιᾶς τὴ θυγατέρα του ;

Κ' ἐκεῖνος τῆς εἶπε :

— Νὰ πᾶς χωρὶς ἄλλο !

Κίνησε κι αὐτὴ ἡ καημένη νὰ πάη στὸ βασιλιᾶ. Καθὼς μπῆκε μέσα, εἶπε τοῦ βασιλιᾶ :

— Τὸ παιδί μου θέλει νὰ πάρη τὴ θυγατέρα σου γυναῖκα.

Τότε τῆς εἶπε ὁ βασιλιᾶς :

— Σὰ μπορέση ὁ γυιός σου καὶ χορτάση στὴν τάδε πλατεῖα ὅλο τὸ στρατό μου, τότε θὰ τὸν πάρω στὴν κόρη μου γαμπρό. Δίνω σαράντα μέρες διορία· σὲ σαράντα μέρες ἂν δὲν μπορέση, θὰ πάρω τὸ κεφάλι του.

Πῆγε ἡ μάνα του, τοῦ τὸ εἶπε. Περνοῦσαν οἱ μέρες· ὁ Σταχτοπούτης καθόταν ξένοιαστος. "Ἄμα τέλειωσαν οἱ τριάντα ἐννέα μέρες, ὁ βασιλιᾶς τοῦ ἔστειλε εἶδηση ὅτι οἱ μέρες τελειώνουν καὶ νὰ μὴν κάνη πῶς τὸ ξέχασε. Τὸ παιδί τοῦ ἔστειλε ξωπίσω εἶδηση ὅτι τὸ ξέρεي κι ἂς μὴ νοιάζεται.

"Ἄμα ἤρθαν οἱ σαράντα μέρες, παίρνει τὸ δαχτυλίδάκι καὶ πάει στὴν πλατεῖα πού ἤθελε νὰ ταῖση τὸ στρατεμα. Χτυπᾷ μιὰ τὸ δαχτυλίδι, βγαίνει ὁ ἀράπης, τοῦ λέει :

— Τί ὀρίζεις, ἀφεντικό ;

— Θέλω, λέει, τούτη τὴν πλατεῖα νὰ τὴν γεμίσης φαγιά.

Πιάνει ὁ ἀράπης, γεμίζει τὴν πλατεῖα φαγιά, πῆγαν οἱ στρατιῶτες ἔφαγαν καὶ περίσσεψαν κι ὅλα φαγιά.

Τότε ὁ βασιλιᾶς λέει πάλι στὴ μάνα τοῦ Σταχτοπούτη :

— Σὰν κάνη, λέει, ὁ γυιός σου ἕνα δρόμο ἀπ' τὴν πόρτα σας ἴσαμε τὴ δική μου ὅλο μὲ φλουρί, σὲ σαράντα μέρες πάλι διορία, θὰ τὸν πάρω γαμπρό.

"Ἄμα τέλειωσαν πάλι οἱ σαράντα μέρες, χτυπᾷ τὸ παιδί τὸ δαχτυλίδι κάτω καὶ προστάζει τὸν ἀράπη νὰ κάνη γλήγορα ἕνα δρόμο ἀπ' τὴν πόρτα του ἴσαμε τὸ παλάτι ὅλο μὲ φλουρί, πρὶν νὰ σηκωθῇ ὁ βασιλιᾶς.

Πιάνει δὲ ὁ ἀράπης ἴσαμε νὰ πῆς τρία τὸν ἔκανε.

Σηκώνεται ὁ βασιλιᾶς, ἀνοίγει τὸ παραθύρι, βλέπει ὄξω, τί νὰ ἰδῇ ! Θαυμάσαν τὰ μάτια του ἀπὸ τὸ δρόμο.

Φωνάζει πάλι τὴ μάνα τοῦ παιδιοῦ καὶ τῆς λέει :

— 'Ακόμα, λέει, ἕνα πρᾶμα θὰ κάνη ὁ γυιός σου, καὶ θὰ τὸν πάρω πιά γαμπρό. Θέλω, λέει, νὰ κάνη ἕνα πύργο καλύτερο ἀπ' τὸ δικό μου τὸ παλάτι. Τοῦ δίνω πάλι διορία

σαράντα μέρες· σὰ δὲ μπορέση, θὰ πάρω τὸ κεφάλι του.

Τὸ παιδί πάλι, νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε, σὰν ἔσωσαν οἱ σαράντα μέρες, χτύπησε τὸ δαχτυλίδάκι κάτω, βγῆκεν ὁ ἀράπης κ' ἔκανε ἕναν πύργο πιδ καλὸ ἀπ' τοῦ βασιλιᾶ.

'Ἀνοίγει τὸ πρῶτ' τὸ παραθύρι ὁ βασιλιᾶς, τὸν βλέπει· ἦταν ὄλος μὲ μάλαμα καμωμένος.

Πῆγε τότε ἡ μάνα τοῦ Σταχτοπούτη στὸ βασιλιᾶ καὶ τοῦ εἶπε :

— Τὸ παιδί μου ἔκαμε ὅλα ὅσα τὸ πρόσταξες.

Τότε ὁ βασιλιᾶς τῆς εἶπε νὰ ἐτοιμαστῇ γιὰ τὸ γάμο. Κ' ἡ γριά ἔφυγε καὶ πῆγε κ' εἶπε τοῦ παιδιοῦ τῆς ὅσα τῆς εἶπεν ὁ βασιλιᾶς.

Κι ἀφοῦ ἐτοιμάστηκαν ὅλα, ὁ βασιλιᾶς πάντρεψε τὸν Σταχτοπούτη μὲ τὴν κόρη του στὸ καινούργιο τὸ παλάτι κ' ἔβαλεν ἕναν ἀράπη γιὰ νὰ τοὺς φυλάη.

'Ὁ Σταχτοπούτης γιὰ νὰ μὴ χάσῃ τὸ δαχτυλίδι, τὸ εἶχε πάντα μέσ' στὸ στόμα του. Ὁ ἀράπης ὅμως πού τοὺς φύλαγε, ἦταν πονηρὸς καὶ μιὰ μέρα εἶπε στὴ βασιλοπούλα νὰ ρωτήσῃ τὸν ἄντρα τῆς πῶς εἶχε αὐτὴ τὴ δύναμη. Ὁ Σταχτοπούτης τῆς εἶπε γιὰ τὸ δαχτυλίδι κι αὐτὴ τὸ εἶπε τοῦ ἀράπη.

— Δὲν τὸ παίρνεις νὰ τὸ ἰδῶ κ' ἐγὼ λίγο ; τῆς εἶπε ὁ ἀράπης.

Κι αὐτὴ πάει, ἐκεῖ πού κοιμότανε ὁ ἄντρας τῆς, βγάζει μ' ἕναν τρόπο ἀπὸ μέσ' ἀπὸ τὸ στόμα του τὸ δαχτυλίδι καὶ τὸ δίνει τοῦ ἀράπη. Αὐτός, ἅμα τὸ πῆρε στὰ χέρια του, τὸ χτυπᾷ μιὰ κάτω, βγῆκεν ὁ ἀράπης ἀπὸ μέσα, λέει :

— Τί ὀρίζεις, ἀφεντικό ;

— Νὰ πάρης, λέει, αὐτὸν πού κοιμᾶται ἀπάνω, μὲ τὸ στρῶμά του μαζί, καὶ νὰ τὸν ἀποθέσης μέσ' στὸ δρόμο χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ, ὕστερα νὰ χαλάσης τοῦτο τὸν πύργο καὶ νὰ τὸν κάνης καταμεσῆς στὴ θάλασσα καὶ νὰ ἔχη μέσα ἐμένα μονάχα καὶ τούτη τὴ γυναῖκα.

Πιάνει ὁ ἀράπης τοῦ δαχτυλιδιοῦ, χαλᾷ τὸν πύργο, ρίχνει τὸν καημένο τὸν Σταχτοπούτη μέσ' στὴ στράτα καὶ

κατόπι κάνει τὸν πύργο μέσ' στὴ θάλασσα καὶ βάζει μέσα τὸν ἀράπη καὶ τὴ γυναῖκα τοῦ Σταχτοπούτη.

Τὸ πρῶτ' βλέπει ὁ Σταχτοπούτης πῶς κοιμόταν μέσ' στὸ δρόμο καὶ μῆτε γυναῖκα μῆτε δαχτυλίδι. Σηκώνεται αὐτὸς κλαμένος, πάει στὸ βασιλιᾶ καὶ κάνει τὰ παράπονά του. Ὑστερα πῆγε ὁ κακότυχος στὸ σπίτι του. Ἡ γάτα πῆγε καὶ τριβόταν ἀπάνω του καὶ μιαούριζε καὶ τοῦ ἔλεγε :

— Τί ἔχεις, ἀφέντη ;

— Τί νά χω, γάτα μου, τῆς λέει, τοῦτο καὶ τοῦτο ἔπαθα.

Τὴ νύχτα ποὺ κοιμώμουν, μοῦ πῆρε τὸ δαχτυλίδι ὁ ἀράπης καὶ τὴ γυναῖκα κ' ἔφυγε.

— Σώπα, ἀφέντη, τοῦ λέει ἡ γάτα, ἐγὼ θὰ σοῦ τὸ φέρω. Δῶσ' μου τὸ σκυλί, νὰ τὸ καβαλλικέψω καὶ νὰ πάω νὰ πάρω τὸ δαχτυλίδι.

Τότε τῆς δίνει τὸ σκυλί, τὸ καβαλλικεύει ἡ γάτα καὶ περνάει τὴ θάλασσα. Πάει, βρίσκει τὸν πύργο καὶ ἀνεβαίνει πάνω στὸ ταβάνι. Κεῖνο τὸ βράδυ κάνανε γάμο οἱ ποντικοί. Χύνεται ἡ γάτα, ἀρπάζει τὴ νύφη. Σκούζουν, φωνάζουν οἱ ποντικοί :

— Ἄσε μας τὴ νύφη καὶ πάρε ὅποιον θέλεις ἀπὸ μᾶς.

— Δὲ σᾶς τὴν ἀφήνω· ἂν θὰ πᾶτε νὰ μοῦ φέρετε τὸ δαχτυλίδι ποὺ ἔχει ὁ ἀράπης μέσ' στὸ στόμα του, τότε θὰ σᾶς τὴν ἀφήσω.

— Μὴν τὴν πειράζης τὴ νύφη, ἐγὼ θὰ πᾶ νὰ στὸ φέρω, λέει ἕνας ποντικός.

Πάει δὲ ὁ ποντικός, βουτᾶ μέσ' στὸ μέλι τὴν οὐρά του, ὕστερα τὴν τυλίγει μέσ' στὸ πιπέρι καὶ ἔπειτα πάει καὶ τὴν χώνει μέσ' στοῦ ἀράπη τὴ μύτη ἐκεῖ ποὺ κοιμῶταν.

Φταρνίστηκε ὁ ἀράπης, πετάχτηκε τὸ δαχτυλίδι, τὸ παίρνει ὁ ποντικός καὶ τὸ πάει στὴ γάτα. Τότε ἀπόλυσε τὴ νύφη ἡ γάτα καὶ κάμανε τὸ γάμο οἱ ποντικοί. Πῆρε ἡ γάτα τὸ δαχτυλίδι, κατεβαίνει ἀπ' τὸ ταβάνι, καβαλλικεύει τὸ σκύλο, πέφτει αὐτὸς στὴ θάλασσα καὶ πηγαιναν στὸν ἀφεντικό τους. Ὅταν κόντευαν πιά νὰ βγοῦν ἀπὸ τὴ θάλασσα, λέει ὁ σκύλος τῆς γάτας :

— Δῶσ' μου καὶ μένα τὸ δαχτυλίδι νὰ τὸ ἰδῶ.

Ἡ γάτα δὲν τὸ ἔδινε καὶ ὁ σκύλος τὴ φοβέριζε πῶς θὰ τὴ ρίξῃ μέσ' στὴ θάλασσα. Φοβήθηκε κ' ἡ γάτα, κάνει νὰ τοῦ τὸ δώσῃ, τί λογῆς τὸ ἔκαναν, τοὺς γλίστρησε, πέφτει τὸ δαχτυλίδι στὴ θάλασσα !

— Τί μοῦ καμες ! λέει ἡ γάτα τοῦ σκύλου, πῶς θὰ πάω στὸν ἀφέντη μας χωρὶς δαχτυλίδι ;

Σὰν βγῆκαν ὄξω, τοὺς ρώτησε ὁ Σταχτοπούτης τί ἔκαναν.

Τότες ἡ γάτα εἶπε πῶς ἐμεῖς τὸ βρήκαμε, λέει, τὸ δαχτυλίδι, μονάχα τοῦτος ἐδῶ ἔγινε αἰτία καὶ τὸ χάσαμε μέσ' στὴ θάλασσα. Ὁ σκύλος μῆτε μιλιᾷ.

Ὁ Σταχτοπούτης πάλιν ἀναστέναξε. Ἐκεῖ ποὺ καθότανε, εἶδε ἡ γάτα ποὺ τραβοῦσαν πάρα πέρα γρίπο. Οἱ γάτες, ξέρεις, ἀγαποῦν τὰ ψάρια· πῆγε κοντὰ στοὺς ψαρᾶδες καὶ φώναζε « Νιάου, νιάου ».

Οἱ ψαρᾶδες τὴν λυπήθηκαν καὶ τῆς ἔρριξαν κάμποσα ψάρια. Ἐκεῖ ποὺ τὰ ἔτρωγε, ἤρρε μέσα στὴν κοιλιὰ ἐνὸς ψαριοῦ τὸ δαχτυλίδι !

Τὸ παίρνει μὲ μιὰ χαρά, τὸ πάει στὸ Σταχτοπούτη. Τὸ παίρνει αὐτός, πάει στὸ βασιλιᾶ καὶ τοῦ λέει :

— Θέλεις, λέει, νὰ σοῦ φέρω τὸν ἀράπη καὶ τὴν κόρη σου ;

— Ἄμ' σὰ μπορῆς, λέει ὁ βασιλιᾶς, κάθεσαι ἀκόμα καὶ δὲν τὸ κάνεις ;

Τότε χτυπᾷ ὁ Σταχτοπούτης τὸ δαχτυλίδι κάτω, βγαίνει ὁ ἀράπης καὶ τοῦ λέει :

— Τί ὀρίζεις, ἀφεντικό ;

— Νὰ πάρῃς, λέει, τὸν πύργο ποὺ εἶναι μέσα στὴ θάλασσα καὶ νὰ τὸν φέρῃς ἔτσι πῶς εἶναι, νὰ τὸν βάλῃς ἐκεῖ ποὺ ἦταν καὶ πρῶτα.

Πάει δὲ ὁ ἀράπης τοῦ δαχτυλιδιοῦ, παίρνει τὸν πύργο καὶ τὸν στήνει ἀπόξω ἀπὸ τὸ παλάτι τοῦ βασιλιᾶ, ἐκεῖ ποὺ ἦταν καὶ πρῶτα. Ἀνεβαίνει ὁ βασιλιᾶς μ' ἕνα σπαθὶ ἀπάνω καὶ σφάζει τὸν ἀράπη, καὶ δίνει πάλι τὴν κόρη του στὸ Σταχτοπούτη κ' εἶχε καὶ τὸ γατάκι καὶ τὸ σκυλάκι μέσ' στὸν πύργο καὶ περνοῦσε ζωὴ χαριτωμένη.

Ο ΒΑΦΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ ΚΙ Ο ΣΠΑΝΟΣ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ήταν ένας βασιλιάς κ' είχε να κάνει ένα μακρινό ταξίδι. Μπήκε μέσα στο καϊκι — κείνον τον καιρό δέν είχε βαπόρια, ήταν όλο καΐκια — σήκωσαν την άγκυρα και πήραν δρόμο.

Το καϊκι, καθώς επήγαινε, έχασε το δρόμο του και τον έβγαλε το βασι-

λιά να πούμε στην Κύπρο.

Έκει πού τον έβγαλε δέν είχε μήτε πολιτεία μήτε χωριό, κ' έτσι ο βασιλιάς με το δούλό του βρέθηκαν μονάχοι τους νύχτα και χειμῶναν καιρό στον έρημο τον τόπο. Κοιτούσαν μιά 'ποδώ, μιά 'ποκει, είδαν μακριά ένα φῶς κ' έφεγγε.

— "Ε, λέει ο βασιλιάς στο δούλό του, να πάρουμε το δρόμο να πάμε ολόϊσα πάνω σέ κείνο το φῶς κι ό,τι είναι τῆς τύχης μας.

Έπῆγαν κ' ηῦραν ένα βοσκό μέσα στο καλύβι του.

— Καλησπέρα, βοσκέ.

— Καλησπέρα, κοπιάστε μέσα.

Περιποίηση μην τὰ ρωτᾶς. "Ε, ο μέγας άνθρωπος γνωρίζεται. . . Πιάνει ο βοσκός και σφάζει ένα αρνί, τὸ ψήνει και καθίζουν στο τραπέζι.

Νά τύχη τῆ νύχτα εκείνη να γεννήση ἡ γυναῖκα τοῦ βοσκου και να κάνει ένα αγοράκι.

Λέει τότε ο βασιλιάς στο βοσκό :

— Εἶμαι ο τάδε βασιλιάς από τον τάδε τόπο και θέλω να βαφτίσω το μωρό που γεννήθηκε απόψε κ' ύστερα να φύγω.

— "Οπως όρίζεις, πολυχρονεμένη μου, τοῦ λέει ο βοσκός.

"Εμεινεν εκεί τρεῖς μέρες κ' έβάφτισε το μωρό ο βασιλιάς.

Τὴν ἡμέρα που ήταν να φύγη, έβγαλε κ' έδωκε στο βοσκό το δαχτυλίδι του κ' ένα γράμμα και τοῦ εἶπε, ἄμα γίνῃ ο βαφτιστικός του ως νόμου ἡλικίας, να τον στείλη να βρῆ το νουνο του. Κ' έγραφε μέσ' στο γράμμα, αν εὔρη στο δρόμο του κουτσό ἢ στραβό ἢ σπανό να μη τον πάρῃ μαζί του.

"Αμα έγινε το παιδί ως δεκάξι χρονῶν, τοῦ λέει ο πατέρας του :

— Γυιέ μου, πάρε αυτό το δαχτυλίδι κι αυτό το γράμμα και πήγαινε να βρῆς το νουνο σου το βασιλιά.

Πῆρε το παιδί το δαχτυλίδι και το γράμμα και ξεκίνησε για το νουνο του.

Στο δρόμο που πήγαινε, βρίσκει έναν κουτσό.

— Ποῦ πᾶς, γυιέ μου ; τον έρωτᾶ ο κουτσός.

— Πάω, τοῦ λέει, να βρῶ το νουνο μου το βασιλιά.

— Δέν με παίρνεις κ' έμένα μαζί σου, παιδί μου, πού να χῆς τὰ πολλά καλά ; ἴσως και με πάρῃ κ' έμένα ο βασιλιάς εκεί δά κοντά του.

— Καλά, θειέ, τοῦ λέει, ἔλα, και τον επῆρε μαζί του.

Καθώς επήγαιναν, κοντοστεκόταν ο κουτσός και κάθε λίγο καθόταν να ξεκουραστῆ.

— "Ε, θειέ, τοῦ λέει το παιδί, πάω ἐγὼ κ' έρχεσαι σύ κατόπι.

Δέν πῆγε πολὺ δρόμο κι ανταμώνει ένα στραβό.

— Γυιέ μου, πού να χῆς τὰ πολλά καλά, για ποῦ πᾶς ;

— Πάω για το νουνο μου το βασιλιά.

— "Α, γυιέ μου, πού να σου χαρίζῃ ο Θεός το φῶς σου, δέν με παίρνεις κ' έμένα μαζί σου ;

— Καλά, θειέ, τοῦ λέει, ἔλα.

Τὸ παιδί είχε καλή καρδιά και δέν τοῦ έρχόταν καλὸ να τοῦς πῆ ὄχι. Καθώς ὅμως επήγαιναν, κουράστηκε κι ο στραβός.

— "Ε, θειέ, τοῦ λέει, θὰ πάω ἐγὼ κ' έρχεσαι σύ κατόπι.

Προχώρησε τὸ παιδί. Πιὸ πέρα βρίσκει ἓνα σπανό.

— Ποῦ πᾶς, καλέ ; τοῦ λέει ὁ σπανός.

— Μοῦ ἄφησεν ὁ νουνός μου ὁ τάδε βασιλιᾶς αὐτὸ τὸ δαχτυλίδι καὶ τὸ γράμμα καὶ πάω νὰ τὸν εὔρω.

— "Ε, τοῦ λέει ὁ σπανός, νὰ μὲ πάρῃς κ' ἐμένα μαζί σου καὶ νὰ τοῦ πῆς πὼς εἶμαι συγγενής σου, ἴσως καὶ μοῦ δώσῃ καμιὰ δουλειά.

— Καλά, τοῦ λέει τὸ παιδί, ἔλα.

Πῆγαν, πῆγαν, ἤϊραν ἓναν κάμπο. Νερὸ πουθενά. Σὰν προχώρησαν, βρῆκαν ἓνα πηγάδι. Τὸ πηγάδι ἦταν βαθὺ κι αὐτοὶ διψοῦσαν. Λέει τότε ὁ σπανός στὸ παιδί :

— Θὰ κατέβαινα ἐγώ, μὰ ἐσὺ εἶσαι ἀλαφρύτερος. Νὰ σὲ δέσω καὶ νὰ κατεβῆς ἐσὺ καὶ μὴ φοβᾶσαι.

Τὸ ἔδεσε τὸ παιδί ὁ σπανός καὶ τὸ κατέβασε στὸ πηγάδι. "Εβγαλε νερό, ἤπιε κι ὁ σπανός.

— "Ε, τώρα, φωνάζει τὸ παιδί, τράβα τὸ σκοινὶ καὶ βγάλε με ἄπάνω.

— Νὰ σὲ βγάλω ; τοῦ λέει ὁ σπανός· ἐγὼ εἶδα κ' ἔπαθα νὰ σὲ κατεβάσω καὶ τώρα νὰ σὲ βγάλω ; . . .

Κλαίει τὸ παιδί, τὸν παρακαλεῖ, αὐτὸς τίποτε.

— Τέλος πάντων, τοῦ λέει ὁ σπανός, ἂν δέχεσαι νὰ μοῦ δώσῃς τὸ δαχτυλίδι καὶ τὸ γράμμα τοῦ βασιλιᾶ καὶ νὰ πῆς πὼς εἶμαι ἐγὼ ὁ βαφτιστικὸς του κ' ἐσὺ δοῦλός μου, νὰ σοῦ γλυτώσω τὴ ζωή.

Τὸ παιδί τί νὰ κάνῃ ; γιὰ νὰ γλυτώσῃ τὴ ζωή του, τὸ δέχτηκε.

— "Οχι, τοῦ λέει ὁ σπανός, νὰ μοῦ ὀρκιστῆς πρῶτα πὼς δὲ θὰ τὸ μολογήσῃς.

Ὁρκίστηκε τότε τὸ παιδί :

— Νὰ πεθάνω καὶ νὰ ζήσω κ' ἔτσι νὰ τὸ μολογήσω·

Τότε τράβηξε τὸ σκοινὶ ὁ σπανός καὶ τὸ ἔβγαλε τὸ παιδί ἔπάνω.

Πῆραν πάλι τὸ δρόμο κ' ἔφτασαν στὸ παλάτι. Τὰκ - τὰκ τὴν πόρτα, ἔρχεται ὁ δοῦλος :

— Ποιός εἶναι ;

— Εἶμαι ὁ βαφτιστικὸς τοῦ βασιλιᾶ, λέει ὁ σπανός, νὰ καὶ τὸ δαχτυλίδι του καὶ τὸ γράμμα του.

— "Α, ἄμα εἶσαι ὁ βαφτιστικὸς τοῦ βασιλιᾶ, ἐλάτε μέσα.

Χαρὲς ὁ βασιλιᾶς, ἄμα τοῦ τὸ εἶπαν, μὴ ρωτᾶς ! Σὰν πῆγαν ὁμῶς μπροστά του καὶ τοὺς εἶδε, τὸ σπανὸ σὰν τὸ Σατανᾶ καὶ τὸ παιδί σὰν τὸν ἄγγελο, ἔμεινε κόκκαλο. Τί νὰ κάνῃ ; Κράτησε τὸ σπανὸ στὸ παλάτι καὶ τὸ παιδί τὸ ἔστειλε ἔξω, σὰν ἀγελαδάρη νὰ ποῦμε. Μὲ τὸν καιρὸ τὸ παιδί τὸ συμπάθησεν ἢ γριὰ δούλα τοῦ βασιλιᾶ.

Μιὰ μέρα ποῦ ἦταν μέσ' στὸ παλάτι τὸ παιδί, ἦταν μιὰ φωλιά χελιδονιῶν καί, σὰν ἦρθεν ὁ χελιδονός, τὸν ἐμάλλωνεν ἢ χελιδόνα, πὼς πῆγε καὶ τριγύριζε καὶ δὲν ἔφερε στὴν ὥρα τοὺς φαγὶ στὰ μωρὰ τοὺς.

Τὸ παιδί κατάλαβε καὶ γέλασε.

— Βλέπεις, ἀφέντη βασιλιᾶ ; τοῦ λέει ὁ σπανός, μὲ περιπαίζει πὼς εἶμαι σπανός καὶ γελᾶ.

— Γιατί νὰ τὸ κάμῃς αὐτό ; τοῦ λέει ὁ βασιλιᾶς.

— "Οχι, ἀφέντη βασιλιᾶ, τοῦ λέει τὸ παιδί, ἐγὼ γελῶ μὲ τὴν χελιδόνα ποῦ μαλλώνει τὸν χελιδονό, γιατί ἄργησε νὰ φέρῃ φαγὶ στὰ χελιδονάκια.

— "Α, λέει ὁ σπανός, καταλαβαίνει τὴ γλῶσσα τῶν ζώων καὶ τῶν πουλιῶν ! Ἀφοῦ εἶναι ἔτσι, ἀφέντη βασιλιᾶ, νὰ τὸν στείλῃς νὰ φέρῃ τὸ πουλὶ τοῦ Πιπιρῆ πομέσα ἀπ' τὶς Ἰνδίες.

— "Ε, λέει ὁ βασιλιᾶς στὸ παιδί, ἢ θὰ πᾶς νὰ τὸ φέρῃς ἢ θὰ πάῃ τὸ κεφάλι σου.

— Νὰ πάω, λέει τὸ παιδί.

Ἡ γριὰ δούλα τοῦ βασιλιᾶ εἶδε τὸ παιδί ποῦ ἦταν στενοχωρημένο καὶ τὸ ρώτησε τί ἔχει. Αὐτὸ τῆς εἶπε τὴν ἱστορία, ἔτσι κ' ἔτσι, καὶ τώρα μὲ στέλνει νὰ φέρω τὸ πουλὶ τοῦ Πιπιρῆ πομέσ' ἀπ' τὶς Ἰνδίες.

— "Α, λέει ἢ δούλα, σὲ στέλνουν γιὰ νὰ σκοτωθῆς. Ἐπῆγαν τόσοι καὶ τόσοι καὶ δὲν τό φερε κανεὶς κ' ἐσκοτώθησαν ὅλοι. Ὅμως, τοῦ λέει, εἶναι μιὰ φοράδα κι ἄμα τὴν καβαλλικέψῃς πετάει. Ἄμα κοντέψῃς στὶς Ἰνδίες, θὰ δῆς κάτι φωτιᾶς μεγάλες κι ἄμα τὶς δῆς νὰ σταματήσῃς καὶ νὰ μείνῃς

ἐκεῖ ὡς τρεῖς μέρες, γιατί κάθε τρεῖς μέρες τὸ πρῶτ παύουν οἱ φωτιές κι ἄμα πάψουν, νὰ χτυπήσης βιτσιὰ τῆ φοράδα και νὰ πᾶς νὰ τ' ἀρπάξης. Εἶναι πάνω σ' ἓνα δέντρο χρυσὸ κι ἄμα τ' ἀρπάξης, νὰ γυρίσης τρέχοντας πίσω.

Ἔτσι ἦταν. Ὅπως τοῦ παράγγειλεν ἡ γριά, ἔκαμε τὸ παιδί και τὸ πρῶτ πού ἔπαψαν οἱ φωτιές ἀρπάξε τὸ πουλί. Ἀποπίσω του κανονιές ἀμέτρητες, ἀλλὰ καμιὰ δὲν τὸν πέτυχε. Κ' ἔφερε τὸ πουλί τοῦ Πιπιρῆ.

Σὰν τὸ εἶδε, ὁ σπανὸς σάστισε, γιατί δὲ θαρροῦσε για νὰ γυρίση τὸ παιδί ζωντανό.

Ἀφοῦ πέρασαν κάμποσες μέρες, λέει ὁ σπανὸς τοῦ βασιλιᾶ :

— Νουνέ, νὰ στείλωμε τὸ παιδί νὰ μᾶς φέρη και τὴν Ξανθομαλλοῦσα.

— ὦ ! λέει ὁ βασιλιᾶς, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μὴ τὸ ζητᾶς ἀπ' τὸ παιδί, γιατί πολλοὶ πῆγαν ἐκεῖ και κανεὶς δὲ γύρισε· αὐτῆ ἔκανε πύργους ἀπὸ κεφάλια κι ἀπὸ κορμιὰ κάστρα !

— Ὅχι, τοῦ λέει ὁ σπανός, αὐτὸ τὸ παιδί μπορεῖ νὰ τὴ φέρη.

Φωνάζει τότε ὁ βασιλιᾶς τὸ παιδί και τοῦ λέει :

— Θὰ πᾶς νὰ μοῦ φέρης τὴν Ξανθομαλλοῦσα.

Τὸ βλέπει πάλι ἡ γριά τὸ παιδί συλλογισμένο.

— Τί ἔχεις, παιδί μου, τοῦ λέει, κ' εἶσαι στενοχωρημένο ;

— Ἔτσι κ' ἔτσι, τῆς λέει, μὲ στέλνουν νὰ φέρω τὴν Ξανθομαλλοῦσα.

— Τί νὰ σοῦ πῶ, παιδάκι μου, τοῦ λέει ἡ γριά, αὐτὸ πού σοῦ ζητοῦν εἶναι πολὺ δύσκολο. Ἄκουσε ὅμως τί νὰ κάνης. Νὰ πῆς τοῦ βασιλιᾶ νὰ σοῦ δώσῃ 40 τουλούμια μέλι, 40 τουλούμια κεχρὶ κ' ἓνα δισάκι λίρες κι ὅπου θὰ περνᾶς, νὰ κάνης καλὸ κι ὁ Θεὸς θὰ σὲ βοηθήσῃ νὰ τὸ καταφέρης. Τοῦ ἔδειξε και τὸ δρόμο.

Πάει ὕστερα τὸ παιδί στὸ βασιλιᾶ και τοῦ λέει :

— Νὰ μοῦ δώσης 40 τουλούμια μέλι, 40 τουλούμια κεχρὶ κ' ἓνα δισάκι φλουριὰ κ' ἔτσι θὰ πάω νὰ φέρω τὴν Ξανθομαλλοῦσα.

— Καλά, τοῦ λέει, πάρ' τα.

Τὰ παίρνει τὸ παιδί, παίρνει και τ' ἄλογό του και ξεκινάει.

Κατὰ τὸ βράδυ ἔφθασε σ' ἓνα μεγάλο πηγγάδι.

— Ἐδῶ, τοῦ λέει τ' ἄλογό του, ἄσε με λιγάκι νὰ βοσκῆσω κ' ἐσὺ κοιμήσου.

Ἐκεῖ πού κοιμόταν :

— Σήκω, τοῦ λέει τ' ἄλογό του, ψυχές νὰ γλυτώσης ! Σηκώνεται ἐκεῖνος ἀπάνω, τί νὰ δῆ ; ἓνα φίδι πολεμάει νὰ φάῃ τ' ἀετοῦ τὰ πουλάκια πού ἦταν μέσ' στὴ φωλιά. Ἀνεβαίνει αὐτὸς ἐπάνω στὸ δέντρο μὲ τὸ σπαθί του και σκοτώνει τὸ φίδι. Νὰ κι ὁ ἀετὸς κ' ἔρχεται.

— Ἐσὺ εἶσαι, τοῦ λέει, πού τρῶς κάθε χρόνο τὰ παιδιὰ μου ; και χυμάει νὰ τοῦ βγάλῃ τὰ μάτια του.

Φωνάζουνε τότε τὰ πουλάκια :

— Ὅχι, μάννα, αὐτὸς μᾶς γλύτωσε· κοίτα τὸ φίδι πού θὰ μᾶς ἔτρωγε ! αὐτὸς τὸ σκότωσε.

— Πές μου, τοῦ λέει τότε ὁ ἀετὸς, τί θέλεις νὰ σοῦ δώσω για τὸ καλὸ πού μοῦ ἔκαμες ;

— Ἐγὼ, τοῦ λέει ἐκεῖνος, εἶμαι ἓνας ἄνθρωπος κ' ἐσὺ πουλί και τί ὄφελος μπορῶ νὰ ἔχω ;

— Πάρε, τοῦ λέει ὁ ἀετὸς, αὐτὸ τὸ φτερό, και ὅποτε μὲ χρειαστῆς, κάψε το λιγάκι κ' ἐγὼ θὰ φτάσω.

Τὸ πῆρε ἐκεῖνος τὸ φτερό και τὸ ἔβαλε στὴν τσέπη του.

Πῆγαν πῆγαν ὕστερα, ἔχασαν τὸ δρόμο και μπῆκαν σ' ἓνα δάσος. Ἐκεῖ μέσα βλέπει μερμηγγικια πλῆθος.

— Κατέβα, τοῦ λέει τ' ἄλογό του, και τράβα με ἀπ' ἀλλοῦ, νὰ μὴ πατήσουμε κανένα μερμηγγικι.

Κατέβηκε ἐκεῖνος και τράβαγε τ' ἄλογό του.

Ἄμα βγῆκε ἀπ' τὸ δάσος :

— Ἐ ! τοῦ λέει ὁ βασιλιᾶς τῶν μερμηγγικιῶν, ἀπὸ πού περάσατε ; νὰ μὴν πατήσατε τὸ στράτεμά μου ;

— Ὅχι, τοῦ λέει τὸ παιδί.

Φωνάζει τότε ἐκεῖνος και ρωτᾷ τὸ στράτεμά του.

— Ὅλοι εἶμαστε γεροὶ και καλά !

— Πεινᾶς ; λέει τὸ παιδί τοῦ μερμηγγικα.

— Είμαστε λιμασμένοι ἀπ' τὴν πείνα, τοῦ λέει. Μπήκαμε σ' αὐτὸ τὸ δάσος καὶ δὲ βρήκαμε τίποτε.

Τοὺς ρίχνει τὰ σαράντα τουλούμια τὸ κεχρί. Πέσανε τότε τὰ μερμηγκία σὰ λιμασμένα καὶ γεμίσανε τὴν κοιλιὰ τους.

— "Ἐ, τοῦ λέει τότε ὁ βασιλιᾶς τῶν μερμηγκιῶν, γι' αὐτὸ τὸ καλὸ πού μᾶς ἔκαμες τί θέλεις ;

— Τί νὰ θέλω ; εἶπε. Τί βγαίνει ἀπὸ σᾶς τὰ μερμηγκία ;

— Πάρε, τοῦ λέει, αὐτὸ τὸ φτερό, κι ὅποτε μὲ χρειαστῆς, κάψε το λιγάκι καὶ θά ρθω.

— Καλὸ, τοῦ λέει, καὶ τό κρυψε μαζὶ μὲ τ' ἄλλο.

Ἄποκεῖ ὕστερα κατεβήκανε στὴ θάλασσα καὶ πηγαίνανε τὸ γιालὸ γιालό. Πᾶνε πᾶνε, βλέπουνε ἓνα μεγάλο ψάρι πεσμένο ἔξω στὰ ρηχά· τάραζε τάραζε τὸ καημένο καὶ δὲν μπορούσε νὰ πάη στὰ βαθιὰ τὰ νερά· ἦταν στοῦ γιालοῦ τὰ χεῖλη καὶ κόντευε νὰ ψοφήσῃ. Πάει αὐτός, πιάνει μὲ τρόπο τὸ ψάρι καὶ τὸ ρίχνει στ' ἀνοιχτά. "Ἄμα πῆγε κεῖνο στ' ἀνοιχτά κ' ἤρθε στὸν ἑαυτὸ του :

— "Ἐ, τοῦ λέει, γι' αὐτὸ τὸ καλὸ πού μοῦ ἔκαμες, τί θέλεις ;

— Τί νὰ θέλω, τοῦ λέει, ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος, ἐσὺ ἓνα ψάρι, τί θὰ μοῦ κάνης ;

— Πάρε αὐτὸ τὸ λέπι, τοῦ λέει, κι ὅποτε μὲ χρειαστῆς, κάψε το λιγάκι κ' ἐγὼ θὰ ἔρθω.

Πῆρε καὶ κεῖνο τὸ λέπι καὶ τὸ ἔβαλε μαζὶ μὲ τ' ἄλλα.

Πᾶνε πᾶνε ὕστερα, ἤρθαν σ' ἓνα ρέμα. Βλέπει μέσ' στοῦ ρέμα ἓνα μελίσι νὰ τὸ κυλάει τὸ ρέμα. Βάζει αὐτὸς τότε τὸ σπαθὶ του καὶ τὸ κάνει σὰ γεφύρι καὶ περνᾶνε οἱ μέλισσες ἀποπάνω. "Ἄμα βγῆκαν ἔξω, τοὺς ρίχνει καὶ τὰ σαράντα τουλούμια τὸ μέλι πού εἶχε. "Ἄμα φάγανε τὸ μέλι, ἤρθε ἡ ψυχὴ στὸν τόπο της καὶ ζωντανέψανε.

— "Ἐ, τοῦ λέει ἡ βασίλισσα τῶν μελισσῶν, τώρα γι' αὐτὸ τὸ καλὸ πού μᾶς ἔκαμες, τί θέλεις νὰ σοῦ δώσουμε ;

— "Ἐγὼ, τοὺς λέει πάλι, εἶμαι ἓνας ἄνθρωπος κ' ἐσεῖς μέλισσες· τί θὰ μοῦ κάνετε ;

— Πάρε αὐτὸ τὸ κεντρί κι ὅποτε μὲ χρειαστῆς, κάψε το λιγάκι κ' ἐγὼ θὰ φτάσω.

Τὸ πῆρε καὶ κεῖνο καὶ τὸ ἔβαλε μαζὶ μὲ τ' ἄλλα. Πᾶνε λιγάκι ἀκόμα, βλέπουνε μιὰ γριούλα.

— "Ἐδῶ βρίσκεται, μαννάκα μου, ἡ Ξανθομαλλοῦσα ; τὴν ἐρωτᾷ τὸ παιδί.

— "Ἐδῶ, παιδάκι μου· μὰ μὴ ρωτᾷς καθόλου, γιατί εἶναι κρῖμα στὴ νιότη σου.

Σηκώνεται αὐτός, ἴσια στοῦ βασιλιᾶ, τὸν πατέρα της.

— Καλῶς τον, λέει ὁ βασιλιᾶς. Πῶς ἤρθες ὡς ἐδῶ ;

— Ἦρθα, τοῦ λέει, γιὰ τὴν κόρη σου.

— Καλά, τοῦ λέει ὁ βασιλιᾶς, κ' ἐγὼ γιὰ δόσιμο τὴν ἔχω· μὰ ἔχω νὰ σοῦ πῶ κάτι· σὰ μπορέσης καὶ τὸ κάνης, θὰ τὴν πάρης.

— Πές, βασιλέα μου, νὰ ἰδοῦμε τί εἶναι.

— Καταμεσῆς στὴ θάλασσα θὰ ρίξω τὸ δαχτυλίδι τῆς κόρης μου καὶ σὲ τρεῖς μέρες ἂν μπορέσης καὶ τό βρῆς, θὰ τὴν πάρης.

Κατεβαίνει τότε ἐκεῖνος στὴ θάλασσα μὲ τ' ἄλογό του καὶ κάθεται συλλογισμένος.

— Τί ἔχεις, τοῦ λέει τ' ἄλογο, καὶ συλλογιέσαι ;

— Τὸ καὶ τό, τοῦ λέει.

— "Ἐμεῖς, τοῦ λέει τ' ἄλογο, ἔχουμε ἓνα λέπι πού μᾶς τὸ ἔδωκε ἐκεῖνο τὸ ψάρι πού γλυτώσαμε· γιὰ κάψε το νὰ ρθῇ νὰ ἰδοῦμε τί θὰ μᾶς πῆ.

Καίει αὐτὸς τὸ λέπι. Σὲ λίγο νὰ τὸ ψάρι καὶ πρόβαλε.

— Τί θέλεις ; τοῦ λέει.

— Τώρα εἶναι ἡ ὥρα, λέει τὸ παιδί, νὰ μὲ γλυτώσης. Ὁ βασιλιᾶς πέταξε τὸ δαχτυλίδι τῆς κόρης του καταμεσῆς στὴ θάλασσα κ' εἶπε σὲ τρεῖς μέρες νὰ τό βρῶ, καὶ σὰν δὲν τό βρῶ, θὰ μοῦ πάρῃ τὸ κεφάλι μου.

— Μὴ φοβᾶσαι, τοῦ λέει τὸ ψάρι. Σὲ τρεῖς ὥρες ἐγὼ θὰ τό βρῶ. Ἐσὺ κάτσε ἐδῶ στ' ἀκρογιάλι καὶ πιὲ τὸ τσιγάρο σου καὶ μὴ νοιάζεσαι.

Κι εὐθὺς ὁ βασιλιᾶς τῶν ψαριῶν μαζεύει ὅλα τὰ ψάρια :

— Γρήγορα, τοὺς λέει, νὰ πᾶτε νὰ βρῆτε τὸ δαχτυλίδι.

Ψάχνουν ἐκεῖνα ἀποδῶ, ψάχνουν ἀποκεῖ, τίποτε. Στὸ τέλος ἓνα παλιόψαρο :

— 'Εγώ, λέει, χθές έφαγα ένα τόσο μικρό πραγματάκι.

— Γλήγορα, του λέει ο βασιλιάς, να βγῆς να τὸ ξεράσης. Βγαίνει αὐτὸ έξω στὴ στεριά καὶ τὸ ξερνάει.

— Νά, πάρ' το, τοῦ λέει, τὸ δαχτυλίδι.

Τὸ παίρνει ἐκεῖνος, ἴσια στὸ βασιλιά, τὸν πατέρα τῆς Ξανθομαλλούσας.

— Καλά, τοῦ λέει ὁ βασιλιάς, μὰ ἔχω ἀκόμα κάτι να σοῦ πῶ· σὰ μπορέσης καὶ τὸ κάνης, θὰ σοῦ δώσω τὴν κόρη μου.

— Πές το, τοῦ λέει, καὶ να ἰδοῦμε.

— Θ' ἀνακατέψω ὅλα ὅσα σπέρνονται ἀπάνω στὴ γῆ ἀπὸ ένα κοιλὸ καὶ σὰ μπορέσης να τὰ χωρίσης σὲ μιὰ νύχτα, θὰ σοῦ δώσω τὴν κόρη μου.

Τώρα τί να κάνη ἐκεῖνος ; 'Επεσε σὲ μεγάλη συλλογή. Τοῦ λέει πάλι τ' ἄλογό του :

— 'Εμεῖς ἔχουμε ένα φτερό ἀπ' τὰ μερμήγκια παρμένο· γιά κάψε αὐτὸ τὸ φτερό.

Καίει τὸ φτερό, να κ' ἔρχεται ὁ μέρμηγκας.

— Τί θέλεις ; τοῦ λέει.

— Τί να θέλω ! 'Ο βασιλιάς ἀνακάτεψε ὅλα ὅσα σπέρνονται ἀπάνω στὴ γῆ ἀπὸ ένα κοιλὸ καὶ μοῦ ἔδωκε διορία μιὰ νύχτα να τὰ χωρίσω· εἶδεμή, μοῦ εἶπε, θὰ μοῦ πάρη τὸ κεφάλι μου.

— 'Α, τοῦ λέει ὁ μέρμηγκας· μὴ νοιάζεσαι καθόλου, θὰ φωνάξω ἀμέσως τὸ στράτεμά μου καὶ τὰ χωρίζω σὲ τρεῖς ὥρες !

Φθάσανε κιόλα τὰ μερμήγκια καὶ σὲ δυὸ ὥρες τὰ χωρίσανε.

Πᾶνε ὕστερα, κοιτάζουν μέσ' στὴν ἀποθήκη, βλέπουν ὅλα χωριστά, ἀλλοῦ τὸ στάρι, ἀλλοῦ τὸ κριθάρι, ἀλλοῦ τὸ καλαμπόκι, ἀλλοῦ τὸ κεχρί.

— 'Ε, τοῦ λέει ὁ βασιλιάς, κι αὐτὸ τό κανες. 'Ακόμα ένα θὰ σοῦ πῶ· ἂν μπορέσης καὶ μοῦ φέρης τ' ἀθάνατο νερό, θὰ σοῦ δώσω τὴν κόρη μου.

Καίει τότε τὸ παιδὶ τὸ φτερό τοῦ ἀετοῦ, να κ' ἔρχεται ὁ ἀετός.

— Τί θέλεις, τοῦ λέει.

— Αὐτὸ κι αὐτό, μοῦ εἶπε ὁ βασιλιάς.

— 'Α, μὴ φοβᾶσαι, τοῦ λέει. Νὰ φκιάσης ένα τάσι μαλαματένιο καὶ να πᾶς σ' ἐκεῖνο τὸ βουνὸ ποὺ ἀνοίγει καὶ κλείνει μοναχὸ του καὶ θὰ ρθω κ' ἐγὼ ἐκεῖ.

Φκιάνει ἐκεῖνος ένα τάσι μαλαματένιο, τὸ παίρνει καὶ ἔρχεται στὸ βουνό. Τὸ παίρνει ὕστερα ὁ ἀετός μὲ τὴ φτερούγα του καὶ χάνεται μέσ' στὸ βουνό, βουτάει τὸ τάσι μέσα στὸ νερό τὸ ἀθάνατο καὶ βγαίνει έξω καὶ τὸ δίνει τοῦ παιδιοῦ.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ παιδὶ φέρνει τὸ τάσι μὲ τ' ἀθάνατο νερό στὸ βασιλιά.

— Καλά, τοῦ λέει ὁ βασιλιάς, μὰ να ἰδοῦμε, εἶναι αὐτὸ ἀθάνατο νερό ;

Φωνάζει τότε ένα τζελάτη κ' έναν ἀράπη.

— Σφάζε αὐτὸν τὸν ἀράπη, λέει ὁ βασιλιάς στὸ τζελάτη.

Τοῦ δίνει μιὰ τοῦ ἀράπη ὁ τζελάτης, τὸν ἔσφαξε. Βάζει ὕστερα τὸ κεφάλι του, τοῦ χύνει καὶ ἀθάνατο νερό, ἀναστήθηκε ὁ ἀράπης.

— Καλά, τοῦ λέει ὁ βασιλιάς. Τώρα θὰ σοῦ δώσω τὴν κόρη μου· μὰ θὰ ντύσω σαράντα κορίτσια στὰ κόκκινα καὶ μέσα σ' αὐτὰ θὰ εἶναι ἡ κόρη μου καὶ θὰ κοιτάζουν ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά· σὰ μπορέσης καὶ τὴ γνωρίσης καὶ τὴν πάρης, χάρισμά σου.

Πᾶει τώρα τὸ παιδὶ στὸ σπίτι του καὶ κάθεται καὶ συλλογιέται. Τότε θυμήθηκε τὸ κεντρὶ τῆς μέλισσας· τὸ καίει λιγάκι, να ἡ μέλισσα κ' ἔρχεται.

— Τί θέλεις ; τοῦ λέει.

— Τὸ καὶ τὸ μοῦ εἶπεν ὁ βασιλιάς καὶ δὲν ξέρω τί να κάνω. Φοβᾶμαι μὴν πᾶνε ὅλοι οἱ κόποι μου χαμένοι, γιὰτὶ ἀντὶ να πάρω τὴν Ξανθομαλλούσα, μπορεῖ να εἶναι καμιὰ κατσιβέλα !

— Μὴ φοβᾶσαι, τοῦ λέει ἡ μέλισσα, γιὰτὶ ἐγὼ, τώρα ποὺ θ' ἀλλάζῃ ροῦχα, θὰ πάω να τῆς βάλω σημάδι κ' ὕστερα, ἐκεῖ ποὺ θ' ἀραδιαστοῦνε, θὰ πάω να κάτσω ἀπάνω τῆς κι ἀπ' αὐτὸ ἐσύ θὰ τὴν καταλάβης.

Πάει ἡ μέλισσα, χώνεται μέσα στο παλάτι καὶ τριγυρίζει ἐκεῖ πού ντυνότανε ἡ Ξανθομαλλοῦσα. Τὴν διώχνει αὐτή, κ' ἐκείνη ὅλο τὴν τριγυρίζει.

— "Ἄχ, μαννούλα μου, γυρίζει καὶ λέει τῆς μάννας της, ὡς κ' οἱ μέλισσες μᾶς κλαῖνε ! Ἦρθε ἡ ὥρα νὰ χωριστοῦμε.

Μπαίνουν στὴ σειρὰ ὕστερα κ' οἱ σαράντα κοπέλλες, βλέπει αὐτὸς τὴ μέλισσα νὰ πετᾷ καὶ νὰ κάθεται ἀπάνω στὴ βασιλοπούλα, στὴν πρώτη πρώτη.

— "Ἐ, διάλεξε τώρα τοῦ λέει ὁ βασιλιᾶς.

Αὐτὸς κάνει πῶς δὲν ξέρει. Κοιτάζει ἀποδῶ, κοιτάζει ἀποκεῖ.

— "Ἄς πάρω, λέει, αὐτὴν ἐδῶ κι ὅ,τι εἶναι ἡ τύχη μου, ἐκείνη θὰ εἶναι.

Καὶ πῆρε τὴν πρώτη.

Κόπηκε ἡ καρδιά τοῦ βασιλιᾶ, ἅμα τὸν εἶδε πού πῆρε αὐτήν.

— "Ἐ, καλὰ, τοῦ λέει, τῆς τύχης σου ἦταν, παλληκάρι μου, ἡ κόρη μου.

Τὴν παίρνει ἐκεῖνος ἀπὸ κεῖ καὶ τὴν φέρνει ἴσια στὸ σπανό. "Ἄμα εἶδε ὁ σπανὸς τὴν Ξανθομαλλοῦσα, τὴν παίρνει καὶ πᾶνε στὸ βασιλιᾶ καὶ τοῦ λέει :

— Τώρα πού ἦρθε ἡ Ξανθομαλλοῦσα, ν' ἀνέβῃ τὸ παιδί ἀπάνω στὴ μηλιά, νὰ κόψῃ τὰ μῆλα τὰ κόκκινα πού εἶναι στὴν κορφή.

— Μή, γιὰ τὸ Θεό, λέει ὁ βασιλιᾶς· αὐτὰ τὰ μῆλα ὡς τώρα κανεῖς δὲν τὰ κοψε. Περιμένουμε καὶ πέφτουμε μόνα τους· δὲ βλέπεις τί ψῆλος ἔχουν ;

— "Ὅχι, νουνέ, τοῦ λέει ὁ σπανός· αὐτὸ τὸ πρᾶμα μπορεῖ νὰ τὸ κάνη τὸ παιδί.

"Ἄμα ἔφυγε ὁ βασιλιᾶς, ὁ σπανὸς ἔβαλε τὸ παιδί ν' ἀνέβῃ στὴ μηλιά. Ἐκεῖ πού θὰ ἔκοβε τὸ μῆλο τῆς κορφῆς, σπάζει τὸ κλαδί, πᾶρ' το κάτω τὸ παιδί μαζί με τὸ μῆλο. Κ' ἐκεῖ πού ἀπόμεινε νεκρὸ τὸ παιδί, ἀνοίγει ὁ σπανὸς ἕνα λάκκο καὶ χώνει τὸ παιδί. Παίρνει ὕστερα τὸ μῆλο καὶ τὸ πάει στὴν Ξανθομαλλοῦσα. "Ἄμα τὸν εἶδε ἐκείνη :

— "Ἄ, λέει, ἐσὺ ποιός εἶσαι ;

— "Ἐγώ, τῆς λέει, εἶμαι τ' ἀφεντικὸ τοῦ παιδιοῦ πού σ' ἔφερε. Ἐγώ εἶμαι ὁ ἄντρας σου.

"Ἄμα τ' ἄκουσε ἐκείνη, ξεφωνίζει :

— Γλήγορα, λέει, νὰ φύγῃς ἀπὸ δῶ.

"Ἀπὸ τίς φωνές πού ἔβγαζε ἐκείνη, τρέχει ὁ βασιλιᾶς μέσα.

— Τί εἶναι, τῆς λέει, καὶ φωνάζεις ;

— Πᾶρ' τον, τοῦ λέει, αὐτὸν τὸ σπανὸ ἀποδῶ καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὸν βλέπω καὶ φέρτε μου τὸν ἄντρα μου, πού μ' ἔφερε ἐδῶ πέρα.

— Ποῦ εἶναι τὸ παιδί ; ρωτᾷ ὁ βασιλιᾶς τὸ σπανό.

— "Ἐπεσε, τοῦ λέει, ἀπ' τὴ μηλιά καὶ σκοτώθηκε καὶ τὸν ἔχω ἐδῶ κάτω σ' ἕνα λάκκο θαμμένο.

— Γλήγορα, τοῦ λέει ἡ Ξανθομαλλοῦσα, βγάλε τον νὰ τὸν ἰδῶ, καὶ νὰ μὴ χαθῇ κανένα κομμάτι του.

Στέλνει ὁ σπανὸς καὶ τὸ φέρνουν τὸ παιδί πεθαμένο.

"Ἄμα τὸ εἶδε ἡ Ξανθομαλλοῦσα, ἔβγαλε ἀπὸ τὸ τάσι τ' ἀθάνατο νερὸ καὶ τό χυσεν ἀπάνω του, κι ἀμέσως τὸ παιδί ἀναστήθηκε.

— "Ἄ, τοῦ λέει, τώρα, σπανέ, ὁ ὅρκος μου ἐτελείωσε : ἐπέθανα κι ἀναστήθηκα. Τώρα θὰ τὰ πῶ ὅλα !

Κάθεται καὶ λέει ἀπ' ἀρχῆς ὅλη τὴν ἱστορία του. Τότε ὁ βασιλιᾶς διάταξε κ' ἔδωσαν τὸ σπανὸ στὴν οὐρὰ τοῦ ἀλόγου κ' ἔδωκαν τοῦ ἀλόγου βιτσιὰ καὶ τὸν κατακομμάτιασε. Καὶ τὸ παιδί τὸ πάντρεψε με τὴν Ξανθομαλλοῦσα κ' ἔκανε χαρὲς καὶ πασχαλιὲς καὶ ὕστερα τὸ βαλε καὶ στὸ θρόνο.

Η ΜΗΛΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ

*Κόκκινη κλωστή κλωσμένη,
στην άνεμη τυλιγμένη,
δώσ' την κλώτσο να γυρίση,
παραμύθι ν' αρχίση.*

ΑΡΧΗ τοῦ παραμυθιοῦ, καλησπέρα σας.
Μιά φορά ἦταν ἕνας βασιλιάς κ' εἶχε στο περιβόλι του μιὰ μηλιά κ' ἔκανε τὰ μῆλα κατακόκκινα, μὰ μιὰ φορά μῆλα δὲν ἔτρωγε. Ἐρχόταν ἡ μέρα νὰ τὰ μαζώξῃ καὶ τὰ χανε.

Μιά βραδεῖα ὁ μέγας ὁ γιός του φύλαξε στο περιβόλι νὰ πιάσῃ τὸν κλέφτη. Ἀκούει τὰ μεσάνυχτα ἕνα θηριὸ σφυρίζοντας κ' ἔρχεται. Ἀπ' τὸ φόβο του κεῖνος ἔσβησε τὴ λάμπα καὶ κρύφτηκε.

Τὸ πρωτῆ,

— Τί ἔκανες ; τοῦ λέει ὁ πατέρας του.

— Ἄς τα, τοῦ λέει ἀπόψε ἕνα θηριό, τοῦ λέει, ἦρθε κ' ἔφαγε τὰ μῆλα.

Τὴ δεύτερη χρονιά φύλαξε ὁ δεύτερος καὶ κεῖνος ἔπαθε τὰ ἴδια.

Τὴν τρίτη χρονιά φύλαξε ὁ μικρότερος. Ἀκούει κι αὐτὸς κοντὰ τὰ μεσάνυχτα, πρὶν νὰ λαλήσῃ τ' ἀρνίθι, τὸ θηριό

κ' ἔρχεται. Σβήνει κι αὐτὸς τὴ λάμπα του καὶ παίρνει τὸ δοξάρι στὰ χέρια του. Ἄμα ἦρθε κοντὰ στὴ μηλιά καὶ πολέμησε ν' ἀνεβῆ ἀπάνω, τράκ αὐτὸς τὸ δοξάρι του, τὸ πήραν τὸ θηριὸ τὰ αἷματα.

Φυλάει αὐτὸς καὶ ξημερώνει καὶ πάει καὶ τὸ λέει στ' ἀδέρφια του.

Σηκώνονται αὐτοὶ καὶ οἱ τρεῖς καὶ παίρνουνε τὰ αἷματα ποὺ τρέχανε ἀπ' τὸ θηριό. Ἦρθανε σ' ἕνα πηγάδι, ἀκοῦνε μέσα καὶ μουγκρίζει τὸ θηριό. Λέει τότε στ' ἀδέρφια του ὁ μικρότερος :

— Ἐγὼ θὰ δεθῶ μὲ τὸ σκοινὶ καὶ νὰ μὲ μολλάρετε κάτω κ' ὕστερα, ἄμα τραβήξω τὸ σκοινί, νὰ μὲ πάρετε.

— Καλό, τοῦ λένε.

Τὸν ἔδεσαν μ' ἕνα σκοινὶ ὕστερα καὶ τὸν ἀπολύσανε κάτω.

Πάει αὐτὸς κάτω, βλέπει τὸ θηριὸ ξαπλωμένο καὶ μουγκρίζει· τοῦ δίνει μιὰ δοξαριά, τὸ σκοτώσε.

Κοιτάει γύρω, βλέπει μιὰ κοπέλλα σὰν τὸ κρῦο τὸ νερό κοντὰ στο θηριό.

— Ἀμάν, τοῦ λέει ἐκεῖνη, ἀπ' τὸ θεὸ στὰ χέρια σου, γλύτωσέ με !

— Μὴ φοβᾶσαι, τῆς λέει.

Τὴ δίνει ὕστερα στο σκοινί, τὴν τραβήξανε τ' ἀδέρφια του ἀπάνω.

Ἄμα τὴν εἶδανε κεῖνοι καὶ μάθανε πὼς τὸ θηριὸ σκοτώθηκε, νὰ τὸν ἀφήσουμε, εἶπανε, μέσα καὶ νὰ ποῦμε πὼς τὸ σκοτώσαμε ἐμεῖς τὸ θηριό. Τὸν ἀφήνουν ἐκεῖ μέσα ἐκεῖνον, πᾶνε αὐτοὶ στον πατέρα τους ὕστερα.

— Τὸ σκοτώσαμε, τοῦ λένε, τὸ θηριό. Νά, σοῦ φέραμε κ' ἕνα κορίτσι.

— Ποῦ ναι, τοὺς λέει, ὁ μικρὸς ὁ ἀδερφός σας ;

— Δὲν ἠξέρουμε, τοῦ λένε.

Σὰν εἶδε ὁ βασιλιάς τὸ κορίτσι, τὸ βαλε στο παλάτι καὶ εἶπε νὰ τὸ κοιτάζουμε καλά. Τὸ κορίτσι οὔτε γέλαε, οὔτε μιλαε καθότανε σκυμμένη.

Ἐ, ἄς ἔρθουμε τώρα στο παιδί.

Ἄμα εἶδε κεῖνο πὼς ἀπόμεινε κάτω στο πηγάδι, τώρα

τί νά κάνη ! Ἡ κόρη εἶχε καταλάβει πὼς τ' ἀδέρφια του θὰ τὸν ἀφήκουνε κάτω κ' ἐπιασε καὶ τοῦ δωκε τρία λεφτόκαρα, πού εἶχανε μέσα τρεῖς φορεσιές καὶ τοῦ εἶπε :

— "Ἄμα ἀπομείνης μέσα, θὰ βγοῦνε δυὸ κριάρια, ἓνα ἄσπρο κ' ἓνα μαῦρο καὶ θὰ φέρνουνε γυροβολιά. Νὰ κοιτάξης νὰ πιάσης τὸ ἄσπρο, κι ἄμα τὸ πιάσης, θὰ εἶσαι καλά· ἄμα πιάσης τὸ μαῦρο, χάθηκες.

Σὲ λιγάκι βλέπει αὐτὸς τὰ δυὸ κριάρια, χυμáει νὰ πιάση τὸ ἄσπρο, δὲν μπόρεσε, ἐπιασε τὸ μαῦρο. "Ἄμα τό πιασε, μιὰ καὶ στὸν κάτω Κόσμο βρέθηκε.

Τώρα τί νά κάνη ! Πάει, πάει, βρίσκει μιὰ γριούλα.

— Δὲ μοῦ δίνεις, τῆς λέει, λιγάκι νερὸ νὰ πιῶ, γιαγιά ;

— "Ἀχ, παιδί μου, τοῦ λέει, ἔδωπέρα ἐμεῖς νερὸ δὲν ἔχουμε· εἶναι ἓνα θεριὸ καὶ κεῖνο τὸ χρόνο μιὰ φορά θὰ φάη ἓναν ἀπὸ μᾶς καὶ τότε θὰ μᾶς μολλάρη τὸ νερό· αὔριο, τοῦ λέει, θὰ φάη τοῦ βασιλιᾶ τὴν κόρη.

"Ἄμα τ' ἄκουσεν αὐτὸς :

— Ποῦ εἶναι, τῆς λέει, τὸ θεριό ;

— Νά, ἔδωπέρα, τοῦ λέει.

Παίρνει τὸ δρόμο αὐτὸς καὶ πάει ἐκεῖ πού εἶχανε τὴ βασιλοπούλα, γιὰ νὰ τὴν φάη τὸ θεριό.

— Σώπα, τῆς λέει, κ' ἐγὼ θὰ σὲ γλυτώσω. Θὰ κοιμηθῶ, κι ἄμα ἔρθη, νὰ μὲ ξυπνήσης.

Σὲ λιγάκι ἀκούει τὸ θεριὸ καὶ σφυρίζει κ' ἔρχεται.

— "Ὀχ, λέει, φέτος ἀντὶς γιὰ ἓναν, δυὸ μοῦ φέρανε νὰ φάω.

"Ἄμα ἦρθε κοντά, τραβάει τὸ παλληκάρι τὸ δοξάρι του, τὸ ριξε κάτω τὸ θεριό. Πάει ὕστερα κοντά του, βγάνει καὶ τὸ μαχαίρι του, τοῦ κόβει τὶς ἐφτά τὶς γλώσσες καὶ τὶς βάνει στὸν τουρβᾶ του. Παίρνει τότε τὸ δρόμο νὰ φύγη, ἀπὸ πίσω ἢ βασιλοπούλα τοῦ κανε ἓνα σημάδι. Πάει τότε στὴ γριά του. Σὲ λιγάκι κίνησε τὸ νερὸ μὲ τὸ αἶμα, ἔτρεξε ὁ κόσμος γιὰ νὰ πάρη, βλέπουνε καὶ τοῦ βασιλιᾶ τὴν κόρη κ' ἔρχεται.

— Μὴ παίρνετε, τοὺς λέει, τὸ νερὸ μὲ τὸ αἶμα· τὸ θεριὸ πιά τὸ σκότωσεν ἓνα παλληκάρι.

Ἵ βασιλιᾶς ἔβγαλε διαλαλητάδες :

— "Ὅποιος σκότωσε τὸ θεριὸ νὰ ρθῆ νὰ τὸν κάνω γαμπρό !

Σὲ κάμποσες μέρες ἔρχεται ἓνας τσοπάνης μὲ τὴ μαγκούρα του, καὶ λέει πὼς αὐτὸς σκότωσε τὸ θεριό. Ὁ βασιλιᾶς τὸν ἔκανε γαμπρὸ κ' εἶπε στὴ χαρὰ νὰ πᾶνε ὅλοι, ἄντρες καὶ γυναῖκες, ὡς καὶ τὶς γάτες τοὺς νὰ φέρουνε· νὰ μὴν ἀπομείνη ψυχὴ· κ' εἶπε στοὺς δούλους του : Ὅποιος θὰ κλέψῃ ψωμί ἢ κρέας, νὰ μοῦ τὸν φέρετε μπροστά μου.

Μιὰ γριούλα, ἐκεῖ πῶτρωε, βάνει κ' ἓνα κομμάτι ψωμί στὴν τσέπη της. Τὴ φέρανε τότες οἱ δούλοι στὸ βασιλιᾶ.

— Ἐσύ, τῆς λέει ὁ βασιλιᾶς, τί θὰ τὸ κάνης τὸ ψωμί, πού ἔβαλες στὴν τσέπη σου ;

— "Ἀκουσε, ἀφέντη βασιλιᾶ· ἔχω ἓνα παλληκάρι στὸ σπίτι μου, καὶ τόσο πού τό κανα γιὰ νὰ ρθῆ καὶ δὲν ἤθελε· γι' αὐτὸ πῆρα κομμάτι ψωμάκι, νὰ τοῦ τὸ δώσω.

— "Αἰντε νὰ τοῦ πῆς νὰ ρθῆ.

Πάει ἡ γριά, φέρνει τὸ παλληκάρι.

Ἐκεῖ πού καθόντανε καὶ τρώγανε, ἔρχεται κι ὁ τσοπάνης μὲ τὴ μαγκούρα του.

— "Ἄρς, τοὺς λέει.

Σηκώθηκαν ὅλοι στὸ ποδάρι.

— Γιατί σηκώνεστε ; τοὺς λέει τὸ παλληκάρι.

— Σώπα, τοῦ λένε, νὰ μὴν τ' ἀκούση, μόν' σήκω καὶ σὺ ἀπάνω γλήγορα· αὐτὸς εἶναι πού σκότωσε τὸ θεριό.

— Αὐτὸς μοιάζει καθόλου γιὰ νὰ σκοτώσῃ τὸ θεριό ; σὰν τὸ σκότωσε αὐτὸς, ἐγὼ στὸ σπίτι τῆς γριάς ἔχω ἓνα τουρβᾶ καὶ σὰν μπορέσῃ αὐτὸς νὰ μοῦ τὸν φέρῃ, θὰ τὸ πι-στέψω κ' ἐγὼ πὼς σκότωσε τὸ θεριό.

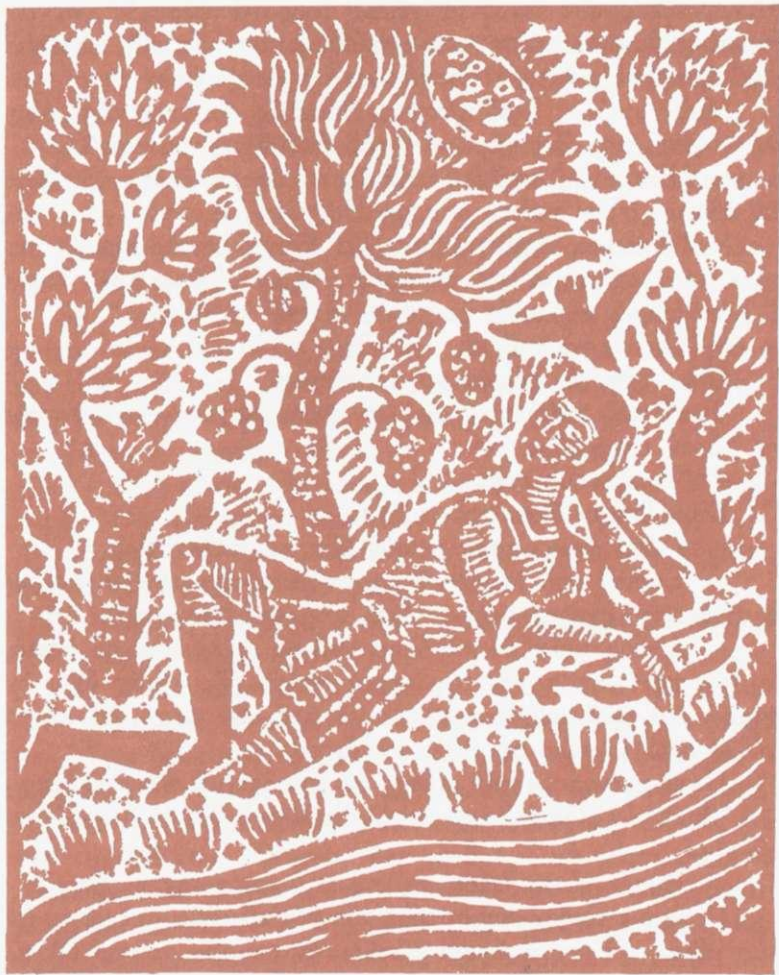
Πάει κεῖνος νὰ τὸν πάρῃ, δὲ μπορεῖ νὰ τὸν σαλέψῃ.

"Ἄμα τὸν εἶδε ἡ βασιλοπούλα καὶ γνώρισε τὸ σημάδι πού τοῦ εἶχε,

— Αὐτὸς εἶναι, λέει, κεῖνος πού σκότωσε τὸ θεριό.

Πιάσανε τὸν τσοπάνη τότε καὶ τὸν κάμανε κομμάτια πού τοὺς γέλαε. Ὑστερα ἔφερε αὐτὸς τὸν τουρβᾶ του κ' ἔβγαλε τὶς γλώσσες μιὰ μιὰ τὶς ἐφτά καὶ τὶς ἔδειξε κειπέρα. Κάνανε τότε χαρὲς καὶ πασκαλιές καὶ πολέμαε ὁ βασιλιᾶς νὰ τὸν κάνῃ γαμπρό, μὰ κεῖνος δὲν ἤθελε, γιατί ὁ νοῦς του ἦταν στὸ κορίτσι πού ἔβγαλε ἀπ' τὸ πηγάδι.

Μιά μέρα αὐτὸς στεναχωριότανε καὶ πῆρε τὸ δοξάρι του καὶ πῆγε ὄξω στὰ περιβόλια. Βλέπει σ' ἓνα δέντρο μεγάλο

κι ἀνεβαίνει ἓνα φίδι κι ἀπάνω ἦταν μιὰ φωλιά τοῦ ἀετοῦ. Ἀκούει αὐτὸς τὰ πουλάκια καὶ φωνάζουνε τσίλ - τσίλ. Κοιτάζει ἀπάνω, βλέπει πὼς τὸ φίδι θὲ νὰ φάη τ' ἀετᾶκια. Τραβᾶει

μιὰ τὸ δοξάρι του, σκότωσε τὸ φίδι. Ὑστερα ἔπεσε καὶ κοιμήθηκε ἀποκάτω στὸ δέντρο.

Σὲ λιγάκι, νά κ' ἔρχεται ἡ μάνα κι ὁ κύρης ἀπὸ τ' ἀετᾶκια. Ἄμα τὸν εἶδανε :

— Ἄ, ἐσύ σαι, λέει, πὺ τρῶς κάθε χρόνο τὰ πουλιά μας ;

Χυμήσανε ἀπάνω του γιὰ νὰ τοῦ βγάλουν τὰ μάτια του.

— Τσίλ - τσίλ, φωνάζανε τὰ πουλιά τους, αὐτὸς εἶναι, λέγανε, πὺ μᾶς γλύτωσε !

Ἄνοιξαν ὕστερα τὰ φτερά τους καὶ τοῦ κᾶνανε ἡσκιο γιὰ νὰ κοιμᾶται καλά. Ἄμα ξύπνησε :

— Τώρα, τοῦ λένε, τί θέλεις νὰ σοῦ δώσουμε πὺ μᾶς ἔκαμες αὐτὸ τὸ καλό ; Ἐχουμε τόσα χρόνια πὺ δὲν ποτάξαμε παιδι καὶ τώρα μᾶς σκότωσες τὸν ὄχτρο μας.

— Τίποτα, τοὺς λέει, ἐγὼ δὲ θέλω ἀπὸ σᾶς, μονάχα νὰ μὲ πᾶτε στὸν ἀπάνω Κόσμο.

— Τὸ κάνουμε αὐτό, τοῦ λένε, μόνο θέλουμε τροφή.

— Τί θέλετε ;

— Θέλουμε σαράντα ἄρνιᾶ καὶ σαράντα τουλούμια νερό.

— Καλό, τοὺς λέει.

Πᾶει κείνος τότε στὸ βασιλιᾶ :

— Νὰ μοῦ δώσης, λέει, σαράντα τουλούμια νερό καὶ σαράντα ἄρνιᾶ.

— Ἀμέσως, τοῦ λέει ὁ βασιλιᾶς.

Τοῦ δίνει σαράντα ἄρνιᾶ καὶ σαράντα τουλούμια νερό, τὰ βάνει ἀπάνω στοὺς ἀετοὺς, ἀνεβαίνει καὶ κείνος.

Στὸ δρόμο φωνάζανε « κρά » οἱ ἀετοί, τοὺς ἔδινε κρέας, φωνάζανε « νά », τοὺς ἔδινε νερό. Τὸν ἐφέρανε κοντὰ στὸν ἀπάνω Κόσμο, μὰ τὸ κρέας τέλειωσε. Κρά, φωνάζουνε· αὐτὸς ἀπ' τὴ λαχτᾶρα του κόβει ἓνα κομμάτι τοῦ ποδαριοῦ του καὶ τοὺς δίνει. Αὐτοὶ τὸ γνωρίσανε καὶ δὲν τὸ φάγανε. Τὸν ἐβγάλανε στὸν ἀπάνω Κόσμο.

— Ἄιντε, τοῦ λένε, τώρα περπάτα, νὰ σὲ ἰδοῦμε.

Κάνει νὰ περπατήσει, κουτσαίνει. Τοῦ βάνουν ὕστερα τὸ κρέας στὸ ποδᾶρι του, περπάτησε καλά.

Πάει ύστερα στὴν πολιτεία σ' ἓνα ράφτη :

— Πάρε με, τοῦ λέει, κ' ἐμένα τσιράκι γιὰ ψωμί, κ' ἔχε με στὸ μαγαζί σου.

Τὸν ἐπῆρε ὁ ράφτης καὶ τὸν εἶχε ἐκεῖ πέρα.

Ὁ βασιλιάς ὁ πατέρας του ἐβίασε τὴν ὁμορφὴ ἐκείνη τὴ βασιλοπούλα, γιὰ νὰ τὸν πάρῃ ἄντρα. Ἐκείνη τοῦ εἶπε ἀπὸ τὰ πολλά :

— Σὰν μοῦ κάνῃς μιὰ φορεσιά, νὰ χῆ ἀπάνω τὸν ἥλιο, τὸ φεγγάρι καὶ τὸν οὐρανὸ μὲ τᾶστρα, θὰ σὲ πάρω.

— Καλό, τῆς λέει ὁ βασιλιάς.

Φωνάζει τότε ὁ βασιλιάς τὸ ράφτη καὶ τοῦ λέει :

— Αὔριο, ἡ ὥρα πέντε, θέλω μιὰ φορεσιά νὰ χῆ τὸν οὐρανὸ μὲ τᾶστρα, τὸν ἥλιο καὶ τὸ φεγγάρι· εἰδεμῆ, θὰ σοῦ κόψω τὸ κεφάλι σου.

Σὰν τᾶκουσε κεῖνος, ζαλίστηκε. Πῆγε στὸ μαγαζί του κ' ἔπεσε νὰ πεθάνῃ. Τί νὰ κάνῃ ὁ καημένος! γιὰ νὰ τὸ κάνῃ, καμιὰ φορὰ δὲ μποροῦσε.

— Τί ἔχεις, μάστορη, καὶ συλλογιέσαι ; τοῦ λέει τὸ τσιράκι του.

— Δὲν εἶναι δική σου δουλειά, τοῦ λέει, ἐσένα.

— Πές το μου, τοῦ λέει, καὶ μπορεῖ νὰ σοῦ κάμω κ' ἐγὼ τίποτε.

— Ἄχ, παιδί μου, τοῦ λέει, χάθηκα· ὁ βασιλιάς μοῦ εἶπε γιὰ νὰ τοῦ κάνω μιὰ φορεσιά τὸν οὐρανὸ μὲ τᾶστρα.

— Μὴ φοβᾶσαι, τοῦ λέει, ἐγὼ ἀπόψε τὴν τελειώνω. Φέρε μου, τοῦ λέει, τριάντα πῆχες τσόχα, ἓνα γαλόνι ρακὶ καὶ δυὸ - τρεῖς ὀκάδες λεφτόκαρα.

Τὴ νύχτα ἐκεῖνος ἄλλῃ δουλειὰ δὲν ἔκανε παρὰ ἔσπανε λεφτόκαρα κ' ἔτρωγε κ' ἔπινε καὶ ρακί. Κοιτάζει ὁ μάστορὴς του ἀπὸ μιὰ χαραμάδα, τίποτε δὲ φαίνεται.

— Ὡχ ! λέει, αὐτὸς θὰ μοῦ κάμῃ ἐμένα δουλειὰ ; ἀλλοί - μονο ποῦ ἐμπιστεύθηκα σὲ κεῖνον.

Τὸ πρωτὶ χτυπάει τὴν πόρτα ὁ μάστορὴς :

— Σήκω, τοῦ λέει, ἀκόμα κοιμᾶσαι ; ἦρθεν ἡ ὥρα νὰ παῖμε στὸ βασιλιά τὴ φορεσιά καὶ σὺ χαμπάρι δὲν τό χεις.

— Ὡχ, τοῦ λέει, δὲ μ' ἄφηκες νὰ κοιμηθῶ ἀπόψε καθόλου. Ὡς τὸ πρωτὶ πολέμαγα, τώρα μόλις κοιμήθηκα.

Ἄνοίγει τὴν πόρτα, βλέπει τὴ φορεσιά καὶ τὴ βγάνει ἔτοιμη ἀπὸ τὸ λεφτόκαρο, ποῦ τοῦ εἶχε δομένο ἡ κόρη ποῦ ἔβγαλε ἀπὸ τὸ πηγάδι. Τὴν παίρνει ἐκεῖνος, ἴσια τὴν πάει στὸ βασιλιά, κὶ ὁ βασιλιάς ἴσια τὴν κόρη.

— Καλό, τοῦ λέει, νὰ μοῦ κάνῃς καὶ μιὰ φορεσιά νὰ χῆ ἀπάνω τὴ θάλασσα μὲ τὰ ψάρια.

Φωνάζει πάλι ἐκεῖνος τὸ μάστορη, τοῦ τὸ λέει, κὶ ὁ μάστορὴς στὸ τσιράκι, τοῦ φέρνει πάλι τὰ λεφτόκαρα καὶ τὸ ρακί. Ὡς τὸ πρωτὶ πάλι ἐκεῖνος ἔτρωγε κ' ἔπινε. Τὸ πρωτὶ κοντὰ πάει, τοῦ δίνει τὴ φορεσιά ἀπομέσα ἀπὸ τὸ λεφτόκαρο, καὶ τὴν πάει στὴν κόρη.

— Καλό, τοῦ λέει ἐκείνη, τώρα θέλω κὶ ἀκόμα μιὰ, τὴ γῆς μὲ τὰ λουλούδια.

Τὴν ἄλλῃ μέρα τὴν ἔκαμε ὁ μάστορὴς πάλι καὶ τὴν πῆγε.

— Καλό, εἶπεν ἡ κόρη στὸ βασιλιά· νὰ ρθῆ κὶ ὁ μάστορὴς ποῦ τὴν ἔφκιασε νὰ τὸν ἰδῶ.

Πάει ὁ μάστορὴς στὸ βασιλιά, τὸν ἐρωτᾷει τότες ἡ κόρη :

— Μοναχός σου ἔφκιασες αὐτὲς τὶς τρεῖς φορεσιὲς ἢ ἄλλος σὲ ὀρμήνεψε ;

Τότε ὁ μάστορὴς φοβήθηκε κ' εἶπε τὴν ἀλήθεια, πὼς τὸ τσιράκι του τὶς φιλάνει.

Ὁ βασιλιάς ἐφώνασε τότε τὸ τσιράκι του καὶ βλέπει πὼς εἶναι ὁ γιός του! Τότε ἀγκαλιαστήκανε καὶ πολλὴ ὥρα καθόντανε ἀγκαλιασμένοι.

— Ἐσένα, τοῦ λέει, γιέ μου, σοῦ πρέπει αὐτὴ ἡ γυναῖκα.

Κάνανε χαρὲς καὶ πασκαλιὲς πολλὲς μέρες, καὶ ὕστερὰ βγῆκε ἀπὸ τὸ θρόνο ὁ βασιλιάς καὶ τὸν ἔκανε βασιλέα αὐτόν, τὸ μικρότερο τὸ γιό του.

Τὰ δέρφια του ἀπομείνανε πιά ντροπιασμένα.

Ἡ μουνά κ' ἐγὼ ἐκεῖ κ' ἔκαμνα σεργιάνι. Μοῦ ἔδωκαν καὶ

μιά κοκκάλα ἀπ' τὸ μαγειρειό, τὴν πῆρα κ' ἐρχόμουνα. Πῆγα νὰ περάσω τὸν ποταμό, φωνάζαν οἱ βαθρακοὶ βράκ, βράκ κ' ἐγὼ θαρροῦσα πὺς οἱ Τοῦρκοι μοῦ ἔλεγαν μπράκ, μπράκ (ἄσ' το, ἄσ' το). Φοβήθηκα κ' ἐγὼ, τὴν τινάζω μιά κάτω. Ἐκείνη βρίσκει καταλαχοῦ τὸν Κουτσαργύρη, τὸν χτυπᾷ μιά πάνω στὸ ποδάρι του κι ἀπὸ τότες ἀπόμεινε κουτσὸς κι ἂν δὲν πιστεύετε διέτε τον.

Η ΑΝΘΟΥΣΑ, Η ΞΑΝΘΟΥΣΑ, Η ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΟΥΣΑ

NAN KAIPO κ' ἓνα ζαμάνι ἦτανε μιά γριά. Ἡ κακότυχη ἑφτά χρόνια πεθυμοῦσε τὴ φακὴ καὶ δὲ μποροῦσε νὰ τὸ πετύχη. Ὅταν εὔρισκε τὴ φακὴ, δὲν εἶχε κρομμῦδι, ὅταν εὔρισκε κρομμῦδι, δὲν εἶχε λάδι, ὅταν εὔρισκε τὸ λάδι, δὲν εἶχε νερό. Γιὰ τοῦτο κακιωνόταν κ' ἔλεγε :

— Ἄχ καὶ δὰ πιά! βουλήθ' κε ὁ φτωχὸς νὰ παντρευτῆ, χαθῆκαν τὰ νταβούλια.

Κατόπι πιά τὰ ἡῦρε ὅλα. Πῆρε μιά μέρα τὸν τέντζερη καὶ πῆγε καὶ τὸν ἔστησε μέσ' στὴ μέση στὴ ρεματιά. Πάει τοῦ βασιλιᾶ ὁ γιὸς νὰ ποτίσῃ τὸ ἄλογό του. Σὰν εἶδε τὸ ἄλογο τὸν τέντζερη, ξιππάστηκε καὶ δὲν ἔπινε. Μανιώθηκε κεῖνος, ἔδωκε τὸν τέντζερη μιά προποδιά, καὶ τὸν ἔχυσε. Σὰν τὸν εἶδε ἡ πολλακαμένη ἢ μπάμπω, τὸν καταρίστηκε καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἄχ, πιά! ἔτσι πού πεθυμοῦσα ἐγὼ ἑφτά χρόνια τὴ φακὴ, ἔτσι καὶ σὺ νὰ πεθυμᾷς τὴν Ἀνθοῦσα, τὴν Ξανθοῦσα καὶ τὴ μακρομαλοῦσα.

Μόλις τ' ἄκουσεν αὐτὸ τοῦ βασιλιᾶ ὁ γιὸς, πῆρε τὰ χωριά μὲ τὴν ἀράδα κ' ἔτρεχε καὶ γύρευε τὴν Ἀνθοῦσα, τὴν Ξανθοῦσα, τὴ μακρομαλοῦσα. Τρεῖς μῆνες ἔτρεξε, δὲν τὴν ἡῦρε.

Ἄπο τοὺς τρεῖς κ' ὕστερα πῆγε σ' ἓνα χωριὸ καὶ ρωτᾷει :

— Μὴ λάχῃ καὶ βρίσκεται δωπέρα ἢ Ἀνθοῦσα, ἢ ξανθοῦσα, ἢ μακρομαλλοῦσα ;

— Δωπέρα κάθεται, τοῦ εἶπαν.

— Ποῦ εἶναι τὸ σπίτι της ; Νὰ μὲ πᾶτε κεῖ πέρα.

Τὸν πῆρανε, τὸν πῆγανε. Κεῖ ποῦ πῆγε, κοιτᾷζει τὸ σπίτι, σκάλα δὲν εἶχε. Ἄπο ποῦ ν' ἀνέβῃ ;

Κεῖ κοντὰ εἶδεν ἓνα δέντρο κι ἀνέβηκε ἀπάνω καὶ κοί-

Ἔτσι ποῦ πεθυμοῦσα ἐγὼ ἑπτὰ χρόνια τῆ φακῆ, ἔτσι καὶ σὺ νὰ πεθυμᾷς τὴν Ἀνθοῦσα, τὴν ξανθοῦσα..

ταζε γύρω. Καθὼς κοίταζε γύρω, ἔρχεται μιὰ δράκαινα· πῆγε ἀπὸ κάτω στὸ σπίτι καὶ φώναξε :

— Ἀνθοῦσα μου, ξανθοῦσα μου, χρυσομαλλοῦσα μου, ρίξε τὰ μαλλᾶκια σου ν' ἀνέβω νὰ κατέβω.

Βγῆκε ἓνα ὁμορφο κορίτσι, ἔρριξε τὰ μαλλιά του καὶ ἀνέβηκε πάνω ἢ δράκαινα.

Σὲ λιγάκι πῆγε κι ὁ ἀδερφός της καὶ φώναξε :

— Ἀνθοῦσα μου, ξανθοῦσα μου καὶ χρυσομαλλοῦσα μου, ρίξε τὰ μαλλᾶκια σου ν' ἀνέβω νὰ κατέβω.

Βγῆκε πάλι ἀπὸ τὸ παραθύρι ἢ Ἀνθοῦσα, ἔρριξε τὰ μαλλιά της κι ἀνέβηκε κι ὁ ἀδερφός της. Ἐφαγαν, ἤπιαν κ' ἔπειτα κατέβηκαν ἢ μάννα της κι ὁ ἀδερφός της.

Τοῦ βασιλιᾶ ὁ γιός, σὰν εἶδε ποῦ φύγανε, κατεβαίνει ἀπὸ τὸ δέντρο, πηγαίνει κοντὰ στὸ σπίτι καὶ φωνάζει :

— Ἀνθοῦσα μου, ξανθοῦσα μου, χρυσομαλλοῦσα μου, ρίξε τὰ μαλλᾶκια σου ν' ἀνέβω νὰ κατέβω.

Σὰν τὸ ἄκουσεν αὐτῆ, πάλι ἔρριξε τὰ μαλλιά της κι ἀνέβηκε ἀπάνω τοῦ βασιλιᾶ ὁ γιός.

Ἄμα ἀνέβηκε, τῆς εἶπε ποῦ ἤθελε νὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα. Καὶ κείνη τοῦ εἶπε :

— Κ' ἐγὼ σὲ παίρνω. Μὰ τώρα ποῦ νὰ σὲ κρύψω ; Μὴ λάχῃ κ' ἔρθῃ ἢ μάννα μου καὶ σ' εὕρῃ ἐδῶ πέρα, γιατί θὰ σὲ φάῃ.

Τὸν τυλίγει μέσ' στὸ πάπλωμα καὶ τὸν βάζει μέσ' στὸ σεντούκι. Σφουγγάρισε κιόλα νὰ μὴ μυρίζῃ ἀνθρωπίλας τὸ σπίτι.

Σὰν βράδυασε, πῆγε ἢ μάννα της καὶ φώναξε :

— Ἀνθοῦσα μου, ξανθοῦσα μου καὶ μακρομαλλοῦσα μου, ρίξε τὰ μαλλᾶκια σου ν' ἀνέβω νὰ κατέβω.

Ἐρριξε τὰ μαλλιά της, ἀνέβηκε ἀπάνω, ἄρχισε νὰ μυρίζεται καὶ νὰ λέῃ :

— Ἀνθρωπιᾶς μυρίζεις.

Τῆς λέει ἢ θυγατέρα της :

— Θὰ ἔφαγες κανένα καὶ γιὰ κείνο σοῦ μυρίζεις.

Τὸ πρωτὶ μόλις ἔφυγεν ἢ μάννα της, τὸν ἔβγαλε ἀπὸ μέσ' ἀπ' τὸ σεντούκι. Ἐπειτα τὰ μιλῆσανε οἱ δυὸ νὰ φύγουν. Μὰ μέσα σὲ κείνο τὸ σπίτι ὅλα μιλοῦσανε. Γιὰ νὰ μὴ τὸ ποῦνε, ποῦ φύγανε, πιάσανε καὶ τὰ δέσανε ὅλα τὸ στόμα τους καὶ ὕστερα φύγανε.

Μόλις φύγανε, πῆγε ἡ γριά ἡ δράκαινα στὸ σπίτι.
Φωνάζει, ξαναφωνάζει :

— 'Ανθοῦσα μου, ξανθοῦσα μου καὶ μακρομαλλοῦσα μου, ρίξε τὰ μαλλάκια σου ν' ἀνέβω νὰ κατέβω.

Κανένας δὲν ἀποκρίνεται.

Σὰν εἶδε πού δὲ φάνηκε, σκαρφάλωσε κι ἀνέβηκε ἀπάνω.

Ξαναφωνάζει πάλι :

— 'Ανθοῦσα μου, ξανθοῦσα μου καὶ μακρομαλλοῦσα μου, ποῦ εἶσαι ;

Ἔλα εἶχαν δεμένο τὸ στόμα τους καὶ δὲν ἀποκρίθηκαν. Μόνο τὸ γουδι ἀστόχησαν νὰ δέσουν τὸ στόμα του καὶ ἀπὸ κεῖ στὴν κόχη πού καθότανε ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε :

— Χτὲς ἦρθε τοῦ βασιλιᾶ ὁ γιὸς καὶ τὸν ἔκρυψε καὶ τώρα φύγανε μαζί.

Σὰν τ' ἄκουσεν αὐτὸ ἡ δράκαινα, θὰ νὰ τρελλαθῆ. Εἶχε μέσα στὸ στάβλο μιὰν ἀρκούδα, πάει, τὴν παίρνει τὴν ἀρκούδα, ἀνεβαίνει πάνω καὶ ἀπολυέται καταπόδι τους. Πῆγε, πῆγε δρόμο πολὺν, τοὺς ἔφτασε.

Τὸ κορίτσι εἶχε μαζί του τὰ χτένια του καὶ τὸ πεσικίρι του. Σὰν εἶδε πού τοὺς ἔφτασε, ρίχνει τὸ χτένι τὸ ἀρὺ καὶ γίνεται μιὰ παλιουριά καὶ δὲν μποροῦσε νὰ περάσῃ ἡ δράκαινα. Τράβηξε ἡ ἀρκούδα ἀπὸ δῶ, τσαλαπάτησεν ἀπὸ κεῖ, ἀνοιξε τόπο μὲ τὰ χίλια τὰ ζόρια καὶ πέρασε. Πῆγε, πῆγε, πάλι τοὺς ἔφτασε.

Σὰν εἶδαν πού τοὺς ἔφτασε, ρίχνει τὸ κορίτσι τὸ χτένι τὸ πυκνὸ καὶ γίνεται μιὰ ἀγκαθιὰ ἀκόμα πιδὸ πυκνή. Ὅσο νὰ ξεμπλέξῃ ἡ ἀρκούδα, ἐκεῖνοι πῆγαν πολὺ μακριά. Πέρασε πάλι ἡ ἀρκούδα, πῆγε, πῆγε, τοὺς πρόφτασε.

Σὰν εἶδαν πάλι πού τοὺς ἔφτασε, ρίχνει τὸ πεσικίρι καὶ γίνεται θάλασσα.

Ἡ κακότυχη ἡ μπάμπω ἡ δράκαινα ἔκλαιγε καὶ παρακαλοῦσε τὴ θυγατέρα της νὰ γυρίσῃ πίσω· ἐκεῖνη δὲν τὴν ἄκουσε, δὲν ἤθελε ν' ἀφήσῃ τὸν ἄντρα της.

Ἡ δράκαινα, σὰν εἶδε πού δὲ μποροῦσε νὰ καταφέρῃ τὴ θυγατέρα της, γυρίζει καὶ τῆς λέει :

— Ἐσύ, κορίτσι μου, ἀφῆκες ἐμένα τὴ μάνα σου, κι

ἀκολούθησες αὐτόν, μὰ στάσου νὰ σοῦ πῶ κ' ἐγώ, τί θὰ σοῦ κάνῃ αὐτός. Τώρα κεῖ πού θὰ πᾶτε, θὰ σὲ ἀφήσῃ πάνω σ' ἓνα δέντρο, ἀφορμὴ νὰ πάῃ νὰ πάρῃ τὴ μάνα του, νὰ ἔρθουν νὰ σὲ πάρουν, καὶ θὰ τὸν φιλήσῃ ἡ μάνα του καὶ θὰ σὲ ἀστοχήσῃ καὶ θὰ πάρῃ ἄλληνα. Μόνο σὺ νὰ κατεβῆς ἀπὸ τὸ δέντρο, νὰ πᾶς ἐκεῖ πού θὰ ζυμώνουν ψωμιὰ γιὰ τὴ χαρὰ καὶ νὰ κάνῃς ὅ,τι κάνῃς, νὰ πάρῃς ἓνα κομμάτι ζυμαρί καὶ νὰ κάνῃς ἀπὸ κεῖνο δυὸ πουλάκια, νὰ τὰ στείλῃς νὰ πᾶνε νὰ κάτσουν στὸ παραθύρι του νὰ τὸν ξυπνήσουν, γιὰ νὰ σὲ συλλογιστῆ.

Κατὰ πῶς εἶπεν ἡ μάνα της, ἔτσι τὸ ἔπαθε. Ὅταν ἦρθαν κοντὰ στοῦ βασιλιᾶ τὸ παλάτι, ἀνέβηκε ἐκεῖνη ἀπάνω σ' ἓνα δέντρο. Ἐκατσε, ἔκατσε, εἶδε πού δὲ φανήκανε νὰ ρηθῶνε νὰ τὴν πάρουν, στενοχωρέθηκε. Ἐγίνε μιὰ κατσιβέλα καὶ πῆγε στὸ φουῖρνο. Εἶδε κεῖ πού πλάθανε ψωμιὰ καὶ ρώτησε :

— Τί θὰ τὰ κάνετε τόσα ψωμιὰ ;

Τῆς εἶπανε :

— Τοῦ βασιλιᾶ ὁ γιὸς θὰ κάνῃ χαρὰ καὶ γιὰ τὴ χαρὰ τὰ ψήνομε.

Ἀπὸ δῶ εἶχε, ἀπὸ κεῖ εἶχε, ἔκλεψε ἓνα κομμάτι ζυμαρί, ἔκανε δυὸ πουλάκια, τὰ ἔστειλε στοῦ βασιλιᾶ τὸ παραθύρι καὶ αὐτὴ πάλι γύρισε καὶ πῆγε κι ἀνέβηκε πάνω σὲ κεῖνο τὸ δέντρο.

Πῆγανε τώρα τὰ πουλάκια, ἔκατσαν πάνω στὸ παραθύρι καὶ ἄρχισε τὸ ἓνα νὰ λήῃ στὸ ἄλλο :

— Θυμᾶσαι ἄραγε πού ἔτρεχες τρεῖς μῆνες καὶ γύρευες τὴν Ἄνθοῦσα, τὴν ξανθοῦσα, τὴ χρυσομαλλοῦσα ;

— Δὲ θυμοῦμαι, ἔλεγε τ' ἄλλο.

— Θυμᾶσαι πού ἦρθες καὶ ἀνέβηκες ἀπάνω στὸ δέντρο καί, σὰν ἔφυγε ἡ μάνα μου, φώναξες : Ἄνθοῦσα μου, ξανθοῦσα μου καὶ χρυσομαλλοῦσα μου, ρίξε τὰ μαλλάκια σου, κ' ἔρριξα τὰ μαλλιά μου κι ἀνέβηκες καὶ σὲ τύλιξα μέσ' στὸ πάπλωμα ;

— Δὲ θυμοῦμαι.

— Θυμᾶσαι πού ἦρθε ἡ μάνα μου κ' ἐφάγαμε καὶ σὰν τὴν ξεπροβόδισα σ' ἔβγαλα κ' ἐφύγαμε κ' ἐμεῖς ; Καὶ κείνη, σὰν πῆγε στὸ σπίτι καὶ εἶδε πού δὲν ἤμουνα, ἀνέβηκε πάνω στὴν ἀρκούδα καὶ μᾶς ἔφτασε ;

— Δὲ θυμοῦμαι.

— Θυμᾶσαι ἄραγε πού ἔρριξα τὸ χτένι τὸ ἀρὺ κ' ἔγινε μιὰ παλουριά καὶ τὴν τσάκισε ἡ ἀρκούδα μὲ τὰ δόντια τῆς καὶ μᾶς ἔφτασε πάλι ;

— Δὲ θυμοῦμαι.

— Θυμᾶσαι πού ἔρριξα καὶ τὸ πυκνὸ τὸ χτένι κ' ἔγινε μιὰ ἀκόμα πιὸ πυκνὴ ἀγκαθιά καὶ πάλι πέρασε καὶ μᾶς ἔφτασε καὶ ὕστερα ἔρριξα τὸ πεσκίρι καὶ ἔγινε θάλασσα καὶ δὲ μπόρεσε πιά νὰ περάσῃ ;

— Δὲ θυμοῦμαι.

— Θυμᾶσαι ἄραγε πού μ' ἀνέβασες πάνω σ' ἓνα δέντρο καὶ πῆγες νὰ φέρῃς ἀμάξια νὰ μὲ πάρῃς καὶ σὲ φίλησε ἡ μάνα σου καὶ κοιμήθηκες καὶ μ' ἀστόχησες ;

— Ἄ, θυμοῦμαι, θυμοῦμαι, θυμοῦμαι !

Τοῦ βασιλιᾶ ὁ γιὸς ὅλα αὐτὰ τὰ ἄκουσε, γιὰτὶ ἀπ' τὴν ἀρχὴ ἦτανε ζυπνητός. Πρῶτα δὲν καταλάβαινε τί ἤθελαν νὰ ποῦνε τὰ πουλιά, μὰ εὐθὺς κατόπι τοῦ ἤρθαν στὸ νοῦ ὅλα. Σηκώνεται τότε, πάει στὸ δέντρο, πῆρε τὴν Ἀνθοῦσα κ' ἔκανε μιὰ χαρὰ πού βάσταξε σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες.

Ἦμουνα κ' ἐγὼ ἐκεῖ καὶ μὲ κέρασε τοῦ βασιλιᾶ ἡ γυναῖκα τρεῖς χρυσὲς κοῦπες κρασί.

Ἡ ΤΡΙΣΕΥΓΕΝΗ ἢ ΤΑ ΤΡΙΑ ΚΙΤΡΑ

ἮΤΑΝΕ μιὰ φορὰ κ' ἓναν καιρὸ μιὰ βασίλισσα κ' ἓνας βασιλέας καὶ δὲν ἔκάνανε παιδί. Παρακαλοῦσανε τὸ Θεὸ νὰ τοὺς δώσῃ ἓνα παιδί καὶ τάξανε, ἅμα γεννήσουν παιδί, νὰ τρέχῃ μιὰ βρύση τρεῖς ἡμέρες λάδι, τρεῖς ἡμέρες μέλι καὶ τρεῖς ἡμέρες βούτυρο, νὰ πηγαίνη ὁ κόσμος νὰ παίρνη.

Ἦτανε καλὴ ὥρα καὶ ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν ἐπιθυμία τους καὶ ἔκαμε ἡ βασίλισσα ἓνα ἀρσενικὸ παιδί. Χαρές, κακό, βάλε πιά μὲ τὸ νοῦ σου.

Ἐμεγάλωσε τὸ παιδί, ἔγινε χαριτωμένο, ἀλλὰ τὸ τάμα τους ἀλησιμονήσανε νὰ τὸ κάμουνε· καὶ μιὰ νύχτα βλέπει ἡ βασίλισσα στὸν ὕπνο τῆς καὶ πάει μιὰ γυναῖκα καὶ τῆς λέει :

— Ἐγὼ τὸ παιδί σοῦ τό δωσα, ἀλλὰ ἐσὺ τὸ τάξιμό σου ξέχασες νὰ τὸ κάνῃς. Δὲν ξέρεις, πού μπορῶ νὰ σ' τὸ πάρω πίσω τὸ παιδί πού σοῦ δωσα ;

Σηκώθηκε ἡ βασίλισσα κατατρομαγμένη καὶ λέει στὸν ἄντρα τῆς :

— Πωπὼ τί κοντεύαμε νὰ πάθουμε ! ξεχάσαμε νὰ κάμουμε ἐκεῖνο πού τάξαμε στὸ Θεό, νὰ τρέχῃ ἡ βρύση τρεῖς ἡμέρες λάδι, τρεῖς ἡμέρες μέλι καὶ τρεῖς ἡμέρες βούτυρο.

Ἀμέσως διέταξε ὁ βασιλέας νὰ κάμουνε μιὰ βρύση στὴν αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ καὶ νὰ πᾶνε νὰ κουβαλήσουν μέλι, λάδι

και βούτυρο, να τὸ βάλουν στὴ βρύση νὰ τρέχει, γιὰ νὰ παίρνη ὁ κόσμος νὰ εὐχεται στὸ βασιλόπουλο.

Ἀφοῦ περάσανε τρεῖς ἡμέρες και πῆρε ὅλος ὁ κόσμος και ἔπαψε νὰ τρέχει ἢ βρύση, τότε τὸ μαθε μιὰ γριά, πολὺ γριά, και πῆγε νὰ μαζέψῃ κι αὐτὴ ὅπως μποροῦσε λιγάκι βούτυρο. Ἐμάζεψε λοιπὸν μὲ τὸ δάχτυλό της και τὸ βαζε στὸ κουρουπάκι της.

Τὸ βασιλόπουλο ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ παράθυρο τὴν ἔβλεπε και γελοῦσε. Ἄμα γέμισε τὸ βαζάκι της, πετάει μιὰ πέτρα και τῆς τὸ τσακίζει και τῆς χύθηκε ὅλο τὸ βούτυρο· τότε ἔκαμε ἀπάνω τὰ μάτια της και εἶδε τὸ βασιλόπουλο.

— Ἄχ, βασιλόπουλό μου, τί μοῦ καμες ; Νὰ σοῦ καταραστῶ δὲ βαστᾶ ἢ καρδιά μου, τοῦ εἶπε, μονάχα σοῦ λέω ἀπὸ τῆς Τρισεύγενης τὰ χέρια νὰ μὴ γλυτώσης.

Τὸ εἶπε κ' ἔφυγε κ' ἔγινε ἀφαντὴ ἢ γραῖα.

Τὸ βασιλόπουλο ἐμπῆκε σὲ ιδέα ποιά νὰ εἶναι αὐτὴ ἢ Τρισεύγενη. Λέει μιὰ μέρα τῆς μητέρας του :

— Θὰ πάω, μητέρα, νὰ ρωτήσω νὰ μάθω ποιά εἶναι αὐτὴ ἢ Τρισεύγενη.

— Βρὲ παιδί μου, βρὲ καλέ μου, βρὲ κακέ μου, πολέμησε ἢ μάννα του νὰ τὸν ἐμποδίση, ἀλλὰ ἐκεῖνος τοῦ κάκου.

Ἀφοῦ εἶδανε πιά οἱ γονεοὶ του ὅτι πολὺ ἐπίμενε τὸ παιδί τους, τὸ ἄφησαν νὰ πάη. Ἐντύθηκε τὸ παιδί, πῆρε χρήματα μαζί του, τὸ σπαθί του και τὸ ἐπανωφόρι του, και ἔφυγε και πάει, πάει, στίς ἐρημιές ἀπὸ δῶ ἀπὸ κεῖ ρωτῶντας ποῦ κάθεται ἢ Τρισεύγενη, και δὲ μποροῦσε νὰ μάθῃ τίποτε. Ἐκεῖ ποῦ πῆγαινε στίς ἐρημιές, βλέπει μιὰ μεγάλη μεγάλη πόρτα και μπαίνει μέσα, ἴσως μπορέση νὰ μάθῃ τίποτε. Εἶδε μιὰ λάμια και κουνιότανε σ' ἀμυγδαλόφυλλο. Τῆς εἶπε :

— Ὡρα καλή, κυρά.

— Καλῶς το τὸ παιδί μου· ἂν δὲ μοῦ λεγες « ὦρα καλή », ἤθελα νὰ σὲ φάω.

— Και σύ, ἂν δὲ μοῦ λεγες « καλῶς το τὸ παιδί μου », θὰ σ' ἔκοβα μὲ τὸ σπαθί μου.

— Τί θέλεις ἀποδῶ και τί γυρεύεις σ' αὐτὰ τὰ ἄγρια μέρη ; τοῦ πε ἢ λάμια.

— Τί νὰ σοῦ πῶ ! Ἐμένα μοῦ καταράστηκε μιὰ γραῖα και μοῦ εἶπε ἀπὸ τῆς Τρισεύγενης τὰ χέρια νὰ μὴ γλυτώσω, κι ἀπὸ τότε εἶχα μεγάλη ἀνησυχία και δὲ μποροῦσα νὰ καθίσω 'ς τὸ παλάτι μέσα. Λοιπὸν, σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ πῆς, ἂν ξέρης, τί πρᾶμα εἶναι και ποῦ κάθεται αὐτὴ ἢ Τρισεύγενη.

— Τί νὰ σοῦ πῶ, παιδί μου, ἐγὼ δὲν ξέρω τίποτε. Νὰ πάρης τοῦτο τὸ δρόμο ἀπὸ δῶ πέρα δεξιά και θὰ βγῆς σὲ μιὰ πόρτα ἄλλη σὰν τὴ δική μου μεγάλη και νὰ μπῆς μέσα· ἐκεῖ κάθεται ἢ ἀδερφή μου, νὰ τῆς πῆς ὦρα καλή και νὰ τὴν ἐρωτήσης, ἴσως ξέρει· και ἂν ξέρῃ, ἐκείνη θὰ σοῦ πῆ, γιὰτί εἶναι καλή. Πάρε, λέει, και τοῦτο τὸ χτενάκι τὸ ἀσημένιο και πὲς της χαιρετίσματα, πὼς τῆς τὸ στεῖλα ἐγώ.

Τὴν εὐχαρίστησε αὐτὸς και σηκώθηκε κ' ἔφυγε, ἔπιασε τὸ δρόμο, καθῶς τοῦ πε.

Πάει, πάει, βλέπει ἀπὸ μακριὰ μιὰ πόρτα. Σκουντάει και μπαίνει μέσα και βλέπει μιὰ λάμια και κουνιότανε σὲ καρυδόφυλλο. Τῆς λέει :

— Ὡρα καλή, μάννα.

— Καλῶς τὸ παιδί μου. Ἄν δὲ μοῦ λεγες « ὦρα καλή », θὰ σ' ἔτρωγα.

— Κ' ἐγὼ πάλι, ἂν δὲν μοῦ λεγες « καλῶς τὸ παιδί μου », θὰ σ' ἔκοβα μὲ τὸ σπαθί μου.

— Τί θέλεις και ποιός σ' ἔστειλε ἐδῶ και ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι ;

— Μ' ἔστειλε ἢ ἀδερφή σου· ὀρίστε και αὐτὸ τὸ χτενάκι χαιρετίσματα. Και νὰ μοῦ πῆς, σὲ παρακαλῶ, ἂν ξέρῃς ποῦ κάθεται ἢ Τρισεύγενη, γιὰ νὰ πάω νὰ τὴν εὔρω.

— Τί νὰ σοῦ πῶ, παιδί μου ; μεγάλο ζήτημα γυρεύεις, ἐγὼ δὲν ξέρω τίποτε. Μόνον νὰ σηκωθῆς νὰ πᾶς στὴν ἄλλη μου τὴν ἀδερφή, ποῦ κάθεται μέσα σὲ κείνους τοὺς βράχους· θὰ ἰδῆς ἕνα βουνὸ νὰ καπνίζῃ και θὰ ἰδῆς μιὰ πόρτα παλιὰ χαλασμένη, θὰ σκουντήσης νὰ μπῆς μέσα και θὰ παννίξῃ τὸ φοῦρνο μὲ τὰ βυζιά της· νὰ μὴν τῆς μιλήσης καθόλου, μονάχα νὰ κόψῃς ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ ροῦχο σου και νὰ παννίσῃς τὸ φοῦρνο και νὰ φουρνίσῃς τὰ ψωμιά της και ὕστερα, ἀφοῦ ψηθοῦν, νὰ τὰ ξεφουρνίσῃς κ' ἐκείνη θὰ σοῦ πῆ :

Τὸ καλὸ ποῦ μοῦ κανες τί θέλεις νὰ σοῦ κάμω ; Καὶ τότε νὰ τῆς πῆς χαιρετίσματα ἀπὸ τὶς ἀδερφάδες σου καὶ νὰ τῆς δώσης τὸ χτένι τοῦτο τὸ σιδερένιο καὶ νὰ τῆς πῆς : Ποῦ εἶναι τῆς Τρισεύγενης τὸ σπίτι ;

Τὸ βασιλόπουλο τὴν εὐχαρίστησε κι αὐτὴ καὶ σηκώθηκε κ' ἔφυγε. Πῆρε τὸ δρόμο καὶ εἶδε ἓνα βουνὸ ποὺ κάπνιζε, πλησιάζει κοντὰ καὶ βλέπει μιὰ πόρτα σιδερένια. Τότε μπαίνει καὶ βλέπει μιὰ λάμια ψηλὴ, ἄγρια, μὲ τὰ μαλλιά της σηκωμένα καὶ πάννιζε τὸ φούρνο μὲ τὰ βυζιά της. Καθὼς τὴν εἶδε τὸ παιδί, φοβήθηκε, ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε. Δὲ χάνει καιρὸ, κόβει ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὸ ἐπανωφόρι του, τὸ βουτάει στὸ νερὸ καὶ τῆς πάννισε τὸ φούρνο μ' ἓνα ξύλο. Ἐπῆρε τὰ ψωμιά εὐθύς, τὰ φούρνισε· ψηθήκανε· τὰ βγαλε καὶ τὰ βαλε στὴν ἀράδα. Τότε τοῦ λέει κείνη ἡ λάμια.

— Τὸ καλὸ ποῦ μοῦ κανες τί θέλεις νὰ σοῦ κάμω ;

— Ἐμένα μ' ἐστείλανε οἱ ἀδερφάδες σου· ὀρίστε καὶ τοῦτο τὸ σιδερένιο χτένι χαιρετίσματα, καὶ νὰ μοῦ πῆς ποῦ εἶναι τὸ σπίτι τῆς Τρισεύγενης.

— ὦ παιδί μου, κριῖμα στὰ νιάτα σου· σ' ἐκεῖνο τὸ σπίτι τῆς Τρισεύγενης εἶναι νεράιδες. Εἶναι ἓνα μεγάλο παλάτι, καὶ στὴ μέση τῆς αὐλῆς εἶναι μιὰ κιτριὰ καὶ ἔχει τρία κίτρα καὶ μέσα σ' αὐτὰ τὰ κίτρα εἶναι οἱ βασιλίσσες τῶν νεραϊδῶν, τρεῖς ἀδερφάδες. Γιὰ τὴν ὄξω πόρτα τοῦ παλατιοῦ σοῦ δίνω ἐγὼ λίγο νερὸ καὶ τὴν ραντίζεις καὶ θ' ἀνοίξῃ· ἀλλὰ στὴ ρίζα τῆς κιτριᾶς εἶναι δεμένα δυὸ λιοντάρια πολὺ ἄγρια. Νὰ φροντίσης νὰ ἔχῃς τέσσερα σφαχτὰ· τὰ δύο νὰ τὰ ρίξῃς, πρὶν ἀνεβῆς ἀπάνω στὴν κιτριὰ, ὅσο μπορείς μακριὰ ὅσο φτάνει τὸ χέρι σου, νὰ τρέξουν νὰ τὰ φᾶνε τὰ λιοντάρια καὶ νὰ σ' ἀφήσουν ἐσένα, νὰ ἀνέβῃς ἀπάνω στὴν κιτριὰ νὰ κόψῃς τὰ κίτρα. Ἀφοῦ τὰ κόψῃς, νὰ τὰ βαστάξῃς καλὰ στὴν ποδιά σου καὶ νὰ ρίξῃς τότε τὰ ἄλλα δυὸ σφαχτὰ νὰ πᾶνε τὰ λιοντάρια νὰ τὰ φᾶνε γιὰ νὰ κατέβῃς ἐσύ, νὰ μὴ σὲ πειράξουνε, καὶ ἐγὼ φροντίζω νὰ ἀποδέσω τὶς νεράιδες. Ἀλλὰ πρόσεχε, ὅταν θὰ κόψῃς αὐτὰ τὰ κίτρα, νὰ τὰ χαράξῃς ἀπάνω ἀπάνω καὶ μέσα σὲ πολὺ νερὸ, γιὰτι

Στὴ ρίζα τῆς κιτριᾶς εἶναι δεμένα δυὸ λιοντάρια.

εἶναι κορίτσια μέσα καὶ, ἅμα δὲν ἔχῃς πολὺ νερὸ νὰ τὰ βουτήσης, θὰ βγοῦνε πεθαμένα ἀπὸ μέσα.

Ἐκαμε λοιπὸν ὅπως τοῦ εἶπε ἡ λάμια· πῆρε τέσσερα σφαχτὰ καὶ πῆρε τὸ δρόμο, ὅπως τοῦ εἶχε δείξει. Ἐπῆγε, ἔρριξε τὸ νερὸ στὴν πόρτα, ἀνοίξε ἡ πόρτα· μπῆκε μέσα, εἶδε τὴν κιτριὰ. Ἀμα μπῆκε μέσα στὸ παλάτι καὶ τὸν εἶδαν τὰ λιοντάρια, ἄρχισαν καὶ μούγκριζαν. Ἐπέταξε τὸ ἓνα σφαχτὸ ὅσο μπορούσε μακριὰ καὶ τὸ ἄλλο τὸ ἴδιο καὶ φύγανε τὰ λιοντάρια γιὰ νὰ τὰ φᾶνε, καὶ ἔτσι σκάλωσε αὐτὸς ἀπάνω στὴν κιτριὰ· βγάζει τὸ σπαθί του, κόβει τὰ τρία κίτρα, τὰ δένει καλὰ στὴν ποδιά του, ρίχτει τὰ ἄλλα δυὸ τὰ σφαχτὰ στὰ λιοντάρια, κατεβαίνει καὶ φεύγει.

Στὸ δρόμο ποὺ πήγαινε, λέει: « Ἄραγε εἶναι τίποτε στὸ κίτρο ἢ νὰ μὴ μὲ γελάσανε ; » Ἐχάραξε τὸ ἓνα κίτρο καὶ εἶδε μιὰ ὠραία κόρη μέσα καὶ φώναζε « νερὸ, νερὸ » καὶ

ξεψύχῃσε, ἐπειδὴ δὲν εἶχε νερὸ νὰ τῆς ρίξῃ. Τότε ἄρχισε ἐκεῖνος τὰ κλάματα· ἐκλαψε, ἐκλαψε καὶ τὴν ἔθαψε ὕστερα, καὶ πῆρε τὰ δυὸ κίτρα κ' ἔφυγε.

Ἄφοῦ πῆγε πῆγε, βλέπει μιὰν ἀμπολή, ἓνα χαντάκι μὲ λίγο νερό. « Δὲν τὸ κόβω, λέει, καὶ τὸ ἄλλο, νὰ ἰδῶ ἔχει τίποτε μέσα; » Τότε λοιπὸν τὸ ἔβαλε μέσα στὴν ἀμπολή καὶ τὸ ἔκοψε κι αὐτὸ καὶ πετάχτηκε μιὰ κόρη ὠραία ἀπὸ μέσα· ἐφώναζε « νερό, νερό » κι αὐτὴ καὶ ξεψύχῃσε, ἐπειδὴ δὲν εἶχε πολὺ νερὸ νὰ τῆς ρίξῃ. Ἐκλαψε πάλι, ἐκλαψε πολὺ καὶ ἔπειτα ἔσκαψε ἓνα μνημα καὶ τὴν ἔθαψε καὶ αὐτὴν· καὶ σηκώθηκε καὶ πῆγαινε κατὰ τὸ παλάτι καὶ εἶπε : « Ἄν δὲ βρῶ πολὺ νερὸ πιά, δὲν τὸ κόβω τὸ ἄλλο κίτρο ».

Ἡῦρε λοιπὸν τότε μιὰ μεγάλη στέρνα γεμάτη νερό. « Ἐδῶ, λέει, θὰ κόψω τὸ ἄλλο κίτρο· νὰ ἰδῶ ἔχει τίποτε μέσα ἢ μήπως δὲν ἔχει; » Τὸ ἔβαλε τότε μέσα στὸ νερὸ καὶ τὸ ἐχάραξε. Εὐθὺς λοιπὸν πετάχτηκε μιὰ ὠραία νέα, ὠραιότερη ἀπὸ τίς ἄλλες, καὶ κολυμποῦσε μέσ' στὸ νερὸ καὶ φώναζε,

— Ποῦ εὐρέθηκα ἐδῶ ; ποῦ εἶναι οἱ ἀδερφές μου ;

— Οἱ ἀδερφές σου χάθηκαν, εἶπε ἐκεῖνος· ἀπόμεινες τώρα μονάχη. Ἐγὼ εἶμαι βασιλόπουλο καὶ ἡ μοῖρά μου μὲ μοίρανε νὰ σὲ πάρω γυναῖκα καὶ θὰ γίνῃς βασίλισσα.

Τὴν ἐτύλιξε στὸ ἐπανωφόρι του καὶ τὴν ἐσήκωσε ἀπάνω στὸ ἄλογό του καὶ τὴν ἐπῆγε κοντὰ στὴν πόλι· κ' ἐκεῖ ἦταν ἓνα πηγάδι καὶ κοντὰ στὸ πηγάδι ἦταν ἓνα μεγάλο κυπαρίσσι μὲ κάτι μεγάλους κλώνους· τὴν ἀνέβασε ἀπάνω στὸ κυπαρίσσι, τὴν ἔβαλε μέσα στὰ κλαδιά καὶ τῆς εἶπε : « Νὰ καθήσῃς ἐδῶ· μὴ στενοχωριέσαι διόλου, καὶ ἐγὼ θὰ πάω στὸ παλάτι νὰ σοῦ φέρω φορέματα ὠραῖα, βασιλικά νὰ σὲ ντύσω καὶ ἀμάξια νὰ σὲ πάρω, ὅπως πρέπει σὲ μιὰ βασίλισσα ».

Ἐτσι λοιπὸν τὴν ἀνέβασε ἀπάνω στὸ κυπαρίσσι· τὴν ἔβαλε ἀνάμεσα στοὺς κλώνους νὰ καθήσῃ, τῆς εἶπε νὰ μὴν ἔχῃ καμιὰ ἀνησυχία καὶ θὰ ἔρθῃ γρήγορα. Ἐπῆρε τὸ δρόμο καὶ πῆγε μέσα στὸ παλάτι.

Οἱ γονεῖς του ποῦ τὸν εἶδαν, ἐκάμανε χαρὰ μεγάλη, γιατί τὸν εἶχαν χαμένο· τοὺς εἶπε ὅτι ἔφερε τὴν Τρισεύ-

γενη καὶ νὰ ἐτοιμάσουν φορέματα καὶ ἀμάξια γιὰ νὰ τὴν φέρουν μέσα στὸ παλάτι.

Ὅσο νὰ ἐτοιμαστοῦν αὐτά, ἡ Τρισεύγενη ἐκαθότανε ἀπάνω στὸ δέντρο. Ἀπὸ κάτω στὸ πηγάδι πῆγε μιὰ ἀραπίνα νὰ γεμίσῃ τὴ στάμνα τῆς μὲ ἓνα κουβᾶ. Ὅταν εἶδε τὸ πρόσωπο τῆς Τρισεύγενης μέσα στὸ νερό, τραβάει τὸν κουβᾶ καὶ λέει : « Μπὰ τόσο ὁμορφὴ εἶμαι ἐγώ ; δὲ θὰ κάνω τίποτε πιά, ἀφοῦ ξέρω πὼς εἶμαι τόσο ὁμορφὴ ». Ἐπιασε καὶ χόρευε γύρω γύρω στὸ πηγάδι καὶ ἔλεγε : « Τόσο ὁμορφὴ εἶμαι γὰ καὶ δὲν τό ξερα, τόσο ὁμορφὴ εἶμαι γὰ καὶ δὲν τό ξερα; »

Ἄμα εἶδε ὅλα αὐτὰ ἡ Τρισεύγενη, ἔβαλε τὰ γέλια ἀπάνω στὸ κυπαρίσσι. Τότε ἔκαμε ἡ ἀραπίνα ἀπάνω τὰ μάτια τῆς καὶ εἶδε τὴν Τρισεύγενη.

— Ἄ ! ἐσὺ εἶσαι, λέει, ἐκεῖ ἀπάνω καὶ μὲ περιγελαῖς ; κατέβα γλήγορα κάτω.

Κεῖνη λέει :

— Ἄφησε, δὲ μπορῶ νὰ κατέβω, γιατί μ' ἔχει τὸ βασιλόπουλο ἐδῶ ἀπάνω γιὰ νὰ ρθῇ νὰ μὲ πάρῃ στὸ παλάτι.

Τότε τῆς λέει ἡ ἀραπίνα :

— Ἐννοια σου, κ' ἐγὼ θέλεις δὲ θέλεις σὲ κατεβάζω.

Καὶ ἔτσι χυμᾶει ἀπάνω στὸ κυπαρίσσι καὶ τὴν ἀρπάζει καὶ τὴ ρίχνει μέσα στὸ πηγάδι καὶ γδύνεται ἡ ἀραπίνα καὶ τυλίγεται μὲ τὸ ἐπανωφόρι, ὅπως ἦταν ἡ Τρισεύγενη, καὶ κάθησε ἡ ἴδια ἀπάνω στὸ κυπαρίσσι.

Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα καὶ ὁ βασιλέας ἐφθανε, ἡ βασίλισσα, τὸ βασιλόπουλο καὶ ὅλο τὸ συμπεθεριό. Ἀνεβαίνει ἀπάνω τὸ βασιλόπουλο καὶ τί νὰ ἰδῇ ; ἓναν μαῦρο κόρακα.

— Πῶς ἔγινες ἔτσι ; τῆς λέει.

— Νά, ἀπὸ τὸν καημὸ μου, λέει, ποῦ ἄργησες, καὶ νόμιζα πὼς θὰ μ' ἀφήσῃς ἐδῶ.

— Ἄμ' πῶς ; θὰ ἀσπρίσῃς πάλι ;

— Βέβαια· φτάνει μόνο νὰ μ' ἀγαπᾶς καὶ νὰ μὲ περιποιῆσαι.

Τότε τὸ βασιλόπουλο ντράπηκε νὰ τὴν δείξῃ στοὺς γονεῖς του καὶ τὴν ἐτύλιξε καὶ τὴν ἔβαλε μέσα σ' ἓνα ἀμάξι καὶ πῆγε στὸ παλάτι καὶ τὴν ἔκρυψε σὲ μιὰ κάμαρα καὶ διέ-

ταξε να του φέρουν το φατί άπάνω να τρώη μαζί της και της έκανε μεγάλες περιποιήσεις για ν' άσπρίση. 'Αλλά αύτη που ν' άσπρίση ! Καί κατάντησε το βασιλόπουλο σε μιá μεγάλη μελαγχολία, και λέει : « Έγώ κινδύνεψα τή ζωή μου για μιá άραπίνα με τόσα βάσανα ; πώς θα κάμω, αν δεν άσπρίση ; »

Στο μεταξύ πέθανεν ο βασιλέας κι ανέβηκε στο θρόνο το βασιλόπουλο.

Έκει στο πηγάδι που έρριξε την Τρισεύγενη ή άραπίνα, έπηγε ένα κορίτσι να πάρη νερό και μέσα στον κουβά της έμπηκε ένα χρυσό χελάκι· τραβάει τον κουβά της επάνω, και τί βλέπει ; βλέπει ένα χρυσό χελάκι. « Μπα τί ώραϊο χελάκι ! θα το πάω στο βασιλέα που είναι λυπημένος και ίσως του περάση ή λύπη του, αφού διασκεδάση μ' αυτό, γιατί ο βασιλέας από τότε που ήρθε με τή γυναϊκά του είναι πολύ λυπημένος ».

Το πήρε λοιπόν το χελάκι, καθώς ήταν στον κουβά, και το πήγε του βασιλέα. 'Αφησε και τή στάμνα της στο πηγάδι.

Καθώς πήγε στο παλάτι, έγύρεψε το βασιλέα να τον ιδή που είναι. Τον είχε σκεπασμένο τον κουβά και δε φαινότανε το χελάκι.

Είπαν στο βασιλέα πως τον θέλει ένα κορίτσι να τον ιδή. Είπε ο βασιλέας :

— Πολύ καλά, ως έρθη μέσα.

Καθώς μπήκε το κορίτσι, είπε :

— Βασιλέα μου πολυχρονεμένη μου, αυτό το χελάκι το βρήκα στο πηγάδι το τάδε, και σ'ας το έφερα, επειδή είναι τόσο ώραϊο, να διασκεδάσετε.

Τότε το χελάκι, καθώς είδε το βασιλέα, άρχισε και πηδοῦσε και χόρευε. Του έκαμε πολλά παιγνίδια, και άρχισε να του γλείφη το χέρι. 'Ο βασιλέας εύχαριστήθηκε πολύ και έβγαλε από την τσέπη του μιá χούφτα φλωριά και έδωσε στο κορίτσι και έφυγε.

'Ο βασιλέας έμεινε όλην την ήμέρα μέσα στην κάμαρά του κλεισμένος, το χαϊδευε, του έρριχνε ζάχαρη και είχε

ειπή να πηγαίνουν εκεί το φαγητό του να τρώη και να βλέπη το χελάκι. Τόση αγάπη του είχε.

'Η άραπίνα δεν έβλεπε όλωσ διόλου το βασιλέα και του μήνυσε να πάη να τον ιδή. 'Επηγε ο βασιλέας άπάνω να ιδή τί θέλει, έχύθηκε στο λαιμό του και τον άγκάλιασε, και έκλαιε, και του λεγε πως την άδίκησε πολύ και τώρα, μόλις άρχισε ν' άσπρίζη, ξαναμαύρισε πάλι, επειδή έμαθε πως αγάπησε ένα χελάκι. Λοιπόν ο βασιλέας της είπε :

— Δεν ήρθα να μη σ' άνησυχήσω· έσύ ν' άσπρίσης και θα ιδής τί αγάπη που σ' έχω. Πώς να αγαπήσω ένα χελάκι ; μήπως είναι άνθρωπος ; Περιμένω τότε ν' άσπρίσης να γίνουν οι γάμοι μας.

'Ετσι μ' αυτά τα λόγια την ήσύχασε, αλλά κάθε μέρα είχαν γκρίνιες. « Να σφάξης το χελάκι να το φάμε, και τότε θ' άσπρίσω· αν δε θέλγς, να με π'ας από κει που μ' έφερες ».

Τί να κάμη τότε ο βασιλέας, όμπρός βαθιά και πίσω ρέμα, άπεφάσισε να το σφάξη το χελάκι να το φάνε, με τον πόνο όμως της καρδιάς του το άποφάσισε. Διέταξε να το σφάξουν και να το ψήσουν και να τους το φέρουν να το φάνε. Έκει που τό τραγαν, εκείνη όσα κόκκαλα της έπερίσσευαν τα έρριχνε στη φωτιά, εκείνος τα έρριχνε μέσα στο περιβόλι. 'Εφαγαν καλά καλά και την άλλη την ήμέρα ο βασιλέας καταστενοχωρημένος έπηγε μέσα στην κάμαρά του και έκλαιγε. Έκει που καθότανε και έκλαιγε, πήγε ο περιβολάρης και του είπε : « Βασιλέα μου πολυχρονεμένη μου, νάρθης κάτω στο περιβόλι να ιδής ένα θάμα. Έφύτρωσε απόψε τή νύχτα μιá λεμονιά γεμάτη λεμόνια και γεμάτη άκόμη κι από άνθη· να ρθίτε να την ιδήτε και να πήτε τί περίεργον είναι τουτο ! »

Κατέβηκεν ο βασιλέας να ιδή τή λεμονιά· ευθύς άπλώνει τους κλώνους της και χύνει όλα τα άνθη της άπάνω του. Τότε ο βασιλέας έζήτησε ένα κάθισμα κ' έκάθησε από κάτω και δεν το κουνούσε αποκει, γιατί του άρεσε πάρα πολύ.

'Η άραπίνα ρώτησε, που είναι ο βασιλέας ; Της είπανε, το και τό είναι μιá λεμονιά γεμάτη από λεμόνια και άνθη και του άρεσε και κάθεται από κάτω. Δε χάνει καιρό ή

καλή σου άραπίνα· κατεβαίνει κάτω στο περιβόλι και, καθώς πλησιάζει στο βασιλιά, χύθηκε ή λεμονιά άπάνω της με τ' άγκάθια της, την έτσουγκράνισε στα μούτρα της, στα χέρια της και την έκαμε έλεεινή. Φωνές, πράγματα ή άραπίνα :

— Νά ξερριζώσης τή λεμονιά και τότε θ' άσπρίσω, γιατί κόντευα ν' άσπρίσω, αλλά έτυχε αύτή ή λεμονιά και πάλι μαύρισα και έγινα σαν άραπίνα, ει δέ μή, θά φύγω και θά πάγω νά φέρω τές νεραίδες και θά σοϋ κάνουν τó παλάτι σου άνω κάτω.

— Βρέ καλή μου, τής έλεγε ó βασιλέας, τί σοϋ φταίει ή λεμονιά; Είται καλή, μη πηγαίνης κοντά της.

Τοϋ κάκου εκείνη:

— Θα την ξερριζώσης, ει δέ μή, θά γίνη μεγάλο κακό.

Τότε έφυγε ó βασιλέας άπ' τó περιβόλι και τής λέγει:

— Κάμε όπως θέλεις, έγώ δέν άνακατώνομαι.

Καθώς έφυγε ó βασιλέας, εκείνη δέ χάνει καιρό, βάνει τόν περιβολάρη και ξερριζώνει τή λεμονιά και κάνει τά κλαριά της κομμάτια κομμάτια, και έβαλε και τά πέταξαν στο δρόμο, για νά τά πάρη ó κόσμος νά τά κάψουν. "Εμεινε τó κούτσουρο· τó ριξαν και κεϊνο έκει μπροστά στη βρύση.

Ήρθε ένας γέρος νά γεμίση νερό. Λέει:

— Δέ μοϋ δίνετε τοϋτο τó κούτσουρο, για νά πάω ν' ανάψω φωτιά στο σπίτι μου ;

Πετιέται εκείνη άπό τó παράθυρο:

— Πάρ' το, λέει, πάρ' το και φύγε.

Τó πῆρε ó γέρος και πῆγε στο σπίτι του· πῆρε ένα τσεκούρι για νά τó σπάση.

Μόλις έκαμε νά χτυπήση, άκούει μιá φωνή μέσα άπό τó ξύλο:

*Βάρει πάνω, βάρει κάτω,
και στη μέση μη βαρῆς,
τι είναι κόρη και πονεῖ,
και πονεῖ στην κεφαλή.*

Ό γέρος, καθώς τ' άκουσε, πετάχθηκε μιá και πάει στον τοῦχο κατατρομαγμένος.

Ήρχεται ó γυιός του· τοϋ λέει:

— Καλημέρα, πατέρα.

Μιλιά εκείνος· έτρεμε.

— Τί έχεις, πατέρα, και τρέμεις ;

Λέει:

— Τί νά χω, παιδί μου· έπῆγα στο παλάτι, ποϋ νά μην είχα πάει, για νερό και βρῆκα ένα κούτσουρο και τó γύρεψα και κεϊνο είναι ζωντανό και μιλεῖ.

— Μπά, πῶς θά μιλή ; τó ξύλο θά μιλή ; Νά μην τρελλάθηκες, πατέρα μου ;

— Νά, άντε κοντά του και πάρε τó τσεκούρι και χτύπα το έλαφρά έλαφρά και νά ιδῆς πῶς θά μιλήση.

Τότε πάει ó γυιός του και παίρνει τó τσεκούρι και χτυπάει τó κούτσουρο έλαφρά. Άκούει και λέει :

*Βάρει πάνω, βάρει κάτω,
και στη μέση μη βαρῆς,
τι είναι κόρη και πονεῖ,
και πονεῖ στην κεφαλή.*

Τότε χτύπησε, κατά πῶς τοϋ είπε, τó παιδί και βλέπει και πετιέται μιá ώραία κόρη άπό κεῖ μέσα, και τούς λέγει : « Μῆ φοβόσαστε, έσεῖς θά κάνετε τήν τύχη σας με μένα· μόνο δῶστε μου ροϋχα νά τυλιχθῶ, γιατί είμαι γυμνή, και νά πάρετε ένα μαντήλι άσπρο και μετάξι και χρυσάφι, νά κεντήσω ένα μαντήλι, νά τó πᾶτε τοϋ βασιλέα και θά σᾶς δώση πολλά φλωριά ».

Πηγαίνει ó νέος και άγοράζει ένα ώραῖο άσπρο μαντήλι, χρυσάφι και μετάξι και τής τó πηγαίνει.

Κάθεται αύτή και κεντάει πάνω στο μαντήλι όλη τήν ιστορία της, πῶς έγινε χελάκι, πῶς έγινε λεμονιά και τώρα βρίσκεται στο σπίτι εκείνου και νά έρθη νά τήν πάρη. Τó δίπλωσε τó μαντήλι καλά και τó έδωσε στο νέο, νά τó πάη νά τó δώση στο χέρι τοϋ βασιλέα και νά έρθη νά τής δώση άπάντηση.

Πῆγε λοιπὸν αὐτὸς μὲ τὸ χρυσὸ μαντήλι στὸ παλάτι καὶ λέει:

— Ποῦ εἶναι ὁ βασιλέας; θέλω νὰ τὸν ἰδῶ.

Τοῦ δείξανε καὶ πῆγε. Τοῦ λέει:

— Βασιλέα μου πολυχρονεμένη μου, ἔχω ἓνα μαντήλι νὰ σοῦ δώσω.

Τὸ πῆρε ὁ βασιλέας· τ' ἀνοίγει. Τί νὰ ἰδῆ; γράμματα. Διαβάζει ὅλη τὴν ἱστορία τῆς Τρισεύγενης.

— Καὶ ποῦ εἶναι τώρα αὐτὴ ποῦ σοῦ δωσε τὸ μαντήλι;

— Στὸ σπίτι μου.

Σηκώνεται· δὲ χάνει καιρὸ, τοῦ δίνει τοῦ παιδιοῦ μιὰ χούφτα φλωριά καὶ τοῦ λέει:

— Ἔλα μαζί μου νὰ πᾶμε.

Τότε πῆρε ὁ βασιλέας τὸ νέο καὶ πῆγε στὸ σπίτι του, καὶ εἶδε τὴν Τρισεύγενη. Χαρές, κλάματα· πότε γελοῦσανε, πότε κλαίγανε.

— Ἄς τὰ ἀφήσωμε αὐτὰ τώρα, τοῦ λέει, καὶ φέρε μου ροῦχα καὶ ἓνα ἀμάξι νὰ πᾶμε στὸ παλάτι.

— Θὰ σοῦ στείλω, λέει, φορέματα καὶ ἀμάξι, ἀλλὰ νὰ μείνης ἐδῶ ὡς ποῦ νὰ διώξουμε αὐτὴν τὴν ἀραπίνα, καὶ τότε ἔρχομαι καὶ σὲ παίρνω.

Εὐθὺς πάει στὸ παλάτι ὁ βασιλέας καὶ ἀνεβαίνει ἴσα στὴν ἀραπίνα καὶ ἄρχισε καὶ περπατοῦσε στὴν κάμαρά της ἀπάνω κάτω. Τοῦ λέει ἡ ἀραπίνα:

— Πάλι συγχυσμένος εἶσαι· τί ἔχεις πάλι; Ἀλλοίμονο, μόλις πιάνω λίγο ν' ἀσπρίσω, ἄντε πάλι θυμωμένος. Πότε συγχυσμένος, πότε αὐτό, πότε ἐκεῖνο, σὲ βλέπω καὶ μαυρίζω χειρότερα.

— Ἐνοια σου πιά· τώρα θὰ σ' ἀφήσω ἡσυχῆ, ἀλλὰ τώρα ἀκόμη ἔχω μιὰ δίκη καὶ ἤρθα ἐδῶ νὰ συλλογισθῶ, νὰ ἰδῶ τί τιμωρία θὰ κάμω σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο.

— Πές μου το ἐμένα νὰ σοῦ εἰπῶ, γιατί ὁ μπαμπᾶς μου ἦτανε βασιλέας ἀπάνω στίς νεράϊδες καὶ ξέρω νὰ σοῦ εἰπῶ τί νὰ κάμης.

— Ἦταν ἓνα ἀντρόγυνο, λέει ὁ βασιλιάς, ἀγαπημένο καὶ τοῦ βουλήθηκε κάποιου νὰ τοὺς χωρίσῃ· λοιπὸν σ' ἐκεῖνον τὸν

ἄνθρωπο τώρα τί τιμωρία νὰ κάμω, τί τοῦ πρέπει νὰ πάθῃ;

— Καὶ ὁ μπαμπᾶς μου εἶχε τέτοια δίκη μιὰ φορά, καὶ εἶχαμε τέσσερα ἄγρια μουλάρια καὶ τοῦ ἔδесе στὰ δύο μουλάρια τὰ δύο του χέρια, καὶ στὰ ἄλλα δύο μουλάρια τὰ πόδια, καὶ βάρεσε τὰ τέσσερα μουλάρια καὶ πῆρε καθένα μουλάρι τὸ δρόμο του παίρνοντας καὶ ἀπὸ ἓνα κομμάτι.

— Λοιπὸν ἐτοιμάσου, τῆς λέει, νὰ λάβῃς τὴν τιμωρία.

— Τί λές! Ἔχουμε καὶ φοβέρες; Θὰ μὲ κάνῃς πάλι νὰ μαυρίσω, νὰ πεθάνω ἀπὸ τὴ λύπη μου.

— Ἄς τ' αὐτά· τελείωσαν πιά τὰ παιγνίδια· μόνο ἐγὼ δὲν σὲ δένω στὰ μουλάρια, ἀλλὰ θὰ σὲ πνίξω.

Καὶ ἔτσι βγῆκε ἀπὸ τὴν κάμαρα καὶ διάταξε νὰ τὴν πάρουν νὰ τὴν πνίξουν καὶ νὰ τὴν ρίξουν στὸν ποταμό.

Καὶ τότε αὐτὸς πῆρε ἓνα ὠραῖο ἀμάξι χρυσὸ καὶ ἐπῆγε στὸ σπίτι τοῦ φτωχοῦ καὶ πῆρε τὴν Τρισεύγενη, ἀφοῦ τοὺς ἔδωσε πολλὰ χρήματα καὶ τοὺς ἔκαμε πλούσιους. Καὶ αὐτὴν τὴν πῆγε στὸ παλάτι, καὶ τὴν ἄλλην ἡμέρα πρόσταξε νὰ γίνῃ τελετὴ, γιατί θὰ γίνουν οἱ γάμοι του, καὶ ὄργανα τούμπανα χαρὲς μεγάλες· τὴν πῆρε γυναῖκα καὶ ζήσανε κεῖνοι καλὰ καὶ ἐμεῖς καλλίτερα.

ΤΗΣ ΓΗΣ Ο ΑΦΑΛΟΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν ἓνας βασιλιᾶς γέρος κ' εἶχε τρεῖς γιουὺς καὶ τρεῖς θυγατέρες, κι ὅταν ἤρθε στὰ ὀλοίστια γιὰ νὰ πεθάνῃ, φώναξε τοὺς γιουὺς καὶ τὶς θυγατέρες του καὶ εἶπε στοὺς γιουὺς του :

— Ἀκοῦστε, παιδιὰ μου, τί θὰ σᾶς παραγγείλω. Τὶς ἀδερφές σας ὅποιος τὶς πρωτογυρέψῃ νὰ τὶς δώσετε, μὰ κουτσὸς θὰ εἶναι, μὰ στραβὸς θὰ εἶναι, ὅ,τι θέλ' ἄς εἶναι, νὰ τὶς δώσετε, σὰ θέλετε νὰ ἔχετε τὴν εὐκὴ μου.

— Πολὺ καλὰ, εἶπαν τὰ παιδιὰ του καὶ ξεψύχησε ὁ βασιλιᾶς.

Ἀφοῦ πέρασε λίγος πολὺς καιρὸς, παρουσιάστηκε ἓνας κουτσὸς στὸ μεγαλύτερο τὸ βασιλόπουλο καὶ γύρεψε τὴ μεγάλη τὴν ἀδερφή του. Ἄμα τ' ἄκουσε τὸ βασιλόπουλο, θύμωσε καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἐ μοῦτρο πού θέλει τὴν ἀδερφή μου, ὁ κουτσοφλέβαρος, τὸ σημαδιακὸ τὸ πρᾶμα ! γρήγορα νὰ φύγῃς ἀπὸ μπροστά μου, νὰ μὴ τσακίσω καὶ τ' ἄλλο τὸ παγίδι σου.

Σηκώθηκε ὁ καημένος ὁ κουτσὸς καὶ τὰ πῆρε πλυμένα κι ἄπλυτα καὶ πάει στὸ δεύτερο τὸ βασιλόπουλο κι ἄκουσε καὶ κεῖ τὰ πιὸ χειρότερα. Ὑστερα πῆγε καὶ στὸ παλάτι

τοῦ πιὸ μικρότερου τοῦ βασιλόπουλου. Κι ἄμα ἄκουσε τὸ βασιλόπουλο πὼς θέλει τὴν ἀδερφή του τὴ μεγάλη, εἶπε :

— Μπράβο, νὰ σ' τὴ δώσω, γιατί νὰ μὴ σ' τὴ δώσω ; εἶναι παραγγελιὰ τοῦ πατέρα μου καὶ δὲ μπορῶ νὰ μὴν τὸ κάνω.

Τοῦ τὴν ἔδωσε λοιπὸν καὶ τὴν παντρεύτηκε καὶ τὴν πῆρε κ' ἔφυγε.

Δὲν πέρασε λίγος πολὺς καιρὸς καὶ παρουσιάστηκε στὸ μεγάλο τὸ βασιλόπουλο ἓνας μ' ἓνα μάτι καὶ τοῦ γύρεψε τὴ μεσιὰ τὴν ἀδερφή του.

— Οὐ νὰ χαθῆς στραβούλιακα, πού θέλεις τοῦ βασιλιᾶ τὴ θυγατέρα, τοῦ εἶπε· γλήγορα νὰ χαθῆς ἀπὸ μπροστά μου νὰ μὴ σοῦ βγάλω καὶ τ' ἄλλο τὸ στραβό σου, παλιοστραβούλιακα.

Ἐφυγε κι αὐτὸς ἀπ' τὸ μεγάλο καὶ πῆγε στὸ μεσιό, καὶ κεῖνος ὅμως τὸν ἔδιωξε. Κ' ὕστερα πῆγε στὸν πλιὸ μικρὸ καὶ τοῦ τὴν ἔδωκε.

Ὑστερ' ἀπὸ κάμποσο καιρὸ νὰ κ' ἓνας ζητιᾶνος κουρελῆς πῆγε στὸ μεγάλο τὸ βασιλόπουλο καὶ γύρεψε τὴν πιὸ μικρὴ τὴν ἀδερφή. Μόλις τὸν εἶδε τὸ βασιλόπουλο κι ἄκουσε πὼς θέλει τὴν ἀδερφή του, ἀφρίτης γίνθηκε ἀπ' τὸ θυμὸ του καὶ εἶπε :

— Ἐ πιὰ χάλια ! Σὲ ποιανοῦ χέρια καταντήσαμε ! Τὸ ζητιᾶνο τὸν χαμένο ! Οὐ νὰ χαθῆς, κουρελῆ, πού θέλεις τοῦ βασιλιᾶ τὴ θυγατέρα !

Ἐφυγε ὁ καημένος καὶ πῆγε στὸ δεύτερο, ἀλλὰ καὶ κεῖνος μόν' καὶ δὲν τὸν ἔδειρε. Ὑστερα πῆγε καὶ στὸ μικρότερο καὶ τοῦ τὴν ἔδωσε μ' ὅλη τὴν εὐχαρίστησή του. Τὴν πῆρε λοιπὸν κ' ἔφυγε.

Ἀφοῦ πέρασε καιρὸς, θυμήθηκε τὸ μικρὸ τὸ βασιλόπουλο νὰ πάῃ νὰ πάρῃ τὴν Ὁμορφὴ τοῦ Κόσμου· καὶ κλείδωσε τὸ παλάτι του καὶ καβαλλίκεψε τ' ἄλογό του καὶ πάει νὰ τὴν πάρῃ. Αὐτὴ τὴν Ὁμορφὴ τοῦ Κόσμου πολλὰ βασιλόπουλα θελήσανε νὰ τὴν πάρουνε καὶ δὲ μπορέσανε. Καὶ τὰ σφαίε κ' ἔπαιρνε τὰ κεφάλια κ' ἔχτιζε μ' αὐτὰ πύργο. Κ' ἓνα κεφάλι

ἤθελε νὰ σωθῆ ὁ πύργος. Μπορεῖ νὰ ἦταν τὸ κεφάλι τοῦ δικοῦ μας τοῦ βασιλόπουλου.

Ἄφοῦ ἔφτασε λοιπὸν σ' αὐτὴ τὴ χώρα, παρουσιάστηκε στὸ βασιλεῖο, τὸν πατέρα της, καὶ τοῦ εἶπε πῶς πῆγε νὰ πάρῃ τὴ θυγατέρα του.

— Πολὺ καλὰ, εἶπε ὁ βασιλεῖς, κ' ἐγὼ σοῦ τὴ δίνω. Θὰ σὲ σφαλῶ σ' ἓνα δωμάτιο κάτω ἀπ' τὴ γῆς σαράντα μέρες, γιὰ νὰ συλλογιστῆς καὶ νὰ βρῆς μὲ τὸ νοῦ σου τί σημάδια ἔχει τῆς γῆς ὁ ἀφαλός. Κ' ὕστερα ἀπὸ σαράντα μέρες θὰ σὲ βγάλω νὰ μοῦ τὸ πῆς. Καὶ σὰ δὲν τὸ βρῆς, θὰ σοῦ πάρῃ τὸ κεφάλι σου ἢ θυγατέρα μου καὶ θὰ τὸ βάλῃ στὸν πύργο. Γιατὶ φκιάνει πύργο μὲ τ' ἀνθρωπινὰ τὰ κεφάλια κ' ἓνα θέλει νὰ σωθῆ ὁ πύργος καὶ μπορεῖ νὰ ναι τὸ δικό σου.

— Ἐμ μπορεῖ, εἶπε τὸ βασιλόπουλο.

Τὸν βάλανε λοιπὸν μέσ' στὸ δωμάτιο ποῦ τανε ἀποκάτω ἀπ' τὴ γῆς καὶ τοῦ πηγαίνανε φαγὶ καὶ νερό.

Μιὰ μέρα, ἀφοῦ συλλογίστηκε κ' ἔσπασε τὸ νοῦ του νὰ βρῆ τί σημάδια ἔχει τοῦ κόσμου ὁ ἀφαλός, καταζαλίστηκε καὶ σηκώθηκε νὰ σουλατσάρῃ. Κεῖ ποῦ σουλάτσερνε, παρατήρησε ἓνα μικρὸ παραθυράκι. Πῆγε κοντὰ καὶ τ' ἀνοίξε καὶ εἶδε ἄλλον κόσμο. Βγῆκε ἀπ' τὸ παραθυράκι καὶ βρίσκει μιὰ σκάλα καὶ κατέβηκε κάτω σαράντα σκαλοπατήματα. Καὶ ἤυρε ἓνα μονοπάτι καὶ ἄρχισε νὰ φεύγῃ καὶ νὰ ξεμακραίνῃ ἀπ' τὴ φυλακὴ του.

Ἄφοῦ περπάτησε ὡς τὸ μεσημέρι, ἤυρε ἓναν πύργο καὶ ὄξω ἀπ' τὸν πύργο, δίπλα στὴν πόρτα, μιὰ βρύση καὶ ἓνα δέντρο. Ἦπιε νερὸ ἀπ' τὴ βρύση καὶ ξαπλώθηκε στὸν ἥσκιο τοῦ δέντρου νὰ ξεκουραστῆ. Κεῖ ποῦ ἦτανε ξαπλωμένος καὶ συλλογιόταν, κατέβηκε ἀπ' τὸν πύργο μιὰ ἀράπισσα γιὰ νὰ πάρῃ νερὸ καὶ τὸ εἶδε τὸ βασιλόπουλο καὶ τοῦ εἶπε :

— Καλῶς ὤρισες, παλληκάρι.

— Καλῶς σὰς ἠύραμε, εἶπε τὸ βασιλόπουλο.

— Καὶ πῶς ἦταν κ' ἦρθες σ' αὐτὰ τὰ μέρη ποῦ δὲν ἔρχεται πουλὶ πετάμενο ; ρώτησε ἡ ἀράπισσα.

— Ἐ, ἡ μοῖρα μου μὲ σκούντησε κ' ἦρθα.

Ἄφοῦ γέμισε τὴ λαγῆνα της ἡ ἀράπισσα, πῆγε ἀπάνω

στὸν πύργο καὶ εἶπε τῆς κοκῶνας της πῶς ἓνα ὁμορφο παλληκάρι εἶναι κάτω στὴ βρύση καὶ ξεκουράζεται.

— Ἄιντε πὲς του νὰ ρθῇ ἀπάνω, εἶπε ἡ κοκῶνα.

Πῆγε ἡ ἀράπισσα καὶ προσκάλεσε τὸ βασιλόπουλο στὸν πύργο. Μόλις τὸ εἶδε τὸ βασιλόπουλο ἡ κοκῶνα, χύθηκε ἀπάνω του καὶ τ' ἀγκάλιασε καὶ τὸ φίλησε ἀπὸ τὰ δυὸ μάγουλα· γιὰτὶ ἦταν ἡ μεγάλη ἡ ἀδερφή τοῦ βασιλόπουλου. Κι ὁ κουτσός, ὁ στραβός κι ὁ ζητιᾶνος, ποῦ πήρανε τὶς βασιλοπούλες, ἦτανε δράκοι κι ἀδέρφια κι ὅλα. Καὶ τὸ ρώτησε τὸ βασιλόπουλο ἡ ἀδερφή του πῶς ἦταν καὶ πῆγε σὲ κεῖνο τὸν κόσμο. Καὶ τὸ βασιλόπουλο τῆς εἶπε πῶς πῆγε νὰ πάρῃ τὴν Ὅμορφη τοῦ Κόσμου καὶ τότε σφαλῆσανε σ' ἓνα ὑπόγειο νὰ συλλογιστῆ καὶ νὰ βρῆ μὲ τὸ νοῦ του τί σημάδια ἔχει ὁ ἀφαλός τῆς γῆς καὶ βρῆκα ἓνα παραθυράκι καὶ μ' ἔβγαλε ἐδῶ.

— Δὲν ἔπρεπε νὰ πᾶς νὰ μπερδευτῆς σὲ τέτοιο μέρος, τοῦ εἶπε ἡ ἀδερφή του· κ' ἡ μοῖρα σου σὲ βόηθησε καὶ σ' ἔφερε ἐδῶ. Μπορεῖ ὁ δράκος ἢ τ' ἀδέρφια του νὰ ξέρουν αὐτὰ τὰ σημάδια.

Ἦστερα τὸν ἔκρυψε νὰ μὴν ἔρθῃ ὁ δράκος ἀπόξω θυμωμένος καὶ τὸν φάῃ.

Ἄφοῦ πέρασε κομμάτι, νὰ κι ὁ δράκος ἦρθε.

— Οὐφ, ἀνθρωπιὲς μυρίζ' ὁ πύργος, εἶπε.

— Δὲν εἶναι τίποτα, εἶπε ἡ βασιλοπούλα· ἔρχεσαι ἀπόξω, γι' αὐτό.

Ἄφοῦ φάγανε καὶ καλοκάρδισε ὁ δράκος, τοῦ λέει ἡ βασιλοπούλα :

— Ἐ τώρα, ἂν τύχῃ καμιὰ φορὰ κ' ἔρθῃ κανένα ἀδέρφι μου, τί θὰ τὸ κάνῃς ;

— Νὰ ρθῇ ὁ μεγάλος ὁ ἀδερφός σου ἢ ὁ μεσιός, κομμάτι στὸ κομμάτι θὰ τὸν κάνω.

— Ἐμ σὰν ἔρθῃ ὁ μικρός ;

— Ἄ, κεῖνος ὁ μικρός, εἶπε ὁ δράκος, μὲ σκλάβωσε μὲ τὸν τρόπο του· σὰν τύχῃ κ' ἔρθῃ, νὰ σηκωθῶ ἀπ' τὸν τόπο μου νὰ κάτῃ ἐκεῖνος καὶ νὰ τοῦ κάνω ξεχωριστὸ πύργο νὰ κάθεται.

— Ἐμ ἦρθε, εἶπε ἡ βασιλοπούλα.

— Μπρὲ ἦρθε ; εἶπε ὁ δράκος. Καὶ σὰν ἦρθε, γιατί δὲν τὸν φανέρωσες ;

— Φοβοῦμαι νὰ μὴ τοῦ κάνης τίποτα, εἶπε ἡ βασιλοπούλα.

— Τί θὰ τοῦ κάνω, ἄντε φέρ' τον.

Πῆγε ἡ βασιλοπούλα καὶ τὸν ἔφερε. Μόλις τὸν εἶδε ὁ δράκος, σηκώθηκε καὶ τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν φίλησε ἀπ' τὰ δυὸ μάγουλα καὶ τὸν ἔβαλε στὸν τόπο του κ' ἔκατσε καὶ ὕστερα τὸν ἐρώτησε πῶς ἦταν καὶ πῆγε σὲ κεῖνα τὰ μέρη. Καὶ τὸ βασιλόπουλο εἶπε τὰ πάθια του :

— Τώρα ἦρθα σὲ σένα, τοῦ εἶπε, νὰ μοῦ πῆς σὰν ξέρης τί σημάδια ἔχει τῆς γῆς ὁ ἀφαλός, γιατί τὸ κεφάλι μου πηγαίνει.

Τότε ὁ δράκος τοῦ λέει :

— Ἐγὼ δὲν ξέρω τί σημάδια ἔχει τῆς γῆς ὁ ἀφαλός, μόν' νὰ καθήσης καμπόσες μέρες ἐδῶ κ' ὕστερα νὰ πᾶς στὸν ἄλλο τὸν ἀδερφό μου πῶχει τὴ μεσιὰ τὴν ἀδερφή σου· κείνος μπορεῖ νὰ τὸ ξέρη.

Ἄφοῦ κάθησε λοιπὸν καμπόσες μέρες, ὕστερα τοῦ δείξανε τὸ δρόμο καὶ σηκώθηκε καὶ πάει στὴν ἄλλη τὴν ἀδερφή του.

Ἄμα τὸν εἶδε κείνη θάμαξε πῶς νὰ βρεθῆ σὲ κεῖνα τὰ μέρη. Εἶπε καὶ σὲ κείνη τὰ πάθια του, τὸν ἔκρυψε καὶ κείνη. Κι ἄφοῦ ἦρθε ὁ δράκος κ' ἔφαγε κ' ἔκανε τὸ κέφι του, τὸν ἐπῆρε κείνη ἀπόξω γιὰ τ' ἀδέρφια της, σὰν τύχη καὶ πάη κανένα, τί θὰ τὸ κάνη. Εἶπε λοιπὸν κι αὐτὸς ὅτι πῶς, σὰν πάη ἀπ' τὰ μεγάλα της τ' ἀδέρφια κανέννας, κομμάτια θὰ τὸν κάνη. Σὰν πάη ὅμως ὁ μικρότερος, θὰ τὸν κάνη κορώνα στὸ κεφάλι του.

Μὲ τὰ πολλὰ τὸν φανέρωσε καὶ τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν φίλησε κι αὐτὸς στὰ δυὸ μάγουλα καὶ τὸν ρώτησε τί ἀνάγκη ἔχει καὶ πῆγε σὲ κεῖνα τὰ κατατόπια. Εἶπε τὸ βασιλόπουλο καὶ σ' αὐτὸν τὸν πόνο του. Κι αὐτὸς πάλι τὸν ἔστειλε στὸν ἄλλο τὸν ἀδερφό τους, πού χε τὴ μικρὴ τὴν ἀδερφή τοῦ βασιλόπουλου.

Πῆγε λοιπὸν ἐκεῖ, γιὰ νὰ μὴ τὰ πολυλογοῦμε — καὶ τὰ

παιδιά νυστάζουνε καὶ τὸ παραμῦθι μεγάλο — Ἄμα τὸν εἶδε ἡ ἀδερφή του τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν φίλησε· καὶ τὸν ἔκρυψε, γιὰ νὰ μὴ τὸν φάη ὁ δράκος. Κι ἄφοῦ ἔφαγε ὁ δράκος καὶ ἔγινε τὸ σκορδαλένιο του τὸ κέφι, τὸν πῆρε ἡ βασιλοπούλα πρῶτα ἀπόξω ἀπόξω κ' ὕστερα τὸν φανέρωσε.

Ἄμα τὸν εἶδε κείνος, πέταξε ἀπ' τὴ χαρὰ. Καὶ ἄφοῦ τὸν φίλησε, τὸν ἔβαλε στὸν τόπο του καὶ κάθησε.

— Πές μου τώρα, τοῦ εἶπε, τί εἶναι τὸ παράπονό σου κ' ἦρθες σ' αὐτὰ τὰ μέρη πού δὲν ἦρθε ποτὲ ἄνθρωπος ;

Ἄφοῦ τὸ βασιλόπουλο εἶπε τὸ παράπονό του, τοῦ εἶπε ὁ δράκος :

— Ἐγὼ δὲν ξέρω τί σημάδια ἔχει τῆς γῆς ὁ ἀφαλός, μόν' τώρα θὰ τὸ μάθω. Ἀκολούθα με.

Τὸν ἀκολούθησε κι ἀνέβηκαν στὸ ψηλότερο μέρος τοῦ πύργου καὶ σφυρίζει μιὰ ὁ δράκος πού πῆγαν κ' ἦρθαν τὰ βουνὰ ἀπ' τὴ βοῆ κ' εἶδε καὶ ξετρύπωναν τ' ἀγρίμια ἀπὸ μέσ' ἀπ' τὰ βουνὰ κι ἀπ' τὰ κλαδιὰ καὶ γέμισε ὁ κάμπος λογιῶν τῶν λογιῶν ἀγρίμια, ἡμερα καὶ ἄγρια, καὶ φωνάζανε :

— Τί ὀρίζεις, ἀφέντη ;

Καὶ κείνος τὰ εἶπε :

— Ποιὸ ἀπὸ σᾶς πῆγε καμιὰ φορὰ στῆς γῆς τὸν ἀφαλὸ νὰ μᾶς πῆ τί σημάδια ἔχει ;

Κανένα δὲν ἔτυχε νὰ πάη καὶ δὲν ἀποκρίθηκε κανένα.

Ἄφοῦ τὰ μάλλωσε ὁ δράκος, τὰ ἔδιωξε. Ὑστερα ξανασφύριξε ἓνα ἄλλο ἀλλοιώτικο σφύριγμα καὶ μαζευτήκανε ὅλα τὰ πετούμενα τ' οὐρανοῦ, μικρὰ καὶ μεγάλα, κ' οἱ μυῖγες ἀκόμα καὶ τὰ κουνούπια, καὶ τὰ ρώτησε κι αὐτὰ καὶ κανένα δὲν μπόρεσε νὰ δώσῃ ἀπόκριση.

Κεῖ πού στεκόντανε καὶ συλλογιόντανε, βλέπουν κ' ἔρχεται ἀπὸ μακριὰ ἓνας ἀετὸς κ' ἔλαμπε σὰν τὸν ἥλιο. Ὅταν πῆγε κοντὰ τὸν εἶδαν καὶ ἦταν φορτωμένος στὸ λαιμό του, στὶς φτεροῦγες του, στὰ ποδάρια του καὶ στὸ κορμί του διαμάντια, μάλαμα, ἀσήμι καὶ μαργαριτάρια. Καὶ τοῦ λέει ὁ δράκος :

— Γιατί ἄργησες σὺ νὰ ἔρθης ;

Καὶ ἀποκρίθηκε ὁ ἀετὸς :

— Ψώριασα αφέντη. Και είχα άκουστά από ένα γέρο πάππο μου, πώς όποιος ψωριάση νά πάη στῆς γῆς τόν άφαλό έκει τρέχουν τρεις βρύσες, νά πάη νά λουστῆ σέ κείνο τὸ νερό νά γιατρευτῆ. Και γιατί είχα μεγάλη ανάγκη, πῆρα τὸ δρόμο και πῆγα. Έκει έχει τρεις βρύσες. Η μιὰ τρέχει μάλαμα, ἡ ἄλλη άσήμι κ' ἡ ἄλλη διαμάντι. Και σέ κάθε βρύση έχει κι από ένα δέντρο και κάνει μαργαριτάρι. Πῆγα λοιπόν και μπῆκα από κάτω άπ' τὸ σωληνάρι τῆς κάθε βρύσης και λούστηκα και γιατρεύτηκα άπ' τὴν ψώρα και φορτώθηκα μάλαμα, άσήμι, διαμάντια, και κάθησα και στὸ δέντρο και φορτώθηκα και μαργαριτάρια. Αὐτῆ τὴν ὥρα άκουσα τὸ σφύριγμα και πῆρα τὸ δρόμο και, έπειδὴ είμαι πολὺ φορτωμένος και γέρος, ἄργησα νά ρθῶ και νά με συμπαθήσης. "Ελα τώρα ξεφόρτωσέ με.

Ἄφοῦ τὸν ξεφόρτωσε, ὁ δράκος τὸν έρώτησε :

— Τί ἄλλο έχει τῆς γῆς ὁ άφαλός ;

— "Εχει δέντρα πολλὰ, πὸν κάνουν λογιῆς - λογιῆς τζιβαϊρικά, εἶπε ὁ άετός.

"Ὑστερα ὁ δράκος έδωκε άδεια και φύγανε ὅλα τὰ πουλιά. Τὰ τζιβαϊρικά πὸν πῆρε άπ' τὸν άετὸ τὰ έδωσε σ' ένα μαντῆλι και τὰ δωσε στὸ βασιλόπουλο και τοῦ εἶπε :

— Τώρα με τ' αὐτιά σου τ' άκουσες τὰ σημάδια πό χει τῆς γῆς ὁ άφαλός, νά κι αὐτὰ τὰ τζιβαϊρικά και δεῖξε τα στὸ βασιλιᾶ για μαρτυριά.

Και άφοῦ κάθησε καμπόσες μέρες στὸν πύργο με τὴν άδερφή του και με τὸ γαμπρό του, τοὺς άφησε γειὰ κ' έφυγε και πέρασε κι από τοὺς ἄλλους τοὺς πύργους και άφησε γειὰ στις άδερφές του και στοὺς γαμπρούς του και πῆρε τὸ δρόμο και πῆγε κ' ἤυρε τὸ παραθυράκι και μπῆκε μέσ' στὴ φυλακή του και φώναξε και τὸν βγάλανε και παρουσιάστηκε στὸ βασιλιᾶ. Και τὸν ρώτησε ὁ βασιλιᾶς :

— "Ε, τί έκανες; Τό νοιωσες τί σημάδια έχει τῆς γῆς ὁ άφαλός ;

— Τὸ ένοιωσα, αφέντη βασιλιᾶ, μόν' νά ρθῆ κ' ἡ βασιλοπούλα νά τ' άκούσῃ τὰ σημάδια.

Πρόσταξε ὁ βασιλιᾶς και παρουσιάστηκε κ' ἡ βασιλο-

πούλα. "Αμα τὴν εἶδε τὸ βασιλόπουλο περιλαβώθηκε από τὴν ὀμορφιά της. Και τὸν ρώτησε και κείνη :

— Τὸ ἤυρες τί σημάδια έχει τῆς γῆς ὁ άφαλός ;

— Τὸ ἤυρα, βασιλοπούλα μου, εἶπε κείνος. Στῆς γῆς τὸν άφαλό τρέχουν τρεις βρύσες· σέ κάθε βρύση έχει και ένα δέντρο, και κάνει τὸ μαργαριτάρι· και ἡ μιὰ βρύση τρέχει τὸ μάλαμα, ἡ ἄλλη ἡ βρύση τρέχει τὸ άσήμι κ' ἡ ἄλλη τρέχει τὸ διαμάντι. "Ανοιξε τὴν ποδιά σου νά σοῦ δώσω και τὴ μαρτυριά.

"Ανοιξε ἡ βασιλοπούλα τὴν ποδιά της και τὸ βασιλόπουλο άδειασε τὰ τζιβαϊρικά πὸν έφερε ὁ άετός. "Αμα τὰ εἶδε ἡ βασιλοπούλα άστραψαν τὰ μάτια της. Και τῆς εἶπε :

— Τὸ μάλαμα, τὸ άσήμι και τὰ διαμάντια εἶναι άπ' τις βρύσες· και τὰ μαργαριτάρια εἶναι άπ' τὰ δέντρα.

Τότε ἡ βασιλοπούλα εἶπε στὸν πατέρα της :

— Τόσα χρόνια, πατέρα μου, ἐγὼ γύρευα αὐτὸν και αὐτὸς γύρευεν ἐμένα και δὲν τὸ ξέραμε και κρῖμα πὸν χαλάσαμε τόσα παλληκάρια άδικα. Λοιπὸν αὐτὸν θὰ πάρω άντρα.

Τὸ δέχτηκε κι ὁ βασιλιᾶς και τοὺς στεφάνωσε κ' έκανε σαράντα μέρες γάμο και χαρά.

ΤΟ ΚΟΙΜΙΣΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ

ΑΡΧΗ τοῦ παραμυθιοῦ, καλησπέρα τῆς ἀφεντιάς σας.

Ἦτανε μιὰ φορά ἓνας βασιλέας καὶ εἶχε μιὰ θυγατέρα πολὺ ὠραία. Τὴν ἀγάπαιε παραπολύ, γιατί ὅταν ἦταν πολὺ μικρὴ, ἡ μητέρα της ἀπέθανε, καὶ ἔτσι δὲν εἶ-

χε ἄλλον κανένα στὸν κόσμον παρά αὐτὸ τὸ κορίτσι.

Τοῦ ρθε μήνυμα νὰ πάη στὸν πόλεμον καὶ συλλογιζότανε καὶ ἔσκαιε πῶς ν' ἀφήσῃ τὸ κορίτσι του μοναχό. Πῆγε ἡ βασιλοπούλα μέσα, τὸν εἶδε μελαγχολικὸν τὸν πατέρα της. Τοῦ λέει :

— Τί ἔχεις, μπαμπάκα μου, καὶ εἶσαι λυπημένος ;

— Τί νὰ χω, παιδί μου, μοῦ ρθε μήνυμα νὰ πάω στὸν πόλεμον καὶ λυπᾶμαι πῶς θὰ σ' ἀφήσω μοναχῆ.

— Καλὰ νὰ πᾶς, πατέρα μου, καὶ καλὰ νὰ ρθῆς. Ἐγὼ θὰ καθῆσω μὲ τὴν νταντά μου καὶ θὰ σὲ καρτερῶ· μονάχα νὰ ρθῆς γλήγορα, γιατί δὲν ἔχω κανένα ἄλλον νὰ βλέπω στὸ σπίτι.

Ἐφυγε ὁ πατέρας, ἐπῆγε στὸν πόλεμον, ἐκείνη ἔβαλε

στὸ τελάρο ἓνα χρυσὸ μαντήλι νὰ τὸ κεντήσῃ, νὰ τοῦ τὸ δώσῃ, σὰν ἔρθῃ ἀπὸ τὸν πόλεμον.

Ἐκεῖ ποὺ διακένταγε, πέρασε μιὰ μέρα ἓνας χρυσὸς ἀετὸς ἀπὸ τὸ παραθύρι καὶ τῆς εἶπε : « Διακεντάεις, διακεντάεις, πεθαμένο ἄντρα θὰ πάρῃς ! » Ἡ βασιλοπούλα δὲν εἶπε τίποτε, μόνε τὸν κοίταξε. Τὴν ἄλλη μέρα πάλι πέρασε ὁ ἀετὸς, τὸ ἴδιο τῆς εἶπε. Τότε εἶπε ἡ βασιλοπούλα τῆς νταντᾶς της :

— Ἐδῶ ποὺ κάθομαι καὶ διακεντάω, περνάει ἓνας ἀετὸς καὶ μοῦ λέει : διακεντάεις, διακεντάεις, πεθαμένο ἄντρα θὰ πάρῃς !

— Σὰ σοῦ τὸ ξαναπῆ, τῆς λέει ἡ νταντά της, πές του : πάρε με νὰ πάω νὰ τὸν ἰδῶ.

Πέρασε πάλι ὁ ἀετὸς, τῆς τὸ εἶπε. Τότε τοῦ λέει ἐκείνη : « Πάρε με νὰ τὸν ἰδῶ. » Χαμήλωσε ὁ ἀετὸς τὰ φτερά του καὶ τῆς εἶπε : « Ἀνέβα ἀπάνω στὰ φτερά μου νὰ σὲ πάρω νὰ τὸν ἰδῆς. »

Ἀνέβηκε ἐκείνη στὰ φτερά τοῦ ἀετοῦ καὶ τὴν πῆρε καὶ πάει. Ἀφ' οὗ πῆγε κάμποσο ὁ ἀετὸς, τότε ἦταν ἓνα πηγάδι μὲ βαθὺ στόμα καὶ μπῆκε μέσα ὁ ἀετὸς καὶ τὴν ἄφησε ἐκεῖ στὴν αὐλὴ καὶ ἔφυγε.

Ἐκεῖ μέσα ἦταν ἓνα ὠραῖο παλάτι. Οἱ σκύλοι κοιμόντουσαν στὴν αὐλὴ. Πάει πιὸ πέρα, βλέπει ἀλόγατα, κοιμόντουσαν κι αὐτά· ἀνεβαίνει ἀπάνω στὸ παλάτι· βλέπει, τοὺς δούλους κοιμισμένους καὶ κείνους. Μπαίνει μέσα σὲ μιὰ κάμαρη ὀλόχρυση, βλέπει ἓνα ὠραῖο βασιλόπουλο, ποὺ κοιμότανε σὰν πεθαμένο. Ἐκεῖ πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ κρεβάτι ἦταν ἓνα τραπέζι καὶ ἀπάνω στὸ τραπέζι ἓνα χαρτί καὶ τὸ χαρτί ἔλεγε : « Ὅποια ἔρθῃ ἐδῶ μέσα καὶ λυπηθῆ τὰ νιάτα τοῦ βασιλόπουλου, νὰ καθῆσῃ νὰ τὸν φυλάξῃ τρεῖς μῆνες, τρεῖς βδομάδες, τρεῖς μέρες, τρεῖς ὥρες καὶ τρεῖς μετ'αῶρες χωρὶς νὰ κοιμηθῆ, γιατί πρέπει, ὅταν φτερνιστῆ, νὰ τοῦ πῆ : Γειά σου, βασιλέα μου πολυχρονεμένη, ἐγὼ ἤμουν ποὺ σὲ φύλαγα τρεῖς μῆνες, τρεῖς βδομάδες, τρεῖς μέρες, τρεῖς ὥρες καὶ τρεῖς μετ'αῶρες. Τότε τὸ βασιλόπουλο θὰ ξυπνήσῃ καὶ ὅποια εἶχε τὴν ὑπομονὴ νὰ τὸ κάμῃ αὐτὸ θὰ τὴν πάρῃ

Βλέπει ένα ωραίο βασιλόπουλο, πού κοιμόταν σάν πεθαμένο.

γυναίκα και μαζί με τὸ βασιλόπουλο θὰ ξυπνήσουνε ὅλοι ὅσοι κοιμούνται στὸ παλάτι του ». Ἡ βασιλοπούλα εἶδε τὰ στενά. Εἶπε : « Τί νὰ κάμω ; πρέπει τώρα νὰ καθήσω νὰ τὸν φυλάω σὰ φτερνιστῆ νὰ τοῦ πῶ : γειά σου, βασιλέα μου πολυχρονεμένε, ἐγὼ ἤμουνε πού σέ φύλαγα τρεῖς μῆνες, τρεῖς βδομάδες, τρεῖς ἡμέρες, τρεῖς ὥρες και τρεῖς μετζαῶρες ». Τὸ βράδυ ἅμα νύχτωνε φώτιζε ὅλο τὸ σπίτι με φωτὰ χωρὶς νὰ φαίνεται ποὶς τ'ἀνάβει. ἔβλεπε τραπέζι μπροστά της με διάφορα φαγητά, ἔτρωγε, χωρὶς νὰ βλέπη ποὶς τὰ φερνε. Ἔτσι περνοῦσε τὴ ζωὴ της· προσπαθοῦσε νὰ μὴ κοιμηθῆ, γιὰ νὰ τοῦ πῆ : « Γειά σου, βασιλέα μου πολυχρονεμένε. » Ἐπέρασαν οἱ τρεῖς μῆνες, οἱ τρεῖς βδομάδες, τρεῖς μέρες. Ἐκεῖ πού καθότανε, ἀκούει μιὰ μέρα μιὰ φωνή : « Πάρτε σκλάβες ! » Φωνάζει :

— Στάσου ! στάσου ! νὰ πάρω μιὰ σκλάβη. Ἄς σκύψουν ὅλες στὸ πηγάδι, νὰ ἰδῶ τὸ πρόσωπό τους νὰ πάρω μιὰ γιὰ συντροφιά. »

Εἶδε μιὰ, τῆς ἄρεσε, εἶπε : « Κρεμάστε τὴν κάτω αὐτὴ τὴ σκλαβίτσα. » Τῆς τὴν κρέμασαν κάτω και στὸ ἴδιο σκοινὶ ἔδεσε τὸ μαντήλι με τὰ χρήματα και τὸ πήρανε αὐτοὶ και φύγανε. Τὴ σκλαβίτσα τὴν ἔντυσε με ὠραῖα ροῦχα και τῆς εἶπε νὰ τὴν ἔχη γιὰ συντροφιά. Τότε τῆς εἶπε — ἐνύσταζε ἢ κακομοῖρα ἢ βασιλοπούλα — : Νὰ κοιμηθῶ, θὰ πέσω ἐδῶ δὰ στὰ γόνατά σου και σὲ μισὴ ὥρα νὰ με ξυπνήσης, γιὰτι θὰ πῶ στὸ βασιλέα ἅμα φταρνιστῆ : « Γειά σου, βασιλέα μου πολυχρονεμένε, ἐγὼ ἤμουν πού σέ φύλαγα τρεῖς μῆνες, τρεῖς βδομάδες, τρεῖς μέρες, τρεῖς ὥρες και τρεῖς μετζαῶρες. » Τῆς εἶπε ἡ σκλαβίτσα : « Πέσε, κυρά μου, ἐδῶ στὸ γόνατό μου και σὲ μισὴ ὥρα θὰ σὲ ξυπνήσω. »

Ἄμα τὴν πῆρε ὁ ὕπνος τὴ βασιλοπούλα, εὐθὺς φταρνίστηκε τὸ βασιλόπουλο. Τοῦ λέει ἡ σκλαβίτσα τότε :

— Γειά σου, βασιλέα μου πολυχρονεμένε . . .

Τότε ὁ βασιλέας ξύπνησε εὐθὺς και τὴν ἀγκάλιασε και τῆς εἶπε :

— Ἐσὺ θὰ εἶσαι ἢ βασίλισσα και θὰ εἶσαι ἢ πλουσιώτερη βασίλισσα τοῦ κόσμου.

Ἐτρεξε τότε και πῆρε νερὸ και ράντισε ὅλους του τοὺς ἀνθρώπους, τὰ ζῶα του, τὰ σκυλιά του, ὅλα του. Ἔστερα γύρισε πίσω στὴ γυναῖκα του και βλέπει ἕνα κορίτσι και κοιμότανε κεῖ χάμω. Λέει :

— Ἄμ' αὐτὴ ποιά εἶναι ;

— Τί νὰ σοῦ πῶ, βασιλέα μου, περάσανε σκλάβες ἀπόξω και εἶπα και μοῦ τὴν κρεμάσανε ἀπὸ τὸ πηγάδι ἐχθές. Τώρα νὰ τὴν ξυπνήσω.

— Ὅχι, ἄφησέ τὴν τὴν κακομοῖρα νὰ κοιμηθῆ και ὕστερα τὴν στέλνομε και φυλάει τίς χῆνες.

Σὰν ἐξύπνησε ἡ βασιλοπούλα, κοιτάζει γύρω της, δὲ βλέπει τίποτε, μήτε βασιλόπουλο, μήτε τίποτε. Λέει :

— Τί ἔγινε τὸ βασιλόπουλο, πού εἶναι ;

— Τί νὰ σοῦ πῶ, ἔφταρνίστηκε τὸ βασιλόπουλο, ἐξύ-

πνησε και μᾶς εἶδε και τις δύο ἐδῶ και εἶπε πῶς θέλει ἐμένα και σὺ νὰ πᾶς νὰ φυλάῃς τις χῆνες.

Τότε δὲν εἶπε τίποτε ἢ βασιλοπούλα, μόνο σηκώθηκε και πῆγε κάτω νὰ φυλάῃ τις χῆνες.

Ὁ βασιλέας σὰν ἤρθε βόλτα τὸ παλάτι, ἤθελε νὰ πάῃ και αὐτὸς στὸν πόλεμο. Τότε εἶπε τῆς γυναικὸς του :

— Τί θέλεις νὰ σοῦ φέρω ἀπὸ τὸ ταξίδι πού θὰ πάω ;

— Νὰ μοῦ φέρῃς μιὰ κορῶνα μὲ διαμάντια, εἶπε τούτη.

— Ὑστερα κατέβηκε κάτω τὸ βασιλόπουλο και σ' ἐκείνη πού ἔβασκε τις χῆνες και τῆς λέει :

— Τί θέλεις νὰ σοῦ φέρω ;

— Νὰ μοῦ φέρῃς, βασιλέα μου, μιὰ πέτρα τῆς ὑπομονῆς, σκοινὶ τῆς κρέμασης και ἓνα μαχαίρι τῆς σφαγῆς. Ἄ δὲ μοῦ τὰ φέρῃς αὐτὰ πού σοῦ εἶπα, βασιλέα μου, μήτε ἐμπρὸς νὰ πάῃ τὸ καράβι σου μήτε πίσω. . .

Ἐφυγε ὁ βασιλέας, ἐπῆγε, ἐτελείωσε τις δουλειές του, ἀγόρασε τὴν κορῶνα τῆς βασίλισσας κ' ἐμπῆκε στὸ καράβι του νὰ πάῃ στὴν πατρίδα του. Καθὼς ξεκίνησε τὸ καράβι, μήτε ἐμπρὸς πῆγαινε τὸ καράβι μήτε πίσω. Τότε ὅλοι ἀπόρησαν, τραβοῦσαν τις ἀγκυρες ἀπὸ δῶ, ἀπὸ κεῖ, δὲν ἤξεραν τί τρέχει. Τοῦ λέει ἓνας πού ἦτον μέσα, ἓνας γέρος :

— Βασιλέα μου πολυχρονεμένε, μήπως σοῦ πανε τίποτα ν' ἀγοράσῃς και δὲν τὸ θυμᾶσαι ;

— Βρέ ! . . ἀλήθεια, εἶπε ὁ βασιλέας, ἓνα κορίτσι πού ἔχω και βόσκει τις χῆνες μοῦ εἶπε νὰ τοῦ πάρω τὴν πέτρα τῆς ὑπομονῆς, τὸ σκοινὶ τῆς κρέμασης και μαχαίρι τῆς σφαγῆς.

— Ἐγὼ πάω, βασιλέα μου, και σοῦ τ' ἀγοράζω, εἶπε ὁ γέρος. Μονάχα αὐτὸ τὸ κορίτσι νὰ προσέχῃς, γιατί κάτι μεγάλο καημὸ ἔχει και νὰ τὴν προσέχετε νὰ ἰδοῦμε τί θὰ κάνῃ.

Τὰ ἀγόρασε ὁ γέρος και τὰ ἔφερε στὸν βασιλέα και εὐθύς τὸ καράβι, σὰν νὰ εἶχε φτερά, ἔφυγε. Ἦρθε λοιπὸν ὁ βασιλέας στὸ παλάτι του, ἔδωσε τὴν κορῶνα στὴ γυναῖκά του και ὕστερα κατέβηκε κάτω και ἔδωσε και τὰ ἄλλα στὸ κορίτσι. Τὸ βράδυ κατέβηκε ὁ βασιλέας στάθηκε ἀπόξω ἀπὸ τὴν κάμαρά της πού ἐκοιμότανε τὸ κορίτσι, τὴν ἄκουσε και ἔλεγε :

— Ἐγὼ ἤμουν βασιλοπούλα, μοναχοθυγατέρα, ὁ πατέρας μου ἐπῆγε στὸν πόλεμο, τοῦ διακένταγα ἓνα χρυσὸ μαντήλι και πέρασε ἓνας ἀετὸς ἀπ' τὸ παραθύρι μου και μοῦ εἶπε : « Διακεντάεις, διακεντάεις, πεθαμένο ἄντρα θὰ πάρῃς ! » Τοῦ εἶπα ἐγὼ : « Πάρε με νὰ πάω νὰ τὸν ἰδῶ. » Μ' ἐπῆρε ὁ ἀετὸς στὰ φτερά του και μ' ἔφερε, μὲ κατέβασε ἀπ' τὸ πηγάδι και μ' ἔφερε στὸ παλάτι. Τὸν ἐφύλαξα χωρὶς νὰ κοιμηθῶ τρεῖς μῆνες, τρεῖς βδομάδες κ' ἐκεῖ πέρασαν ἀπὸ πάνω σκλάβες και ἀγόρασα μιὰ σκλαβίτσα γιὰ συντροφιά. Τὴν ὥρα πού ἦταν νὰ ξυπνήσῃ ὁ βασιλέας, νὰ φταρνιστῇ, τοῦ εἶπε ἢ σκλάβα, γιατί κοιμήθηκα ἐγὼ : Γειά σου, βασιλέα μου πολυχρονεμένε . . . Τώρα, ἐπειδὴ δὲν ἔχω σὲ κανένα νὰ πῶ τὸν πόνο μου, σᾶς ἔφερε ἐσᾶς γιὰ νὰ ἰδοῦμε τί θὰ μοῦ πῆτε. Ἀπὸ βασιλοπούλα, νὰ φυλάω χῆνες ! Μαχαίρι τῆς σφαγῆς, τί μοῦ λές νὰ κάμω ;

— Νὰ σφαγῆς !

— Σκοινὶ τῆς κρέμασης, τί μοῦ λές νὰ κάμω ;

— Νὰ κρεμαστῆς !

— Πέτρα τῆς ὑπομονῆς, τί μοῦ λές νὰ κάμω ;

— Ὑπομονή !

— Τί ὑπομονὴ νὰ ἔχω ; Σκοινὶ τῆς κρέμασης, τί μοῦ λές νὰ κάμω ;

— Νὰ κρεμαστῆς !

Τὸ βασιλόπουλο κοίταζε ἀπὸ τὴν κλειδαριὰ τί γινότανε μέσα. Καθὼς εἶδε πῶς ἀνέβηκε νὰ δέσῃ τὸ σκοινὶ γιὰ νὰ κρεμαστῇ, τότε δίνει ὁ βασιλέας μιὰ κλωτσιὰ τῆς πόρτας και μπαίνει μέσα και τὴν ἀγκάλιασε και τῆς λέει :

— Σὺ εἶσαι ὁ ἐλευθερωτῆς μου ! και δὲ μοῦ τὸ λές, μόνο σὲ πέταξα στὶς χῆνες ; Ἐσὺ εἶσαι ἢ βασίλισσα, ἐσὺ εἶσαι ἢ γυναῖκα μου και θὰ πάω ἀμέσως νὰ κρεμάσω ἐκείνην ἐδῶ στὸ σκοινὶ πού ἔδωσες νὰ κρεμαστῆς ἐσύ.

Τότε ἐκείνη εἶπε :

— Δὲ θέλω ὁ γάμος μας νὰ ἀρχινήσῃ ἀπὸ σκοτωμὸ, μόνε ἐλευθέρωσέ την νὰ πάῃ στὸ καλὸ, γιατί πολὺ μ' ἐπειράξε και δὲ θέλω νὰ τὴν ἰδοῦν τὰ μάτια μου. Ἐμεῖς νὰ πᾶμε στὸν

πατέρα μου, στο παλάτι μας, να τοῦ φιλήσουμε τὸ χέρι του και να γινοῦν οἱ γάμοι μας.

Ἐπήγανε στοῦ παλάτι — ἀπὸ πέντ' ἕξ ημέρες εἶχ' ἔρθει και ὁ πατέρας της ἀπὸ τὸν πόλεμο — και τοῦ εἶπε πὼς θέλει να τὸν κάμη πατέρα του. Και ὄργανα, τούμπανα, χαρὲς μεγάλες, ἐγινηκαν οἱ γάμοι και περάσανε κείνοι καλά κ' ἐμεῖς καλύτερα.

Ο ΠΟΛΥΡΟΒΙΘΑΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' ἓναν καιρὸ ἦταν ἓνας ἄνθρωπος κ' ἦταν πολὺ τεμπέλης κ' ἐκεῖ ποὺ περπατοῦσε μιὰ μέρα βλέπει ἓνα ρεβίθι ἐκεῖ χάμω και σκύβει και τὸ πιάνει και τὸ χώνει μέσ' στη μύτη του για να μὴ τὸ χάσῃ!

Τὸ βράδου ποὺ πλάγιασε να κοιμηθῆ, ἔπιασε κ' ἐλογάριασε πὼς θὰ σπείρῃ τὸ ρεβίθι και θὰ βγῆ μιὰ ρεβιθιά κ' ἐκείνη ἢ ρεβιθιά θὰ ἔχῃ ἀπάνω της πενήντα ρεβιθία. Τὴν ἄλλη χρονιά θὰ σπείρῃ τὰ πενήντα ρεβιθία και θὰ γίνουν πενήντα ρεβιθιές. Οἱ πενήντα ρεβιθιές ἐκεῖνες θὰ κάμουν χίλια ρεβιθία. Τὰ χίλια ρεβιθία θὰ κάμουν χίλιες ρεβιθιές, οἱ χίλιες ρεβιθιές λοιπὸν θὰ κάμουν δυὸ - τρία πινάκια ρεβιθία — τὸ κάθε πινάκι χωράει ἔφτα ὡς ὀχτὼ ὀκάδες ρεβιθία. — Ὑστερα πάλι θὰ σπείρῃ ἐκεῖνα, να κάμη δέκα φορές τόσα.

Ἐλογάριασε λοιπὸν μιλεούνια τῶν μιλεουნიῶν πινάκια, και λέει με τὸ νοῦ του : « Και ποῦ θὰ τὰ βάλω ; Πάω να παραγγείλω τοῦ βασιλιᾶ να μοῦ κάμη ἀποθῆκες ».

Φεύγει, πάει στοῦ παλάτι, λέει τοῦ βασιλιᾶ πὼς θέλει να τοῦ κάμη τόσες ἀποθῆκες, ν' ἀποθηκέψῃ τὰ ρεβιθία του.

Ἄκουσε λοιπὸν ὁ βασιλιᾶς τόσες ἀποθῆκες, λέει : « Μωρ' ἐτοῦτος εἶναι πιὸ πλούσιος ἀπὸ μένα ! Πρέπει νὰ τὸν κρατήσω, νὰ τοῦ κάμω τραπέζι καὶ νὰ κοιμηθῆ καὶ στὸ παλάτι κι ἂν μ' ἀρέσῃ τοῦ δίνω καὶ τὴ θυγατέρα μου ».

Καλὰ τό πε, καλὰ τό καμε. Τὸν κρατᾶει τὸ βράδυ καὶ τρῶνε μαζὶ κι ὅταν ἦρθεν ἡ ὥρα τοῦ ὕπνου, διατάζει ὁ βασιλιᾶς τοὺς δούλους του νὰ τοῦ στρώσουν παλιοκούρελα, γιὰ νὰ τὸν δοκιμάσουν : « Ἄν εἶναι σωστὰ κ' εἶναι πλούσιος, εἶπεν ὁ βασιλιᾶς, δὲ θὰ μπορῆ νὰ ἡσυχάσῃ στὰ κουρέλια. Θέλω νὰ παρακάθεστε ὅλη νύχτα στὴν κάμαρά του ἀπόξω, γιὰ νὰ ἰδῆτε ἂν κοιμηθῆ ».

Στρώνουν λοιπὸν οἱ δοῦλοι σὰν ποὺ τοὺς εἶπεν ὁ βασιλιᾶς παλιοστρωσίδια στὸ κρεβάτι καὶ πάει ὁ Πολυροβιθᾶς καὶ πλαγιάζει.

Μόλις πλάγιασε κ' ἐπέρασαν τέσσερα - πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας, φταρνίζεται καὶ τοῦ πέφτει τὸ ρεβίθι ἀπομέσα ἀπὸ τὴ μύτη του. Ἀρχίζει τότε νὰ ψάχνῃ μέσα στὰ κουρέλια. Λέει : « Τώρα θὰ τό βρῶ » λέει : « Πιὸ ὕστερα θὰ τό βρῶ ». Μὰ ποῦ ! Μῆτε ρεβίθι μῆτε τίποτε. Πῶς νὰ τό βρῆ μέσ' στὰ κουρέλια κεῖνα ;

Γυρεύοντας λοιπὸν ὁ ἔρημος τὸ ρεβίθι ἐκόντευε νὰ ξημερώσῃ. Κ' ἔτσι πιά κατὰ τίς αὐγὰς ἐβόηθησε κανέννας ἄγιος καὶ τὸ ἤυρε.

Ἡῦρε λοιπὸν τὸ ρεβίθι, τὸ βάζει πάλι μέσ' στὴ μύτη του καὶ γυρίζει στὸ πλευρὸ καὶ τὸν παίρνει ὁ ὕπνος.

Τὸ πρωτὶ λοιπὸν ὁ βασιλιᾶς ρωτᾶει τοὺς δούλους :

— Πῶς τὰ πέρασε ἀπόψε ὁ ξένος ;

— Δὲν ἔκλεισε μάτι ὅλη τὴ νύχτα, τοῦ εἶπαν.

— Ὁρισμένως εἶναι ἀπὸ καλὴ οἰκογένεια, εἶπεν ὁ βασιλιᾶς.

Τὴν ἄλλη βραδιά λέει τῶν δούλων του ὁ βασιλιᾶς :

— Ἀπόψε νὰ τοῦ στρώσετε τὰ πιὸ καλὰ στρωσίδια ποὺ ἔχομε μέσα στὸ παλάτι καὶ νὰ παραφυλάξετε πάλι νὰ δῆτε ἂν θὰ κοιμηθῆ ἢ ὄχι.

Στρώνουν λοιπὸν τὸ κρεβάτι μὲ βασιλικὰ στρώματα, λινὰ σεντόνια πιά καὶ μεταξωτὰ παπλώματα.

Ἦρθε πάλι ἡ ὥρα τοῦ ὕπνου καὶ πάει ὁ καημένος ὁ Πολυροβιθᾶς καὶ πλαγιάζει.

Τὴν ὥρα ποὺ πλάγιασε πάλι φταρνίζεται — ἀφοῦ εἶχε αὐτὸ τὸ βάσανο μέσ' στὴ μύτη του — καὶ τοῦ πέφτει τὸ ρεβίθι. Κάνει ἔτσι, ψάχνει, τὸ βρίσκει μονομιᾶς καὶ τὸ ξαναβάνει πάλι στὴ μύτη του καὶ τὸν παίρνει ὁ ὕπνος στὸ ἄψεσβῆσε. Ἐέρεις, ἦταν καὶ κουρασμένος, ἀγρυπνισμένος καὶ δὲν ἐξύπνησε ὡς τὸ πρωτὶ.

Τρέχουν λοιπὸν οἱ δοῦλοι καὶ τὸ λένε τοῦ βασιλιᾶ. Λένε : αὐτὸ κι αὐτὸ καὶ δὲν ἐξύπνησε ὅλη νύχτα. Ὁ βασιλιᾶς λοιπὸν λέει : « Ὁρισμένα εἶναι ἀπὸ καλὴ οἰκογένεια ». Τὴν ἴδια ἡμέρα τοῦ κάνει κιόλα τὴν προξενειά. Τοῦ λέει : « Νὰ πάρῃς τὴν κόρη μου ». Τὰ συμφωνοῦνε δὰ ἐκεῖ καὶ γίνεται ὁ γάμος. Παίρνει λοιπὸν ὁ Πολυροβιθᾶς τοῦ βασιλιᾶ τὴ θυγατέρα !

Ἐπέρασε λοιπὸν κάμποσος καιρὸς κ' ἐκάθονταν στὸ παλάτι.

Μιὰ μέρα τοῦ λέει ὁ βασιλιᾶς, γιατί δὲν παίρνει τὴ γυναῖκα του νὰ πᾶνε στὴν πατρίδα του, στὸ σπίτι του, νὰ ἰδῆ κ' ἐκεῖνη τοὺς γονεῖς του.

Ὁ καημένος ὁ Πολυροβιθᾶς, τά φερε τώρα σκουῖρα. Λέει : « Κι ἄμ' τώρα τί νὰ τοῦ πῶ ; » Δὲν ἐτρόμαξεν ὅμως, παρὰ τοῦ λέει νὰ ἐτοιμαστοῦν καὶ νὰ πᾶνε.

Ἐπέρασε κάμποσος καιρὸς καὶ τοῦ τὸ ξαναλέει πάλι ὁ βασιλιᾶς μιὰ μέρα. Ἐτοιμάζονται λοιπὸν, καβαλλικεύουν στ' ἄλογα ὁ Πολυροβιθᾶς, ἡ βασιλοπούλα κ' ἡ Δωδεκάδα τοῦ βασιλιᾶ καὶ φεύγουν. . . καὶ ποῦ νὰ πᾶνε ; Πῆραν τώρα κάποιον δρόμο στὴν τύχη, χωρὶς νὰ ξέρουν ποῦ πάει κ' ἐπηγαίνανε κ' ἐπηγαίνανε μέρες καὶ καιροί. Κάποτε κάποτε τὸν ἐρωτοῦσαν : « Μ' ἀκόμα ; » Κι αὐτὸς ἔλεγε : « Ἀκόμα κοντεύουμε ». Ἀλλὰ ποῦ ! Μῆτε ἐπηγαίναν, μῆτε καὶ ὑπαρχε ἰδέα. Καλὰ ! Ποῦ θὰ πηγαίνανε, ἀφοῦ δὲν εἶχε μῆτε σπίτι, μῆτε τίποτε τοῦ τίποτε ;

Μιὰ φορὰ λοιπὸν κατεβαίνει ὁ Πολυροβιθᾶς κάτω ἀπὸ τὸ ἄλογο καὶ τοὺς λέει :

— Περπατεῖτε καὶ τώρα ἔρχομαι, καὶ ὦ ! ἐκαμώθηκα καὶ καλὰ πῶς πάει πρὸς νεροῦ του. . .

Ἐπερπατοῦσαν ἐκεῖνοι κ' ἐπήγαιναν καὶ παίρνει κι αὐτὸς ἓνα μονοπάτι καὶ πάει καὶ βρίσκει ἓνα πηγάδι. Πάει λοιπὸν κοντὰ μὲ τὴν ἀπόφαση νὰ πέση μέσα νὰ πνιγῆ. Πάει καὶ σκύβει ἀποπάνω καὶ λέει ἀναστενάζοντας : « Ἄχ ! ἀλλ' σὲ μένα ! »

Τὴν ὥρα ἐκείνη πετιέται ἓνας ἀράπης ἀπὸ μέσ' ἀπ' τὸ πηγάδι καὶ τοῦ λέει : « Τί μὲ θέλεις καὶ μὲ φωνάζεις ; »

Ὁ Πολυροβιθᾶς τοῦ λέει : « Βρέ, παράτα με καὶ δὲ σὲ φώναξα ». « Μὲ φώναξες », τοῦ λέει. « Δὲ σὲ φώναξα », τ' ἀπαντάει. « Τί εἶπες τώρα δά ; » « Εἶπα : ἄχ, ἀλλ' σὲ μένα ». « Μὰ μένα μὲ λὲν Ἀλή », τοῦ λέει ὁ ἀράπης. Τοῦ λέει κ' ἐκεῖνος : « Βρέ ἀνθρωπέ μου, παράτα με κ' ἐγὼ ἦρθα νὰ πέσω νὰ

πνιγῶ μέσα στὸ πηγάδι κ' ἐσκέφτηκα πάλι πὼς θὰ χάσω τὴ ζωὴ μου κι ἀναστενάξα κ' εἶπα : « Ἄχ, ἀλίμονο μου δηλαδή ». Ὁ ἀράπης τώρα τοῦ λέει : « Καὶ γιατί θέλεις νὰ πέσης στὸ πηγάδι ; »

Κι ἀρχίζει λοιπὸν ὁ Πολυροβιθᾶς καὶ τοῦ λέει ὅλη τὴν ἱστορία : Πὼς πῆρε τὴ βασιλοπούλα καὶ πὼς τὸν ἀνάγκασαν νὰ τὴν πάρη νὰ τὴν πᾶη στὸ σπίτι του καὶ τὴν πῆρε κ' ἔφυγε χωρὶς νὰ χῆ σπίτι κ' εἶναι τόσες μέρες ποὺ περπατοῦνε καὶ γι' αὐτὸ ἀπελπίστηκε καὶ θὰ πέση μέσ' στὸ πηγάδι νὰ πνιγῆ.

— Βρέ ἀνθρωπέ μου, τοῦ λέει ὁ ἀράπης, κρῖμα εἶναι νὰ πνιγῆς. Γιὰ ἄκουσε κάτι τι ποὺ θὰ σοῦ πῶ, κι ἂν θέλῃς νὰ τὸ κάμῃς, θὰ σωθῆς. Ἔχω ἓναν πύργο μὲ δούλες, μὲ δούλους, μὲ ἐπιπλα, μὲ ὅ,τι χρειάζεται μέσα, καλύτερο, μπορῶ νὰ σοῦ πῶ, κι ἀπὸ τοῦ βασιλιᾶ τὸ παλάτι. Ἄν θέλῃς λοιπὸν, θὰ σοῦ δώσω τὸ κλειδί καὶ θὰ πᾶς ν' ἀνοίξεις νὰ μπῆς μέσα μὲ τὴ γυναῖκα σου καὶ θὰ τῆς πῆς πὼς εἶναι δικὰ σου καὶ θὰ κάθῃσαι ἐκεῖ δώδεκα χρόνια, χωρὶς νὰ ἐνοχληθῆς ἀπὸ κανένα καὶ θὰ ζῆς πλουσιοπάροχα· θὰ ἔχῃς ὅ,τι θέλεις καὶ ὅ,τι σοῦ χρειάζεται. Ἄμα ὅμως περάσουν οἱ δώδεκα χρόνοι, θὰ ἔρθω μιὰ βραδιά νὰ σοῦ πῶ δώδεκα λόγια, κι ἂν ἤξεύρης καὶ μοῦ τὰ ἐξηγήσης, θὰ σοῦ ἀπομείνῃ ὁ πύργος μὲ ὅλα τ' ἀγαθὰ ποὺ εἶναι μέσα. Ἄν δὲν ξέρῃς ὅμως νὰ τὰ ἐξηγήσης, θὰ σὲ σκοτώσω. Μὲ αὐτὴ τὴ συμφωνία, ἂν θέλῃς, σοῦ δίνω τοῦ πύργου τὰ κλειδιά.

— Καὶ τὸ λὲς ἀκόμα ; τοῦ λέει ὁ καημένος ὁ Πολυροβιθᾶς. Κι αὐριο βράδυ νὰ μὲ σκοτώσης δὲ μὲ μέλει. Ἐγὼ κοιτάζω νὰ βγῶ ἀσπροπρόσωπος κι ἄς πεθάνω τὴν ἴδια στιγμὴ.

Τοῦ δίνει ὁ ἀράπης τὸ κλειδί, τὸ βάζει μέσ' στὴν τσέπη του καὶ φεύγει τρεχᾶτος καὶ πάει καὶ τοὺς φτάνει καὶ καβαλλικεύει στ' ἄλογό του κ' ἐπηγαίνανε. Ἦταν λοιπὸν εὐχαριστημένος ὁ καημένος. Σκεπτόταν πὼς ὡς δώδεκα χρόνους ὁ Θεὸς ἔχει.

Τοῦ εἶχε εἰπῆ ὁ ἀράπης σὲ τί μέρος εἶναι ὁ πύργος. Μιὰ καὶ δυὸ λοιπὸν πᾶνε κι ἀράζουν ἴσια στὴν πόρτα τοῦ πύργου.

Τί νὰ δῆς λοιπὸν ! ἓνα παλάτι πρωτοφανίστικο ! Μπαί-

νον μέσα, σαστισμός του νοῦ ! Ἡ βασιλοπούλα κ' ἡ Δωδεκάδα τὰ χάσανε. Ἐμπαινόβγαινε ὁ καημένος ὁ Πολυροβιθᾶς χαμένος ἀπ' τὴ χαρά του. Λέει : « Ὡς δώδεκα χρόνους ποῦ θά ρθῃ ὁ ἀράπης, ὁ Θεὸς εἶναι μεγάλος. Ὅπως ἐγλύτωσα τώρα, μπορεῖ νὰ γλυτώσω καὶ τότε ».

Ἐπέρασάν λοιπὸν μερικὲς ἡμέρες κ' ἔφυγεν ἡ Δωδεκάδα. Σὰν πῆγαν στὸν βασιλιᾶ, τί παινέματα τοῦ γαμπροῦ του ! Τί πλούτη πιά ! Τί τὸ ἓνα, τί τὸ ἄλλο ! Ὁ κακόμοιρος ὁ βασιλιᾶς κ' ἡ βασίλισσα ὅλο χαρὰ πὼς ἐκαλόπεσεν ἡ θυγατέρα των !

Περνοῦσε λοιπὸν ὁ καιρὸς κ' ἐζοῦσαν στὸν πύργο εὐχάριστοι. Σὰν πέρασαν ὅμως οἱ ἔντεκα χρόνοι κ' ἐλείπονταν ἓνας χρόνος μόνο γιὰ νὰ ρθῃ ὁ ἀράπης, ἀρχισε κ' ἐλειωνε ὁ ἄνθρωπος. Λέει μέσα του : « Οἱ ἔντεκα χρόνοι ἐπέρασαν κι ὁ ἓνας δὲ θά περάσῃ ; Ἐνας χρόνος τί εἶναι ; Πὲς πὼς εἶναι καὶ περασμένος ! » Ἀναστέναζε λοιπὸν ὅλημέρα κι ὅληνύχτα καὶ μῆτε ἔτρωγε, μῆτε γελοῦσε, μῆτε ὄρεξη τοῦ ἔκανε νὰ μιλήσῃ.

Ἡ κακομοῖρα ἡ βασιλοπούλα, ὅσο τὸν ἔβλεπε, ἔλειωνε κ' ἐκείνη κι ὅλο τὸν ἐρωτοῦσε τί ἔχει κι ὅλο τῆς ἔλεγε κ' ἐκεῖνος πὼς δὲν ἔχει τίποτε. Τοῦ ἔλεγε : « Πέ μου τὸν πόνο σου, καλέ μου. Δὲν μ' ἐμπιστεύεσαι ; » Κι αὐτὸς ὅλο τὰ ἴδια, πὼς δὲν ἔχει τίποτε.

Ὅσο περνοῦσαν μιὰ - μιὰ οἱ μέρες, τόσο ἀναστέναζε κ' ἐλειωνε, τόσο δὲν τοῦ κανεν ὄρεξη νὰ φάῃ, νὰ μιλήσῃ, νὰ κοιμηθῇ.

Λίγο - λίγο περνάει ὁ χρόνος. Ἐρχεται ἡ ὑστερνὴ βραδεῖά. Τὴν ὥρα ποῦ καθήσανε στὸ τραπέζι νὰ φᾶνε, ἀκοῦνε στὴν πόρτα ἓναν χτύπο. Πᾶνε οἱ δούλοι, ἀνοίγουν τὴν πόρτα, βρίσκουν ἀπόξω ἓνα γεροντάκι κουρελιασμένο.

Πᾶνε τὸ λένε μέσα, λένε κι ὁ Πολυροβιθᾶς κ' ἡ βασιλοπούλα νὰ τὸ πάρουν μέσα καὶ νὰ τὸ πᾶνε νὰ φάῃ στὸ τραπέζι μαζί τους.

Παίρνουν τὸ γέρο μέσα, μὰ μὲ κανέναν τρόπο δὲν ἤθελε νὰ καθήσῃ στὸ τραπέζι.

— Ἐγὼ ἓνας γέρος κουρελιασμένος δὲν κάνει νὰ φάω μαζί σας.

Ὁ Πολυροβιθᾶς ὅμως τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν ἐκάθισε στὸ τραπέζι καὶ, ὅταν ἤρθεν ἡ ὥρα τοῦ ὕπνου, λέει στοὺς δούλους του νὰ πᾶνε νὰ στρώσουν τὸ πιὸ καλὸ κρεβάτι γιὰ τὸ γεροντάκι.

Ὁ γέρος λοιπὸν σηκώνεται, λέει « Ἀδύνατο πρᾶμα νὰ πλαγιάσω σὲ κρεβάτι. Θὰ πλαγιάσω μέσα στὴν αὐλὴ, ἀπάνω σ' ἓνα δέμα ἀπὸ κλήματα, σὰν ποῦ μαι μαθημένος ».

Μὲ τὰ πολλὰ τοῦ βάζουν πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς αὐλῆς τὰ κλήματα, ὅπως τοὺς εἶπε, καὶ πλαγιάζει. Καὶ τοὺς λέει πρὶν πλαγιάσῃ, πὼς ὅ,τι κι ἂν ἀκούσουν τὴ νύχτα, νὰ μὴ μιλήσουν καὶ νὰ μὴ φοβηθοῦνε.

Πρὸς τὰ μεσάνυχτα λοιπὸν ἀκούεται στὴν πόρτα μιὰ φωνὴ καὶ λέει :

— Γιάννη, Γιάννη — Γιάννη τὸν ἔλεγαν τὸν Πολυροβιθᾶ.

— Ὅριστε, λέει ὁ γέρος.

— Ἐνας λόγος τί δηλοῖ ; λέει.

— Ἐνας εἶναι ὁ Θεός, λέει.

— Ἀχου, Γιάννη, ποιὸς σοῦ τὰ λέει ; Δυὸ λόγια τί δηλοῖ ; λέει.

— Δίκερο εἶναι τὸ βόδι, ἓνας εἶναι ὁ Θεός, λέει.

— Τρία λόγια τί δηλοῖ ; λέει.

— Τρίποδ' εἶν' ἡ πυροστιά, δίκερο εἶναι τὸ βόδι, ἓνας εἶναι ὁ Θεός, λέει.

— Γιάννη, θὰ μὲ πάρῃς στὸ λαιμό σου ! Τέσσερα λόγια τί δηλοῖ ; λέει.

— Τεσσεραβύζικο ἀγελάδι, τρίποδ' εἶν' ἡ πυροστιά, δίκερο εἶναι τὸ βόδι, ἓνας εἶναι ὁ Θεός, λέει.

— Πέντε λόγια τί δηλοῖ ; λέει.

— Πενταδάχτυλο εἶναι τὸ χέρι, τεσσεραβύζικο τὸ ἀγελάδι, τρίποδ' εἶν' ἡ πυροστιά, δίκερο εἶναι τὸ βόδι, ἓνας εἶναι ὁ Θεός, λέει.

— Ἐξι λόγια τί δηλοῖ ; λέει.

— Ἐξι ἄστρα ἔχ' ἡ Πούλια, πενταδάχτυλο εἶναι τὸ

χέρι, τεσσεραβύζικο ἀγελάδι, τρίποδ' εἶν' ἡ πυροστιά, δίκερο εἶναι τὸ βόδι, ἕνας εἶναι ὁ Θεός, λέει.

— Μ' ἔφαες, Γιάννη. Ἐφτά λόγια τί δηλοῖ ; λέει.

— Ἐφταπάρθενος χορός, ἕξι ἄστρα ἔχ' ἡ Πούλια, πενταδάχτυλο εἶναι τὸ χέρι, τεσσεραβύζικο ἀγελάδι, τρίποδ' εἶν' ἡ πυροστιά, δίκερο εἶναι τὸ βόδι, ἕνας εἶναι ὁ Θεός, λέει.

— Ὅχτώ λόγια τί δηλοῖ ; λέει.

— Ὅχταπλόκαμο ὀχταπόδι, ἑφταπάρθενος χορός, ἕξι ἄστρα ἔχ' ἡ Πούλια, πενταδάχτυλο εἶναι τὸ χέρι, τεσσεραβύζικο ἀγελάδι, τρίποδ' εἶν' ἡ πυροστιά, δίκερο εἶναι τὸ βόδι, ἕνας εἶναι ὁ Θεός, λέει.

— Ἐννιά λόγια τί δηλοῖ ; λέει.

— Ἐννιαμῆνικο παιδί, ὀχταπλόκαμο ὀχταπόδι, ἑφταπάρθενος χορός, ἕξι ἄστρα ἔχ' ἡ Πούλια, πενταδάχτυλο εἶναι τὸ χέρι, τεσσεραβύζικο ἀγελάδι, τρίποδ' εἶν' ἡ πυροστιά, δίκερο εἶναι τὸ βόδι, ἕνας εἶναι ὁ Θεός, λέει.

— Χάνομαι, Γιάννη, ποιὸς σ' ἀρμηνεύει ; Δέκα λόγια τί δηλοῖ ; λέει.

— Δεκαβύζικο σκροφάρι, ἑννιαμῆνικο παιδί, ὀχταπλόκαμο ὀχταπόδι, ἑφταπάρθενος χορός, ἕξι ἄστρα ἔχ' ἡ Πούλια, πενταδάχτυλο εἶναι τὸ χέρι, τεσσεραβύζικο ἀγελάδι, τρίποδ' εἶν' ἡ πυροστιά, δίκερο εἶναι τὸ βόδι, ἕνας εἶναι ὁ Θεός, λέει.

— Ἐντεκα λόγια τί δηλοῖ ; λέει.

— Ἐντεκαμῆνικο φοράδι, δεκαβύζικο σκροφάρι, ἑννιαμῆνικο παιδί, ὀχταπλόκαμο ὀχταπόδι, ἑφταπάρθενος χορός, ἕξι ἄστρα ἔχ' ἡ Πούλια, πενταδάχτυλο εἶναι τὸ χέρι, τεσσεραβύζικο ἀγελάδι, τρίποδ' εἶν' ἡ πυροστιά, δίκερο εἶναι τὸ βόδι, ἕνας εἶναι ὁ Θεός, λέει.

— Δώδεκα λόγια τί δηλοῖ ; λέει.

— Δώδεκα μῆνες εἶναι ὁ χρόνος, καὶ δεκατρία τὰ φεγγάρια, ἑντεκαμῆνικο φοράδι, δεκαβύζικο σκροφάρι, ἑννιαμῆνικο παιδί, ὀχταπλόκαμο ὀχταπόδι, ἑφταπάρθενος χορός, ἕξι ἄστρα ἔχ' ἡ Πούλια, πενταδάχτυλο εἶναι τὸ χέρι, τεσσεραβύζικο ἀγελάδι, τρίποδ' εἶν' ἡ πυροστιά, δίκερο εἶναι τὸ βόδι, ἕνας εἶναι ὁ Θεός, λέει.

— Ἄχου, Γιάννη, μὲ πῆρες στὸ λαιμό σου ! καὶ τώρα ἐγὼ τί νὰ γίνω ; λέει.

— Νὰ πᾶς ἀπάνω καὶ νάρθῃς κάτω, νὰ σκάσῃς καὶ νὰ γενῆς ἕνας βράχος, ὁ μισὸς μάλαμα κι ὁ μισὸς ἀσήμι.

Καὶ πάει ἀπάνω κ' ἔρχεται κάτω καὶ γίνεται ἕνας βράχος, ὁ μισὸς μάλαμα κι ὁ μισὸς ἀσήμι. Καὶ φεύγει καὶ τὸ γεροντάκι καὶ δὲν τὸ βρήκανε τὸ πρῶτ' ἐκεῖ. Τὸ γεροντάκι ἦταν ὁ Χριστός. Κι ἀπόμεινε πιά ὁ πύργος κι ὅλα τὰ πλούτη τοῦ καημένου τοῦ Πολυροβιθᾶ. Τότε πιά μήτε στενοχώρια, μήτε σκέψη κ' ἐζήσανε καλὰ μὲ τὴ γυναῖκα του κ' ἐμεῖς καλύτερα.

Ο ΤΣΙΡΤΣΩΝΗΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ήτανε δώδεκα αδέρφια και τὸ μικρότερο τὸ λέγανε Τσιρτσώνη και βγήκανε στὴν ἀγορά νὰ βροῦνε δουλειά μιὰ μέρα. Και κεῖ πού στεκόντανε στὴν ἀγορά, πάει κοντά τους ἕνας ἄνθρωπος και τοὺς λέει :

— Δὲν ἔρχεστε νὰ μοῦ θερίσετε ἕνα χωράφι μὲ τὸ μεροκάματο ;

— Ἐρχόμαστε, ἀποκριθήκα-

νε τὰ παλληκάρια.

Τὰ πῆρε λοιπὸν κεῖνος ὁ ἄνθρωπος και πῆγε και τὰ δειξε τὸ χωράφι και ἀρχίσανε νὰ θερίζουνε. Και κεῖνος ὁ ἄνθρωπος ήτανε δράκος και εἶχε δώδεκα θυγατέρες. Και τίς ἔφερε και κεῖνες και θερίζανε μαζί μὲ τὰ παλληκάρια.

Ἦστερ' ἀπὸ τὸ μεσημέρι γράφει ἕνα γράμμα και τὸ δίνει στὸν Τσιρτσώνη νὰ τὸ πᾶη στὴ δράκαινα. Τὸ πῆρε τὸ γράμμα ὁ Τσιρτσώνης και τὸ πήγαινε.

Στὸ δρόμο πού πήγαινε, ὑποψιάστηκε κι ἀνοιξε τὸ γράμμα, και τὸ διάβασε κ' ἔλεγε στὴ γυναῖκα του νὰ σφάξῃ τὸν Τσιρτσώνη, νὰ τὸν παραγεμίση μὲ ρύζι, μὲ σταφίδες και μὲ

φιστίκια και νὰ τὸν βάλῃ στὸ φούρνο νὰ ψηθῇ και νὰ τὸν φέρῃ στὸ χωράφι τὸ βράδυ νὰ φᾶνε.

Ἄμα τὸ διάβασε ὁ Τσιρτσώνης, τὸ ἔσκισε κ' ἔγραψε ἕνα ἄλλο κ' ἔλεγε νὰ σφάξῃ τὸ καλύτερο τὸ πρόβατο, νὰ τὸ παραγεμίση, νὰ τὸ φουρνίσῃ και νὰ τὸ πᾶη στὸ χωράφι. Τὸ βούλλωσε τὸ γράμμα και τὸ πῆγε και τὸ δωσε κ' ἔφυγε πίσω.

Ἄμα τὸν εἶδε ὁ δράκος, θάμαξε και τὸν ρώτησε :

— Τὸ πῆγες τὸ γράμμα ;

— Τὸ πῆγα, εἶπε ὁ Τσιρτσώνης.

Τὸ βράδυ - βράδυ λοιπὸν βλέπεις τὴν καλή σου τὴ δράκαινα μὲ τὸ πρόβατο στὸν ταβᾶ κ' ἔρχότανε. Ἄφοῦ πῆγε κοντά και τοὺς χαιρέτησε, βλέπει ὁ δράκος, τί νὰ δῇ ! ἕνα πρόβατο ! Και εἶπε στὴ δράκαινα :

— Τί πρόβατο εἶναι αὐτό ; Πρόβατο ἐγὼ σοῦ ἔγραφα ;

— Ἐμὲ πρόβατο ἔλεγε τὸ γράμμα, ἀποκριθῆκε ἡ δράκαινα.

— Ἐγὼ σοῦ ἔγραφα νὰ σφάξῃς τὸν Τσιρτσώνη, ὄχι πρόβατο !

— Δὲν ξέρω γώ, εἶπεν ἡ δράκαινα, πρόβατο ἔλεγε τὸ γράμμα σου, πρόβατο ἔσφαξα.

— Ἄς εἶναι δά, εἶπε ὁ δράκος.

Τὸ βράδυ καθήσανε, φάγανε καλὰ - καλὰ κ' ὕστερ' ἀπὸ κομμάτι ὦρα πλαγιάσανε ὅλοι στὸ χωράφι κι ὁ δράκος σκέπασε τὰ παλληκάρια μὲ μαῦρες κάππες και τὰ κορίτσια του μὲ ἄσπρες και εἶχε στὸ νοῦ του νὰ σηκωθῇ τὴ νύχτα νὰ τὰ φάῃ τὰ παλληκάρια.

Ὁ Τσιρτσώνης ήτανε πονηρὸς και δὲν ἀποκοιμήθηκε, μόν' ἀφοῦ ἀποκοιμήθηκαν ὅλοι, σηκώθηκε και παίρνει τίς ἄσπρες τίς κάππες ἀπ' τίς δρακοπούλες και τίς σκεπάξει μὲ τίς μαῦρες και ξύπνησε και τ' ἀδέρφια του και σηκώθηκαν και κεῖ πού ήτανε πλαγιασμένοι ἔρριξε τίς κάππες νὰ θαρρῇ ὁ δράκος ὅτι εἶναι κεῖ. Κ' ὕστερα λέει στ' ἀδέρφια του ὁ Τσιρτσώνης νὰ φύγουν, και νὰ πᾶνε πέρα ἀπὸ τὸν ποταμὸ νὰ πλαγιάσουν νὰ κοιμηθοῦν και κεῖνος θὰ κρυφτῇ ἐκεῖ κοντά, νὰ δῇ τί θὰ κάνῃ ὁ δράκος.

Ἦστερ' ἀπὸ λίγη ὦρα, ξύπνησε ὁ δράκος και σηκώθηκε

κ' ἔφαγε τις θυγατέρες του, γιατί ἦτανε σκεπασμένες με τις μαῦρες τις κάππες και θαρροῦσε πὼς ἦταν τὰ παλληκάρια. Στὰ ὕστερὰ εἶπε :

— Τί γλυκὸ κρέας εἶχεν ὁ Τσιρτσώνης !

Ἀποκρίνεται κι ὁ Τσιρτσώνης ἀπὸ κεῖ πού ἦτανε κρυμμένος :

— Τί καλὸ κρέας εἶχανε οἱ θυγατέρες σου !

Τότε τὸ νοίωσε τὸ λάθος του ὁ δράκος και εἶπε :

— Βρὲ Τσιρτσώνη, τί ναι αὐτὸ πού μοῦ καμες ;

— Τί ἔπαθες ἀκόμα ! εἶπε ὁ Τσιρτσώνης. Πίσω εἶναι τὰ θεριστικά !

Τότε τὸν κυνήγησε ὁ δράκος νὰ τὸν φάη. Ὁ Τσιρτσώνης τοῦ εἶπε ὅμως :

— Θὰ μὲ φᾶς, ἀλλὰ θὰ τρυπήσω τὴν κοιλιὰ σου νὰ βγῶ ὄξω.

Φοβήθηκε ὁ δράκος νὰ μὴ τρυπήσῃ ὁ Τσιρτσώνης τὴν κοιλιὰ του και βγῆ, δὲν τὸν κυνήγησε γιὰ νὰ τὸν φτάσῃ, νὰ τὸν φάῃ και πῆγε, ἤρε τ' ἀδέρφια του πέρ' ἀπὸ τὸν ποταμό, και τοὺς εἶπε πὼς ὁ δράκος θαρροῦσε κ' ἦτανε κείνοι κ' ἔφαγε τις θυγατέρες του.

Ἵστερα ὁ Τσιρτσώνης πῆγε στὸ βασιλιᾶ και τοῦ λέει :

— Ἐγὼ, ἀφέντη βασιλιᾶ, ἤρθα νὰ μοῦ δώσῃς τὴ θυγατέρα σου.

— Σοῦ τὴ δίνω, σὰν πᾶς και μοῦ φέρῃς τὸ κιλίμι πού κοιμᾶται πάνω ὁ δράκος.

Σηκώνεται ὁ Τσιρτσώνης, πάει στὸ παλάτι τοῦ δράκου και κεῖ πού κοιμώτανε ἀπ' ἀγάλια - ἀγάλια τὸ τραβᾶ τὸ κιλίμι και ἴσια - ἴσια πού τὸ πῆρε ἀποκάτω του ξύπνησε ὁ δράκος και σηκώθηκε και τὸν κυνηγοῦσε τὸν Τσιρτσώνη και κεῖ πού κοντόφτασε νὰ τὸν πιάσῃ, τοῦ εἶπε ὁ Τσιρτσώνης :

— Θὰ μὲ φᾶς, ἀλλὰ θὰ τρυπήσω τὴν κοιλιὰ σου νὰ βγῶ.

Μόλις ἀκουσε αὐτὸ πάλι ὁ δράκος, κοντοστάθηκε. Ὁ Τσιρτσώνης πέρασε τὸν ποταμό. Ὁ δράκος δὲν εἶχε ἀξία πέρα ἀπὸ τὸν ποταμὸ νὰ περάσῃ και ἀρχισε νὰ παρακαλῆ τὸν Τσιρτσώνη :

— Βρὲ Τσιρτσώνη, τί εἶναι αὐτὰ πού μοῦ κάνεις ;

Μ' ἔκανες κ' ἔφαγα τις θυγατέρες μου, μοῦ κλεψες τὴν και τὸ κιλίμι μου !

— Τί ἔπαθες ἀκόμα ! τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Τσιρτσώνης.

Πίσω ἀκόμα εἶναι τὰ θεριστικά !

Τί νὰ κάνῃ ὁ καημένος ὁ δράκος πού δὲν εἶχε ἀξία πέρα ἀπὸ τὸν ποταμὸ, γύρισε και πάει παραπονεμένος στὸ παλάτι του.

Και ὁ Τσιρτσώνης πάει στὸ βασιλικὸ τὸ παλάτι και πῆγε τὸ κιλίμι γιὰ νὰ πάρῃ τὴ βασιλοπούλα. Ὁ βασιλιᾶς ὅμως τοῦ εἶπε :

— Νὰ πᾶς νὰ μοῦ φέρῃς και τὸ ποτήρι τοῦ δράκου πού φέγγει τὴ νύχτα σὰν ἥλιος και τότε νὰ τοῦ δώσω τὴ θυγατέρα μου.

Σηκώθηκε πάλι ὁ Τσιρτσώνης, πάει στὸ παλάτι τοῦ δράκου και κρύφτηκε μέσα ὅσο πού κοιμήθηκε ὁ δράκος και τὸ παίρνει τὸ ποτήρι και φεύγει.

Ἀφοῦ ξύπνησε ὁ δράκος και εἶδε σκοτεινά, τὸ νοίωσε πὼς τοῦ πῆραν τὸ ποτήρι, σηκώθηκε και τρέχει καταπόδι στὸν Τσιρτσώνη, γιὰ νὰ τὸν φάῃ.

— Θὰ μὲ φᾶς, τοῦ εἶπε κείνος, θὰ τρυπήσω ὅμως τὴν κοιλιὰ σου νὰ βγῶ ὄξω.

Ὁ δράκος φοβήθηκε και στάθηκε, ὁ Τσιρτσώνης πέρασε τὸν ποταμὸ και ὁ δράκος ἀρχίνησε νὰ τὸν παρακαλῆ πάλι :

— Βρὲ Τσιρτσώνη, τί ναι αὐτὰ πού μοῦ καταφέρνεις ; Μ' ἔκαμες κ' ἔφαγα τις θυγατέρες μου, μοῦ κλεψες τὸ κιλίμι μου, μοῦ πῆρες τὴν και τὸ ποτήρι μου !

— Ἀκόμα δά, ἀκόμα ! Πίσω εἶναι τὰ θεριστικά !

Αὐτὰ εἶπε ὁ Τσιρτσώνης κ' ἔφυγε και πάει στὸ βασιλιᾶ και τοῦ πῆγε τὸ ποτήρι και τοῦ γύρεψε τὴ θυγατέρα του.

— Θὰ πᾶς νὰ μοῦ φέρῃς και τὸ τσαντήρι του πού κοιμᾶται ἀποκάτω, και τότε θὰ σοῦ δώσω τὴ θυγατέρα μου, εἶπε ὁ βασιλιᾶς.

Και ὁ Τσιρτσώνης ἔφυγε. Και πῆγε κι ἀγόρασε ἑκατὸ ὀκάδες βαμπάκι και τὸ πῆρε και πάει ἐκεῖ κοντὰ στὸν πύργο τοῦ δράκου και σὲ κάθε τρυπα πού βγαίνουν ποντίκια ἔβαλε ἀπὸ πενήντα δράμια βαμπάκι. Κ' οἱ ποντικίνες τὸ πῆ-

ρανε και κάνανε φωλιές για να γεννήσουν και ύστερα βγήκανε και εΐπανε του Τσιρτσώνη :

— Τὸ καλὸ ποὺ μᾶς ἔκαμες, τί καλὸ θέλεις νὰ σοῦ κά-
νουμε κ' ἐμεῖς ;

Καὶ τοὺς εἶπε ὁ Τσιρτσώνης, νὰ πάρουν ἀπὸ κομμάτι
βαμπάκι, νὰ πᾶ νὰ ταπώσουν τὰ κουδούνια πῶχει τὸ τσαν-
τήρι τοῦ δράκου, γιὰ νὰ τὸ κλέψῃ. Τότε ὅλες οἱ ποντικίνες
πήρανε ἀπὸ κομμάτι βαμπάκι και πήγανε και τὰ ταπώσανε
τὰ κουδούνια. Μιὰ κουτσή ποντικίνα δὲν μπόρεσε νὰ τὸ
ταπώσῃ καλὰ ἕνα κουδούνι και τὴν ὥρα ποὺ τὸ σήκωνε ὁ
Τσιρτσώνης νὰ τὸ πάρῃ νὰ φύγῃ, χτύπησε τὸ κουδούνι και
λίγο ἔλειψε νὰ ξυπνήσῃ ὁ δράκος.

Τότε τρέξανε ἄλλες ποντικίνες και τὸ ταπώσανε. Και
τότε τὸ πῆρε ὁ Τσιρτσώνης κ' ἔφυγε.

Ἄφου ξύπνησεν ὁ δράκος και δὲν εἶδε τὸ τσαντήρι,
ἔτρεξε καταπόδι στὸν Τσιρτσώνη. Ἐκεῖνος ὅμως εἶχε περά-
σει τὸν ποταμὸ και ὁ δράκος ἄρχισε νὰ τὸν παρακαλῇ :

— Βρὲ Τσιρτσώνη, παιδί μου, τί σοῦ ἔκανα και μὲ κα-
τάφερες κ' ἔφαγα τίς θυγατέρες μου, ἔκλεψες τὸ κιλίμι μου
και τὸ ποτήρι μου, τώρα μ' ἔκλεψες και τὸ τσαντήρι μου ;

— Πίσω εἶναι τὰ θεριστικά ! εἶπεν ὁ Τσιρτσώνης,
ἀκόμα τί ἔπαθες ! αὐτὰ τίποτα δὲν εἶναι !

Τὸ πῆρε λοιπὸν τὸ τσαντήρι και τὸ πάει τοῦ βασιλιᾶ
και γύρεψε τὴ θυγατέρα του κι ὁ βασιλιᾶς τοῦ εἶπε :

— Νὰ μοῦ φέρῃς και τὸ δράκο τὸν ἴδιο και τότε νὰ σοῦ
δώσω τὴ θυγατέρα μου πλιά !

— Ἐγὼ θὰ σοῦ τὸν φέρω τὸ δράκο, ἀλλὰ θὰ σᾶς φάῃ
ὅλους μὲ τὴν ἀράδα.

— Φέρ' τον ἐσύ κι ἄς μᾶς φάῃ, εἶπε ὁ βασιλιᾶς.

— Καλὸ, εἶπε ὁ Τσιρτσώνης, ὕστερα δὲ μὲ μέλει, και
ἔφυγε.

Πάει και βάζει παλιά φορέματα, ἄλειψε και κάτι τι τὸ
πρόσωπό του και γίνηκε σὰ γέρος και πῆρε ἕνα τσεκούρι και
πῆγε κοντὰ στὸν πύργου τοῦ δράκου και διαλέγει ἕνα γερὸ
και χοντρὸ δέντρο και ἄρχισε νὰ τὸ κόβῃ και φώναζε :

— Τὸ κριμα νὰ χῃ ὁ Τσιρτσώνης !

Μόλις ἄκουσε ὁ δράκος τὸ τὰκ - τοῦκ και τὸ κριμα νὰ χῃ
ὁ Τσιρτσώνης, ἔτρεξε και τὸν ἐρώτησε :

— Τί κάνεις αὐτοῦ, γέρο ;

— Ἄχ, τὸ κριμα νὰ χῃ ὁ Τσιρτσώνης ! εἶπε ὁ γέρος.
Σήμερα πέθανε και δὲν ἤύρανε ποιὸς νὰ κάνῃ τὸ κιβούρι του
και στείλανε μένα τὸ γέρο. Ποῦ μπορῶ ἐγὼ νὰ τὸ κόψω τὸ
δέντρο και νὰ τὸ κάνω. Θέλει νὰ ναι ἕνα μοναχὸ δέντρο νὰ τὸ
σκάψω και ἕνα χοντρὸ σανίδι ἀποπάνω γιὰ καπάκι και νὰ τὸ
καρφώσω μὲ μεγάλα καρφιά, γιὰ νὰ μὴν τύχῃ και ἀναστηθῇ
και βγῇ πάλι, γιὰτί μᾶς ἀφάνισε τὴ χώρα μας. Τέτοιος κακὸς
ἄνθρωπος ἦτανε. Ἴσα μὲ ἕνα δράκο δυνατὸς εἶναι. Τὸν εἶχε
φάει μιὰ φορὰ ἕνας δράκος και τρύπησε τὴν κοιλιὰ του και
βγῆκε και πέθανε ὁ δράκος, ποὺ ποτὲ δὲν πεθαίνει ὁ δράκος.

— Ἐννοια σου, γέρο, εἶπε ὁ δράκος : ἐγὼ νὰ τὸ κάνω
τὸ κιβούρι τοῦ Τσιρτσώνη, γιὰτί και μένα πολλὰ μ' ἔκανε.
Μὲ κατάφερε κ' ἔφαγα τίς δώδεκα θυγατέρες μου, μ' ἔκλεψε
τὸ κιλίμι μου, τὸ ποτήρι μου και τὸ τσαντήρι μου. Θὰ τὸν
ἔτρωγα ἐγὼ, ἀλλὰ μὲ φοβέριζε πὼς θὰ τρυπήσῃ τὴν κοιλιὰ
μου νὰ βγῇ και γι' αὐτὸ δὲν τὸν ἔφαγα.

— Τὸ κάνει, εἶπε ὁ γέρος.

Τότε ὁ δράκος πῆγε στὸν πύργου, πῆρε ἕνα τσεκούρι με-
γάλο κ' ἕνα πριόνι και καρφιά μεγάλα και πῆγε κ' ἔκοψε
ἕνα δέντρο χοντρὸ και τὸ ἔσκαψε ἀπομέσα, ἔκοψε κ' ἕνα
σανίδι χοντρὸ ἀπὸ ἕνα ἄλλο δέντρο, κ' ὕστερα τοῦ εἶπε ὁ
Τσιρτσώνης :

— Γιὰ ἔμπα μέσα νὰ τὸ καρφώσω και νὰ κλωτσήσῃς νὰ
δοῦμε θὰ μπορέσῃς νὰ τὸ τσακίσῃς ; γιὰτί σὰν ἐσενα δυνατὸς
εἶναι και ὁ Τσιρτσώνης.

Τὸ πίστεψε ὁ δράκος και μπῆκε μέσ' στὸ κιβούρι και τὸν
κάρφωσε ὁ Τσιρτσώνης, και τοῦ εἶπε :

— Κλώτσα τώρα νὰ δοκιμάσουμε.

Κλωτσᾷ ὁ δράκος, ποῦ νὰ ξεκαρφωθῇ ἢ νὰ σπάσῃ !

— Γερὸ εἶναι, εἶπε ὁ Τσιρτσώνης, στέκα νὰ τὸ ξεκαρ-
φώσω νὰ βγῆς.

Και ἀντίς νὰ τὸ ξεκαρφώσῃ, κεῖνος ἔμπηγε κι ἄλλα
καρφιά. Κ' ὕστερα τοῦ εἶπε :

— 'Εγώ εἶμαι ὁ Τσιρτσώνης καὶ θὰ σὲ πᾶω ζωντανὸ
στὸ βασιλιᾶ, γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ τὴ θυγατέρα του.

— "Αχ, Τσιρτσώνη, τί ναι αὐτὰ ποῦ μοῦ κάνεις ! Μὲ
κατάφερες κ' ἔφαγα τίς θυγατέρες μου, μοῦ κλεψες τὸ κιλίμι
μου, τὸ ποτήρι μου, τὸ τσαντήρι μου, τώρα μὲ κατάφερες καὶ
μ' ἔβαλες μέσ' στὸ κιβούρι.

— "Ἔννοια σου, τοῦ λέει ὁ Τσιρτσώνης, τώρα πλιά ξε-
πληρώνονται τὰ θεριστικά, καὶ δὲ θὰ σὲ πειράζω πλιά.

Τότε τὸν φορτώθηκε καὶ τὸν πάει τοῦ βασιλιᾶ καὶ λέει :

— Νά, ἀφέντη βασιλιᾶ, μέσ' σ' αὐτὸ τὸ κιβούρι εἶναι ὁ
δράκος· ζωντανὸ τὸν ἔθαψα. Νὰ μὴ τὸν ἀνοίξῃς, γιατί θὰ σᾶς
φάῃ. Μένα δὲ μὲ τρώει, γιατί τρυπῶ τὴν κοιλιὰ του καὶ
βγαίνω.

Κ' ὕστερα πῆρε τὴ βασιλοπούλα καὶ τὴν ἔκρυψε στὸ
ταβάνι, κι ὁ βασιλιᾶς ξεκάρφωσε τὸ κιβούρι καὶ βγῆκε ὁ
δράκος καὶ τοὺς ἔφαγε ὅλους μὲ τὴν ἀράδα μέσ' στὸ πα-
λάτι καὶ ὁ Τσιρτσώνης τοὺς ἔκανε σιργιάνι.

— Τώρα θὰ σὲ φάω καὶ σένα, τοῦ εἶπε ὁ δράκος.

— "Ἐμ γι' αὐτὸ κ' ἐγὼ στέκομαι, ἔμ ὕστερα ; θὰ τρυ-
πήσω τὴν κοιλιὰ σου νὰ βγῶ.

Φοβήθηκε ὁ δράκος καὶ δὲν τὸν πείραξε, μόν' τὸν ἄφησε
κ' ἔφυγε. Τότε σου ὁ Τσιρτσώνης πῆρε τὴ βασιλοπούλα γυ-
ναῖκα καὶ γίνηκε βασιλιᾶς.

ΚΑΠΟΤΕ ΡΙΖΩΝΟΥΝ ΚΑΙ ΤΑ ΛΟΓΙΑ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν ἓνας βασιλιᾶς καὶ εἶχε
στὸ κεφάλι του ἓνα κερατάκι. Τὸ εἶχε
πολύ κρυφό, μὰ πῶς νὰ τὸ κρύψῃ καὶ
ἀπὸ τὸν κουρέα του ;

Κάθε φορὰ ὅμως ποῦ πήγαινε νὰ
τοῦ κόψῃ τὰ μαλλιά, ὁ βασιλιᾶς τὸν φο-
βέριζε νὰ μὴν τὸ πῆ σὲ κανένα, γιατί θὰ τοῦ πάρῃ τὸ κεφάλι.

"Ἄλλος κανένας δὲν τὸ ἤξερε ἐκτὸς ἀπὸ τὸν κουρέα τοῦ
βασιλιᾶ.

Ὁ κουρέας δὲν μπορούσε νὰ βαστάξῃ τὸ μυστικό, μὰ
φοβόταν πάλι. Τί νὰ κάνῃ ; Ποῦ νὰ τὸ εἰπῇ ;

Πῆγε σ' ἓνα πηγάδι, ἔσκυψε ἀποπάνω καὶ φώναξε μ' ὅλη
του τὴν καρδιά : Ὁ βασιλιᾶς ἔχει κερατάκι !

"Ὑστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ τὸ πηγάδι ξεράθηκε, καὶ φύ-
τρωσε μέσα μιὰ καλαμιὰ. Ἡ καλαμιὰ μεγάλωσε καὶ μιὰ
μέρα πέραναγεν ἓνας τσοπάνης, ἔκοψε τὴν καλαμιὰ κ' ἔκανε
μιὰ φλογέρα καὶ τὴν ἔπαιζε. Μὰ ἡ φλογέρα ἔλεγε : Μπί, μπί,
ὁ βασιλιᾶς ἔχει κερατάκι, ὁ βασιλιᾶς ἔχει κερατάκι !

Τὸ ἄκουσεν ἓνας, τὸ ἄκουσεν ἄλλος, τὸ ἔμαθεν ὅλη ἡ χώρα, ἔφτασε καὶ στ' αὐτιά τοῦ βασιλιᾶ.

Στέλνει ὁ βασιλιᾶς, φωνάζει τὸν κουρέα.

— Ποῦ τὸν εἶπες αὐτὸν τὸ λόγο ; τὸν ρωτάει.

Πῆγε σ' ἓνα πηγάδι, ἔσκυψε ἀποπάνω καὶ φώναξε.

Ὁ καημένος ὁ κουρέας ὠρμιζόταν πὼς δὲν τὸ εἶπε σὲ κανένα. Μόνο μιὰ φορά, λέει, δὲν βάσταξα καὶ πῆγα καὶ τὸ εἶπα μέσα στὸ πηγάδι.

Φωνάζουν καὶ τὸν τσοπάνη κι αὐτὸς μαρτύρησε πὼς τὴ φλογέρα τὴν ἔκαμε ἀπὸ ἓνα καλάμι ποῦ βγῆκε μέσα στὸ πηγάδι. Ἔτσι φανερώθηκε πὼς κάποτε ριζώνουν καὶ τὰ λόγια.

Ο ΓΕΡΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΙΑ ΑΔΕΡΦΙΑ

ΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν τρία ἀδέρφια καὶ κίνησαν νὰ πᾶν στὰ ξένα, γιὰ νὰ βροῦν δουλειά.

Στὸ δρόμο ποῦ πῆγαιναν ἔφτασαν σὲ μιὰν ἐρημιὰ καὶ κάθησαν σὲ μιὰ βρύση κοντὰ νὰ φᾶνε καὶ νὰ ξεκουραστοῦνε.

Ἐκεῖ ποῦ ἔτρωγαν, βλέπουν κ' ἔρχεται ἓνας γέρος μὲ τὸ μπαστουνάκι του καὶ τοὺς χαιρετᾷ :

— Ὡρα καλή, παλληκάρια.

— Πολλὰ τὰ ἔτη, παππούλη, τοῦ εἶπαν ἐκεῖνα καὶ τὸ μικρότερο ἔκοψε ἓνα κομμάτι ψωμί καὶ τοῦ εἶπε :

— Κάθισε, παππούλη, και νά λιγάκι ψωμί νά φᾶς.
'Ο γέρος πῆρε τὸ ψωμί και κάθισε. Ἐκεῖ στήν ἐρημιὰ ἦταν πλῆθος κοράκια. Λέει ὁ γέρος τοῦ μεγαλύτερου παιδιοῦ.

— Τί θὰ ἤθελες, παιδί μου, νά ἔχῃς ἐδῶ στὸν κόσμον πού βρίσκεσαι ;

— Θὰ ἤθελα, τοῦ λέει, ὅλα αὐτὰ τὰ κοράκια νά ἦταν πρόβατα και νά ἦταν δικὰ μου.

— Καλά, λέει ὁ γέρος. Ἄν ὅμως ἐρχόταν κανένας φτωχὸς και σοῦ ζητοῦσε λίγο γάλα, θὰ τοῦ ἔδινες, ἅμα εἶχες τόσα πρόβατα ;

— Θὰ τοῦ ἔδινα, λέει τὸ παιδί, ὅ,τι ἤθελε, γάλα, τυρί, μυτζήθρα, ὅ,τι ἤθελε.

Τάπ, χτυπάει ὁ γέρος τὸ ραβδί του στή γῆ κ' ἐγιναν τὰ κοράκια πρόβατα. Ἄσπρισεν ὁ τόπος ἀπ' τὰ πρόβατα.

Σηκώθηκε αὐτός, μάζεψε τὰ πρόβατα, ἀπόμεινεν ἐκεῖ.

Οἱ ἄλλοι δυὸ μὲ τὸ γέρο πῆραν πάλι τὸ δρόμο. Πῆγαν, πῆγαν, ἔφτασαν σ' ἕνα λόγγο.

Ρωτάει τώρα ὁ γέρος τὸ δεύτερο :

— Τί θὰ ἤθελες ἐσύ, παιδί μου, νά ἔχῃς ἐδῶ στὸν κόσμον πού εἶσαι ;

— Ἐγὼ θὰ ἤθελα, παππούλη, ὅλα αὐτὰ τὰ πουρνάρια νά γίνουν ἐλιές και νά εἶναι ὅλες δικές μου, εἶπε τὸ παιδί.

— Καλά, τοῦ λέει ὁ γέρος, ἀφοῦ θὰ ἔχῃς τόσο λάδι, θὰ δίνῃς και κανενὸς φτωχοῦ ;

— Θὰ δίνω, τοῦ λέει.

Τάπ, χτυπάει ὁ γέρος τὸ ραβδί του στή γῆ και τὰ πουρνάρια ἐγιναν στή στιγμή ἐλιές. Καὶ τὸ παιδί αὐτὸ ἀπόμεινε ἐκεῖ κ' ἔκανε μαγαζιά, γέμιζε τὰ βαρέλια λάδι και τὰ φῶρτωνε στὰ καράβια.

'Ο μικρότερος ὁ ἀδερφὸς ἀπόμεινε μονάχος μὲ τὸ γέρο και πῆραν πάλι τὸ δρόμο. Σὰν ἔφτασαν σ' ἕνα σταυροδρόμι, κάθισαν στή βρύση πού ἦταν ἐκεῖ, γιὰ νά ξεκουραστοῦν.

Λέει ὁ γέρος τοῦ παιδιοῦ :

— Ἄμ' δὲ ζητᾶς κ' ἐσὺ τίποτε ;

— Ἐγὼ, παππούλη, θὰ ἤθελα ἀπ' αὐτὴ τὴ βρύση νά τρέχῃ μέλι.

— Καὶ θὰ δίνῃς στοὺς φτωχοὺς μέλι, ἅμα σοῦ ζητοῦν ;

— Θὰ δίνω.

Χτυπᾶ ὁ γέρος τὸ ραβδί του στή γῆ και ἀμέσως ἄρχισε νά τρέχῃ μέλι ἀπὸ τὴ βρύση. Ἀπόμεινε και τὸ παιδί στὸ σταυροδρόμι, πουλοῦσε μέλι και μοίραζε και στοὺς φτωχοὺς τοὺς στρατοκόπους.

'Ο γέρος ἔφυγε, πῆγε στή δουλειά του.

Σὰν πέρασε κάμποσος καιρὸς, τὸ παιδί ἀφῆκεν ἕνα ὑπηρέτη στή βρύση, νά μοιράζῃ μέλι κι αὐτὸς ξεκίνησε νά πάῃ νά ἰδῇ τ' ἀδέρφια του, γιὰ τὰ ἐπεθύμησε.

'Ἐκεῖ πού πῆγαινε, κοιτάζει γιὰ ἐλιές, βλέπει ἕνα λόγγο ἀπὸ πουρνάρια. Πάει παρέκει, κοιτάζει γιὰ πρόβατα, βλέπει κοράκια κι οὔτε λαδᾶ οὔτε τσέλιγκα.

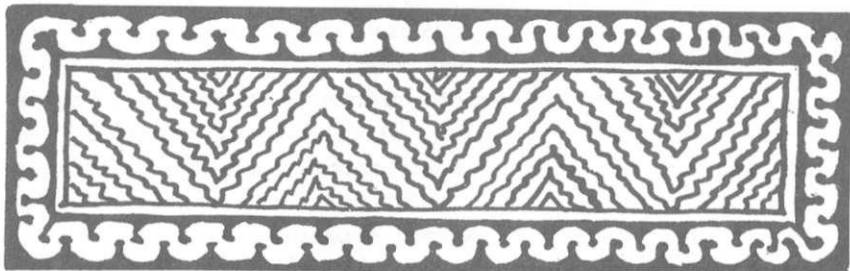
Κεῖ πού στεκόταν κι ἀποροῦσε, βλέπει κ' ἔρχεται πάλι ὁ γέρος ἐκεῖνος και τοῦ λέει :

— Εἶδες ; Ὅ,τι εἶπαν τ' ἀδέρφια σου δὲν τὸ ἔκαμαν.

Δὲν ἔδιναν στοὺς φτωχοὺς ἀπὸ τὰ καλά πού τοὺς ἐχάρισα. Γι' αὐτὸ κ' ἐγὼ τοὺς πῆρα πίσω τις ἐλιές και τὰ πρόβατα. Σὺ ὅμως στάθῃκες καλὸς και νά ἔχῃς τὴν εὐχή μου.

Και πρὶν τελειώσῃ τὸ λόγο του, ὁ γέρος ἐγίνεν ἄφαντος.

ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΓΛΗΓΟΡΩΤΕΡΟ ΠΡΑΜΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ;

ΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν δύο ἀδέρφια κ' εἶχαν μαζί ἕνα κτῆμα. Ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς δυὸ ἦταν ἔξυπνος, ὁ ἄλλος ἦταν κουτός.

Μιὰ μέρα λέει ὁ ἔξυπνος τοῦ κουτοῦ :

— Ἀδερφέ, θέλω νὰ μοιράσωμε τὸ κτῆμα.

— Νὰ τὸ μοιράσωμε, ἀδερφέ μου, λέει ὁ καημένος ὁ κουτός.

Πάει λοιπὸν κάποια μέρα ὁ ἔξυπνος καὶ μοιράζει τὸ κτῆμα καὶ διαλέγει κιόλα. Τὸ χωράφι δὲν ἦταν ὄλο καλό· τὸ μισὸ ἦταν πρώτης γραμμῆς γῆ καὶ τ' ἄλλο ἦταν ἕνα παλιοχώραφο. Ὁ ἔξυπνος διάλεξε καὶ πήρε τὸ

καλὸ καὶ ἀφῆκε τοῦ ἄλλουνοῦ τὸ ἀχρηστο, τὸ παλιοχώραφο.

Ὁ καημένος ὁ κουτός ἤθελε κ' ἐκεῖνος τὸ καλὸ καὶ ἀφοῦ δὲν μπορούσε νὰ κάμῃ ἀλλιῶς, φεύγει καὶ πάει στὸ βασιλιᾶ. Κι ὁ βασιλιᾶς στέλνει εὐθὺς ἕνα στρατιώτη καὶ καλεῖ τὸν ἄλλο κ' ἐκοίταξε νὰ τοὺς συμβιβάσῃ, μὰ αὐτοὶ τίποτε! Ἦθελαν καὶ οἱ δυὸ τὸ καλὸ. Τοὺς λέει τότε νὰ μοιράσουν τὸ κτῆμα ἀλλιῶτικα, νὰ πάρουν κ' οἱ δυὸ καὶ ἀπὸ τὸ καλὸ καὶ ἀπὸ τ' ἀχαμνό. Μὰ αὐτοὶ πάλι τίποτε! ἤθελαν καὶ οἱ δυὸ τὸ καλὸ.

Ἄφοῦ εἶδε τὴν ἐπιμονή τους, ὁ βασιλιᾶς ἐσκέφθηκε νὰ τοὺς πῆ ἕνα λόγο καὶ ὅποιος τὸν ἐξηγήσῃ, νὰ παίρῃ τὸ καλὸ χωράφι. Τοὺς λέει λοιπὸν : « Για νὰ μὴ μαλώνετε, θὰ σᾶς πῶ ἕνα λόγο καὶ ὅποιος τὸν ἐξηγήσῃ, θὰ παίρῃ τὸ καλὸ χωράφι ». Εἶπαν κ' οἱ δυὸ « ναί ». — Ὁ ἔξυπνος ὄλος χαρά!

Κ' ἐκοίταξε νὰ τοὺς συμβιβάσῃ; μὰ αὐτοὶ τίποτε !

Σοῦ λέει : ὁ ἀδερφός μου εἶναι κουτός· ἐγὼ θὰ τὸ ἐξηγήσω.— Τοὺς λέει λοιπὸν ὁ βασιλιᾶς : « Θέλω νὰ μοῦ πῆτε, ποῖ εἶναι τὸ γληγορώτερο πρᾶμα τοῦ κόσμου, καὶ σᾶς δίνω διορία ὀχτῶ μέρες νὰ σκεφθῆτε ».

Φεύγουν αὐτοί, πᾶνε στὰ σπίτια τους. Ἀρχίζει ὁ ἔξυπνος νὰ σκέπτεται. Λέει : αὐτὸ εἶναι, ἐκεῖνο εἶναι, τ' ἄλλο εἶναι...

“Ό,τι κι ἂν ὑπάρχη πιά στὸν κόσμο πὲς πὼς εἶναι κεῖνο. Ὁ καημένος ὁ κουτὸς δὲν ἦταν ἄξιος νὰ σκεφθῆ τίποτε. Στενοχωριόταν λοιπὸν κι ἀναστενάζε ὅλη μέρα κι ὅλη νύχτα.

Αὐτὸς εἶχε μιὰ θυγατέρα ποὺ ἡ ὁμορφιά της δὲν εἶχε ταίρι στὸν κόσμο καὶ τὸν ἐρώτησε :

— Τί ἔχεις, πατέρα, κι ἀναστενάξεις ;

— Τῆς λέει λοιπὸν τὴν ἱστορία, πὼς τοὺς εἶπε ὁ βασιλιᾶς νὰ τοῦ ἐξηγήσουν ἓνα λόγο κι ὅποιος τὸν ἐξηγήσῃ, θὰ παίρνῃ τὸ καλὸ χωράφι.

— Καὶ τί εἶν’ ὁ λόγος αὐτός, πατέρα;

— Θέλει νὰ τοῦ ποῦμε ποιὸ εἶναι τὸ γληγορότερο πρᾶμα τοῦ κόσμου.

— Μὴ στενοχωριέσαι, πατέρα μου, τοῦ λέει, καὶ τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ ναι γιὰ νὰ πᾶς, θὰ σοῦ πῶ ἐγὼ τί νὰ πῆς καὶ θὰ κερδίσῃς.

Ἐπῆρε ἀέρα ὁ ἄνθρωπος.

Ἐπέρασαν οἱ μέρες, ἦρθεν ἡ ὥρα ποὺ θὰ πηγαίνανε στὸ βασιλιᾶ. Πάει τότε κ’ ἐρωτᾷ τὴ θυγατέρα του, κ’ ἐκείνη τοῦ λέει : « Θὰ πῆς, πατέρα, πὼς τὸ πιὸ γλήγορο πρᾶμα τοῦ κόσμου εἶναι ὁ νοῦς ».

Πᾶνε λοιπὸν στὸ παλάτι, τοὺς ἐρωτᾷ ὁ βασιλιᾶς. Λέει ὁ ἐξυπνος πὼς τὸ γληγορότερο πρᾶμα τοῦ κόσμου εἶναι τὸ πουλί.

— Ὁχι, τοῦ λέει ὁ βασιλιᾶς.

— Εἶναι τ’ ἄλογο.

— Ὁχι, τοῦ ξαναλέει ὁ βασιλιᾶς. Λέγε σύ, λέει τοῦ ἄλλου.

— Πολυχρονεμένε βασιλιᾶ, λέει ὁ κουτὸς, τὸ γληγορότερο πρᾶμα τοῦ κόσμου εἶναι ὁ νοῦς, γιατί ἐνῶ εἴμαστε ἐμεῖς ἐδῶ, ὁ νοῦς μας μπορεῖ νὰ ναι στὴν Ἀμερική !

— Μάλιστα, λέει ὁ βασιλιᾶς, τὸ βρῆκες. Θὰ σᾶς πῶ ὅμως ἄλλο ἓνα. Θὰ μοῦ πῆτε ποιὸ εἶναι τὸ βαρύτερο πρᾶμα τοῦ κόσμου.

Ὁ ἐξυπνος λέει πάλι μέσα του : « Ὅσο γι’ αὐτὸ θὰ τῶ-βρω ». Πάει λοιπὸν πάλι σπῆτι του κι ἀρχίζει νὰ σκέπτεται.

Ὁ καημένος ὁ κουτὸς ἦταν σίγουρος. « Ἐγὼ ἔχω τὴ

θυγατέρα μου ποὺ θὰ μοῦ πῆ » , ἔλεγε ἀπομέσα του. Τῆς τὸ λέει λοιπὸν πὼς αὐτὸ κι αὐτὸ καὶ μᾶς εἶπε νὰ τοῦ ποῦμε ποιὸ εἶναι τὸ βαρύτερο πρᾶμα τοῦ κόσμου.

Τοῦ λέει λοιπὸν ἡ θυγατέρα του πὼς τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ πρόκειται νὰ πᾶνε, θὰ τοῦ πῆ. Ἡ καημένη ἡ κοπέλα τὸν ἐφοβόταν· μπορεῖ, ἔλεγε, νὰ τὸ πῆ, νὰ τ’ ἀκούσῃ ὁ θεῖος μου καὶ θὰ τὸ πῆ ἐκεῖνος στὸ βασιλιᾶ νὰ κερδίσῃ.

Ἐπέρασαν πάλι οἱ ὀχτὼ μέρες ποὺ τοὺς εἶχε προθεσμία ὁ βασιλιᾶς καὶ πάει καὶ τὴν ἐρωτᾷ. Τοῦ λέει : Νὰ πᾶς καὶ νὰ τοῦ πῆς πὼς τὸ βαρύτερο πρᾶμα τοῦ κόσμου εἶναι ἡ φωτιά. Κι ἂν σ’ ἐρωτήσῃ γιατί, νὰ τοῦ πῆς : « Γιατί δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ σηκώσῃ πολλή ».

Φεύγουν, πᾶνε στὸ παλάτι, τοὺς ἐρωτᾷ ὁ βασιλιᾶς. Πρῶτος λέει ὁ ἐξυπνος, πὼς τὸ βαρύτερο πρᾶμα τοῦ κόσμου εἶναι τὸ σμυρίγλι.

— Ὁχι, τοῦ λέει ὁ βασιλιᾶς.

— Τὸ σίδερο.

— Μήτε αὐτό.

Τότε λέει ὁ ἄλλος :

— Τὸ βαρύτερο πρᾶμα τοῦ κόσμου εἶναι ἡ φωτιά.

— Μὰ γιατί ; τὸν ἐρωτᾷ ὁ βασιλιᾶς.

— Γιατί δὲ μπορούμε νὰ τὴ σηκώνωμε.

— Ναί, αὐτὸ εἶναι, λέει ὁ βασιλιᾶς. Θὰ σᾶς πῶ ὅμως ἄλλο ἓνα καὶ θάρθετε πάλι σὰν περάσουν οἱ ὀχτὼ μέρες καὶ τότε πιά θὰ τελειώσῃ ἡ ὑπόθεσή σας. Θὰ μοῦ πῆτε, ποιὸ εἶναι τὸ πιὸ ἀναγκαῖο πρᾶμα τοῦ κόσμου.

Φεύγουν πάλι, πᾶνε στὰ σπίτια τους. Πέφτει πάλι ὁ ἐξυπνος σὲ συλλογή. Λέει : « τί εἶναι ; τί δὲν εἶναι ; τὰ λεφτά εἶναι ! »

Ὁ ἄλλος τὸ λέει στὴ θυγατέρα του. « Θὰ σοῦ πῶ, πατέρα », τοῦ λέει.

Ἦρθε πάλι ἡ ὥρα, πάει, τὴν ἐρωτᾷ· τοῦ λέει : « Θὰ πῆς πὼς εἶναι τὸ πιὸ ἀναγκαῖο πρᾶμα τοῦ κόσμου ἡ γῆ, κ’ ἐκεῖνος θὰ σ’ ἐρωτήσῃ « γιατί » κ’ ἐσὺ θὰ τοῦ πῆς πὼς, ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἡ γῆ, ποῦ θὰ στεκόμασταν ; »

Πάνε πάλι στο παλάτι. Λέει ο άλλος πώς το πιό άναγκαῖο πράμα τοῦ κόσμου εἶναι τὰ λεφτά.

— "Όχι, τοῦ λέει ὁ βασιλιάς.

— Τὸ φωμί.

— "Όχι.

Λέει λοιπὸν κι ὁ καημένος ὁ κουτὸς πὼς τὸ πιό άναγκαῖο πράμα τοῦ κόσμου εἶναι ἡ γῆ.

— Ναι, λέει ὁ βασιλιάς. Τώρα εἶναι δικό σου τὸ καλὸ χωράφι.

Τότε πιά δὲν μποροῦσε κι ὁ άλλος νὰ μιλήσῃ.

Πρὶν φύγουν ἀποκεῖ, παίρνει ὁ βασιλιάς τὸν κερδισμένο και πᾶνε σὲ μιὰν άλλη κάμαρα τοῦ παλατιοῦ και τοῦ λέει :

— Θέλω νὰ μοῦ πῆς ποιὸς σοῦ τὰ ἐξήγησεν αὐτὰ κ' ἤρθες και τὰ εἶπες ;

— Μοναχὸς μου, τοῦ λέει.

— Δὲ λὲς ἀλήθεια, λέει ὁ βασιλιάς. Θέλω νὰ μοῦ πῆς ποιὸς σοῦ τὰ εἶπε. Τώρα πιά δὲν ἔχεις κανένα φόβο. Τὸ κτῆμα εἶναι δικό σου.

Ἄρχίζει λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος και τοῦ λέει πὼς ἔχει μιὰ θυγατέρα κ' ἐκείνη τοῦ τὰ εἶπε.

— Νὰ τὴν φέρῃς αὔριο στὸ παλάτι, τοῦ λέει, νὰ τὴν ἰδῶ.

Παίρνει ὁ καημένος ὁ γέρος τὴ θυγατέρα του και πᾶνε στὸ παλάτι.

Μόλις τὴν εἶδε ὁ βασιλιάς, ἐθάμαξεν ἀπ' τὴν ὀμορφιά της. Τῆς κάνει ἀμέσως λόγο, ἀν θέλει νὰ γίνῃ γυναῖκα του.

— Αὐτὸ δὲν γίνεται ποτέ, εἶπεν ἡ κοπέλα. Τοῦ λόγου σου ἓνας βασιλιάς κ' ἐγὼ μιὰ φτωχοπούλα, λέει, ὄχι !

— Ἄφοῦ σὲ θέλω ἐγὼ, τί σὲ νοιάζει ἐσένα ; Ἐνα πράμα μονάχα σοῦ ζητῶ. Θὰ κάμωμε ἓνα χαρτί, νὰ ὑπογράψῃς πὼς δὲν θ' ἀνακατευτῆς ποτέ σὲ δουλειὰ δική μου· κι ἀν ἀνακατευτῆς καμμιά φορά, θὰ διαλέξῃς ὅ,τι θέλεις, νὰ τὸ πάρῃς ἀπομέσ' ἀπὸ τὸ παλάτι μου και νὰ φύγῃς.

Ἐσυμφώνησαν λοιπὸν, κάνουν τὸ χαρτί και ὑπογράφει ἡ κοπέλα. Ἐγίνηκαν οἱ γάμοι κ' ἐζούσανε καλά. Ἡ κοπέλα δὲν ἀνακατευόταν σὲ δουλειὰς τοῦ βασιλιᾶ κι ὁ βασιλιάς ἦταν εὐχαριστημένος.

Ἄφοῦ ἐπέρασαν ὀλίγα χρόνια, μιὰ μέρα καθόταν ἡ βασίλισσα στὸ παράθυρο και βλέπει νὰ ἔρχεται ἓνας μὲ τὸ γαῖδουράκι του φορτωμένο· μὰ ἔξαφνα τοῦ ψοφᾷ ὁ γαῖδαρος ἐκειδὰ πὸν περπατοῦσε. Ὁ ἀγωγιάτης ἔτρεχε δεξιά - ἀριστερά, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ καμμιά βοήθεια.

Ἐκείνη δὰ τὴν ὥρα περνοῦσε άλλος μὲ τὸ γαῖδαρό του και βλέπει πὸν ὁ ψοφισμένος γαῖδαρος εἶχε καινούργιο σαμάρι. Βγάζει λοιπὸν τὸ παλιὸ τοῦ δικοῦ του και παίρνει τὸ καινούργιο.

Οἱ δυὸ ἀγωγιάτες ἄρχισαν τότε νὰ φιλονικοῦν· ὁ ἓνας ἔλεγε πὼς ἦταν τὸ καινούργιο δικό του και ὁ άλλος πάλι ἔλεγε πὼς ἦταν δικό του.

Ἡ βασίλισσα ἀποπάνω βλέπει τὸ ἄδικο και φωνάζει : « Νὰ πάρῃ ὁ ἀγωγιάτης τοῦ ψόφιου γαῖδαρου τὸ καινούργιο σαμάρι πὸν ἦταν δικό του ». Κ' ἔτσι ἔγινε, ἀφοῦ τὸ διάταξεν ἡ βασίλισσα.

Μαθαίνει ὁ βασιλιάς πὼς ἡ βασίλισσα ἔκαμε τὴ δίκη τοῦ σαμαριοῦ και πάει στὸ παλάτι θυμωμένος κ' εὐθὺς λέει τῆς βασίλισσας, « νὰ ἐτοιμαστῆς νὰ φύγῃς, ἀφοῦ δὲν ἐκράτησες τὴ συμφωνία μας ». Μὰ ἡ βασίλισσα ἐξυπνη τοῦ λέει : « Θὰ φύγω εὐθὺς, μόνο τὸ βράδυ νὰ φᾶμε μαζί ». — « Καλά », τῆς εἶπε ἐκεῖνος. Ἡ βασίλισσα ὅμως, ὅταν ἔτρωγαν, ἔβαλε στὸ κρασί τοῦ βασιλιᾶ ὑπνωτικὸ και, μόλις τὸ ἤπιε, ἀμέσως ἐκοιμήθηκε.

Εὐθὺς ἐκείνη διάταξε νὰ ἐτοιμαστῆ ἡ βασιλικὴ ἄμαξα. Ἄφοῦ τὴν ἐτοιμάσανε, διατάζει και πιάνουν τὸ βασιλιᾶ, ὅπως ἦταν κοιμισμένος, και τὸν βάζουν μέσα και μιὰ και δυὸ στὸ σπίτι τοῦ πατέρα της.

Ὁ πατέρας της ἄμα τὴν εἶδε, ἐτρόμαξε και τὴν ἐρώτησε : « Τί τρέχει παιδί μου ; » Ἐκείνη ὅμως τοῦ εἶπε πὼς ὁ βασιλιάς κοιμότανε και γι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ σωπάσῃ. Πιάνουν ὕστερα τὸ βασιλιᾶ και τὸν βάζουν στὸ κρεββάτι τους.

Τὸ πρωτὶ ἄμα ἐξύπνησε ὁ βασιλιάς, ἐκοίταξε καλά καλά, γιὰτι δὲν ἤξερε πὸν βρισκόταν. Χτυπᾷ τὰ χέρια του κ' εὐθὺς πάει μπροστά του ἡ βασίλισσα και τοῦ λέει :

— Τί θέλεις, Μεγαλειότατε ;

— Θέλω νά μοῦ πῆς ποῦ βρίσκομαι.
 — Βρίσκεσαι στοῦ σπίτι τοῦ πατέρα μου.
 — Καί ποῖός σου ἔδωκε τήν ἄδεια νά μέ φέρης ἐδῶ ;
 Εὐθύς ἐκείνη τοῦ δείχνει τὸ χαρτί ποῦ εἶχαν καμωμένο,
 νά διαλέξῃ ὅ,τι θέλει, νά τὸ πάρῃ ἀπὸ τὸ παλάτι καί νά φύγῃ·
 καί τοῦ λέει :

— Ἐγὼ οὔτε τὰ πλούτη σου ἤθελα οὔτε τὰ καλά σου,
 μόνο ἐσένα ἤθελα κ' ἐσένα ἐπῆρα.

Ἐγέλασε τότε ὁ βασιλιάς καί τῆς λέει :

— Μπράβο σου ! σὺ εἶσαι πιὸ ἐξυπνη ἀπὸ μένα καί στοῦ
 ἐξῆς σοῦ δίνω τὸ δικαίωμα νά κρίνης ὅλες μου τίς ὑποθέσεις.
 Σηκώνονται λοιπὸν καί πάνε πίσω στοῦ παλάτι τους
 κ' ἐζῆσαν κ' ἐπεθάνανε,
 παιδιὰ κ' ἐγγόνια ἐκάμανε.

Ο ΣΑΚΚΟΡΡΑΦΟΣ

ΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν ἓνας σακκορράφος καί
 ὕφαινε τὰ τσουβάλια του καί τραγου-
 δοῦσε κ' ἔλεγε :

— Μοναχός μου τὸ τάπωσα.

Μέρα νύχτα αὐτὸ ὁ τραγοῦδι ἔλεγε.

Μιά μέρα πέρασε ὁ βασιλιάς καί τὸν
 ἀκούει καί τραγουδεῖ καί λέει :

— Μοναχός μου τὸ τάπωσα.

Καί πάλι αὐτὸ καί πάλι αὐτό. Πέ-
 ρασε τῆ νύχτα πάλι κ' ἔκανε νυχτέρι κ' ἔλεγε πάλι αὐτὸ τὸ
 τραγοῦδι :

— Μοναχός μου τὸ τάπωσα.

Μπῆκε ὁ βασιλιάς μέσα στ' ἀργαστήρι του. Ἄμα τὸν
 εἶδε ὁ σακκορράφος, ἄφησε τῆ δουλειά του καί σηκώθηκε
 κ' ἔβγαλε τὸ φέσι του καί σταύρωσε τὰ χέρια του. Καί τοῦ
 λέει ὁ βασιλιάς :

— Θὰ σέ ρωτήσω ἓνα πράμα, μάστορη, ἀλλὰ τὴν ἀλή-
 θεια νά μοῦ πῆς.

— Σὰν τὸ ξέρω, ἀφέντη βασιλιά, τὴν ἀλήθεια θὰ σοῦ
 πῶ, ἀποκρίθηκε ὁ σακκορράφος.

— Μέρα νύχτα περνῶ ἀπ' τ' ἀργαστήρι σου κι' ἀκούω
 καί τραγουδεῖς ὅλο ἓνα τραγοῦδι : μοναχός μου τὸ τάπωσα.
 Πές μου τὴν αἰτία, γιατί τ' ἀγάπησες αὐτὸ τὸ τραγοῦδι καί
 ὅλο αὐτὸ λές καί δὲ λές κι' ἄλλο ;

— Ἄχ ! ἀφέντη βασιλιά, τί νά σοῦ πῶ ! Τῆ φτώχεια
 μου τραγουδῶ. Εἶμαι πολὺ φτωχός καί παρακάλεσα μέ ἐξ

ὅλης καρδίας τὸ Θεὸ νὰ μοῦ δείξῃ ποιά εἶναι ἡ μοῖρα μου καὶ δὲ μπορῶ νὰ πάω μπροστὰ καὶ εἶμαι τόσο φτωχός. Λοιπὸν κείνη τῇ βραδειᾷ ποὺ παρακάλεσα τὸν Θεὸ ἀποκοιμήθηκα καὶ εἶδα στ' ὄνειρό μου καὶ βρέθηκα σ' ἓνα μέρος καὶ εἶχε χιλιάδες βρύσες καὶ τρέχανε ἄλλη σὰν ποταμός, ἄλλη σὰν βρύση, ἄλλη δὲν τό παιρνε τὸ νερὸ τὸ σωληνάρι, καὶ ἄλλη λίγο καὶ ἄλλη πολὺ καὶ ἄλλη εἶχε ἓνα σωληνάρι, ἄλλη δύο, ἄλλη τρία καὶ ἄλλη πλειότερα καὶ ἄλλες στάζανε μοναχά : στίκ, στίκ, στίκ. Καὶ ρώτησα ἐγὼ ἓναν ἄνθρωπο : τί βρύσες εἶναι αὐτές ; Καὶ μοῦ εἶπε πὼς εἶναι οἱ μοῖρες τοῦ κάθε ἀνθρώπου. « Σὰν εἶναι ἔτσι, τοῦ εἶπα ἐγὼ, ἡ δική μου βρύση ποιά εἶναι ; » Καὶ μοῦ τὴν ἔδειξε καὶ τὴν εἶδα κ' ἔσταζε μοναχὰ καὶ θάρρεσα πὼς ἦταν ταπωμένο τὸ σωληνάρι καὶ ἔχωσα ἓνα ξυλαράκι, γιὰ νὰ τὸ ξεταπώσω, κ' ἐγὼ τὸ τάπωσα πλειότερο καὶ μηδὲ κὰν ἔσταζε πιά. « Ἄ ! εἶπα, μοναχός μου τὸ τάπωσα ! » Καὶ μὲ κείνη τῇ λαχτάρα ξύπνησα καὶ αὐτὰ τὰ λόγια τὰ κανα τραγούδι καὶ τὰ τραγουδῶ νύχτα καὶ μέρα καὶ κλαίγω τῇ στραβῇ μου τῇ μοῖρα.

Ὁ βασιλιᾶς ἔφυγε καὶ δὲν τοῦ εἶπε τίποτε. Καὶ τὸ ἄλλο βράδῳ τοῦ στέλνει μιὰ πίττα μέσ' στὸν ταβᾶ μὲ ἓναν ἄνθρωπό του καὶ τοῦ λέγει :

— Σὲ χαιρετᾷ ὁ βασιλιᾶς καὶ σοῦ στέλνει αὐτὴ τὴν κρεατόπιττα.

Τὴν ἔδωκε κ' ἔφυγε ὁ ἄνθρωπος.

Παίρνει τὴν πίττα στὰ χέρια του ὁ σακκορράφος καὶ συλλογιέται καὶ λέει μὲ τὸ νοῦ του :

— Αὐτὴ τὴν πίττα νὰ τὴν φᾶμε ἀπόψε, τί θὰ νοιώσουμε ; Πέντε ψυχὲς ποὺ εἶμαστε, δὲ θὰ χορτάσουμε. Ἄς τὴν πάω τοῦ μάγειρα νὰ μοῦ δώσῃ δυὸ - τρία ψωμιὰ μπαγιατίτικα καὶ περισσευμένα φαγιὰ νὰ μᾶς φτάσουνε καναδυὸ μέρες ἀπ' αὐτὴ τὴν πίττα τί θὰ νοιώσω ;

Ὅπως τὸ εἶπε, τό κανε. Παίρνει τὴν πίττα, τὴν πάει τοῦ μάγειρα καὶ τοῦ λέει :

— Νά, νὰ σοῦ δώσω αὐτὴ τὴν πίττα νὰ μοῦ δώσῃς καναδυὸ ψωμιὰ καὶ κομμάτι φαγιὸ νὰ φάω μὲ τὰ παιδιὰ μου.

Πῆρε τὴν πίττα ὁ μάγειρας καὶ τοῦ ἔδωσε δυὸ - τρία

ψωμιὰ μπαγιατίτικα καὶ περισσευμένα φαγιὰ καὶ πάει στὸ σπίτι του, κ' ἔτρωγε μὲ τὰ παιδιὰ του δυὸ - τρεῖς μέρες.

Ὁ μάγειρας, προτοῦ νὰ τὴν πάῃ στὸ σπίτι του, ἔκοψε ἓνα κομμάτι, γιὰ νὰ τὴν γευτῇ, καὶ ἦταν ὁ γόμος τῆς ὄλο φλουρι ! Τὰ εἶδε ὁ μάγειρας καὶ θάμαζε, τί πίττα εἶναι αὐτὴ ! Τὰ ἔβγαλε τὰ φλωριὰ καὶ τὰ ἔβαλε μέσ' στὸ μαντήλι του, καὶ πῆγε μὲ χαρὰ στὸ σπίτι του.

Τῇ δεύτερῃ τὴν ἡμέρα πέρασε πάλι ὁ βασιλιᾶς καὶ τὸν ἄκουσε τὸ σακκορράφο κ' ἔλεγε τὸ ἴδιο πάλι τραγούδι : « Μοναχός μου τὸ τάπωσα ». Τὸ βράδῳ τοῦ στέλνει πάλι μιὰ παραγεμιστὴ χήνα μὲ φλουριὰ.

Τὴν παίρνει πάλι ὁ σακκορράφος καὶ τὴν πάει τοῦ μάγειρα. Ὁ μάγειρας ἔκαμε τόσα κομπλιμέντα, ἅμα τὸν εἶδε. Καὶ τοῦ λέει ὁ σακκορράφος :

— Νά κι' αὐτὴ τῇ χήνα· νὰ τὴ φᾶμε ἀπόψε τί θὰ νοιώσουμε ; αὔριο δὲ θὰ χουμε ψωμί ! Νά, πάρ' τὴν καὶ δῶσ' μου καμπόσα ψωμιὰ μπαγιατίτικα καὶ καμπόσο φαγιὸ νὰ πάω στὰ παιδιὰ μου νὰ φᾶνε.

Ὁ μάγειρας πιάνει ὅσα μπαγιατίτικα ψωμιὰ εἶχε καὶ ξεροκόμματα καὶ τὰ μαζεύει καὶ γέμισε ἓνα τσουβάλι, τοῦ γεμίζει κ' ἓνα ταβᾶ μπαγιατίτικα φαγιὰ καὶ τὰ φορτώνει σ' ἓνα δοῦλο του καὶ τὰ πάει στοῦ σακκορράφου τὸ σπίτι.

Μόλις ἔφυγε ὁ σακκορράφος, σκίζει ὁ μάγειρας τὴ χήνα κ' ἦτανε γιομάτη φλουρι καὶ δὲν ἤξερε ποῦ νὰ βάλῃ τὴ χαρὰ του.

Ἄφοῦ ξημέρωσε ἡ μέρα, πέρασε πάλι ὁ βασιλιᾶς ἀπ' τ' ἀργαστῆρι τοῦ σακκορράφου καὶ τραγουδοῦσε πάλι τὸ ἴδιο τραγούδι. Καὶ ἀπόρεσε ὁ βασιλιᾶς, γιατί νὰ τραγουδῇ τὸ ἴδιο τὸ τραγούδι, καὶ μπῆκε ἀπὸ μέσα καὶ τοῦ λέει :

— Τί ἔκανες, μάστορη ;

— Τί νὰ κάνω, ἀφέντη βασιλιᾶ, δουλεύω τὴν τέχνη μου γιὰ νὰ βγάλω τὸ ψωμί μου, ἀποκρίθηκεν ὁ σακκορράφος.

— Ἡ πίττα καὶ ἡ χήνα πὼς σοῦ φανήκανε ; Ἦτανε καλές ; ρώτησε ὁ βασιλιᾶς πάλι, καὶ κεῖνος τοῦ εἶπε :

— Ἄχ ! βασιλέα μου, τί θὰ μᾶς κάνουν ἐμᾶς πέντε νομᾶτοι ἡ πίττα καὶ ἡ χήνα γιὰ ἓνα τραπέζι καὶ γιὰ δυὸ !

Σήμερα θά φάω χήνα, αύριο δὲ θάχω οὔτε ψωμί. Καί τις δυὸ τις πῆγα τοῦ μάγειρα καί μοῦ ἔδωσε φαγιὰ καί ψωμιὰ καί ζήσαμε τόσες μέρες.

Ἄμα τᾶκουσεν ὁ βασιλιᾶς αὐτὰ τὰ λόγια, εἶπε μὲ τὸ νοῦ του :

— Κι' ἀλήθεια μοναχός σου τὸ τάπωσες τὸ τυχερό σου !

Ἔφυγε ὁ βασιλιᾶς καί πῆγε στὸ παλάτι.

Στὸ δρόμο ποὺ πῆγαινε ὁ σακκορράφος στὸ σπίτι του περνοῦσε ἓνα γεφύρι. Γεμίζει λοιπὸν ὁ βασιλιᾶς ἓνα σακκούλι φλουριά, καί τὰ δίνει σὲ δυὸ ἀνθρώπους καί τοὺς λέει :

— Νὰ πᾶτε νὰ φυλάξετε ἀπὸ μακριὰ τὸ σακκορράφο. Τὴν ὥρα ποὺ θὰ κλειδώσῃ τ' ἀργαστήρι του, νὰ πάῃ στὸ σπίτι του, νὰ πᾶτε σεῖς μπροστὰ νὰ βάλετε αὐτὸ τὸ σακκούλι μὲ τὰ φλουριά μέσ' στὴ μέση τοῦ γεφυριοῦ καί νὰ κρυφτῆτε ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὶς καμάρες του, γιὰ νὰ τὰ βρῆ ὁ σακκορράφος νὰ τὰ πάρῃ. Νὰ προσέχετε ὅμως καλὰ νὰ μὴν τύχη καί περᾶση κανεὶς ἄλλος καί τὰ πάρῃ.

Τὰ παίρνουνε οἱ βασιλικοὶ οἱ ἀνθρωποὶ τὰ φλουριά, ἅμα σκοτείνιασε, καί πῆγαν καί παραφύλαξαν τὸ σακκορράφο. Καί ὅταν κατέβασε τὶς κλαβανὲς τ' ἀργαστηριοῦ του καί τὶς μαντάλωσε καί βγῆκε γιὰ νὰ κλειδώσῃ καί τὴν πόρτα νὰ φύγῃ, πῆγαν οἱ βασιλικοὶ οἱ ἀνθρωποὶ μπροστὰ καί βάλανε τὸ σακκούλι μὲ τὰ φλουριά στὸ δρόμο τοῦ γεφυριοῦ, καί αὐτοὶ κρυφτῆκανε ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὶς καμάρες. Ὁ σακκορράφος, ὅταν κοντόφτασε στὸ γεφύρι, εἶπε δυνατὰ :

— Τόσα χρόνια περνῶ αὐτὸ τὸ γεφύρι μὲ ἀνοιχτὰ μάτια, ἄς τὸ περάσω καί μιὰ φορὰ μὲ σφαλιστά, νὰ ἰδοῦμε ἂν θὰ μπορέσω νὰ περάσω, ἢ θὰ πέσω κάτω ἀπ' τὸ γεφύρι νὰ σκοτωθῶ, νὰ γλυτώσω τοῦλάχιστον ἀπὸ τέτοια ζωὴ ξεσκισμένη.

Τ' ἀκούσανε αὐτὰ οἱ βασιλικοὶ οἱ ἀνθρωποὶ. Σφαλεῖ λοιπὸν τὰ μάτια του ὁ σακκορράφος καί πέρασε τὸ γεφύρι καί δὲν εἶδε τὸ σακκούλι μὲ τὰ φλουριά.

Ἄφου ξεμάκρυνε ὁ σακκορράφος, βγῆκαν οἱ βασιλικοὶ οἱ ἀνθρωποὶ, πῆραν τὰ φλουριά καί πᾶνε στὸ βασιλιά. Κι' ἅμα εἶδε τὸ σακκούλι ὁ βασιλιᾶς τοὺς ρώτησε :

— Γιατί τὸ πῆρατε τὸ σακκούλι πίσω μὲ τὰ φλουριά ;

— Νὰ τάφήσουμε πάνω στὸ γεφύρι νὰ φύγουμε; Ὁ σακκορράφος, ἅμα κοντόφτασε νὰ τὸ ἰδῆ τὸ σακκούλι, εἶπε: « Τόσα χρόνια, λέει, περνῶ τοῦτο τὸ γεφύρι μὲ ἀνοιχτὰ μάτια, ἄς τὸ περάσω καί μιὰ φορὰ μὲ σφαλισμένα » καί σφά-

Ἄς περάσω καί μιὰ φορὰ μὲ κλειστὰ μάτια.

λησε τὰ μάτια του καί πέρασε, καί δὲν τὸ εἶδε τὸ σακκούλι. Κόντεψε κι' ὅλα νὰ τὸ πεδικλωθῆ.

— Ἔ, ποὺ νὰ τὸν πάρῃ ὁ κόρακας, νὰ τὸν πάρῃ, τὸν ξεμωραμένο τὸν ἀνθρωπο. Κι' ἀλήθεια αὐτὸς ὁ ἀνθρωπος μοναχός του ταπώνει τὴ βρύση τῆς μοίρας του.

Καί σὺν ξημέρωσε, τὸν φώναξε καί τοῦ λέει :

— Βρὲ ἀνθρωπε τοῦ Θεοῦ. σὺ δὲν ἔχεις καθόλου γνώση !

Τὴν πίττα καὶ τὴ χήνα πολὺ γνωστικὰ φέρθηκες καὶ τὴν πούλησες, γιατί δὲν ἤξερες τί εἶχανε μέσα. Τίς εἶχα παραγεμισμένες μὲ φλουριά, γιὰ νὰ σὲ ἀρχοντύνω. Ἐμ' γιατί, βρὲ ξεμωραμένε, νὰ σφαλήσης τὰ μάτια σου ψές, νὰ περάσης μὲ σφαλιστὰ μάτια τὸ γεφύρι καὶ δὲν εἶδες τὸ σακκούλι μὲ τὰ φλουριά, ποὺ ἔστειλα καὶ τὰ βάλανε ἐκεῖ, γιὰ νὰ τὰ βρῆς νὰ γίνης ἀρχοντας ;

— Δὲ φταίω ἐγώ, ἀφέντη βασιλιᾷ, ἡ μοῦρα μου μὲ σκούντησε νὰ τὸ κάνω ἔτσι.

Ἔστερα ὁ βασιλιᾷς ἔστειλε ἕναν ἄνθρωπό του καὶ ἔφερε τὸ μάγειρα καὶ τοῦ λέει :

— Γιατί, ψεύτη καὶ κατεργάρη, ἀδίκησες αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο ; Ἀφοῦ εἶδες πῶς ἡ πίττα ἦτανε γεμάτη φλουρι καὶ ἡ χήνα, γιατί νὰ μὴ τοῦ δώσης τὰ μισὰ τουλάχιστον τὰ φλουριά, μόνο τὸν φόρτωσες ξεροκόμματα καὶ βρώμικα φαγιὰ : Γλήγορα νὰ πᾶς νὰ τὰ φέρης τὰ φλουριά σωστά, γιατί ἐγὼ τοῦ τὰ ἔστειλα.

Πῆγε αὐτός, τὰ ἔφερε, καὶ ὁ βασιλιᾷς τὰ ἔδωσε τοῦ σακκορράφου καὶ τοῦ λέει :

— Τὴ βρύση σου μοναχός σου τὴν τάπωσες καὶ θέλησα ἐγὼ κρυφὰ νὰ σοῦ τὴν ξεταπώσω καὶ δὲν μπόρεσα ἀπὸ τὴν ἀνοησία τὴ δική σου. Πάρ' τα τώρα αὐτὰ τὰ φλουριά, νὰ πᾶς νὰ ζήσης ἄνετα καὶ νὰ τ' ἀφήσης πιά ἐκεῖνο τὸ τραγοῦδι.

Τὰ πῆρε τὰ φλουριά ὁ καημένος ὁ σακκορράφος καὶ γίνηκε πραγματευτής.

Ο ΣΠΑΝΟΣ ΚΙ Ο ΔΡΑΚΟΣ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν ἕνας τσοπάνης κ' εἶχε πολλὲς προβάτες καὶ κατσίκες κ' ἔκαμνε πολὺ τυρί· μ' ἅμα ἤθελε νὰ τυροκομήσῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐρχόταν ἕνας δράκος καὶ τοῦ τό τραγεν ὄλο.

Μιὰν ἡμέρα ἐπῆγε καὶ τὸν ἤρε ἕνας σπανός στὴ μάντρα μεθυσμένος. Ἐκάτσανε λοιπὸν, ἐφάγανε κ' ἐλέγανε τὰ πάθη των. Ὁ σπανός ἅμα ἄκουσε πῶς ἐρχεται ἕνας δράκος καὶ

τρώει τὸ τυρί, λέει τοῦ τσοπάνη :

— Τί μοῦ δίνεις ἐμένα νὰ τὸν σκοτώσω αὐτὸν τὸ δράκο ;

Τοῦ λέει ὁ τσοπάνης :

— Ἐγὼ ἔτσι κ' ἔτσι χάνω τὸ εἰσόδημα καὶ δὲν κερδίζω τίποτα· νὰ σοῦ δώσω τίς μισὲς τίς προβάτες μου, μὰ ἔχε τὸ νοῦ σου, γιατί τὸ πουρνὸ εἶναι ἡ μέρα του ποὺ θά ρθῃ.

— Ἐννοια σου, λέει ὁ σπανός, μὴ σὲ μέλη.

Τὸ πουρνὸ ἅμα ξυπνήσανε, τοῦ λέει ὁ τσοπάνης :

— Ἐ ! ἔτοιμος εἶσαι ; τώρα τώρα ἐρχεται !

Ὁ σπανός δὲ θυμότανε. Ἄμα τοῦ πε λοιπὸν ὁ τσοπάνης, ἔτσι κ' ἔτσι, ἔδωκες τὸ λόγο σου πῶς θά σκοτώσης τὸ δράκο, διαλογιζότανε καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάμῃ, γιατί καὶ τὸ

λόγο του δὲν ἤθελε νὰ πάρῃ πίσω, καὶ νὰ πολεμήσῃ πάλι μὲ τὸ δράκο φοβότανε. Διαλογοζότανε, διαλογοζότανε αὐτὸς κάμποσῃ ὥρᾳ κ' ὕστερα λέει τοῦ τσοπάνη :

— Πιάσε καμιὰ εἰκοσιπενταριά κομμάτια ἀθθότυρο καὶ σκόρπισέ τα ἐδῶ κ' ἐκεῖ μέσ' στῆ μάντρα καὶ στῆ στράτα.

Ἔκαμεν ὁ τσοπάνης ὅπως τοῦ πε ὁ σπανὸς κ' ἐκάτσανε καὶ περίμεναν.

Σὲ κομμάτι ὥρα ἀκούγεται μιὰ βροντή, ἕνας βουητὸς. Λέει ὁ τσοπάνης τοῦ σπανοῦ :

— Ἔχε τὸ νοῦ σου κ' ἔρχεται· αὐτὸς ὁ βουητὸς εἶν' ἀπὸ τὶς πατημιές του !

Ἄμα ἦρθε κοντά, βγαίνει ὁ σπανὸς μπροστά του κ' ἐφώναζε μὲ ὅλη του τῆ δύναμη :

— Βάρδα, φύγε καὶ θὰ σὲ λειώσω καὶ σένα σὰν τὶς πέτρες αὐτεσά.

Ἐπιανε ἀπὸ χάμω αὐτὸς τ' ἀθθότυρα, τὰ ἔτριβε μέσ' στὰ χέρια του καὶ τὰ τραγε.

Ὁ δράκος ἄμα εἶδε πὼς λειώνει τὶς πέτρες αὐτὸς καὶ τὶς τρώει, φοβήθηκε. Πιάνει κι αὐτὸς μιὰ πέτρα νὰ δοκιμάσῃ, τίποτα.

— Γιὰ πιάσε ἀκόμα μιὰ, λέει στὸ σπανό.

— Νὰ ἀκόμα μιὰ, λέει ὁ σπανὸς, καὶ πιάνει πάλι ἕνα ἀθθότυρο καὶ τό καμε λειῶμα.

— Γιὰ τὸ θεό, λέει ὁ δράκος, μὴ μὲ φᾶς κ' ἐγὼ νὰ σὲ πάρω στὸ παλάτι μου πού μαςτε σαράντα ἀδέρφια νὰ σὲ κάμουμε ἀφεντικό μας.

— Ἐλα δῶ τολοιπόν, λέει ὁ σπανὸς, σκύψε κάτω καὶ σήκωσέ με. Τὸν σήκωσε ὁ δράκος στὸ νῶμο του καὶ μιὰ καὶ δυὸ στὸ παλάτι του.

Σὰν ἦρθαν κ' οἱ ἄλλοι ἀδερφοὶ του μυρίζοτανε καὶ φωνάζανε :

— Μίχχι, ἀθρωπινὸ κρέας μυρίζει· φέρτε το νὰ τὸ φᾶμε.

— Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ! τοὺς λέει ὁ δράκος, νὰ μὴ σᾶς ἀκούσῃ, γιατί θὰ μᾶς λειώσῃ οὐλους μας· μὴ θωρεῖτε τὸ μπῶτί του, πέτρες τρώει. Τσὰ καὶ τσὰ ἔπαθα στῆ μάντρα πού πῆγα.

Καὶ τοὺς εἶπε τί τοῦ καμεν ὁ σπανὸς στῆ μάντρα.

Ἄμα τὰ κουσαν αὐτοί, ἐπροσκύνησαν ὅλοι καὶ τὸν εἶπαν ἀφέντη.

Τὸ βράδου καθήσανε νὰ φᾶνε στὸ τραπέζι. Θωρεῖ ὁ σπανός, μῆτε κόκκαλα βγάζουν αὐτοὶ ἀπ' τὸ κρέας μῆτε τίποτα, μόνο τὰ κοκκαλίζουν καὶ τὰ περνοῦν ἔτσι κάτω. Ἔτραγε κι αὐτὸς τὸ κρέας καὶ τὰ κόκκαλα κρυφὰ κρυφὰ τὰ πέρναγε ἀπ' τὸ λαιμὸ του ἀπομέσ' ἀπὸ τὸ πουκάμισό του καὶ τὰ ριχνε μέσ' στὸν κόρφο του. Ἦρθεν ἡ ὥρα πού θὰ πιοῦν κρασί. Θωρεῖ αὐτὸς, γιὰ ποτήρια εἶχαν καρδάρες. Ποῦ, λέει αὐτὸς μέσα του, μισὸ νὰ πιῶ ἐγὼ ἀπ' αὐτὰ δά, θὰ γίνω στουππί. Λέει λοιπὸν στοὺς δράκους :

— Ἐμένα γιὰ καλὸ δικό σας νὰ μοῦ βάλετε σὲ μικρὸ ποτήρι, γιατί ἔχω ἄσκημο μεθύσι κι ἂν πιῶ μερικὲς ἀπ' αὐτὲς δὰ τὲς καρδάρες μῆτε σπίτι θ' ἀφήσω γερὸ μῆτε ἀνθρώπους.

— Ὅχι, γιὰ τὸ θεό, ἀφεντικό, πιέ ὅσο θέλεις.

Τὸ πουρνὸ ἄμα ξημέρωσε ἐβγῆκαν νὰ ρίξουν τῆ μπάλα.

Εἶχαν οἱ δράκοι μιὰ μπάλα πού βάραινε σαράντα καντάρια καὶ συνηθίζανε νὰ βγαίνουν στ' ἀνοιχτά, νὰ τὴν παίξουν, γιὰ νὰ βλέπουν ποιὸς θὰ τὴν πάη πιὸ μακριά. Τὴν πιάνει ὁ ἕνας, τὴν πάει ἕνα μίλι, τὴν πιάνει ὁ ἄλλος, τὴν πάει δυὸ μίλια· ὅλοι τὴ ρίξανε κι ἄλλονοῦ πῆγε πιὸ μακριὰ κι ἄλλονοῦ πιὸ κοντά. Σὰν ἦρθε τοῦ σπανοῦ ἡ ἀράδα, τοῦ λένε οἱ δράκοι :

— Ἐλα, σπανέ !

Ὁ σπανὸς τώρα πού δὲν μπορούσε νὰ τὴν κυλήσῃ, κοντοσκύβει κι ἀκουμπᾷ τὰ χέρια του στῆ μπάλα καὶ κουνιῶτανε κι ἄξαφνα βγάζει μιὰ φωνή :

— Βάρδα Σμύρνη, βάρδα Πόλη,
κι ὁ σπανὸς θὰ ρίξῃ βόλι !

Σὰν ἀκούσανε οἱ δράκοι Σμύρνη, Πόλη,

— Μή, γιὰ τὸ θεό, π' ἔχουμε τὶς ἀδερφές μας στῆ Σμύρνη καὶ στὴν Πόλη, νὰ μὴ μᾶς τὶς σκοτώσῃς ! Ἄφησε, ἄφησε !

Τὴν ἄλλη μέρα ἤθελαν νὰ πὰ νὰ φέρουν νερό. Λέει κι ὁ σπανός :

— Φέρτε μου τὸ βαρέλι καὶ τὸ σκοινὶ νὰ πὰ νὰ φέρω κ' ἐγώ.

— "Ὅχι, ὄχι, ἀφεντικό, λένε αὐτοί, δὲν εἶναι ἀνάγκη· ἐμεῖς φέρνουμε.

— "Ὅχι, λέει ὁ σπανός, θέλω νὰ πάω κ' ἐγώ, γιατί βαριούμαι νὰ κάθουμαι.

Τοῦ φέρανε λοιπὸν τὸ βαρέλι καὶ τὸ σκοινί· μὰ πού τὸ σκοινὶ μονάχα δὲν ἤμπορεῖ αὐτὸς νὰ σηκώση ! Λέει σ' ἕνα δράκο :

— Σήκωσέ τα καὶ πάρ' τα στὴ βρύση καὶ γέμισέ τα, γιατί ἐγὼ ἄδεια δὲν καταδέχομαι νὰ τὰ σηκώσω. Τὰ σήκωσεν ἕνας ἀπὸ τοὺς δράκους καὶ τὰ πῆρε καὶ τ' ἀφήκε στὴ βρύση. Πῆγεν ὕστερα κι ὁ σπανός καὶ μὲ τὰ χίλια ζόρια ἐγύρισε τὸ σκοινὶ γύρω γύρω στὴ βρύση καὶ καθότανε καὶ περίμενε, γιατί τί νὰ ἔκαμνε ! τὸ ἤξερε πὼς θὰ ρθουν νὰ τὸν γυρέψουν.

Τὸ βράδυ ἅμα ἄκουσε τίς πατημιές τοῦ δράκου πού ἐρχότανε νὰ ἰδῆ τί ἔπαθε τ' ἀφεντικό, ἀρχίνησε νὰ φωνάζη :

— "Ἐγια λέσα, ἔγια μόλα, γιούργια α α ! κ' ἔκαμε πὼς τραβοῦσε τὸ σκοινί.

— Γιὰ τὸ θεό, λέει ὁ δράκος, ἀφεντικό· θὰ χαλάσης τὴ βρύση καὶ δὲ θὰ χουμε νερό. Τί θέλεις νὰ κάμης ;

— Νά, λέει ὁ σπανός, θὰ πάρω τὴ βρύση κεῖ δὰ κοντὰ στὸ παλάτι, νὰ μὴν ἐρχόμαστε κάθε μέρα δωνὰ μ' αὐτὸ δὰ τὸ βαρελάκι, πού δὲν καταδέχομαι μηδὲ μὲ τὸ μικρό μου τὸ δαχτυλάκι νὰ τὸ σηκώσω.

— "Ὅχι, ὄχι, ἀφεντικό, ἄσ' το κ' ἐγὼ τὸ σηκώνω.

— "Ἐλα δῶ τολοιπό, σήκωσ' το καὶ σήκωσε καὶ μένα ἀποπάνω. Ἐσήκωσεν ὁ δράκος τὸ βαρέλι καὶ τὸ σκοινί, σηκώνει καὶ τὸ σπανὸ ἀποπάνω κ' ἐπῆγανε στὸ παλάτι.

Τὴν ἄλλη μέρα ἐπῆγαν στὰ ξύλα. Ὁ σπανός πάλε τοῦ σηκώσανε τὸ σκοινὶ καὶ τὸν μπαλτᾶ, πῆγανε καὶ τοῦ τ' ἀφήκανε σ' ἕνα ρουμάνι καὶ σκορπιστήκανε ὁ ἕνας δῶ κι ὁ ἄλλος κεῖ. Αὐτὸς ἔπιασε πάλε κ' ἔδωσε καμπόσα δέντρα μαζί μὲ κείνη τὴ σκοινάρα καὶ καθότανε. "Ἄμα τοὺς εἶδε πάλε ἀπὸ μακριὰ πού πηγαίνανε νὰ τὸν γυρέψουν, γιατί ἄργησε, ἀρχίνησε νὰ φωνάζη :

— "Ἐγια μόλα !

— Γιὰ τὸ θεό, ἀφεντικό, θὰ χαλάσης τὸ ρουμάνι.

— "Ὅχι, τολοιπό, θὰ κάθωμαι νὰ κουβαλῶ ἕνα ἕνα φόρτωμα σὰν τὰ δικὰ σας. . . λέει αὐτός.

— Δὲν εἶν' ἀνάγκη, ἀφεντικό, ἄσ' τα, ἄσ' τα κ' ἐμεῖς τὰ φέρνουμε. Τοὺς κατάφερε λοιπὸν πάλε καὶ σηκώσανε τὰ ξύλα κι αὐτὸν ἀποπάνω καὶ τὸν πῆρανε στὸ παλάτι.

Περάσανε ἔτσι δὰ κάμποσες μέρες, αὐτὸς βαρέθηκε πιά· φοβότανε κι ὅλα νὰ μὴ τὸν καταλάβουν καὶ τοὺς λέει :

— Μένα νὰ μὲ σηκώση τώρα ἕνας ἀπὸ σᾶς νὰ μὲ πάη στὸ σπίτι μου καὶ σὰν θέλω ἐγὼ, πάλε ἐρχομαι καὶ σᾶς βρίσκω ὕστερα.

— Καλό, ἀφέντη, τοῦ λένε, γιατί κι αὐτοὶ ἤθελαν νὰ τὸν ξεφορτωθοῦν.

Τὸν πῆρε ἕνας στὸ νῶμο του καὶ πηγαίνανε. "Ἄμα ἤρθαν κοντὰ στὸ χωριό, αὐτὸς φοβότανε νὰ μὴ τὸν ἰδῆ κανένας ἄνθρωπος καὶ φωνάξῃ κ' ὕστερα τὸν γνωρίσῃ ὁ δράκος καὶ τὸν φάη· λέει τολοιπὸν τοῦ δράκου :

— Βγάλε με κάτω τώρα κ' ἐρχου κρυφὰ ἀποπίσω μου νὰ σοῦ δείξω τὸ σπίτι μου.

"Ἄμα πῆγαν στὸ σπίτι βάζει αὐτὸς χάμω τὸ φαβατόμυλο καὶ τὸν ἐγύριζε χούρ ρ ρ ρ. . . καὶ λέει τοῦ δράκου :

— Βάρδα, γιατί θὰ σὲ φάω· θωρεῖς δωνά; τὰ δόντια μου ἀκονῶ, κ' ἐγύριζε γλήγορα - γλήγορα τὸ φαβατόμυλο, κι ἄλλη φορά νὰ μὴν πάη κανένας σας καὶ πειράξῃ τὸν τσοπάνη, γιατί θὰ σᾶς φάω οὐλοὺς σας !

Κόφτει ὁ δράκος καὶ θωρεῖ καὶ ποπίσω του, ἀπ' τὸ φόβο του μὴ τὸν κυνηγᾷ κανένας.

Ἀπὸ τοτεσὰ πιά δὲν ἐπῆγε κανένας νὰ πειράξῃ τὸν τσοπάνη. Πῆγε κι ὁ σπανός καὶ παίρνει τὰ μισὰ τὰ πρόβατα, πού τοῦ ταξεν ὁ τσοπάνης κ' ἔζησε καὶ κείνος καλὰ καὶ μεῖς πιὸ καλὰ πὸ κείνον.

Η ΜΥΓΔΑΛΙΑ ΚΙ Ο ΤΖΙΝΤΖΙΡΑΣ

ΙΑ ΜΕΡΑ ένας φτωχός περνούσε στη γειτονιά του από έναν ύφαντή και είδε μια μαύρη κόττα δεμένη με κόκκινο σπάγγο στο άργαστήρι του. Όταν πήγε σπίτι του, άκουσε τη γειτόνισσα που φώναζε κ' έλεγε, ότι τής πήραν τη μαύρη κόττα και να τὸ βροῦν ἀπ' τὸ Θεὸ και ἄλλα. Αὐτὸς τῆς φώναζε και τῆς εἶπε :

— Ἄν μου δώσης δυὸ γρόσια, σοῦ δείχνω ἐγὼ ποῦ εἶναι ἡ κόττα.

Και κείνη ὑποσχέθηκε κι ἀφοῦ ἔκαμε τοῦτος πὼς διάβαζε σὲ κάτι βιβλία, τῆς εἶπε :

— Τὴν ἡῦρα ! εἶναι στὸ τάδε ἀργαστήρι και τρέξε.

Αὐτὴ ἔτρεξε και τὴν ἡῦρε και τοῦ ἔδωκε τὰ δυὸ γρόσια.

Τότε τοῦ λέει ἡ δική του ἡ γυναῖκα :

— Σὰν καλὴ δουλειὰ εἶναι αὐτὴ· νὰ γίνης μαντολόης.

Κι αὐτὸς ἀποφάσισε νὰ γίνη μαντολόης και νὰ λήη μαντολογίες.

Ἐκεῖ ποῦ καθόνταν στὸ σταυροδρόμι μιὰ μέρα, πέρασαν οἱ δοῦλοι τοῦ βασιλιᾶ και τὸν ρώτησαν κι αὐτοὶ τί θ' ἀποχτήση ἡ βασίλισσα, κορίτσι ἢ παιδί. Κι αὐτὸς, ἐπειδὴ δὲν ἤξερε τί νὰ πῆ, ἔκανε πὼς διάβαζε ἕνα βιβλίο κ' ἔλεγε ὀλοένα :

— Παιδί, κορίτσι, παιδί, κορίτσι...

Και κείνοι βαρέθηκαν νὰ τὸν ἀκοῦν κ' ἔφυγαν.

Καταλαχοῦ, ὅταν γέννησε ἡ βασίλισσα, ἔκαμε και παιδὶ και κορίτσι, διδυμάρικα. Τότε θυμήθηκαν οἱ δοῦλοι τὸ μαντολόη και εἶπαν τοῦ βασιλιᾶ, τί τοὺς εἶχε πῆ.

Ἐκεῖ ποῦ καθόνταν στὸ σταυροδρόμι μιὰ μέρα πέρασαν οἱ δοῦλοι τοῦ βασιλιᾶ.

Αὐτὲς τὶς μέρες τοῦ χαν κλέφει τοῦ βασιλιᾶ τὴν κάσα και, σὰν ἔμαθε ἔτσι γιὰ τὸ μαντολόη, ἔστειλε και τὸν ἔφερε μὲ μεγάλη τιμὴ και παράταξη, μὲ στρατό, μὲ μουσικὲς.

Ὁ καημένος ὁ μαντολόης ἔτρεμε ἀπὸ τὸ φόβο του, ἀλλὰ τί νὰ κάνη. Ποῦ ἤξερε κείνος ποιὸς πάτησε τὴν κάσα !

Πέρασε μιὰ μέρα, δυὸ, τρεῖς, τίποτα. Μιὰ βραδειὰ ζήτησε και τοῦ πῆγαν ἕνα πιάτο μύγδαλα, τὰ σπανε κ' ἔτρωγε.

Ἐκεῖ οἱ κλέφτες ἦταν τρεῖς. Ὁ ἕνας ἦταν ἀπόξω στὴν πόρτα και παραφύλαγε νὰ ἰδῆ, ἂν θὰ μαντέψη σωστά.

Ἄφοῦ ἔφαγε πολλὰ μύγδαλα, νύσταξε ὁ μαντολόης κ' εἶπε :

— Ἦρθε ὁ πρῶτος (ὁ ὕπνος μαθέ).

Ἐκεῖνος ποῦ ἦταν ἀπόξω, ν' ἀκούσῃ αὐτὰ τὰ λόγια, φοβήθηκε. Πάει καὶ λέει στοὺς ἄλλους :

— Ὅρε παιδιά, μᾶς κατάλαβε ὁ μαντολόης. Πῆγα ἀπόξω ἀπὸ τὴν κάμαρη κι ἄκουσα κ' ἔλεγε : « Ἦρθε ὁ πρῶτος ».

Αὐτοὶ δὲν πίστεψαν καὶ πῆγε ὁ δεῦτερος πίσω στὴν πόρτα.

Ὁ μαντολόης ξύπνησε κ' ἔσπανε πάλι τὰ μύγδαλα κ' ἔτρωγε. Νύσταξε πάλι κ' εἶπε :

— Ἦρθε κι ὁ δεῦτερος.

Αὐτὸς ποῦ τ' ἄκουσε, πῆγε καὶ τό πε στοὺς ἄλλους.

— Μὲ κατάλαβε καὶ μένα, τοὺς λέει. Πῆγα κ' ἐγὼ κι ἄκουσα κ' εἶπε « Ἦρθε κι ὁ δεῦτερος ».

Πῆγε κι ὁ τρίτος νὰ ἰδῆ.

Ὁ μάγος πάλι ξύπνησε κ' ἔσπανε μύγδαλα κ' ἔτρωγε. Νύσταξε πάλι κ' εἶπε :

— Ἦρθε καὶ τῆς στραβῆς ὁ γιός. (ὁ τρίτος ὕπνος μαθῆ).

Πῆγε κι αὐτὸς καὶ τὸ εἶπε :

— Μᾶς κατάλαβε ὁ σατανᾶς ὁ μαντολόης.

Πῆγαν τότε ὅλοι καὶ βρόντηξαν τὴν πόρτα κ' εἶπαν τοῦ μαντολόη :

— Ξέρουμε ὅτι εἶσαι καλὸς μάγος καὶ μᾶς βρῆκες καὶ τοὺς τρεῖς, μόνο μὴν τύχη καὶ μᾶς προδώσης στὸ βασιλιᾶ καὶ θὰ σοῦ δείξουμε ποῦ τὴν ἔχουμε τὴν κάσα.

Πῆγαν καὶ τοῦ ἔδειξαν.

Πέρασαν κάμποσες μέρες. Ὁ βασιλιᾶς τὸν ρώτησε :

— Ἔ, μαντολόη, κατάλαβες τίποτα ;

— Κάτι κατάλαβα, τοῦ λέει. Δῶς' μου ἓνα δοῦλο νὰ σκάψω.

Τοῦ ἔδωκε δοῦλο, πάει σ' ἓνα μέρος τοῦ περβολιοῦ σκάφτουν, ἤθραν τὴν κάσα ἀπείραχτη, γεμάτη φλουριά, καὶ χάρηκεν ὁ βασιλιᾶς καὶ τοῦ ἔδωκε λογιῶν τῶν λογιῶν δῶρα. Καὶ ἀφοῦ ἔφαγαν τὸ γεῦμα μαζὶ, τὸν πῆρε καὶ βγῆκαν στὸν κῆπο.

Ἐκεῖ ποῦ περπατοῦσαν, ὁ βασιλιᾶς ἄρπαξε ἀπὸ μιὰ μυγδαλιὰ ἓνα τζίντζιρα στὸ χέρι καὶ τοῦ λέει :

— Ἄν εἶσαι ἀληθινὸς μαντολόης, νὰ ἰδοῦμε τί θὰ πῆς. Τί ἔχω ἐδῶ στὸ χέρι ;

Ὁ καημένος ὁ μαντολόης ποῦ τὸν ἔλεγαν στὸ ὄνομά του Τζίντζιρα καὶ τὴ γυναῖκα του Μυγδαλιά, εἶπε τότε φοβισμένος καὶ τρομαγμένος :

— Χαλάλι σου, Τζίντζιρα, ποῦ σ' ἄφησεν ἡ Μυγδαλιά κ' ἔπεσες στὰ χέρια τοῦ βασιλιᾶ !

Ὁ βασιλιᾶς πάντεχε ποῦ ἔλεγε γιὰ τὸν τζίντζιρα ποῦ εἶχε στὸ χέρι καὶ τὴ μυγδαλιὰ ποῦ τὸν πῆρε καὶ χάρηκε πολὺ καὶ τοῦ ἔδωκε πολὺ χρυσάφι καὶ πάει πιά στὸ σπίτι του κ' ἔζησε καλὰ κι ἀκόμα καλύτερα.

ΙΑ ΦΟΡΑ κ' έναν καιρό ήταν ένας, πού τόν λέγανε 'Ηλιᾶ και εἶχε τ' ἄλεσμα στό μύλο. Καβαλ-
λικεύει τὸ μουλᾶρι του και πῆγε νὰ τὸ πάρη.

'Αφοῦ τὸ πῆρε, πάει παρέκει και ξεφορτώ-
νει τὸ μουλᾶρι του γιὰ νὰ βοσκῆση, και γέρνει
και κείνος κι ἀποκοιμείται. Πάει ένας ἄλλος με
τὸ γαϊδούρι του φορτωμένο ἀραποσίτι. 'Αφοῦ
τόν εἶδε κ' ἦταν ἀποκοιμημένος, τοῦ παίρνει τοῦ
'Ηλιᾶ τὸ στάρι και τὸ φορτώνει στό μουλᾶρι
και τοῦ ἀφήνει τὸ γαϊδούρι με τ' ἀραποσίτι. Τοῦ
βγάνει τὴν ψάθα και τοῦ φορεῖ τὴ σκούφια του, τοῦ βγάνει
τὰ παπούτσια και τοῦ φορεῖ τὰ τσαρούχια του και τοῦ παίρ-
νει τὸ μουλᾶρι με τὸ στάρι και φεύγει.

Σ' έναν καιρό ξυπνάει ὁ 'Ηλιᾶς. Τηράει γιὰ τὸ μουλᾶρι
του, βλέπει ἕνα γαϊδούρι. 'Ανοίγει τὰ σακκιά, βλέπει ἀραπο-
σίτι. 'Απλώνει τὸ χέρι του στό κεφάλι, βλέπει σκούφια.
Τηράει γιὰ παπούτσια, βλέπει τσαρούχια.

— Ρέ, λέει, ἐγὼ δὲν εἶμαι ὁ 'Ηλιᾶς ! 'Εγὼ εἶχα μουλᾶρι,
στάρι, ψάθα, παπούτσια.

Πάει στὴ γυναῖκα του, τῆς φωνάζει :

— 'Ηλιού, 'Ηλιού ! Ποῦ εἶναι ὁ 'Ηλιᾶς ;

— Πάει στό μύλο.

— 'Αμ' τί ζῶ εἶχε ;

— Εἶχε μουλᾶρι.

— Τί γέννημα εἶχε ;

— Στάρι.

'Η γυναῖκα του τὸν γνώρισε ἀπ' τὴ φωνή, γιὰτὶ ἦταν
νύχτα πού τῆς τὰ λεγε.

— Βρέ χριστιανέ μου, τί τρέχει ; κόπιασε ἀπάνω.

— Μπά, γὼ δὲν εἶμαι ὁ 'Ηλιᾶς· δὲ φόρειγα τσαρούχια,
δὲν εἶχα γαϊδούρι.

Κατεβαίνει ἡ γυναῖκα του, τοῦ ἀνοίγει και κάτσαν κείνοι
καλά και μεῖς καλύτερα.

ΙΑ ΦΟΡΑ ένας χωριάτης καβάλλα στό
γαῖδαρό του πῆγαινε στὴν πολιτεία, γιὰ
νὰ πουλήση μιὰ γίδα στό παζάρι. 'Η
γίδα εἶχε και κυπρί· τὴν ἔδεσε λοιπὸν
με τὸ σκοινὶ πίσω ἀπὸ τὸ γαῖδαρο και
τραουῦσε μπροστά.

Τρεῖς κλέφτες τὸν εἶδαν ἀπὸ μα-
κριὰ κι ὁ ένας εἶπε :

— 'Εγὼ θὰ τοῦ πάρω τὴ γίδα, χωρὶς νὰ καταλάβῃ.

'Ο ἄλλος :

— 'Εγὼ θὰ τοῦ πάρω τὸ γαῖδαρο.

Κι ὁ τρίτος :

— 'Εγὼ θὰ τοῦ πάρω τὰ φορέματα...

'Επῆγε ὕστερα ὁ πρῶτος ἀπὸ κρυφὰ κι ἀφοῦ κρέμασε τὸ
κυπρί στὴ νουρά τοῦ γαϊδαρου, πῆρε τὴ γίδα κ' ἔφυγε.

Σὲ λίγο τοῦ βγῆκε ὁ δεύτερος κ' εἶπε τοῦ χωριάτη :

— Τί ν' αὐτά, πατριώτη ; Ποῦ ἀκούστηκε τὸ κυπρί στὴ
νουρά τοῦ γαϊδουριοῦ ;

— Μωρέ, τὸ εἶχα στὴ γίδα ! Ποῦ ναι ἡ γίδα ; ... Μοῦ
τὴν πῆραν !...

— Γίδα εἶχες ; τοῦ εἶπε τοῦτος. Τώρα δά, αὐτοῦ κοντὰ
δυὸ δρασκέλια ἀντάμωσα ἕναν με μιὰ γίδα τέτοια και τέτοια.

— 'Η δική μου ἦταν, λέει ὁ χωριάτης, μόνο κράτησε
λίγο τὸ γαϊδούρι νὰ πὰ νὰ τὸν προφτάσω.

'Οσο νὰ γυρίση τὶς πλάτες ὁ χωριάτης, τοῦ παραμέρισε
τοῦτος τὸ γαϊδούρι, κι ἀφοῦ ὁ χωριάτης δὲν ἤυρε τὴ γίδα και
γύρισε, δὲν ἤυρε και τὸ γαϊδούρι, και κίνησε λυπημένος τὸ
δρόμο του.

Παρέκει βρίσκει τὸν τρίτο σ' ἕνα πηγάδι πού ἔκλαιγε.

— Τί ἔχεις ; τὸν ρώτησε.

— Μοῦ ἔπεσε μέσα ἡ σακκούλα και δὲ μπορῶ νὰ μπῶ,
γιὰτὶ μοῦ πονοῦν τὰ ποδάρια.

— Τί μοῦ δίνεις ἐμένα νά τήν βγάλω ; λέει ὁ χωριάτης.
— Μισά καί μισά τὰ χρήματα πού ἔχει μέσα.
— Τότε βάστα μου τὰ φορέματα καί κατέβασέ με μέ τὸ σκοινὶ νά τὰ βρῶ ἐγώ.

Ἔτσι ξεντύθηκε καί κατέβηκε καί τὰ ζήτησε.

Ὁ τρίτος τότε πῆρε τὰ φορέματά του κ' ἔφυγε καί κατάλαβε σέ λίγο ὁ χωριάτης ὅτι τοῦ τήν ἔφτιασαν καί οἱ τρεῖς, ἀλλὰ δὲν μπορούσε νά βγῆ κι ὄξω ἀπ' τὸ πηγάδι.

Καταλαχοῦ ἔρχεται ἓνας δοῦλος ἀπὸ μεγάλο σπίτι γιὰ νά πάρη νερὸ καί, σὰν τὸν εἶδε, τὸν ρώτησε :

— Τί κάνεις αὐτοῦ, ὁρέ ;
— Ἦρθα ἀπ' τὸν Κάτω Κόσμο.
— Εἶδες ἐκεῖ τὸ παιδί τῆς κυρᾶς μου, πού σκούζει γι' αὐτὸ νύχτα μέρα, ἀφότου τῆς πέθανε ἐδῶ καί μιὰ βδομάδα :
— Τὸ εἶδα.
— Τί σοῦ εἶπε ;
— Εἶναι καλὰ καί μοῦ εἶπε νά σᾶς πῶ γειές καί χαιρετήματα καί νά μοῦ δώσετε καί μιὰ φορεσιά.

Ὁ δοῦλος ἔτρεξε καί τὰ εἶπε αὐτὰ στὴν κυρά του καὶ αὐτὴ χάρηκε καί τοῦ ἔδωσε τὴ φορεσιά καί εἶπε τοῦ δούλου νά τὸν φέρη μπροστά της νά τὸν ρωτήσῃ.

Ἀφοῦ βγῆκε ὁ χωριάτης ἀπ' τὸ πηγάδι καί ντύθηκε, πάει στὴν κυρά καί τῆς ἔλεγε λόγια ἀπ' τὸ παιδί της ἀπὸ τὸν Κάτω Κόσμο καί ὅτι θέλει τὸ παιδί της καί μιὰ φορεσιά καλή.

Ἡ κυρά τοῦ ἔδωσε τὴν καλὴ τὴ φορεσιά κ' ἔφυγε πάλι ὁ χωριάτης ἴσια γιὰ τὸν Κάτω Κόσμο. . .

Σὲ λίγη ὥρα πάει ὁ ἀντρας της καὶ αὐτὴ τοῦ εἶπε :

— Δὲν ξέρεις, λέει, τίποτα ; Ἦρθε, λέει, ἓνας καί μοῦ φερε χαιρετήματα ἀπ' τὸ παιδί μας, νά τοῦ δώσω τὴν καλὴ του τὴ φορεσιά καί τοῦ τὴν ἔδωκα.

Ὁ ἄνθρωπος θύμωσε πολὺ, πηδᾷ μάνι - μάνι πάνω στ' ἄλογό του, ρωτᾷ τὴ γυναῖκα του ἀπὸ πού πῆγε αὐτὸς ὁ κατεργάρης, καί ἔτρεχε νά πάῃ νά τὸν πιάσῃ.

Τώρα αὐτὸς, πού σκάρωσε τὴ δουλειὰ σ' αὐτὴ τὴ γυναῖκα, ἤρθε μπροστά του ἓνα τσοπάνη κασσιδιάρη.

— Βρὲ σύ, τοῦ λέει, κασσίδα ἔχεις ; Δὲν ξέρεις, λέει, καημένε, πὼς ὁ βασιλιᾶς μαζώνει τὰ κεφάλια τῶν κασσιδιάρηδων καί θὰ κάνῃ ἓνα παλάτι μέ κασσιδιάρικα κεφάλια ;
Τ' ἀκούει ὁ καημένος ὁ τσοπάνης, τὸ πίστεψε.

— Ἄκουσε νά σοῦ πῶ, λέει ὁ χωριάτης, τί νά κάνῃς νά σωθῆς, γιατί πολὺ σέ λυποῦμαι. Δῶσε, λέει, τὰ ροῦχα σου· νά τὰ βάλω γὼ νά βόσκω τὰ πρόβατα καί σὺ ἀνέβα πάνω σέ τοῦτο δὰ τὸ δέντρο καί κάθου ἴσαμε νά περάσῃ ἡ φούρια.

Ὅ,τι ἀλλάξαν δὰ τὰ ροῦχα των καὶ ἀνέβηκε ὁ τσοπάνης πάνω στὸ δέντρο, νά καί ἔρχεται καὶ ὁ ἄνθρωπος, πού κυνηγοῦσε τὸ χωριάτη. Τὸν βλέπει πάνω στὸ δέντρο :

— Βρὲ σύ, λέει, κατέβα μάνι - μάνι κάτω !

Κεῖνος φώναζε :

— Γὼ δὲν ἔχω κασσίδα ! Γὼ δὲν ἔχω κασσίδα !

— Βρὲ κατέβα κάτω καί γὼ δὲ σέ ρωτῶ ἔχεις κασσίδα ἢ δὲν ἔχεις.

Κεῖνος πάλι τὰ ἴδια. Ὁ ἄνθρωπος θύμωσε :

— Τώρα, λέει, νά δῆς, κατεβαίνεις ἢ δὲν κατεβαίνεις !

Βγάζει αὐτὸς τὰ παπούτσια του, ἀνέβηκε πάνω στὸ δέντρο.

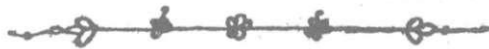
Τώρα ὁ χωριάτης, πού τρογύριζε κειπέρα μέ τοῦ τσοπάνη τὰ ροῦχα, ἔρχεται μάνι - μάνι κάτω ἀπὸ τὸ δέντρο, βάζει τὰ παπούτσια τ' ἀνθρώπου, πηδᾷ καί πάνω στ' ἄλογο καί δρόμο.

— Ἄχ ! λέει ὁ ἄνθρωπος ἀποπάνω ἀπὸ τὸ δέντρο, ἄχ κατεργάρη, σὰ μοῦ τό παιζες !

Κατέβηκε κάτω καί πῆγε ξυπόλυτος καί χωρὶς ἄλογο στὸ σπίτι.

— Καλέ, λέει, γυναῖκα, σὺ ἔστειλες στὸ μακαρίτη τὴ φορεσιά του, ἐγὼ τοῦ ἔδωκα τὰ παπούτσια μου καί τ' ἄλογό μου γιὰ νά καβαλλικεύῃ.

Κ' ἔτσι ὁ χωριάτης ἔγινε πιά μέ ἄλογο ἀντὶ μέ γαῖ-δούρι, πού εἶχε πρῶτα.

ΟΙ ΣΑΡΑΝΤΑ ΓΙΑΝΝΗΔΕΣ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ἦταν σαράντα Γιάννηδες καὶ κίνησαν νὰ πᾶν στὸ λόγγο, νὰ κόψουν ξύλα. Πῆγαν ὁ καθένας ἀπὸ ἓνα τσεκούρι καὶ ξεκίνησαν. Πῆγαν, πῆγαν κι ὅταν κοντοζύγωναν στὸ λόγγο, σουρούπωσε. Τότε εἶπαν :

— Τώρα θὰ πλαγιάσουμε καὶ πρῶτ-πρῶτ κόβουμε τὰ ξύλα.

Πῆγαν νὰ πλαγιάσουν, μὰ φοβοῦνταν κιόλα κ' ἤθελαν νὰ πλαγιάσουν ὅλοι στὴ μέση καὶ κανένας στὴν ἄκρη.

Κεῖ ποῦ μάλωναν, τοὺς ἄκουσεν ἓνας βοσκὸς καὶ πῆγε νὰ ἰδῆ τί τρέχει. Μόλις τὸν εἶδαν, τοῦ εἶπαν :

— Μήπως ξέρεις ἐσὺ κανέναν τρόπο νὰ μᾶς βάλῃς ὅλους στὴ μέση ;

— Ἐέρω, τοὺς λέει. Τί θὰ μοῦ δώσετε νὰ σᾶς βάλω ὅλους στὴ μέση ;

— Σοῦ δίνωμε ὅλα τὰ τσεκούρια μας, εἶπαν μ' ἓνα στόμα.

Ὁ βοσκὸς πῆρε μιὰ κάπα καὶ τὴν ἔβαλε ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος, πῆρε κ' ἓνα κούτσουρο καὶ τῶβαλε ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ὑστερα πῆρε τὰ τσεκούρια τους καὶ ἔφυγε.

Οἱ Γιάννηδες τότε πλάγιασαν καὶ τὴν αὐγὴ σηκώθηκαν καὶ κίνησαν μέσ' στὸ λόγγο, νὰ κόψουν ξύλα.

Κοιτᾶνε, βλέπουν ἓνα κυπαρίσσι ψηλό.

— Ἐλάτε, λέει ἓνας, νὰ κόψουμε τὸ κυπαρίσσι.

— Μὲ τί νὰ τὸ κόψουμε ; λένε οἱ ἄλλοι. Τσεκούρια δὲν ἔχουμε !

— Νὰ σᾶς πῶ ἐγώ, λέει ἐκεῖνος. Ν' ἀνεβῶ ἐγὼ νὰ πιαστῶ ἀπ' τὴν κορφή, ν' ἀνεβῆ ἓνας νὰ κρεμαστῆ ἀπ' τὰ

ποδάρια μου, ν' ἀνεβῆ ἄλλος ἓνας νὰ κρεμαστῆ ἀπ' τὰ ποδάρια αὐτουνοῦ, ἓνας ἄλλος ἀπ' τὰ ποδάρια ἐκεινοῦ, ὅλοι νὰ κρεμαστοῦμε ἓνας κατόπι στὸν ἄλλον. Τί θὰ κάμῃ τὸ δέντρο ; ἀπ' τὸ βάρος θὰ κοπῆ, θὰ πέσῃ καὶ τὸ πελεκοῦμε ὕστερα στὸ σπίτι !

Ὅπως εἶπε, ἔτσι ἔκαμαν· ἀρμαθιάστηκαν ὁ ἓνας κοντὰ στὸν ἄλλον καὶ κρεμιόνταν. Τὸν κάτω-κάτω τὸν λέγανε Μαστρογιάννη Παντελῆ. Τοῦ πρώτου-πρώτου, ποῦ ἦταν πιασμένος ἀπ' τὴν κορφή τοῦ κυπαρίσσιου, τοῦ πόνεσαν ἀπ' τὸ βάρος τὰ χέρια. Φωνάζει ἀπὸ πάνω :

— Ἐ, Μαστρογιάννη Παντελῆ ! Βάστα μιὰ στιγμή νὰ κάνω κούκκου - φτύμα (νὰ φτύσῃ δηλαδὴ τὰ χέρια του γιὰ νὰ ξαναπιάσῃ γερά).

Ἀφήνει μιὰ στιγμή τὰ χέρια του, κυλίστηκαν ὅλοι μαζὶ κάτω στὸ ρέμα, σκοτώθηκαν. Μόνο οἱ δυὸ ποῦ ἦταν κάτω-κάτω γλύτωσαν κι ὁ ἀπάνω-ἀπάνω, γιὰτὶ ἔπεσε ἀπάνω στοὺς ἄλλους καὶ γλύτωσε.

Σηκώνονται αὐτοί, φεύγουν.

Πηγαίνοντας βλέπουν ἀπάνω σ' ἓνα δέντρο καὶ καθόταν ἓνα τρυγόνι. Λέει ὁ ἓνας στοὺς ἄλλους δύο :

— Ὁ ἓνας νὰ πάῃ νὰ βρῆ σπέρτα, γιὰ ν' ἀνάψουμε φωτιά, ὁ ἄλλος νὰ πάῃ νὰ φέρῃ ἀλάτι, γιὰ νὰ τὸ ἀλατίσουμε κ' ἐγὼ θ' ἀνέβω στὸ δέντρο νὰ πιάσω τὸ πουλί.

Κίνησαν δὰ αὐτοὶ νὰ φέρουν ἀλάτι καὶ σπέρτα, γιὰ νὰ ψήσουν τὸ πουλί, καὶ κεῖνος ἀνέβηκε στὸ δέντρο νὰ τὸ πιάσῃ.

Τὸ τρυγόνι πέταξε καὶ πῆγε στὸ ἄλλο δέντρο. Τότε εἶπε κι αὐτός :

— Πηδᾶς ἐσύ, πηδάω κ' ἐγώ. Καὶ πήδησε ἀπ' τὸ δέντρο, ἔπεσε κάτω, σκοτώθηκε, κ' ἔτυχε κ' ἓνα φτερό πῆγε στὸ στόμα του.

Σὰν ἤρθαν οἱ δυὸ ἄλλοι καὶ τὸν βρῆκαν σκοτωμένον μ' ἓνα φτερό στὸ στόμα του, κούνησαν τὸ κεφάλι τους καὶ εἶπαν :

— Ποιδὸς σοῦ εἶπε νὰ φᾶς τὸ κυνήγι ἄψητο ;

Ἐτσι ἀπόμειναν οἱ δυὸ. Λέει τότε ὁ ἓνας :

— Τί νὰ κάνουμε τώρα τ' ἀλάτι ;

— Νά τὸ σπείρουμε, λέει ὁ ἄλλος.

Πῆγαν, ζευγάρωσαν ἓνα χωράφι καὶ τὸ ἔσπειραν. Ὑστερα πῆγαιναν κάθε μέρα καὶ κοιτοῦσαν ἂν φύτρωσε τ' ἀλάτι, μὰ δὲν ἔβλεπαν τίποτε.

Μιὰ μέρα παίρνουν κ' οἱ δυὸ ἀπὸ ἓνα τουφέκι στὸ νῶμο καὶ πάνε νὰ ἰδοῦν ποιὸς τρώει τὸ ἀλάτι, νὰ τὸν σκοτώσουν.

Σὰν πῆγαν στὸ χωράφι κοιτάει ὁ ἓνας καὶ βλέπει μιὰν ἀκρίδα. Λέει στὸν ἄλλον σιγά - σιγά :

— "Ε, σύ, νὰ τὸ πουλὶ πού μᾶς τρώει τ' ἀλάτι !

Κείνη τῆ στιγμῆ πηδάει ἡ ἀκρίδα καὶ κάθεται πάνω στὸ μέτωπο τοῦ ἄλλου.

— Μὴ κουνιέσαι, τοῦ λέει ὁ σύντροφός του, νὰ σκοτώσω τὸ πουλὶ πού μᾶς τρώει τ' ἀλάτι.

Τραβᾶει, σκοτώνει τὴν ἀκρίδα, σκοτώνει καὶ τὸ σύντροφό του μαζὶ. Ἀπόμεινε αὐτὸς τώρα μονάχος. Γυρίζοντας γιὰ τὸ χωριὸ περνᾶει ἀπὸ ἓνα γεφύρι. Ἀποκάτω ἔτρεχε τὸ ποτάμι. Πάει στὴν ἄκρη, σκύβει νὰ ἰδῆ τὴν καμάρα τοῦ γεφυριοῦ, γκρεμίζεται. Πάει κι αὐτός.

Ο ΤΡΕΛΛΟΣ ΚΙ Ο ΓΝΩΣΤΙΚΟΣ

ἮΤΑΝΕ μιὰ φορά δυὸ ἀδέρφια, ὁ ἓνας τρελλὸς κι ὁ ἄλλος γνωστικός. Πέθανε ὁ πατέρας τους καὶ τοὺς ἀφήκε ἓνα μαντρί γεμάτο ἀγελάδες.

— "Ελα νὰ τὶς μοιραστοῦμε, λέει ὁ γνωστικὸς στὸν τρελλό.

— Νά ἐγώ, λέει ὁ τρελλὸς, θὰ κάμω ἐδωπέρα μιὰ καινούργια μάντρα, καὶ τὸ βράδυ, πού θὰ γυρίζουν οἱ ἀγελάδες ἀπ' τὴ βοσκή, ὅσες μποῦνε στὴ δική μου τὴ μάντρα, θὰ τὶς πάρω ἐγώ καὶ τὶς ἄλλες πᾶρ' τες ἐσύ.

Ὁ γνωστικὸς γέλασε καὶ δὲν εἶπε τίποτα. Καὶ ὁ τρελλὸς μάνι - μάνι ἔκαμε ἓνα μαντρί στὸ πλάι τοῦ παλιοῦ.

Τὸ βράδυ γυρίζοντας οἱ ἀγελάδες ἀπ' τὴ βοσκή μπήκανε ὅλες ἐκεῖ πού ἦτανε συνηθισμένες, στὸ παλιὸ τὸ μαντρί. Μόνο μιὰ κουτσή ὕστερα - ὕστερα μπήκε στὸ καινούργιο τὸ μαντρί τοῦ τρελλοῦ. Ὁ γνωστικὸς τοῦ εἶπε νὰ πάρη κι ἄλλες.

— Ἀδερφέ, νὰ αὐτὴ, αὐτὴ εἶναι ἡ δική μου ἡ τύχη ἄλληνα δὲ θέλω, εἶπε, καὶ πήγανε καὶ κοιμηθήκανε.

Τὸ πρωῒ σηκώνεται ὁ τρελλὸς ἀπ' τὴν αὐγίτσα, δένει τὴν ἀγελάδα καὶ πάει νὰ τὴν σφάξῃ. Πάει στὸν κάμπο, τῆς δίνει μιὰ μπαλταδιά, πᾶρ' τὴν κάτω. Ὑστερα τὴν ἐγδαρε κι ἀρχίνησε νὰ τὴν κόφτῃ.

Βλέποντας ἀπὸ τὰ δέντρα οἱ κάργιες νωπὸ - νωπὸ κρέας, σηκωνότανε ἡ ὄρεξή τους καὶ φωνάζανε :

— Κά ! κά !

Κι ὁ τρελλὸς θαρροῦσε πὼς τοῦ γυρεῦανε κρέας καὶ κόφτοντας κομμάτια - κομμάτια ἔρριχνε στὶς κάργιες κ' ἔλεγε :

— Πόσο θέλεις ἐσύ ; μισὴ ὀκά ; Νά μισὴ ὀκά.

— Κά ! κά ! φωνάζανε πάλι οἱ κάργιες.

— Μπά, ἐσὺ πόσο θέλεις, μιὰν ὀκά ; Νά μιὰν ὀκά.

Ἔτσι - ἔτσι μοίρασε στὶς κάργιες ὅλη τὴν ἀγελάδα.

— Ἔ ! πότε νὰ ρθῶ νὰ πάρω τοὺς παραῖδες ;

— Κά ! κά ! φωνάζανε οἱ κάργιες.

— Τὸ Σάββατο ; τὸ Σάββατο ; ἄιντε, ἄς εἶναι τὸ Σάββατο.

Κ' ἔφυγε.

— Ποῦ ναι μπρὲ ἡ ἀγελάδα ; τὸν ρώτησεν ὁ γνωστικός τὸ βράδῳ στὸ σπίτι.

— Τῆνε πούλησα στὶς μαυροφόρες, εἶπε κεῖνος.

Τὸ Σάββατο πάει νὰ πάρῃ τοὺς παραῖδες, βλέπει τὶς κάργιες καὶ κάθονται πάνω στὰ δέντρα.

— Ἔ, μαυροφόρες, ποῦ ναι γιὰ οἱ παραῖδες ; νὰ ἦρθε τὸ Σάββατο.

— Κά ! κά ! φωνάζανε οἱ κάργιες.

— Τί, τ' ἄλλο τὸ Σάββατο ; Ἄς εἶναι τ' ἄλλο τὸ Σάββατο.

Πῆγε καὶ τ' ἄλλο τὸ Σάββατο, τὰ ἴδια· πῆγε καὶ τὸ παραπάνω, τὰ ἴδια. Νὰ μὴ τὰ πολυλογοῦμε,

— Ἔ, ὕστερα λέει, στεκᾶτε σεῖς νὰ γκρεμίσω γὼ τὰ σπίτια σας, νὰ μάθετε νὰ μὴ με πληρώνετε.

Παίρνει τὴν ἄλλη τῆ μέρα τὸ μπαλτᾶ, πάει σ' ἓνα δέντρο : νὰ μιὰ, νὰ κι ἄλλη, νὰ κι ἄλλη ! Καὶ μιὰ τί νὰ ἰδῆ ; χούρ ρ ρ !!! χύνονται μπροστά του φλουριά. Τὸ δέντρο ἦτανε κούφιο καὶ εἶχανε μέσα οἱ κλέφτες βαλμένο ἓνα κιούπι φλουριά, γιὰ νὰ τὸ κρύψουνε καὶ ἦτανε τύχη τοῦ τρελλοῦ.

— Ἄ ! γιὰ ταῦτο φωνάζετε ; γιὰτὶ ἦῤρα τὰ φλουριά σας ; Μὴ φοβᾶστε, δὲ σᾶς τὰ παίρνω ὅλα. Παίρνει δέκα φλουριά καὶ σηκώνεται καὶ πάει στὸν ἀδερφό του.

— Τί εἶναι αὐτά, μπρὲ ;

— Νά, οἱ παραῖδες πὸ μού δώκανε οἱ μαυροφόρες γιὰ τὸ κρέας, πὸ τοὺς πούλησα. Δὲν ἤθελαν νὰ μού τοὺς δώσουνε, ἀμ' ἐγὼ γκρέμισα τὸ σπίτι πὸ τοὺς εἶχανε μέσα καὶ τοὺς πῆρα.

Ἄ γνωστικός τὰ κατάλαβε.

— Μπρὲ νὰ πάρ' ὁ διάσκατζος. Ὁ τρελλὸς τὸ πέτυχε ! Ἄιντε μπρὲ νὰ πᾶ νὰ μού δείξῃς τὰ σπίτια τους.

— Πᾶμε.

Σηκώνονται καὶ πᾶνε. Πιάνει ὁ γνωστικός καὶ ἀνοίγει ἀλλοῦ μιὰ λάκκα καὶ τὰ παραχώνει, παίρνει καὶ καμπόσα μαζί του καὶ παίρνει τὸν τρελλὸ νὰ φύγουν ἀπὸ κεῖνο τὸ μέρος, γιὰ νὰ μὴν τὸ πῆ σὲ κανέναν καὶ φέρῃ στὸ κεφάλι τους κανένα μελᾶ.

Πᾶνε, πᾶνε, βραδυάζονται σ' ἓνα χωριό. Σ' αὐτὸ τὸ χωριὸ εἶχε ὁ γνωστικός ἓνα κουμπάρο παπᾶ. Ἔ, ποῦ νὰ πᾶνε, πῆγανε στοῦ παπᾶ τὸ σπίτι. Στὸ δρόμο λέει ὁ γνωστικός στὸν τρελλό :

— Πρόσεχε, τώρα θὰ πᾶμε σὲ ξένο σπίτι, νὰ μὴν κάμνῃς τρέλλες. Ὅλο στρογγυλὰ λόγια νὰ λές.

— Καλά.

— Καὶ νὰ τρῶς σὰν ἄνθρωπος, κι ἄμα σοῦ πατήσω τὸ ποδάρι σου, νὰ κάμῃς τὸ σταυρό σου καὶ νὰ μὴ φᾶς πιά ἄλλο.

Τὸ βράδῳ προτοῦ νὰ βάλουνε τραπέζι, συντυχαίνανε ὁ γνωστικός με τὸν παπᾶ, κι ὁ τρελλὸς μονάχος του ἄρχισε νὰ λέῃ τὰ στρογγυλὰ τὰ λόγια :

— Ἀλώνι, μισοκοίλι, μύλος, ταψί, ψωμί.

— Τί λέει ὁ ἀδερφός σου ; τότε ρώτησε ἡ παπαδιά τὸ γνωστικό.

Ἐκεῖνος τὰ σάστισε με τὴν πονηριά του :

— Στὸ χωριὸ ἀλωνίσαμε τὸ στᾶρι καὶ τὸ πῆγαμε στὸ μύλο κ' εἶπαμε τοῦ μυλωνᾶ νὰ μᾶς ψῆσῃ ψωμί νὰ πᾶμε νὰ τὸ βροῦμε ψημένο, καὶ τώρα τὰ θυμᾶται καὶ λογαριάζει.

— Νοικοκύρης ἄνθρωπος ! εἶπε με τὸ νοῦ της ἡ παπαδιά.

Ἦρθε ἡ ὥρα κ' ἔκατσαν νὰ φᾶνε. Ὅ,τι ἀρχίσανε, ἔβαλαν μιὰ δυὸ μπουκιές στὸ στόμα τους, περνᾶ ἡ γάτα καὶ πατεῖ τοῦ τρελλοῦ τὸ ποδάρι. Ὁ καημένος θάρρεψε πὼς τότε πάτησε ὁ ἀδερφός του, κάμνει τὸ σταυρό του καὶ τραβιέται ἀπὸ τὸ τραπέζι.

— Μπρὲ φάγε, μπρὲ ἔλα κοντά, ἀκόμα δὲν ἀρχίσαμε,

ὁ παπᾶς, ἡ παπαδιά, ὁ ἀδερφός του, ὅλοι τοῦ λένε, τὸν πα-
ρακαλοῦνε νὰ φάη. "Ὅχι, εἶπε, ὄχι ! δὲν ἔκατσε.

Ἄφοῦ ἔφαγαν, ἔπεσαν καὶ κοιμηθήκανε. Μέσα τὰ
μεσάνυχτα ὁ καημένος ὁ τρελλὸς ἄρχισε νὰ νοιώθῃ τὴν κοι-
λιά του νὰ παίζῃ ταμπουρά ἀπὸ τὴν πείνα. Σηκώνεται στὰ
σκοτεινὰ πασπατεύοντας - πασπατεύοντας, πάει στὸ ντου-
λάπι, βρίσκει τὸν τέντζερη μὲ τὴ φάβα, παίρνει τὸ χουλιάρι,
χάπ καὶ χούπ, χάπ καὶ χούπ, γιόμισε τὴν κοιλιά του καὶ
τὴν ἔκαμε καρύδι.

Δὲν τὸν ἔσωσε αὐτό, πάει νὰ ταῖσῃ καὶ τὸν ἀδερφό
του. Καὶ στὰ σκοτεινὰ ἀντίς νὰ πάῃ νὰ ξεσκεπάσῃ τ' ἀδερ-
φοῦ του τὸ κεφάλι, πάει καὶ ξεσκεπάζει τῆς παπαδιάς. . .
Παίρνει μὲ τὸ χουλιάρι, νὰ σου φάβα τῆς παπαδιάς. Ἡ
καημένη ἡ παπαδιά ἔπαιρνε καὶ πάφ καὶ πούφ ἀναστέναζε.

— Μπρὲ ἀδερφέ, μὴ φυσᾶς κ' ἡ φάβα εἶναι κρύα !

Ἡ παπαδιά πάλι πάφ, πούφ. . . Θύμωσε ὁ τρελλός.
Σηκώνει τὸν τέντζερη μὲ τὴ φάβα, πᾶτ πάνω στὴν παπα-
διά· μόνο καλὰ πού ἐκείνη βαρειοκοιμώτανε καὶ δὲν ξύ-
πνησε.

Ἄχοῦει τὸ βρόντο ὁ γνωστικός, σηκώνεται πάνω.

— Τί ἔκαμες, βρὲ τρέλλιακα ;

— Μπρὲ, ποῦ εἶσαι ; Μπά ! πάει ἡ φάβα στὰ χαμένα.
Κρῖμα !

— Μπρὲ τρέλλιακα, θὰ γίνουμε ρεζίλι, μόνο σῆκω νὰ
φύγουμε !

Σηκώνονται κρυφά - κρυφά, κάτω ἀπὸ τὴ σκάλα. Βγαί-
νει ὁ γνωστικός μπροστὰ καὶ λέει στὸν τρελλό :

— Τράβα τὴν πόρτα.

Αὐτὸς θάρρηψε πῶς τοῦ εἶπε νὰ τὴν τραβήξῃ, νὰ τὴν
πάρῃ μαζί του. Τραβᾶ καὶ τὴν ξερριζώνει καὶ τὴ χτυπᾶ
στὸ νῶμο του καὶ πηλαλεῖ καταπόδι ἀπὸ τὸ γνωστικό.
Ἐκεῖνος δὲ γύρισε νὰ τότε δῆ, μόνο τραβοῦσε μπροστὰ.

Πᾶνε, πᾶνε, γίνηκε μεσημέρι. Κουράστηκε ὁ τρελλὸς
καὶ φωνάζει τὸν ἀδερφό του :

— Ἐ δά, πάρε καὶ σὺ κομμάτι τὴν πόρτα.

Γυρίζει ὁ γνωστικός, τί νὰ δῆ !

— Μπρὲ, τί ἔκαμες ; χά ! χά ! χά !

— Τί νὰ κάμω ; νά, πῆρα τὴν πόρτα πού μοῦ εἶπες.

— Τί θὰ τὴν κάμῃς, μπρὲ, ρίξε τὴν.

— Τί ; νὰ τὴν ρίξω ; μετὰ χαρᾶς ! γιὰ τοῦτο τὴν ἔφερα
ἴσαμε δῶ καὶ κόπηκα ἀπὸ τὴν κούραση ! "Ἐλα, βάστα τὴν
καὶ σὺ κομμάτι νὰ μὴν τὰ χαλάσουμε.

"Ἄμα τὸν εἶδε πού ἀγρίεψε, τὰ χρειάστηκε καὶ, θέλον-
τας καὶ μὴ θέλοντας, τὴν παίρνει στὸ νῶμο του καὶ περ-
πατεῖ.

Πᾶνε, πᾶνε, βραδυάζονται ἀπὸ κάτω ἀπ' ἓναν μεγάλον
πλάτανο.

— "Ἄιντε, μπρὲ τρελλέ, ν' ἀνεβοῦμε πάνω νὰ κοιμη-
θοῦμε.

— Βγάλ' τὸ ζουνάρι σου.

— Τί θὰ τὸ κάμῃς ; τὸν ρωτᾷ ὁ γνωστικός.

— Θ' ἀνεβάσω πάνω τὴν πόρτα.

Ἐέροντας ὁ γνωστικός, πῶς ὅ,τι κι ἂν ἔλεγε, δὲν θὰ τὸν
ἄκουγε, μόνο θὰ ἔκαμνε κεῖνο πού ἤξερε, ἔβγαλε τὸ ζουνάρι
του καὶ τοῦ τό δωκε. Βγάνει καὶ κεῖνος τὸ δικό του, τὰ
δένει καὶ τὰ δυό, δένει καὶ τὴν πόρτα καὶ τὴν τραβᾶ ἀπάνω.

Μέσα τὰ μεσάνυχτα ἔρχονταιπραματευτάδες μὲ τὰ
καραβάνια τους καὶ κοιμοῦνται κάτω ἀπὸ τὸν πλάτανο.

— Θέλω τὸ ψιλὸ μου, λέει ὁ τρελλός.

— Μπρὲ θὰ μᾶς σκοτώσουν !

— "Ὅχι, θὰ τ' ἀφήκω, κι ὅ,τι θέλουν ἄς κάμουν. Καὶ
μιὰ τσουρρρ. . .

Οἱπραματευτάδες βλέποντας τὸ κατρουλιὸ νὰ τρέχῃ
μαζευτήκανε καὶ γεμίζανε τὶς χουφτες τους καὶ νιβότανε :

— Τ' οὐρανοῦ τ' ἀγιασματάκι, τ' οὐρανοῦ τ' ἀγιασμα-
τάκι !

— Θὰ ρίξω καὶ τὴν πόρτα, λέει ὁ τρελλός.

— Μπρὲ τί λές, μπρ' ἀδερφέ ;

— Τίποτα, θὰ τὴ ρίξω.

Καὶ τὴν ἀφήνει.

Παλτούρ, κιουλτούρ, ἡ πόρτα κάτω ἀπὸ τὸν πλάτανο.

— Παλιὸς οὐρανὸς χαλνᾶ ! παλιὸς οὐρανὸς χαλνᾶ !

φωνάζανε οίπραματευτάδες και δρόμο· αφήνουν και τὰ καρβάνια τους και τιςπραμάτειες τους και φεύγουν. Κατεβαίνουν οί δυο αδερφοί.

— Έλα νὰ τὰ μοιραστοῦμε μπρέ.

— Πάρ' τα σύ, ἐγὼ θὰ πάρω μόνο ἓνα τσουβάλι θυμιάμα. Χτυπᾷ ἓνα τσουβάλι θυμιάμα στὸ νῶμο του, ἀφήνει και τὸν ἀδερφό του και δρόμο. Πάει πάνω σ' ἓνα βουνό, δίνει φωτιά στὸ θυμιάμα. Κατεβαίνει ἄγγελος Κυρίου.

— Μ' ἔστειλε ὁ Θεός. Τῆ χάρη πού ἔκαμες τί θέλεις νὰ σοῦ δώσῃ ;

— Νὰ πᾶς νὰ μοῦ φέρῃς μιὰ φλογέρα κι ἅμα τὴν παίζω νὰ χορεύουν ὅλα τὰ πράματα πού θέλω.

Πάει μάνι-μάνι ὁ ἄγγελος, κόφτει ἓνα καλάμι, φτιάνει μιὰ φλογέρα καταπῶς τὴν ἤθελε ὁ τρελλός, και τοῦ τὴν φέρνει.

— Στάσου νὰ τὴν δοκιμάσω, λέει ὁ τρελλός κι ἀρχινᾷ νὰ τὴν παίζῃ : ντούλου, ντούλου, ντούλου !

Βλέπεις τὸν ἄγγελο και χοροπηδᾷ, χωρὶς νὰ θέλῃ.

— Καλά, ἄντε σύρε τώρα ἀπὸ κεῖ πού ρθες.

Πάει σ' ἓνα χωριό και πιάνεται τσοπάνος. Πήγαινε νὰ τὰ βοσκήσῃ τὰ πρόβατα, ἀρχινοῦσε τὸ παίξιμο, χοροπηδούσανε τὰ καημένα τὰ πρόβατα· πού νὰ φᾶνε ; Πέρασε μιὰ βδομάδα, λιγνέψανε ἀπὸ τὴν πείνα τὰ πρόβατα.

— Μπρὲ τί γίνεται και γίνονται ἔτσι τὰ πρόβατα ; κάτι θὰ τοὺς κἀνῃ αὐτός.

Πᾶνε καμπόσοι νὰ τὸν παραμονέψουνε· βγάνει τὴ φλογέρα κι ἀρχινᾷ τὸ παίξιμο. Ἀρχίζουν οί καημένοι τὸ χορό.

— Στάσου, μπρ' ἀδερφέ, μὴν παίζῃς πιά και πᾶνε τὰ σκώτια μας.

Τίποτα, ἐκεῖνος τὴ δουλειά του.

— Σώπα και σοῦ πληρώνουμε ὅλο τὸ χρονιάτικο σου και σύρε στὴν εὐκὴ τοῦ Θεοῦ.

Τοὺς λυπήθηκε πλιά και σώπασε. Τοῦ δίνουν ὅλο τὸ χρονιάτικο, ἀφήνει τὰ πρόβατα, δρόμο.

Στὸ δρόμο πού πήγαινε, βρίσκει δυὸ λαγηνάδες και πουλούσανε λαγήνια.

— Δῶστε μου κἀνα κουμαρέλλι νὰ πίνω νερό.

— Τὰ κουμαρέλλια ἔχουν παράδες, τοῦ λένε.

Βγάζνει τὴ φλογέρα του, ἀρχινᾷ τὸ παίξιμο. Χοροπηδοῦνε οί λαγηνάδες και τὰ λαγήνια τους κ' οί κόφες τους και ὅλα. Σπάνουν και γίνονται ὅλα θρύμματα.

Ἄμα πήγανε στὸ χωριό, τότε τραβῆξαν στὸ δικαστήριο οί λαγηνάδες γιὰ τὸ κακὸ πού τοὺς ἔκαμε. Κ' ἐκεῖνος γελώντας σηκώνεται και πάει πάνω στὸ δικαστήριο. Ἐκεῖνη τὴν ὥρα ὁ κατῆς εἶχε μιὰ δίκη γιὰ ἓνα κοιλὸ ἂν εἶναι σωστὸ ἢ λειψό.

— Ἐγὼ μπορῶ νὰ καταλάβω, λέει αὐτός, μὲ μιὰ ἂν εἶναι σωστὸ ἢ λειψό. Βάλ' το στὸ κεφάλι σου κι ἅμα σοῦ ἔρθῃ ἴσια-ἴσια εἶναι σωστὸ, κι ἅμα σοῦ ἔρθῃ μικρότερο, εἶναι λειψό.

Τὸ βάνει ὁ κατῆς στὸ κεφάλι του, βγάνει αὐτός τὴ φλογέρα, ντούλου, ντούλου, ντούλου, ντούλου.

Ἀρχινοῦν ὅλοι πάλι τὸ χορό. Πάτα-κιούτα, πάτα-κιούτα τὸ κοιλὸ πάνω στὸ κεφάλι τοῦ καημένου τοῦ κατῆ. Παρακάλια, κλάματα.

— Μπρὲ ἀδερφέ, σώνει πιά κ' εἴμαστε κρῖμα !

Τίποτα, αὐτός τὴ δουλειά του. Μὲ τὰ πολλὰ πιά σώπασε.

— Ἐ, τώρα ἐλάτε νὰ δοῦμε και τὴ δικὴ μας τὴ δίκη.

— Ἄντε, μπρ' ἀδερφέ, σύρε στὴ δουλειά σου και δὲν ἔχουμε πιά ὄρεξη νὰ ξαναχορέψουμε.

Σηκώνεται και φεύγει μὲ τὰ γέλια. Πάει και βρίσκει τὸν ἀδερφό του και ζούσανε πιά μαζί, ἐκεῖνοι καλά κ' ἐμεῖς καλύτερα.

ISBN set 960-05-0191-2
ISBN 960-05-0192-0

